

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

red. af Carl Borgaard.

Freia : nordisk Album for Poesi og Kunst

Kjøbenhavn : forlagt af F. H. Eibe, 1845

1 bd., tav. :

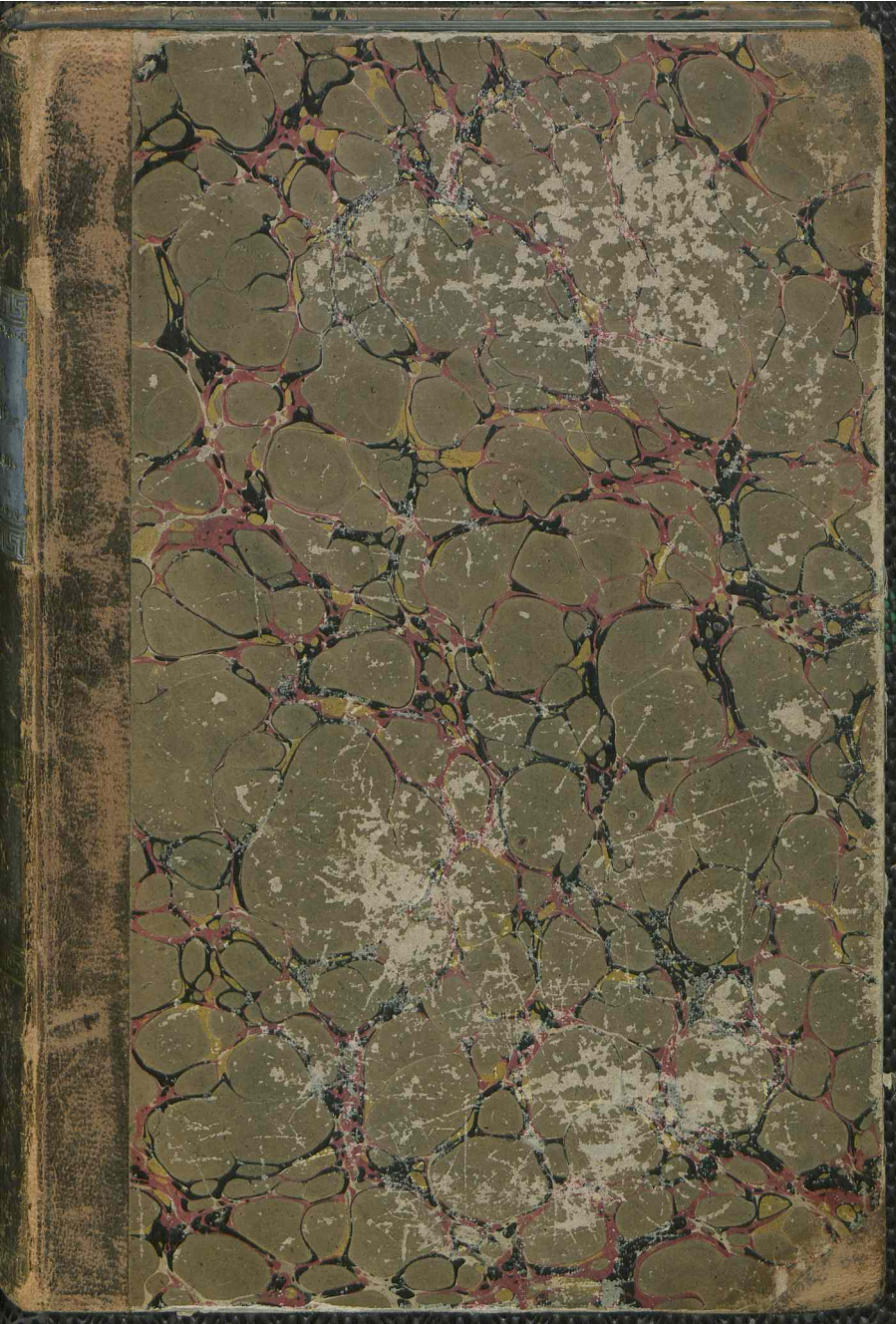
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

60.-77.-4°

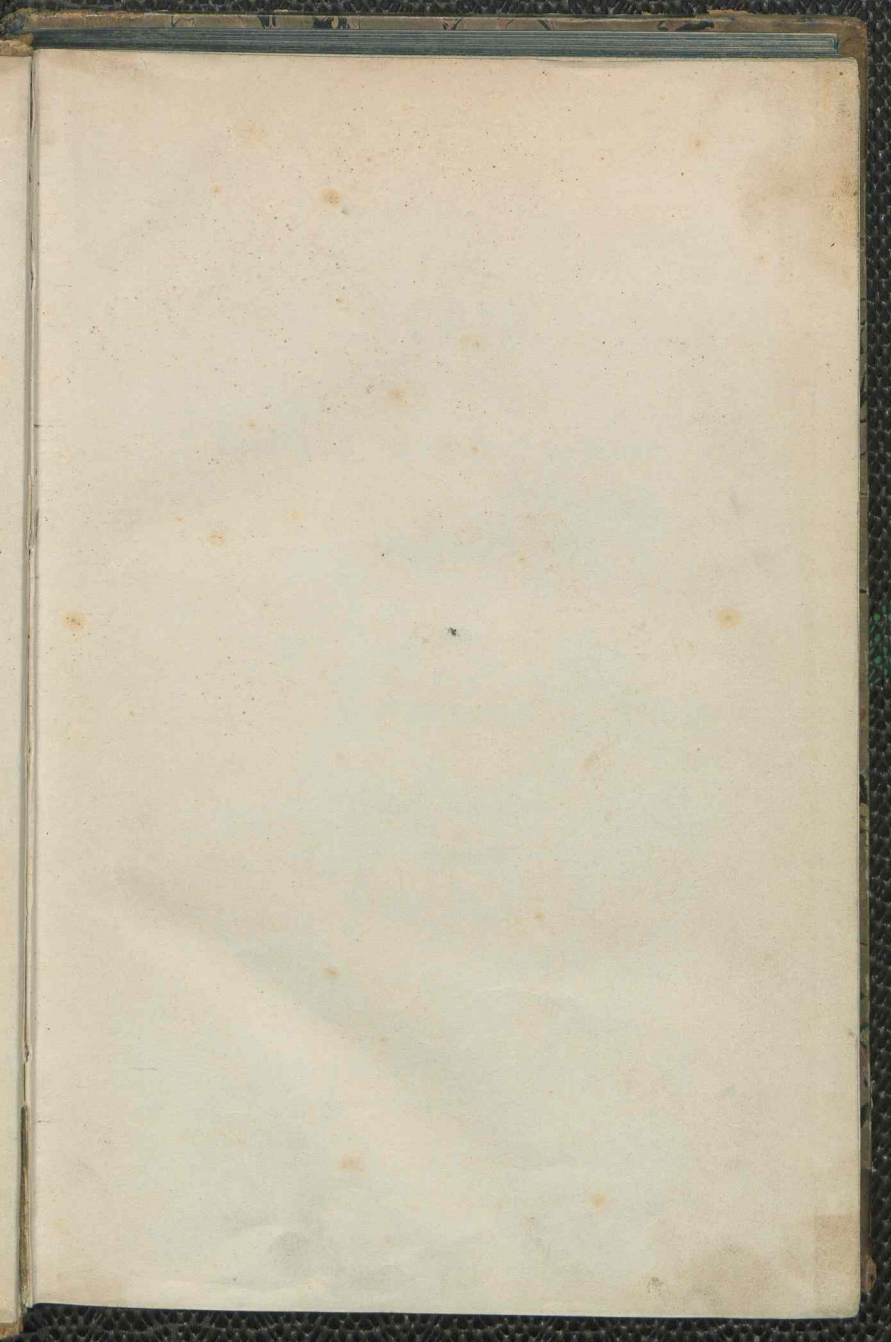
143.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130022039572

Freia.

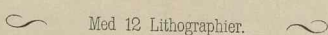
Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret
af
Carl Borgeard.

Med 12 Lithographier.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Bog- og Papirhandler F. S. Eide.

Trykt hos Louis Klein.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

—————

1845.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 1.

Søndagen den 5te October 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

(Den 22—28 Septbr.)

Den sidstforløbne Uge har ligesaa lidt som dens Forgængere i Saisonnen bragt os nogen dramatisk Nyhed. — Derimod man vilde tage det mærkelige Phænomen, at der i hele den første Maaned af Saisonnen ikke er bragt et eneste nyt Stykke paa Scenen, fra den ypperste Side, saa kunde man jo overmaade smukt sige, at Helvørene og Thalia ere traadte bestedent tilbage for at lade Sangens Musa ved sin Høfesterkræft, Jenny Lind, vise sig i sin fulde, uforfædte Glands. Men det er ikke vort Theaters Svadbane at lade sig lede af ypperste Idet, og vi træer derfor, snarere at maatte søge Grunden til Hervertrets Magerhed i den sædvanlige Kængslem, hvormed Alt hvad der angaar icke sig Nyheder, drives, og i den, hvad det Materielle angaar, fuldkommen velgjorte Berøgning, at de mange Fremmede, som omhøvede sig her i September Maaned, nok vilde fulde Huset, i hvad man saa giver dem. Et saadant Besyn kunde nu nok nogenlunde lade sig undstolde, saalange de virkelig gode Ting, der spilles mellem Maasen af Udvøreligheder, som f. Ex. Kong Niens's Datter, og "Val" endnu udføres med Yst og Kraft af Scenens Kunstnere, og saalenge de endnu have Høvedens Interesse for en stor Deel af vort eget Publikum; men det turde nok hælde sig, at hvis disse Stykker blive hvad man kalder udspilte, — og dette kan stee med de største Mesterstykker, naar man ikke oekonomiserer med dem, — inden vi faae nogle gode Nyheder til deres Afsløsning, da vilde en stor Deel af vort Publikum afvænnes fra Theatret, og stee dette først, da er det saare vanskeligt at drage det tilbage igjen.

I denne vor Theaternød var det os en dobbelt Velgjerning, at Nordens beundrede Sangerinde, hvis Ariis uafbrudt under hele hendes Kunstvandring har lødt hjem til os, atter betraadte vor Scene og i sin Norma skænkede os en af de bedste Nyheder, Kunsten nogensinde har vdet os. — Hvad Andet og Bedre skulde vi kunne sige om Jenny Linds Stemme, om hendes Sang, hendes Foredrag, hendes Musik, end hvad der i disse Dage udtaler sig af tusinde Munde? Det er en af de almægtige Virkninger af det fuldenbte Skjæne, at det ikke lader sig beskrive ved Svogret: hvor Følelsen er greben i sin hele Følge, der bliver Intet tilovers for Tanken. Hvor man mangler det absolute Udtryk for Skønheden og Fuldenbtheden i en Kunstrepræsentation, vteier man sædvanligt i en Kunstsammenligning; men bragte det os vel et eneste Eksempel videre frem til en klar Anskuelse af Jenny Linds Kunstnervad, om vi sammenlignede hendes Stemme med Jenny Luvers, hendes Foredrag med Grijs, hendes Musik med Rachels eller Schröders-

Devrients? — I eet Punkt er det imidlertid ikke uinteressant at gaar ad Sammenligningens Veie, og det just fordi hun i dette Punkt stiller sig ligesaa meget fra de fleste andre Fremstillere af Norma, som hun i de øvrige falder sammen med dem. — Og dette er hendes Opfatning af Helten. — Her træder paa en høist karakteristisk Maade det Giendommelige i de forestjellige Nationaliteter frem for os. Hos de fleste af Svødens Sangerinder, see vi den bestige Ydensfæbelighed, den vilde Stinnges, den grumme Fanatisme vtre sig som Charakteres Hovedmomenter, der kun i enkelte Deelstte lade sig mildne til Dvindelighed og blidere Følelser; hos den nordiske Fremstillende er Dvindeligheden og dens blide Sværmeri Grundkarakteren, der kun i enkelte Momenter kan lade sig henrive til at opstaa de bestige, grumme Stemmer i sig. Videns Hovedindtrykket af den sydlige Norma er Mytelse og Forførelse, vøres og bevages vi derimod af den nordiske. Det er en ny Maade, Jenny Lind har opfaet Helten paa, men hendes glimrende Sjænenemførelse deraf giver den den fuldkomneste Berettigelse.

Hvad den øvrige Udvørelse af Operaen angaar, da har det vist glæder Enhver, der var tilstede ved den første Forestilling, at være Vidne til det Held, hvormed vor fortrinlige Sangerinde Mad. Simonson løste den svære Opgave, at træde tilfredsstillende og ved Siden af en saa glimrende Notabilitet i Kunsten, som vor Gjæst, Høveds Udvørelse af Adalgitas Partii var heelt igjennem smukt, correct og kraftig og der var et Liv i hendes Foredrag og Svul, som sikkert overgik Alt, hvad hun nogensinde har præsteret paa Scenen. Hr. Zahlers spillede Severus med Liv og Følelse, men hans Stemme vilde i det store Syngvarti ikke staae ham bi. Hr. Ferslew (Drovisst) sang, tilfjæmed Choret, Introductionen saa saagt, at den var ganske uden Virkning. Ariens i Die Act lukkedes ham langt bedre, og hans Svul i Slutningsscenen var forjænsfuld. Choren vare ikke aldeles sikre, og vort ellers saa udmærkede Orchester var ikke frit for at gjøre sig stuldigt i adskillige Stel. Men idværet Wienneste maa jo glømme sig selv naar han hører Jenny Lind, og hværker da ikke eglaa en Minut, selv om han ellers spiller nok saa stærkt paa Instrumenter?

Fremmede Theatre.

(Stockholm). Operaen "Kronjuvelerne" er bleven opført paa det kongelige Theater og har vundet meget Bifald. "Den sorte Domino" og "Sirenerne" vilde ogsaa om kort Tid komme til Udvørelse. Den nye Balletmester, Alessandre, har

J. Holm del.

Em. Berentzen & Co lith. Inst.

Niels Simonson

Freia 1845.

10 Romancer.

I.

O, lad ei solude
 Timen uaytrei vors!
 Normene spinde,
 Toudet af Modt og Bort,
 Livstraaden alifer fort
 Lad den ei pinte!

Skilte, Kjærl!
 Ken vi mit alle Sigd,
 Jeg vil se bare
 Dig og Din Sorg og Lyd,
 Hvil i sin Ken saa tid
 Giffede, Kjærl!

Spakke den Hærk,
 Revende Mædren,
 I sigt og i sigt,
 Taktid og sigt
 Et, som den Hærk og
 Hvor den sigt sigt

Den sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt

Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt

11.

Jeg god saa gjerne vere
 Dig Sommerfuglen hist,
 Hvis sine Ringer vere
 Den gid til Hørens Kvist.

Der foder den og gonger
 Saa lustelig og let;
 Men, at den skilte Ringer,
 Hørens sigt sigt sigt.

Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt

Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt

Luciferus, Wisther.

Stjernerne.

De stunder taus som om en Gude
 forlangte Di Blyst.
 De lye til Stjernerne, som om du
 de dem forlangte Trost.

De sigt i Eleven hent den Hærk,
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt

Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt
 Den sigt sigt sigt sigt

Min Son, saa tael kun freit!

F. Holm-34

Per. Simonson & C. Sk. 1845.

Niels Simonson

Freia 1845.

To Romancer.

I.

O, lad ei svinde
 Timen unyttet bort!
 Nornerne spinde,
 Svundet af Nødt og Sort,
 Livstraaden altfor kort —
 Lad den ei svinde!

Elstede, Kjære!
 Kom til mit stille Bryst!
 Jeg vil jo høre
 Dig og Din Sorg og Lyst;
 Hvil i min Arm saa tykt —
 Elstede, Kjære!

Smykker den blanke,
 Levende Edelsteen,
 Taaren, min ranke,
 Duffende Rosengreen?
 Al, hver Din Taare reen
 Blier mig en Tanke.

Yndigste Lille!
 Fyldig og blød og søm!
 Er det Din Billie,
 Seile vi Livets Strøm,
 Drømme den samme Drom, —
 Yndigste Lille!

Lad da ei svinde
 Timen uændet bort;
 Nornerne spinde,
 Svundet af Nødt og Sort,
 Livstraaden altfor kort, —
 Gulde Veninde!

II.

Jeg gad saa gjerne være
 Lige Sommerfuglen hist,
 Hvis fine Vinger bore
 Den hid til Rosens Dvæst.

Der sidder den og gynger
 Saa lykkelig og let;
 Men, at den aldrig synger,
 Forstaar jeg ikke ret.

Eh! havde jeg dens Vinge
 Og var jeg let som den,
 Hvor skulde jeg da svinge
 Mig til min Rose hen!

Hvor skulde jeg da gåede
 Beruset af dens Pragt;
 Nu maa jeg eenfom græde
 Af Længsel ødelagt!

Christian Winther.

Ønskerne.

„Du grunder taus som om en Gaade
 Betyngede dit Bryst.
 Du seer til Stjernerne, som om du
 Af dem forlangte Trost.

Du gaaer i Skoven seent paa Matten,
 Naar Maanen skinner klar,
 Og stirrer op til den fordybet,
 Som vented' du et Svar.

Hvis du har Sorg, hvis der er Noget,
 Du ønsler høit var dit,
 Og er det underlagt mit Scepter,
 Min Søn, saa tael kun frit!“

O Fader, ned fra Himlen blinker
 Hver Aften paa min Vej
 To lyse Stjerner — hvis du kan det,
 Saa afflaae mig dem ei.

„Alt, elste Søn, til Himlens Stjerner
 Mit Scepter ikke naaer.
 Alt Andet skal jeg hente til dig,
 Saaavidt jeg det formaar.“

O Fader, i de sidste Nætter
 Jeg saae i herlig Glands
 Den hvide Maane smile til mig
 Igjennem Skyers Krands.

Dg Skyerne som gyldne Lokker
 Om Maanens Nafn laae.
 Alt, Fader, jeg maa gaae tilgrunde,
 Hvis jeg den ei kan naae.

„Min Søn, du veed det, af mit Nige
 Er Maanen ingen Part.
 Forlang hvad jeg har Magt at give.
 Jeg henter dig det snart.“

O, Fader, hør da hvad mig fattes,
 Dg ynkes med min Nød!
 Hver Aften har jeg mødt i Skoven
 En Jomfru, ung og sød.

Som Stjerner hendes Dine lyfte,
 Da hun forbi mig reed.
 Dg hendes Nafn — o, med Maanens
 I Glands og Klarhed stred.

Dg gyldne Lokker laae omkring det,
 Som Skyen let og fin.
 O, Fader, jeg maa gaae tilgrunde,
 Hvis hun ei bliver min.

Dg hende har du Magt at give,
 Hun hører til dit Land;
 Thi hun er Datter af din Gartner.
 Hold nu dit Ord som Mand.

— Den gamle Konge stod og lytted'
 Til en saa selsom Ben.
 Han mæled' Intet, men begav sig
 I Stilhed fra sin Søn.

I trende Døgn han ikke talte.
 Saa takkefuld han gif.
 Hans unge Søn med Angst i Hjertet
 Hang ved hans taufe Blik.

Men nu iaften er der Jubel
 Dg Dands i Kongens Gaard.
 Den Gartner gifter bort sin Datter,
 Dg Kongens Søn hun faaar.

Henrik Hertz.

En Historie.

Ich hab' eine alte Muhme,
 Die ein altes Büchlein hat,
 Es liegt in dem alten Buche
 Ein altes, durrtes Blatt.
 So dürr sind wohl auch die Hände,
 Die einst im Reiz ihr's gedrüct,
 Was mag doch die Alte haben?
 Sie weint, so oft sie's erblüct!
 Anastasius Grün.

Bedstemoder er saa gammel, hun har saa
 mange Nynker og et ganske hvidt Haar, men
 hendes Dine de skinne ligesom to Stjerner,
 ja de ere meget smukkere, de ere saa milde,
 saa velsignede at see ind i; og saa kan hun
 de deiligste Historier og hun har en Kjole
 med store Blomster, det er saadant noget tykt
 Sifketoi, det rasler. Bedstemoder veed saa

meget, for hun har levet længe førend Fader og Moder; det er ganske vist! Bedstemoder har en Psalmebog med tykke Spænder af Sælv og i den Bog læser hun tidt; midt i den ligger en Nøse, den er ganske flad og tør, den er ikke saa smuk, som Nøserne, hun har i Glasset og dog smiler hun allervænligst til den, ja der komme Taarer i hendes Øine! hvorfor mon Bedstemoder saaledes seer paa den visne Blomst i den gamle Bog?

Veed Du det? — Hver Gang Bedstemoders Taarer falde paa Blomsten, da blive Farverne mere friske, da spulmer Nøsen og hele Stuen fyldes med Duft, Bøggene synke, som vare de kun Saager, og rundt om er det den grønne, den delilige Skov, hvor Solen skinner mellem Bladene, og Bedstemoder — ja, hun er ganske ung, hun er en delig Pige med gule Haar, med runde, røde Kinder, smuk og yndig, ingen Nøse er mere frisk; dog Dinene, de milde, velsignede Dine — jo, de ere endnu Bedstemoders! — Ved hendes Side sidder en Mand, ung og kraftig, han rækker hende Nøsen og hun smiler — saaledes smiler dog ikke Bedstemoder! — jo, Smilet kommer, — han er borte, der gaar mange Sanker, mange Skikkelser forbi! — Den smukke Mand er borte, Nøsen ligger i Psalmebogen og Bedstemoder, — ja, hun sidder igjen som en gammel Kone og seer paa den visne Nøse, der ligger i Bogen.

— Nu er Bedstemoder død!

Hun sad i Lænesolen og fortalte en delig Historie, hun sagde at nu var den ude, at nu var hun træt, og hun lagde sit Hoved tilbage for at sove; hun trak Beiret, hun sov, men det blev mere og mere stille og hendes Ansigt var saa fuldt af Fred og Lykke,

det var ligesom der gik Solskin over det; hun smilede, og saa sagde de at hun var død.

Hun blev lagt i den sorte Kiste, hun blev lagt i det hvide Linned, hun var saa smuk, og dog vare Dinene luskede, men alle Nynter vare borte, hun laa med Smil om Munden; hendes Haar var saa selvvidt, saa ærværdigt, man blev slet ikke bange ved at see paa den Døde, det var jo den søde, ellegode Bedstemoder. Og Psalmebogen blev lagt i Kisten under hendes Hoved, det havde hun selv forlangt, og Nøsen laa i den gamle Bog, og saa begravede de Bedstemoder.

Paa Graven, tæt under Kirkemuren, plantede de et Nøsentra, og det stod fuldt af Nøser og de nikkede i Vinden og sagde til hverandre: „hvor det er deligt at blomstre i det varme Solskin! hvor det er deligt at bade sig i Dug og Maanestkin! og naar man saa er allersmukkest, kommer en skærlig Gaand og plukker os til den deligste Pige. Hvor vi ville rødme, hvor vi ville dufte!“

Dg Nattergalen hørte hvad Nøserne sagde, og Nattergalen sang om Nøsen, som den unge Pige lagde i sin Psalmebog, om Nøsen som gjentes der til de friske Kinder vare rødnede, til den unge Pige var en gammel Kone. Det er deligt at leve i Grindringen!

Dg medens Nattergalen sang over Nøserne og over Graven, spillede Orgelet i Kirken de smukke Psalmer, der stode i Bogen under den Dødes Hoved; og Maanen skinnede saa stor og saa rund, men de Døde vare her ikke; ethvert Barn kunde ved Natterid roligt gaar hen og plukke en Nøse der ved Kirkegaardsmuren. Een Død veed mere end alle vi Levende vide. De Døde kjende den Angest vi vilde føle ved det Sælsomme, om

de stode frem imellem os; De Døde ere gode og kjærlige, de ville ikke skrække os, de komme ikke. Der er Jord over Kisten, der er Jord inden i den, Psalmebogens Blade ere Støv, Rosen med alle sine Grindringer falder i Støv, men ovenover blomstre nye Roser, ovenover synger Nattergalen og Orgelet spiller; man tænker paa den kjære gamle Bedstemoder med de milde, evig unge Dine. — Dine kunne aldrig døe, — vore skulle engang see hende ung og smuk, som da hun første Gang kyskede den friske røde Rose, der nu er Støv i Graven.

H. C. Andersen.

Maleren Niels Simonson.

Vi ere overbeviste om, at det vil være „Freias“ Læsere hjærkomment, med det første Nummer at modtage Billedet af en Landsmand, hvis Navn ofte fra Udlandet har lydt os hæderligt imøde, og som nu er vendt tilbage til Fædrelandet for at hellige det sine Kræfter.

Maleren Simonson er født i Kjøbenhavn i Maret 1807. Den allerede hos Drengen vaagne Lyft til at opoffre sig til Kunsten, funde paa Grund af uheldige Forhold ikke blive tilfredsstillt, og han maatte, for dog idetmindste at komme til at føre Penselen, lade sig anbringe ved Malerhaandværket. Men at stryge Bægge og Paneler eller i det højeste dekorere Voster og Kalkelovnspladse, blev snart en utaaelig Virksomhed for en Yngling, der sølte bedre Kræfter i sit Indre, og hvis Trang til at udvikle disse vorede med Aarene. Flere Tegninger af ham, deels

udførte i Academiets ringere Classer, deels Resultater af hans friere Døesler, hvortil han anvendte enhver af sine ledige Timer, vakte Dmærksomhed for ham, og den hæderlige Veteran, Professor Lund, aabnede ham beredvilligt sin Veiledning i Kunsten. Fra dette Dieblit af virkede han utværligt for sin Uddannelse, medens han tillige for at vinde Livets Ophold maatte arbejde i det lithographiske Fag. I den for det flersidige Talent saa naturlige ungdommelige Vaklen mellem de forskjellige Hovedfag, bestemte han sig først for Billedbuggerkunsten, og vandt sig for Tegning og Modellering Academiets to Sølvmedailler og den mindre Guldmedaille. Men snart blev hans egentlige Kald klart for hans Bevidsthed, han ombyttede Meislen med Penselen, og hans fremtidige Virken blev vist, at det var i Malerkunsten, hans Misafjer havde givet ham Indvielsen. Efterat han havde concurreret til Pengepræmien, men uden noget heldigt Resultat, vakte et Genrebillede af ham, „Gniieren“, den varmeste Anerkjendelse af hans Talent, og ved dettes Salg i Forbindelse med en Pengehjælp, han ved Justitsraad Thieles velvillige Bestræbelser var saa lykkelig at erholde af en kunstelskende Privatmand, saae han sig istand til at realisere sit ivrigste Ønske, at foretage en Reise i Udlandet. I Maret 1834 tiltraadte han sin Kunstreise.

Ved sin Ankomst til München fandt Simonson i dette den nyere Kunsts Hovedsæde saa meget Fortræffeligt at see og saa megen Anledning til at lære, at han bestemte sig til, for det Første at forblive der. Nogle Smaa-malerier gjorde ham snart hæderligt bekendt og skaffede ham Midler til at leve sorgfrit

og til at gjøre en Rejse til Venedig, hvorhen den fødte Sboers naturlige Kjærlighed til Havet drev ham med uimodstaaelig Magt. Her pved det skønne Adrias Bredder vaagne de atter hans gamle Lyst til Marinemaleriet, og Synet af de mangfoldige Fremmede i Grækenlands, Oesterlandets og Afrikas maaleriske Dragter, der færdes i den gamle Søstads Havn, gav ham den seregne Retning i hans Kunst, der fra den Tid blev ham eieendommelig i Fremstillinger af Scener ombord i Skibe, især tagne ud af Piratlivet, og i hvilke Figurerne ere behandlede som Hovedsagen. Derigto med Skizzer og Studier vendte Kunstneren tilbage til München, og han begyndte nu med sit store Maleri: „Corsarar, der paa Dækket udbylde sig efter en Kamp“, det glimrende Nygte blandt Münchens Kunstnere, han ved en betydelig Række af senere Arbeider bar vidst at hævde sig og forbyde. Talrige Bestillinger paa Arbeider sikrede ham nu en uafhængig Stilling og han tilvandt sig, ved at hjemføre sin i Hjemmet tilbageblevne Brud, ogsaa en huuslig Lykke. — I Aaret 1839 foretog han paa egen Bekostning en ny Kunstreise, for hvilken Afrika var Maalet, og da han atter med det rigeste Udbytte var vendt tilbage fra Algier, vandt hans Frembringelser en ny Interesse ved Fremstillingen af de pittoreske Beduiners og andre arabiske Folkeslags Kampsliv. Til denne Periode hører hans „Fangne Svovere“, der eies af Kongen af Würtemberg, og „en afrikansk Hovdings Død“.

Det var ikke ved sine Kunstværker alene, at Simonson vandt sig et ærefuldt Navn i Kunststaden. Hans opoffrende Beredvillighed

til, med sine Erfaringer at være sine Kunstbrødre til Tjeneste, at belære og opmuntre de yngre Talenter, i Forbindelse med hans Stræben efter at give Kunstneres Samliv en ædlere og værdigere Charakter, valte ham Alles Agtelse og Kjærlighed, og han var et uundværligt Led i Kunstneres Kjøde, saavel ved deres kunstfælle Forsamlinger, som ved deres selskabetige Sammentømster. Men saa lykkelig han end befandt sig i München ved sin Virken og sine Omgivelser, saa drog dog Fædrelandskjærligheden og Ønsket at arbejde i og for Hjemmets Kunst, ham mægtigt tilbage til Danmark. Han fulgte denne indre Stemme og forlod i denne Sommer med sin Familie München, for at bosætte sig i sit Hjem og hellige det sin fremtidige Virksomhed.

Et talende Vidnesbyrd for den Anerkjendelse og Kjærlighed, Simonson havde erhvervet sig i München, var den Afstedsfest, som et betydeligt Antal af Kunstnere og Kunstyndere arrangerede for ham saa Dage før hans Afreise derfra. Baggrunden af den store Sal i Prateren var prægtfuldt decoreret som et afrikansk Telt, og under Festmaalidet blev følgende Toast udbragt for den hjemdragende Broder:

„Man har paalagt mig at udtale det Ord for Dem, med hvilket vi pleie at tage Afsted med vore bortdragende Benner. Men vent Dem intet rhetorisk Mesterstykke af mig; Kunstnere ere sjeldent Talere og skulle maastee ikke være Talere. Men jeg glæder mig ved at kunne udtale Dem Kjernen af de Følelser, der idag bevæge os Alle, jeg glæder mig ved at kunne sige Dem hvad Diebtiffet, hvad mit Hjerte indgiver mig. Medtag De, kjære Simonson, paa Wien til Deres fjerne

Fædreland, hvor man vist vil modtage Dem med Glæde, medtag didhen den Overbeviisning, at De her har udsaaet en Sæd, hvis Frugt ikke saa snart vil udtørres. De har i den lange Række af Aar, De tilbragte blandt os, steds, i Vel som i Bæe, vist en saa ædel og daadkræftig Sympathie for alle Munchens Kunstnere, at den Overbeviisning har fast begrundet sig i os, at Deres Hjerte og Sindelag er ligesaa dygtigt som Deres kunstneriske Begavelse, som Deres Kunstnerhaand er det. De har overalt, hvor De kunde, raadet, hjulpet, deeltaget, understøttet, og det paa en smuk, hyppigt paa en opofrende Maade. Modtag nu vor inderligste Tak, og et hjerteligt: Gud sonne Dem! og bevar i det Fjerne en saa tro og varm Erindring om os, som den, vi ville, vi maae bevare om Dem!

For vor fjære, bortdragende Ven Simonson det hjerteligste Farvel, men overtonet af et trefoldigt Levvel!"

Som Slutningspunkt for Festen havde Kunstnere truffet et meget smukt og jovialt Arrangement. Paa den modsatte Hærdred stulde Algier vise sig i Illumination; et der-til bygget Stib, prydet med Flag og Blomster, stulde under Fyrbæreterbelysning fore en Skare af Kunstnere i tyrkiske, arabiske og andre Dragter, der vare gjengivne i Simonsons Billeder, over til Fests hallen, for i høitideligt Optog at overbringe ham et Diplom som Hofmaler hos Abdel Kader. En stærk Regn hindrede for en Deel Udsørelsen af dette Divertissement, og man maatte noies med at tilføre ham Diplomet ad Landveien.

Kort efter Simonsons Ankomst til Kjøbenhavn foranstaltede en stor Mængde af

hans Kunstbrødre og Venner en Modtagelsesfest for ham paa den kongelige Stydebane. Ved Bordet, hvor der, foruden hjertelige Velkomstskaaler for den Hjemkomne og hans Familie, blev udbragt Toaster for hans gamle Lærere, for Kunsten, for Fædrelandet og for det danske Hjerte, der steds drager den fjer-nede Danstkes Hu mod Hjemmets Kyster, blede følgende Sange afslungne:

I.

Velkommen atter under Nordens Himmel,
Her, hvor Din raste Ungdomstid svandt hen,
Fra Sydenropas muntre Folketrimmel
Velkommen til Dit simple Hjem igjen!
Vi vide vel, vi har kun Lidt at byde,
Kun Lidt mod det, som fængslede bist Din Sands;
Dog Alt, hvad Hjertets Rigdom kan Dig yde,
Det skal Du finde her som udenlands.

Har man maastee Dig sagt, at vi herhjemme
Er' blevne sunkne, o, da troe det ei!
Alt længe statted vi Dit rige Nemme,
Med Stoltshed har vi fulgt Dig paa Din Vej;
Og see, vi møde Dig med aabne Arme,
Har Tak, o Broder, Tak, fordi Du kom,
Fordi Du kom med usorandret Varme,
Trods Kræmmerne i Kunstens Helligdom.

Det er jo som med Dig en Lustning kommer,
En Lustning frisk, af Duft og Styrke fuld,
Fra Kunstnerlivets Hjem, fra Sydens Sommer
Herop til os i Nordens Winterkuld.
Saa mangan Spire slumrer under Dække;
Hvad end Du bringer os af Skønt og Nyd,
Saa hjælp os, Broder, hjælp os her at vække
Et Liv, som det der boer i dit Gemyt!

H. Kaalund.

II.

Välkommen fra derude
 Sid til vort Nord igjen!
 Med Sang vi det bebude
 For hver en Konstens Ven.
 Har Sydboe allevegne
 Som Mester Dig erkjendt:
 Saabist af dine Egne
 Den samme Gylding vent!

Et Marti vi Dig savned;
 Blandt Fremmede Du sad.
 Nu har Dig atter savnet
 Den gamle Hvelstad.
 Saa let Du ei stal slippe
 Fra Hjemmet Andegang!
 Det Haab kan os ei glippe —
 Hil Dig paa Danevang!

Mal her! Bliv ved at male
 Hvad Dannefsalde sang!
 Lad her Din Pensel tale
 Heel frit foruden Dvang!
 Det Gode og det Sande
 Uroffeligt bestaaer:
 Glæd dine Fædres Lande,
 For seent Du fra dem gaaer!

S. S. Blücher.

III.

„Konstens hem” man kallar södra jorden,
 Landet, med sin himmel evigt blå,
 Men, fast det är kallt här upp i norden,
 Trifvas Konstens blommor här också;
 Och, om ock ej någon drufva glöder,
 Slår dock hjertat varmt i norden här,
 Ty, all trofast älska sina bröder,
 Uti Skandinavien man lär.

Så Du tänkte — då från södra landen,
 Broder! till ditt hem Du drog igen.
 Var välkommen! Vi Dig räcka handen, —
 Tag vår varme helsing mot, o vän!
 Men ej blott ditt hem, — nej hela norden
 Helsar Dig välkommen uti dag;
 Nu hvar Skandinav är broder vorden,
 Dersför allas, allas helsing tag.

Ädle Konstnär! Må hos oss Du blifva,
 Alltid stadna uti norden här!
 Norden kan, till tack dersför, Dig gifva
 Blott sin kärlek — det doch något är;
 Ty, då ryktets stjernor en gång blänka
 Kring ditt namn uti odödlig glans,
 Kärleken det bästa dock skall skänka, —
 Skänka åt ditt minne mången krans.

A. S.-m.

IV.

Tillæg til Kjöbenhavn's Reiviser.

„Besser bei uns, wenn schlecht, als bei Euch, wenn es
 gut ist, das Bier ist!”
 Ludvig I.

Imens Du vandred ved Hvarbred,
 Hvor Kunst og Bryggeri man driver,
 Hvor værste Teutscher selv gruer ved
 De Bers, som teutsche Ludvig skriver,
 Imens Du vandt Dig der et herligt Navn,
 Har man vendt op og ned paa Kjöbenhavn.
 Lyt nu kun til,
 Her vi Dig vil
 I Hjemmet lidt orientere.

So nye Folkeslag blandt os gaaer,
 Det ene Skandinaver hedder,
 Det her har feiret sin Daad iaar,
 Saa det gav Gny paa sjerne Bredder.

Det andet Schleswigshofstein kalder man,
Men Ingen kender ret dets Fædreland;
Alt hvad Befæed
Om det man veed,
Er at det fabrikerer Faner.

Dg vi har faaet os et Tivoli,
Hvor Lumbye herligt for os straufer.
Hos Kebab har man Entreen fri
Dg gynger i Theatrets Paufer.
Paa Klampenborg man bruger Wasferkuur,
Dg Soldbesjæntene har faaet Mondur.
En Jomfru har
Vi nu bag Glar
I Bimmekast, som rundt kan dreies.

Her snalles tappert om Politik,
Dg Hæermand siger hvad han tænker.
Her er Foreninger imod Drik,
Mens Mini bayerisk Ol og Skænker.
Dg vi har faaet en evig Committee
Til gamle Kjøbenhavn's Forskjønnelse;
Om hundred Aar
Sagtens man faaer
Veretningen om dens Bedrifter.

Men hvad der findes hos os som før,
Det er det gamle danske Hjerter,
Bed det Du roligt Dig hvile tør
I Livets Sorger og dets Smerte.
Det bluser varmt for Alt hvad der er Skjont,
Det gjemmer Mindet evig ungt og grønt
Om Alt hvad Stort
Norden har gjort, —
See det er Danfærnes Valhalla!
Balthazar Puck.

Vi forene vor Hilsen til den hjemkomne
Kunstner med de mange, der ved hiin hjer-
telige og muntre Velkomstfest bleve udtalte
for ham, og vi ønske ham Held og Lykke til
hans kunstneriske Stræben i Fædrelandet.

Seydelmann som Kunstner.

En dramaturgisk Afhandling.

(Af H. A. Nøtschers: Seydelmanns Leven und Wirken.)

(Den geniale og dybtaktende Dramaturg Nøtscher har i den sidste Tid atter beriget Literaturen med et Værk, der er af stor Betydning for den nyere Dramaturgies Studium. Det er den for et Par Aar siden afdøde, store Skuespiller Seydelmanns Liv og Virken, og hans Forhold til og Indflydelse paa den sceniske Kunst i Tyskland, han har gjort sig det til Dygave at fremstille, og han har, foruden det Fortræffelige, han selv har leveret over denne sin Gjenstand, endnn givet sit Værk en overordentlig Interesse ved at indstøtte deri en Mængde Breve og skriftlige Udtægnelser af den geniale og i høi Grad dannede Kunstner selv. Skjøndt vel kun faa af vore Læsere selv have seet Seydelmann virke i sin Kunst, er dog hans Navn og hans store Betydning som Skuespiller paa en Tid, da overalt i Tyskland, med Undtagelse af Wien, Skuespilskunsten er sunket ned til et jammerligt Sjøgleri eller mildest talt til Organet for en tom, aandløs Sandseerlystelse, enhver Ynder af den sceniske Kunst i dens høiere og adlere Stikelse bekendt. Dg da Forfatteren derhos deels udtaler sig saa klart og bestemt individualiserende over Seydelmanns Kunstvirken, at vi uden at have seet Kunstneren kunne gjøre os et tilstrækkeligt Billede af Personligheden i denne Virken, og deels fremstiller os saa meger Almindeligt over den dramatiske Kunst, der finder vassende Anvendelse paa vort og ethvert Theaters og dets Kunsts Forhold, Udvikling og Betydning, saa tør vi haabe, at det vil være "Frias" Læsere hørt, at blive bekendte med den her følgende Afhandling, der udgjor en Afdeling af Nøtschers Værk.)

Intet Menneske af Betydning kan blive for-
 staet uden sin Tid. Den Enkeltes Sam-
 menhæng med sin Tids og sit Folks Aand
 er saa inderlig og saa uoploselig, at den træ-
 nger sig frem selv der, hvor man maaskee mindst
 mener at finde den. Der gives ingen Re-
 gion af Livet, af hvilken der ikke, naar vi
 kun forske, dufter os en bestemt Tids Aand
 imøde. Hos Statsmanden, Philosophen og
 Digteren er denne Sammenhæng mellem den
 Enkeltes Frembringelser og Virken og hans
 Tids almene Aand synligst, Traadene ligge
 her aabne for vore Bine. Det bliver os
 derfor ogsaa hos dem lettere at finde den
 fælleds Mod til det Enkelte og Hælfeden.
 Thi medens hos den store Statsmand en
 Tids og et Folks praktiske Aand viser sig
 udpræget og paa en vis Maade concentreret,
 saa sammentrænger sig hos Tænkeren og Dig-
 teren de i den almene Aands Dyb gjørende
 Tanker, og vinde derved en bestemt Stikkelse.
 Derved blive Tænkeren, ligesom Digteren, de
 egentligste Repræsentanter for en Tids Aand,
 der afspejler sig reneft i dem. I dem ven-
 der Aanden sig umiddelbart til Aanden, thi
 vi have hos Digteren og Tænkeren ikke først
 et Hylster at aabne, for derved at trænge
 frem til Aandens Hjem. Digtere og Philo-
 sopher ere derfor ligesaa vel de egentlige For-
 toskere og Forkyndere af deres Tid og deres
 Folk, som de give os den sikreste Maalestof
 for de Hvidepunkter, til hvilke en Tids
 Aand har opspunget sig. Tidens Aand væk-
 ter derfor aldrig videre, end den fremstiller
 sig i sine Tænkere og Digtere. Der gives
 udenfor denne ikke nogenjomhelst Region af
 hemmelige Tanker, hvilke ikke hos en eller

anden Digter og Tænker skulde have vundet
 Stikkelse.

Men den almene Aand, skjøndt den hos
 Digterne og Tænkerne vinder den fuldkom-
 neste Form, viser sig dog ogsaa i Stikkelsen
 af alle andre Videnskaber og Kunster. Naar
 man ret vil forstaae Arkitekten, Maleren og
 Billedbuggeren, naar man vil udfinde det
 hemmelighedsfulde Baand mellem hans An-
 skuelser og hans Frembringelser, saa vil man
 kun kunne begribe ham gennem Indsigten i
 hans Tids og hans Folks hele aandelige
 Baggrund. Banffeligheden ved en Historie
 af de dannende Kunster beroer derfor paa
 den sjeldne Begavelse, at have til Bevidsthed
 den ofte meget skjult liggende Sammenhæng
 mellem den enkelte Kunstners Composition og
 den samlede Verden, til hvilken han hører og
 af hvilken han bæres, og ligesom af Vuernes
 og Pillerens Stikkelse, af Coloritens Frihed
 eller Saftløshed, som og af Stoffets Con-
 ception endnu at udsole sig den almene Aands
 Hjerteslag.

Den dramatiske Fremstiller synes
 vel, fordi hans Værk er det Forgængeligste
 og forsvinder med hans Person, meest at
 unddrage sig Udpegningen af en saadan Sam-
 menhæng med en Tids og et Folks almene
 Aand. Alligevel vil ogsaa hos enkelte store
 Skuespillere et saadant Baand lade sig iagt-
 tage, kun at de Samtidige sjeldent eller aldrig
 have opdaget og paatviist det, og at vi blot
 af det vistnok meget ufuldkomne Billede af
 store Skuespilleres Fremstillinger, der er os
 overleveret, kunne sølde en Dom. Thi og-
 saa det meest glimrende Billede, hvilket en
 nok saa fin Kjender og phantasterig Mand
 udkaster af den store Fremstiller's Værker,

vil, holdt imod Birkeligheden af de for os forsvundne Fremstillinger, altid kun vise sig som et skarpt Omrids imod den kraftige og markfulde Udførelse af samme ved Lys og Farve. Men dog trænger i enkelte mægtige Gestalter en saadan Betydning mellem deres Fremstilling og Tidens Aand sig umiskjendeligt frem. Man vil nemlig ikke let miskjende, at af Summen af de Skildringer over Flecks Spil, der ere gaaede over til os, fremlyser denne genisfulde Skuespillers Slægtskab med de revolutionære Elementer, der gjennemtrængte hele Tidens Poesi og hænge sammen med hiin, de gamle Former knusende Aand, som ogsaa hidførte Omsvinget i den tydske Literatur. Naar ogsaa Flecks Genius viste sig saa stor i hine Shakespearste Figurer, i hvilke der heroiske Princip og overhovedet en omveltende Daadkraft forkyndte sig, saa affpeiler sig deri kun det almindelige Omsving af en Tid, som brød med sin Fortid og fremmanede en ganske ny Aand. Saaledes sammenfatter sig aabenbart i Eckhofs Fremstillinger den sig fra Bombast, Unatur og huul Abstraktion atter til Natursandhed tilbagekaldende Aand. Derfor danner han et saa væsentligt Vendepunkt for den dramatiske Fremstilling, idet han, en med Lessings valgbeslægtet Kunstner, ligesom denne ved Kritiens Magt, ved sin Fremstillingsmaade hjalp til at berede den franske Smags-Herredomme dets Undergang. Denne Tilbagevenden til Natursandheden, denne seirvige Bekæmpelse af en huul, abstrakt Pathos, subdender sig derpaa i Schröder, i hvem tillige den ved Shakespearer nybefrugtede tydske Aand aabenbarer sig. Det Ferment, der er bleven den tydske Literatur til Deel, idet Shakespearer aabnede sig for den, optager

Schröders rige Aand i sine Fremstillinger. Derfor bliver han paa engang Fremstiller af simpel, ædel Naturlighed og den svingfuldeste Poesi; han forener paa en Maade Flecks og Eckhofs Styrke i sig, og fremtræder som den universelleste Genius paa dette Gebeet. I Ifland endelig, som fæstet Rod paa den samme Grund, udbreder Natursandheden, ligesom i dens Afløsning fra Idealiteten og en begejstret Pathos, sig til en Rigdom af aandfuldt Genremaleri, idet den af denne Kunstner med klar Bevidsthed og den fineste Jagtagelsesgave bliver udarbejdet til den nuancerigste Fylde af de meest træffende Livsbilleder.

Ligeoverfor dette af een Rod fremgaaene, vidtforvrenede Træ, hæver sig nu det andet Moment, Idealiteten, og kommer til Aabenbaring i den under Göthes og Schillers Indflydelse opdragne Weimarste Skole. Men da ingen Side kan undvære den Anden, saa søger enhver af disse Retninger at berige sig ved den Anden, og mere og mere opstaaer den bydende Fordring til en uafsladelig Gjenstrængen af Idealiteten og Natursandheden for enhver Fremstilling. Ligesom i Poesiens Romantikken gjør et nyt Gjennebrud for atter at bringe Kraften i den poetiske Anskuelses Umiddelbarhed til dens Herredomme, saaledes sammenfatter sig ligeoverfor denne Retning af den Eckhoffe og Weimarste Skole, Umiddelbarheden af en genisfuld Anskuelse i Ludvig Debrient. Han repræsenterer i den tydske Skuespilkunst ligesom det romantiske Element med alle dets Fortrin og Mangler. Ligesom i Romantikken Subjectiviteten driver sig til sin Spidse, og derved endog odelægger sig selv, fordi denne Sub-

jectivitet ikke er den i Anden virkelig gjensædte, saaledes proklamerer Devrients Genius ved sit Exempel atter den utlutrede, uunderkastede Individualitetens Herredømme, hvilket i sin Bløttelse maa vise sig saa meget grellere, jo mere den fremstredne Mand fordrer og fuldbringer dets Opøsning og Luttringen i i alle andre Gebeer. Medens Devrients Genius, støttet paa sin oprindelige Kraft og Intention, paa en vis Maade synes at forkynde den poetiske Instuelses Umiddelbarheds Seir over Studium og Reflection, saa fremtræder derimod hos alle dem, der, uden hans af Dybden skabende Magt, overlade sig til den naturlige Begejstring, det Afmøgtige i et Standpunkt, som troer at kunne forme Livet umiddelbart uden Studium og uden Reflection. Ligesom Gøthes Werther engang fremkaldte hine tomme og kraftløse Ekstovsromaner, der mod deres Villie stillede den marvlose Sentimentalitet ret grel for Lyset, saaledes afdekkede de talrige Skuespillere, der, idet de beraabte sig paa Ludvig Devrients Exempel, uden hans store Gaver hengave sig til en saakaldet Inspiration, d. v. s. til en blot Naturalisme, kun den Afgrund, der aabnede sig foran dette Standpunkt, naar det skulde hæves til det almindelige. I Devrient fattede saa at sige Geniets oprindelige uunderkastede Naturkraft sig endnu engang sammen i sin hele Styrke, for med denne betydelige Individualitet at aftræde fra en Skueplads, paa hvilken Anden, ikke mindre end i de øvrige Kunster, med Magtsprog gjør Fordringen til Bekæmpelse og Luttring af den oprindelige Naturkraft gjældende. Ludvig Devrients Storhed, som hans Begrebsning, ligger udtalt i det Sagte. Medens Devrients

Genius umodsaeligt henrev Masserne, saasnart han udfoldede for os den sig i Humoren frit bevægende eller sig i dæmonisk Forskyrrelse nydende Subjectivitet, saa var han ved en udfyldelig Kløft adstilt fra Fremstillingen af det reent Menneskelige i den hele Nigdom af dets Gradationer, fra den dannede Mand i det høiere Selskab af indtil Repræsentationen af menneskelig Høihed og moralsk Værdighed. Herhen vendte sig Strancken for en saa oprindelig, men ved Studium og Reflectionens Arbejde ikke luttret Skaberkraft. I Devrients Fremstillinger fortsatte sig derfor de subjective Stemninger og Sympathier, det var de valgbeslagede Kræfter, ved hvilke han sølte sig hendraget til de digteriske Stiktelser, han gav Legeme, og i hvilke hans Genies hele Energie udgjød sig.

Men da disse dramatiske Stiktelser mindre vare frit udgivne Individualiteter end Skabninger af store, oprindelige, med de digteriske Stiktelser beslagede Kræfter, saa blev ogsaa Devrient tilbage, selv for maadeholdne Fordringer, saasnart han skulde fremstille Charakterer, med hvilke hans Natur slet ikke sølte sig valgbeslaget.

Imod denne mægtige, af den digteriske Instuelses Umiddelbarhed alene skabende Individualitet, ligesom den høieste Potens af Naturalismen, reagerede nu Anden paa dette Gebeer af den dramatiske Fremstilling ved Seydelmanns betydningsfulde Optrædelse. I ham vinder den i alle Livets Former sig fremstillende Kamp af den selvbedvidste, for fuldkommen Frihed og Klarhed stridende Mand, mod den endnu i infinkt-næssig Indesluttede hidsede, endnu til Naturmagterne bundne Mand, sit meest udtom-

mende Udtryk paa den dramatiske Fremstillings Godeet. I Seydelmanns Person dannede saa at sige Manden sig det Organ, igjennem hvilket den i den dramatiske Fremstilling fremførte Vendepunktet for en al Naturalisme bekæmpende og Selvbevidsthedens, Kritikkens og Studiets Seir feirende Modsetning. Dette Vendepunkt viser sig naturligviis i de forskellige Epøer og saa forskjelligt. I Skuespilkunsten fremtræder samme som den Krig, hvilken den frie, over Naturalismen bævede, sin Viesomhed og sin Bevægelse bevidste Mand, forkynder den paa den blotte Begeistnings Standpunkt døende, eller endog til Routine nedsynende Mand. I det Manden overalt i Nutiden kæmper efter, i sin yderste Mod at blive sig sit Væsen bevidst, og at faae sig selv ganske i sin Magt, saa fremdriver den ogsaa af den samme Jordbund i den dramatiske Fremstilling den Metning, at forholde sig selvbevidst i sin Skaben, og ved fuldstændig Underkastelse af det blotte Naturel at omskabe dette til det passende Udtryk for en universel Menneskefremstilling. Dette Standpunkt repræsenterer Seydelmann. I det ligger den eneste Løsning af alle Spørgsmaal, Grunden til alle Modsetninger og Kampe, hvilke Kritikken over ham har fremkaldt, og Grindringen om ham endnu fremkalder. I det vi fuldstændigt bringe os Gehalten af den Seydelmannske Personlighed til Bevidsthed, ville vi, uden Had og Forhæjlighed fremstille de Opfatninger, den sjældne Mand har været underkastet, som naturlige, ved hans hele Standpunkt betingede Phænomener, og føre dem tilbage til deres sande Værd.

Da Seydelmann væsentligt danner Vendepunktet fra den kun instinktmæssige Genia-

litet til den sig selv og alle sine Forbindelser bevidste dramatiske Fremstilling, saa viser ogsaa hans hele Sind sig uafslædt benvendt til denne Modsetning. Seydelmanns Kamp og Brede mod den blotte Umiddelbarhed, den saakaldte geniale, sig kun til Diebliffet overladende Inspiration, danner et af Grundtrækkene i hans hele Væsen; det er et Thema, som uafslædt beskæftiger ham i Brevene til hans Venner, som i bestandigt nye Vendinger trænger sig frem af hans Sjæls Dyb, og bliver behandlet af ham snart med ophøiet Brede, snart med tilintetgjørende Haan. Dette Moment hænger paa det inderligste sammen med Seydelmanns Personlighed og hans Forhold til Kunsten. Seydelmann var paa det højeste gennemtrængt af sin Kunsts Betydning, ved den dramatiske Fremstilling at udfolde den menneskelige Personligheds Dybde i alle dens Gradationer og i dens hele Rigdom. At aabne Mennesket det menneskelige Byst, at oplukke det de menneskelige Videnskaber hemmelighedsfulde Afgrund, at fremlægge de Traade, der før Individets synlige Handlinger ere bleve spundne, af hvilke Charakteren fremhæver sig for os med tvingende Nødvendighed, tort at være Udyder af de højeste Stikkesler, hvilke den menneskelige Mand har staaet paa engang med fri Begeistring og med Besindighed, dette stod for ham som Kaldet af hans Kunst, hvilken han „i Lyst og Smerte“ fra sin Unglingsalder var hengiven, som midt i den mørkeste Forstemning stod trosterig, som en mild Gud ved hans Side, ved hvilken Mismodet og Bindets Bitterhed forklarede sig til en ædel Smerte, og hvilken han som en kjær Ven trykkede til sit Hjerte og pleiede. (Forts.)

bragt en af ham komponeret Ballet: „Trollsön“ paa Scenen, hvortil Stoffet er taget af Scribes og Anders Dvera „Le lac des fees“. — Balletten emtales med megen Roes. Paa Durgårds-Theatret vedbliver Dverfous „Pat!“ at spilles med stigende Bifald.

(Hamburg.) Dandserinden Fanny Cerrito og Dandseren St. Leon give i denne Tid Høistforestillinger paa Stadtheatret. Rotoms Opera „Stradella“ er igjen optaget i Repertoiret og trækker godt Hus. Den engelske Componist Walfes paa flere tyske Theatre med meget Bifald opførte Opera: „Die vier Heymondskinder“, er nu ogsaa optaget paa Scenen i Hamburg og gjør nogen Lykke.

Kunst og Literatur.

Vor udmærkede Maler Marstrand har i disse Dage tiltraadt en Kunstreise over Amsterdam til Paris, hvorfra han agter at begive sig til Rom. Kort før sin Afreise havde Marstrand fuldendt et nyt større Billede, et Genremaleri, hvortil Motiverne ere tagne af Helbergs Barfistue. Vi ville snart meddele noget Vidtseffigere om dette Arbejde, der efter Kjendernes Dem skal være et værdigt Stedstykke til, ja endog i flere Hensender overtræffe Kunstnerens fortræffelige Scene af Erasmus Montanus.

Blunds store Maleri: „De fire Livsaldrer“ er udført efter Hans Majestæt Kongens Bestilling, er i denne Tid udstillet i Berlin, hvor det gjør megen Omsigt. Det er en ny, med betydelige Forandringer gjennemført Bearbejdelse af det samme Stof, der var behandlet i det ældre Billede af Kunstneren, der var udstillet paa Charlottenborg i dette Foraar. — Billedet vil kunne ventes hertil i Løbet af Efteraaret.

De for Guldbrammerne udførte Kunstarbejder ere ved en Forsamling i Kunstacademiet den 29de Septbr. bleve bedømte. I Malerkunsten er den mindre Guldbmedaille tilskendt Elean Wegener, for et Maleri efter Dygaven: „Tobias drager paa Reisen med Englene“. I Billedbuggerkunsten har Alexis Conraden vundet den store, og Enev G. Freund den mindre Guldbmedaille, begge for Dygaven: „Dectors Afsted med Andromadé“. — Architecten Winstrup tilkendtes den store Guldbmedaille for det Architecterene opgivne Thema: „Project til et Theater.

Efter Dvsforefærens af Lykstillets „Ude og Hjemme“ vil H. V. Holst's lystige Drama „Kun tove Aar“ efter Forlydende blive den første Nyhed, der bringes paa Scenen.

Forfatteren af „Min Broders Levnet“, fra hvis Haand vi i meget lang Tid ikke havde modtaget noget Nyt, har i disse Dage under Titlen „Diebliftets Børn“ leveret en interessant Samling af Poesie

og Prosa, som foruden et Udvalg af lystige Digte indholder et Skuespil i to Acter, „Cromwells Søn“, der er bearbejdet efter Scribes Fomact's Skuespil. Dette Stykke er antaget til Dvsforefærens paa det kongelige Theater.

Den danske Skjøne Literatur begynder nu glæmmen Dvsforefæller at gjøre sig bekendt i England og at vinde Dvmærktombed og Andet. Herb's „Kong Nens Datter“, der er udfømt i London i en fortrinlig Dvsforefælle, emtales i flere engelske Journaler med særdeles megen Roes. Af Andersens „Improviatoren“ ere ikke mindre end tre engelske Dvsforefæller udfømt, hvortilblant den ene er af Mary Howitt, der ved sine fortræffelige Dvsforefæller af Frederikke Bremers Romaner har bragt denne Forfatterindes Navn til saa stor Anseelse i England og Nordamerika. Af ogsaa Dvsforefælle i England og Nordamerika. Af Romanerne „D. I.“ og „Kun en Spillemand“ af Dvsforefæller af Mary Howitt anmeldte, ligesom ogsaa endnu en Dvsforefælle af „D. I.“ og af „En Digtets Bazar“. Disse to sidste blive overfattede efter de danske Originaler, medens de tidligere ere gjengivne efter svenske og tyske Dvsforefæller. Af Andersens Eventyr er en Dvsforefælle af Lehmeier og en anden af Mary Howitt under Arbejde. Ogsaa af hans lystige Digte vil der snart udfømt en Samling i engelsk Bearbejdelse.

Som en let og behagelig Underholdningslecture tør vi anbefale vore Læserinder et nyligt hos Høghandler Høst udfømt Udvalg af Ensaafortællinger af Souveræne, overfattede af P. L. Micher.

Freyliograph har helliget de Faldne i Leipsig et kraftigt liberalt Digt. Det er trykt i Schweiz og den samme Aften det kom til Leipsig, bleve 20,000 Exemplarer solgte. Den næste Morgen blev der af Politiet nedlagt Forbud med dets videre Salg.

Repertoire.

Søndag: Norma.
Mandag: Ude og Hjemme (første Gang). Nei.
Tirsdag: Oscar. Pas de deux. Alla skal paa Bal.
Onsdag: Regimentets Datter (Jenny Lind).
Torsdag: Ude og Hjemme.
Fredag: Pat!
Lørdag: Amers Geniestræger. Rinaldo.
Søndag: Regimentets Datter.

Indhold.

To Romancer af Christian Winther.

Dnfferne, af Henrik Herg.

En Historie, af H. C. Andersen.

Maleren Simonson (Biographisk Skizze).

Seydelmann som Kunstner, dramaturgisk Afhandling af Rößcher.

Det kongelige Theater, Kunst og Literatur.

Portrait af Maleren **Simonson**, tegnet af J. Holm.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han fikkest træffes
hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugestrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk
Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ kvartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ yr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende
for eet Dvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ifke. Man tegner sig i alle Boglader
i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medunder tegnede Forlagger F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Løvstrade Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 2.

Søndagen den 12te October 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

(Den 29 Septbr.—6 Decbr.)

Endelig vaagnede da Theatret af sin lange Dvale, og bragte sin første Nyhed for denne Sæson til Verden, i det efter det franske: „*Le mari a la campagne*“ bearbejdede Lustspil „Ude og hjemme“. Forfatteren af dette Stykke have gjort sig det til Dugave at skildre de sørgelige følger af Jesuitismens Indflydelse paa Familienforholdene, idet den ved bylder Philantropi og ved at smigre det andet Kjønns Forsængelighed, vinder dette for sig og gjennem det igjen bliver Herre over Mandene. De have med de franse Lustspildigterens Lethed gjennemført denne Idee gjennem en Række af komiske og ystante Situationer, i en livlig og vittig Dialog, men de have ogsaa lagt det hele franse Vesind for Dagen i Motivernes Løshed, i Urimelighed og Ulnatur i Situationerne og Dvergængene og i Inconsequens i Charaktererne. Men hvad der end kan være at dable ved Stykket, saa har det den gode Egenskab, at det lader sig godt spille, at det har temmelig Virkning og giver flere af Skuespillerne Leilighed til at udvise deres Kræfter, og denne Egenskab maa, naar vi vurderer et Stykke med Hensyn til Scenen, have en betydelig Vægt i vor Dom over dets Berettigelse til en Plads i Repertoiret.

At fremstille en ung Mand, der i sit Hjem er den usleste forfærdede Træl, og i ethvert Dødblik, hvor han har Hulet og Familienforholdene paa Kyggen, den overgivne, jovialiste Galning, er en best vanskelig Dugave. Hr. Wiehe viste, at han med sit sædvanlige grundige Studium havde stræbt at individualisere sig disse to Momenter i Høllen og at bringe Harmoni ind i denne Dødbelthed, og det lykkedes ham ogsaa tildeels, men vi troe at han vilde have opnaaet en større Sandynlighed i Fremstillingen, ved at faa noget af Sæfstrællens Klædning og Jammerlighed, og lagge noget mere Lyfthighed og Kyrgighed i Fremstillingen af Verdensmanden. I begge Høllens Partier viste han fortraffelege Gæstgæber, fulde af Natur, Lune og komisk Lørd. Den bedst tegnede Charakter i Stykket er den berøftede, riefistte og affecterte philantropiste Svingermoder, og den blev af Mad. Nielsen gjen-givet med den Hønd, Natursandhed og Korrektbed, der, som et sjeldent Phænomen i vor Tids Kunst, aabenbarer sig i alle denne ypperlige Skuespillerens Fremstillinger. Hendes forfistte Bestendighed, da hun leer sig sat overst paa Godgjørenheds-listen, hendes Høvel over at see Datteren i Valdragt og hendes gjentagne „men“ da Svingermoderen komer sig løs fra hendes Herredømme, ere glimrende Momenter i det fuldendte Hele. Det vilde vel neppe kunne lykkes nogen Skuespiller at bringe Genhed ind i en saa inconsequent Charakter som

Solientantens, der begynder som en overgiven, al Conventions trodende Julefant og ender som en trivial moraliserende Drakthet. Hr. Holst gjorde hvad der kan gøres af Høllen, han spillede dens lystige Deel med Liv og Kraft og lagde Moral-revillierne med Kraft og Varme. Som den jesuitiske Bylder Mathieu var Hr. Rosenkilde i Stoffets Begyndelse særdeles god. Hans Udlæsning af Godgjørenhedsprogrammet saie os paa engang ind i Familiens dræbende fædremmelige Løveforhold. Scener var han maaste undertiden noget for beftig og lte nok Herre over sig selv. All et saa modbydeligt Fruentimmer, som den unge Enke, hos hvem den ulystelige Egtemand træffer frist Veir, kunde blive taalelig paa Scenen, er en Fortjeneste af Hr. Ryge, som i hei Grad bør paaførmes. Af en første Forestilling at være, gif Stykket i det Hele ret livligt og correct. Det blev modtaget med Bisald.

— Ved den første Theaterprobe paa „Regimentets Datter“ den 6te dennes, havde Idearets Chorpersonale arrangeret en lille Zeit for den 9. v. ind, hvis Jødselsdag just indtraf paa denne Dag. Den hædrede Gjafts Paaklædningsværelse var særdeles smagfuld og rigt dekoreret med Drapperier og Blomster. Ved hendes Ankomst paa Scenen bilsedes hun med en Fanfare, og en Sang, der udtrykkede de Jødelser, der maae bejsele Gæmper, der har havt den Lykke at nærme sig den elstfælige Kunstnerinde, blev af ungen og ledsaget af de varmeste Dunster for hendes Fremid.

— Følgende nye Stykker kunne ventes at komme til Udførelse i indværende Sæson: *Liden Kisten*, Opera af H. C. Andersen, *Musik af Hartmann*; *Ragerkarl og Sanger*, Dierette, med *Musik af H. Hing*; *Romeo og Juliet*, Opera, med *Musik af Beini*; *Gjar og Sommermand*, Singspil, Bert og *Musik af Yorsing*; *Kong Holmer og Havfruen*, romantisk Drama, med *Musik af H. Levenskjold*; *Hr. Rasmussen*, originalt Lustspil i to Acter; *Lustucru*, Lustspil efter det franske; *Maritana*, ligeledes; *Cromwells Søn*, Skuespil i to Acter, bearbejdet efter Escribe ved Carl Bagger.

Efter Mosestrand

En. Bærentzen's C^o lith. inst.

EN KJÆLDERMAND.

De Songe,

den første af "Saml. Dvings Duns", den anden
af "Frøstholmsten".
Eftersom den Lyrd af Korfatteren selv
af G. Dungs Munde.

I.

Die Macht der Lones

Hvor Effted skal be siges og vort
Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

Hvor Effted skal be siges og vort
Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

Hvor Effted skal be siges og vort
Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

Der Strand er mit Gæst, her (Hilf)
Du loft det Reer, et kraft de vort
„Hilf er nicht mein Bilden,
Kommi mit, the Mægtig“
Dann segelst du von Dänemark
„Geliebter, harre vort!“

Wort und Bild immer mir erweisen,
Wort und Bild mir im Herzen weisen —
Wort und Bild!

Der Wächter steht vom Thurm das Schiff
an Strande:
„Du kommst der Sommer, du kommst die Wärd“

Herr Effted ladet vor Kasse:
„Willkommen, sage vort!“
Und an Altare ward ibet
Schön Helle angetraut.

Wort und Bild drohend sich gestalten,
Wort und Bild wieder hitte walten —
Wort und Bild!

II.

Romance.

1.

Hier ist mein sehnd Herz so schwer
Unter den gelben Linden
So wir' im Wade pin und her,
Die junge Braut so fieder.

„Kommst du mit Schloß,
Wie icher ist vor dich,
Dann kommst du herde schiff
In Dänemark, vort dänck“

Die Macht der Lones
Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

„Geliebter, harre vort!“
Kommi mit, the Mægtig
Dann segelst du von Dänemark
„Geliebter, harre vort!“
Wort und Bild immer mir erweisen,
Wort und Bild mir im Herzen weisen —
Wort und Bild!

Historie

Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

Hilf: her er det, som i alle de
Lones er det, som i alle de

IBN KHALDUN.

To Sange,

den første af "Ewend Dyrings Huus", den anden
af "Evanhammen".

(Sjengivne paa Tydst af Forfatteren selv
til G. Rungs Musik).

I.

Die Macht der Nunen.

Herr Eskild thut die Nunenmacht beschwören,
Mit Wort und Bild schön Helle zu bezhören.

Dann lichter er den Anker,
Gewinnt die hohe See,
Und segelt fort von Dänemark:

„Geliebte mein, Ade!“

Wort und Bild tief und seltsam walten,
Wort und Bild drohend sich gestalten —
Wort und Bild!

Am Strande geht mit Sehnen hin schön Helle.
Es lockt das Meer, es winkt die weiche Welle.

„Alhier ist nicht mein Bleiben,
Kommt mit, ihr Mägdelein!“

Dann segelt sie von Dänemark:

„Geliebter, harre mein!“

Wort und Bild immer mir erscheinen,
Wort und Bild mir im Herzen weinen —
Wort und Bild!

Der Wächter sieht vom Thurm das Schiff
am Strande:

„Es kommt der Sommer da vom dän'schen
Lande!“

Herr Eskild laßt vor Freude:

„Willkommen, süße Braut!“

Und am Altare ward ihm

Schön Helle angetraut.

Wort und Bild drohend sich gestalten,
Wort und Bild wieder heiter walten —
Wort und Bild!

II.

Romance.

1.

Mir ist mein sehnend Herz so schwer
Unter den grünen Linden.
Ich reit' im Walde hin und her,
Die junge Braut zu finden.

„Marmor ist das Schloßlein,
Und bleiern ist das Dach.
Drinnen deine Liebste schläft
Im schimmernden, hellen Gemach.“

2.

Es macht mir Angst und Weh' dein Wort
Unter den grünen Linden.
Schon weit ich ritt von Ort zu Ort;
Wo ist das Sloß zu finden?

„Aufgeführt von Marmor
Liegt's dort am fernen Strand.
Vertraue dich dem Schiffelein kühn,
Es führet dich gern an das Land.“

Henrik Hertz.

Rosenknoppen.

Kom! bei dit Dre en siden Stund,
O sagre Pige! til Harpens Mund:
I Rosenknoppens Dragt fremstillet
Den vise vil Dig et evigt Billed. — —

Forst hviste den useet i Bladenes Skjod —
Saa slumrer i Dyrstet Esktoos Slod;
Men Kraft den suged af Perlebaaben —
Saa sødes i Taarer Hjerterets Haaben.

Dg fyldigt bued dens trinde Barm
 Sig om dens Hjerte saa foraarvarm —
 Saa soulmer listig som Morgenroden
 Et Hjerte i Ekkflobs første Bloden. —
 End er den doo' lukt, som et elskende Bryst,
 Der gjemmer tro sin Sorg og sin Lyst;
 Men Dusten, der stiger af delgende Fængsel,
 Den bærer et Bud om den stærke Længsel;
 Dg faaar den at føle Dit Hjertes Slag,
 Dg drifter den Liv af Dit Mandedrag,
 Da vil den aadne de rødmeude Læber,
 Dg tolke det Savn, som ved Hjertet klæber.
 Men gi'er Du til Priis den for kolde Vind,
 D! da vil den blegne, den friske Kind,
 Dg Nattens Storm paa de tusende Binger
 Dens sidste veemodige Suk Dig bringer: —
 Saa jubler et Hjerte i Ekkflobs Favn,
 Saa klager det trofaste Bryst ved dens Savn!

Caralis.

Aftenskitze.

Nu Solen ta'er et kjoeligt Bad,
 Lidt træt og echaufferet,
 I Belyst hæver hvert et Blad
 Dg hver en Blomst, som seer 'et.

Snart svinder Etkyens Purpurkam,
 Dg intet Straa sig rører;
 Alt er saa tynt, kun Hundens Glam
 Fra Byen hist man hører.

Nu Mester Ole kan sit Spil
 Først ret tilgavns begynde,
 Hvert Die vil han lutte til
 I Lund, paa blode Gynde.

See Fuglen hist, som nylig sang,
 Hvor den med Diet klipper!
 Nu drømmer den om Sydens Bang,
 Mens Grenen sagte vipper.

Men Sønnen er ei Ekkflobs Ven —
 I Lø af Mantens Blade
 Den smme Ekster bringer end
 Sin Nio en Serenade.

Jomfruen hist, hvis Baar forgif,
 Ei heller Diet sukker:
 Mod Himlen hæver hun sit Blis —
 Ak! hvorfor mon hun sukker?

Dog snart maa Hver i Venker lagt
 Den strange Drot forsone;
 Kun Madam Luna holder Bagt,
 Den gamle Baagekone;

Til træt selv hun tyer hen, hvor suun
 Sig aabner hendes Koié
 I Etkyens blode Edderduun —
 Dg sukker saa sit Die.

Caralis.

Solbrunnspøvers.

(Kan synges til Melodien: Peter Skjold.)

Fatter var en ærlig Borger,
 Ung og stærk og nysfelig,
 Dg da han var uden Sorger,
 Saa fik han Lyst at gifte sig,
 Thi naar han ene hjemme sad,
 Smagte ham adrig Ol og Mad.

Fatter eied nok af Monten,
Derfor han havde gode Akæer.
Frem af Kisten taer han Pynten,
Dg den ikke daartlig er.
Kjolen var sort, som han trak paa,
Bæsen den var nok ligesaa.

Flipperne de vare stive,
Singeneterne af Guld;
Aldrig lader sig beskrive
Glandsen af hans Hattepul.
Allunste Hansker paa han tog,
Saa paa Frieri han drog.

Dg da nu for lille Mutter
Stiv og stram den Borger stod,
Hun til Tingen strax sig slutter,
Blir saa rød som bare Blod.

— „Siig, vil Du være min Madam?“

— „Na mange Tak! det er en Skam!“

Lille Mutter sig betænker
Et Minut, ja to til tre;
Saa det hendes Hjerte krænker
Saa modsalden ham at see,
Dg hun hvidsker bly til ham:
„Ja, jeg vil være Din Madam!“

Dg saa blev der Fryd og Gammen!
Snart som Egtemand og Biv
Præsten klappede dem sammen,
Dg det var et Herreliv!
Han påsejede sin Dont saa fro,
Hun pusled i sit Huus saa tro.

Snart en lille Bugge gynge,
Men de dermed Nok ei fik.
Snart en Flok af Smaasfolk klynge
Sig omkring dem hvor de gif.

Fatter han var saa glad derbed,
Mutter var heller ikke vred.

Dg saa levede de troligt
Fem og tyve lange Aar,
Fædeligt og suunt og roligt,
Som det honette Folk anstaaer.
Om Slagsmaal har man aldrig hørt,
Stedsse de har dem peent opført.

Hvad der staaer i denne Bise,
Det er Sandhed hvert et Ord,
Derfor vi dem begge prise
Her ved Mad og Vin paa Bord.
Sid at de begge leve maage
Til at de selv herfra vil gaae!

P. P.

Forbrændere *).

En Landdshistorie,

af

Berthold Auerbach.

En Tøndagsmorgen.

Vi ere i Landshyen. Alt er stille paa Ga-
den, Husene ere tillukkede, hist og her er et
Vindue aabent, men Ingen seer ud af det.
Evalerne flyve nær mod Jorden, og have
Ingen at vige for. Paa Brøndkummen ved
Maadhuset sidde andre Evaler, drikke og see
flogne paa hverandre, qviddre og holde Maad,

*) Bore Laserinder blive ikke bange, idet de
faste Blikket paa denne ildevarslende Titel. Det
er ikke noget nyt Forsøg i det saa gangse Myserie-
sag, vi her byde Dem, ikke en ny Reise gjennem
Færdarvelsens, Lastens og Udaadens radselsfulde
Regioner, vi ville foretage med dem. Vor For-

som om Landsbyen inde tilhørte dem. Fornemme Bispfierte trippede til og slaae med Halen og tie stille, som vidde de dermed tilkjendegive, at de allerede vidste Alt og endnu langt bedre. Kun en Flok Høns har forsamlet sig om Evalerne og lyste begjærligt til deres Tale. De høre vel om at bugge sig frit i Luften, om at drage over Havet og til fjerne Lande, thi de høve og udstrække ofte deres Binger og lade dem atter synke og see sorgmodigt opad, rejsom vidste de nu paany, at de stedse maatte blive ved Jorden og søge Menneftenes Beskyttelse. En kulsort Hane med rød Kam hæver og sænker især ofte sine Binger. En kalkunst Høne vanke flost oppuffet midt imellem sine Søner og Døtre op igjennem Byen, og

tølling er, trods hien frugtelige Titel, — en Dyd. Men det er rigtigst ingen Dyd i salig Ghesners Maaener, hvor Daghnis og Cloe. Myrtel og Amarrullis levede af Suk, Kærlighed og Maanestien; det er en Dyd, saaledes som kun Dydlen kan være det i vor Tid, hvor Bonden bliver til Mennefte, hvor han begynder at føle sig som virksomt og dygtigt Led af Statssamfundet, hvor Tidens Interesser ogsaa begynde at gribe og gjennemtrænge ham. Et mørkt Moment drager gjennem det fredelige Landliv, som gjennem Alt i Livet, men Skærne fordele sig, Solen nedsender atter sine Straaler og Oplosningen sætter, lig en venlig Forsaarsaften, vort Sind i en blid og ørloftet Stemning.

Bertold Auerbach har ved sine i 1843 udkomne „Schwarzwälder Dorfgeschichten“ erhvervet sig en betydelig Plads blandt Tysklands nyere Digtere. Der gaar igjennem disse hans Fortællinger en smul gemtylig Stemning, en naturtro poetisk Skildring af Landlivet, og en lærerig interessant Behandling af de nyere Livsforhold, der staae i Berørelse med dette, som have gjort hans Bog til en Folkebog i Ørdets adleste Betjening og skaffet den en vidt udbredelse i alle Samfundets Classer. — Nærværende Fortælling er Forfatterens seneste Arbejde.

holder dem ved idelige Formaninger samlede om sig og nærer dem med hvad hun finder. Hun vil ikke vide noget af at bugge sig frit i Luften, af at længes efter det Fjerne.

En forunderlig Stillehed hviler over hele Landsbyen.

Menneftene have forladt de adskillige Bølliger, og indfundet sig i den Gneskes Huus, der forener dem Alle. De adspredt svævende Bliske, der kun søge hvad der tilhører dem, høve sig nu forenede til den Ushnlige, der ser Alt, og hvem Alt tilhører.

Der staaer Kirken paa Bjergtet, der engang var befæstet, og om hvis Mure nu blomstrende Vinranker slynge sig.

Kirken var engang en beskyttende Borg for al Livets Nød. Kan og vil den blive tilstaaende, udbortes udefæstede Kirke frit et frit Børn for enhver ny Menneftelivværelse?

Ørgetets sidste Tone henvinder just nu, vi ville træde ind i Kirken. Den Geistlige bestiger Prækestolen. Hele Menigheden hoster og sætter sig tilrette, thi Ingen vil forstyre den boiere Mands Forkyndere i hans Tales Strøm.

Den Geistlige er ingen gammel Mand, han staaer i de bedste Aar. Ikke blot omkring graae Lokker svæver den Glorie, som den indre Bøffelse fra Egenhærligheden skænker; Mildheden kunne I vel oftere finde der, men med den ofte ikke mere hien levende, forrige Iver for Menneftebeden. Troen paa Himlen har ofte fortvængt Troen paa Jorden.

Efterat den Geistlige stille, sammenfunken i sig selv, med tilhyllet Ansigt havde holdt den sagte Bøn, hørvede han livligt sit Hoved og

sagde Terten: „De Sunde behøve ikke Lægen, men de Syge.“ Lucas 5, 31.

Han viste først, hvorledes den aandelige Sundhed er det sande Liv, hvorledes den er Gæt med Dyd og Næskaffenhed, medens Synd og Sygdom derimod vanstabe Livet. Ligesom i Sygdommen Menneskets naturlige Kræfter have taget en falsk Vej, saaledes ogsaa i Synden. Thi Synd er Bildfarelse. Med særdeles Eftertryk frembødte han bestandig dette sidste og formanede til en mild Betragtning af Synderen, til Omhu for hans Bedring. Han viste, hvorledes Synden let finder en Skulekrog i det menneskelige Hjertes sammenslyngede Aarebøv, for snart som Lidenskab, snart som listig Bedaaelse at fortrænge Alt fra det Nettes Vej. Thi der er intet Menneske, der kun gjorde Godt og ikke syndede. Han viste, hvor vægende det er at gjøre det trostelige Billede af det rene Menneske uden al Synd og Feil, tilstedeværende i os, ham, der foreskriver os for at udslette al Skyld, idet han leder os til at efterfølge sig. Han viste, hvorledes derfor Enhver, der paa nogen Maade føler sig reen for en Synd, i denne delvise Reenhed har den Forpligtelse, at blive en Frelser for den Anden, for den i Synden Nedsunkne. Han maa tage hans Feil paa sig og traagte efter at udsone dem.

I Alle, sagde han da, I Alle, som vandre i Frihed, som sidde om Eders Bord og ubindrede stride ud under Guds frie Himmel, — tænker et Dieblit paa den arme Fængslede, paa hvis Nafn igjennem Nar intet Kjærlighedsens Blik har hvilet. Der sidder han og hans Die stirrer hen mod de kolde Mure, hans Død fare uoperte tilbage. Og naar

han bliver fort ud mellem sine Kammerater, hvilket et sorgeligt Selskab!

Det store menneskelige Selskab har overladt ham eensom til sin Død, sin Fortvivelse, sin Bildfarelse; ingen hjælpende Haand rakte sig imod ham, intet kjærligt Ord beroligede hans Sjæl. Han stod maastee alene, alene med sit vildfarende Hjerte. Først da han hjemfaldt til den aabenbare Synd, da mærkede han, at han ikke var alene; det menneskelige Selskab greb ham med mægtige Arme og fastholdt ham til Straffen.

Dg naar han nu atter vender tilbage blandt de frie Mennesker, hvad er da hans Lod? De, der før ikke kastede noget Blik paa ham, see nu med Foragt, med Mistro eller virksom Medlidenshed ned til ham og forfølge hvert hans Skridt. Hvad skal der blive af ham?

Du, som sidder her i Frihed, spørg Dig, hvorofte Du var nær ved at blive en Forbryder, hvorledes kun den høiere Magt, der er indplantet i Dig og hersker over Dig, rev Fordærvelsens Værktøi ud af Din Haand. Derfor har Medlidenshed med Synderen, lid med ham, gjør Dypoffrelser for ham, og der skal blive Dig tilgivet.

Saaledes og endnu meget Andet taledes Præsten med dyb Nysjælse. Han vovede et farligt, men til den levende Indtrængelse dog ofte nødvendigt Forveg, og stillede sig selv midt i Betragtningen, idet han fortalte:

Jeg blev som fattig Skolebørn en Middag bespiist i en Nigmands Huus. Ellers leed jeg den bitterste Mod. Der stod jeg nu alene i Spijsalen og ventede paa Middagstiden. Rundt om mig glimrede og glimrede Solvotriet, det blinkede for mine Dine, som

om jeg var beruset. Pludseligt foer den Sante mig igjennem Sjælen: blot nogle saadanne Stykker kunde for lang Tid afhjælpe Din Nød, og — Ingen seer Dig. En uimodsaelig Begjærighed drog mig hen til Kurven, hvor Selvet laa opstaaet; jeg greb ind, som om Nogen stødte min Haand ind i det. Men da blev det mig pludseligt, som om jeg ikke kunde bevæge min Haand; jeg kunde ikke slippe og ikke tage. Angstføden randt mig fra Panden og jeg raabte hoit: Hjælp! Hjælp! Jeg vilde kalde Mennesker til for ved dem at blive afdraget fra Synden. En gammel Tjener ilede til og jeg fortalte ham gradende Alt. Han trostede mig i min ubestridelige Pine og sørgede i Fremtiden ved sig og Andre for, at jeg ikke mere leed Nød.

De Bemærkninger, Præsten knyttede her til, og hans Opfordring, at Enhver paa samme Maade skulde fremkalde sit Livs Fejlselser for sig, gik umiddelbart til Hjertet. Ved den længere Pause, han nu gjorde, saae han mange foldede Hænder skjælv, Mangen, som skulde sit Ansigt ved at holde Hatten for det, mangen Haand at vifte en Taare af Øinene, der da stuede lettere op igjen. Men Ingen saae paa den Anden, Enhver havde nok med sig selv at gjøre.

Efter Slutningsbønnen fortalte Præsten i en ligefrem Tone: Der har i Hovedstaden dannet sig en Forening af velstændige Mænd, der har gjort sig det til Dpgave, at sørge for Deres Udkomme og Forbedring, der ere bleve udladte af Straffe- og Arbejdsbusene. Det er et heiligt og Gud velbehageligt Værk. Hvo der vil træde til og medvirke, kan efter Middagskirken komme til mig og erfare det Nærmere. Men fremfor Alt vilde jeg bede

Eder, at En eller Anden tager en Karl eller Pige i Huset til sig. Jeg behøver ikke at formane Eder til, at I ikke skulle behandle de Faldne altsfor blidt og blødhjertet. Vi kjende hverandre. Jeg frygter ikke at I have en altsfor stor Mildhed.

Et Smil foer over de Forsamledes Ansigter, og det nedtrykkede ikke, men snarere hørvede Andagten. Præsten vedblev efter en Pause:

Men I maae noie prøve Eder, om I føle Kraften i Eder til at behandle disse Faldne kjærligt; thi en Ulykkelig trænger til dobbelt Kjærlighed, og dobbelt velsignet er den, som formaaer at give den. Herren oplyse og opløste Eders Sind, og være os Alle naadig, at vi ikke fare vild i Synden. Amen!

Da Gudstjenesten var tilende, trængte Alle sig med usædvanlig Hast ud af Kirken. Mange rakkede og strækkede sig, da de havde Døren bag sig; Præsten havde saaledes grebet fat paa dem, at de sølte sig i alle Lemmer som sønderslagne; det var bleven dem heft, og de droge nu atter Vandet frit. Alleslags Grupper dannede sig. Hift og her talde man snart om andre Ting, de fleste om Præsten og om den rejskafne Præst. Men Bøvermikkel paastod, at han prækede ikke nok af Guds Ord, og Bageren, der, naar hans Kone ikke var tilstede, ogsaa gjerne snakkede noget med, bemærkede meget siffig, at han snart havde mærket, hvor Præsten vilde hen. En overgiven Knos rovede en af Pigerne en Bouket af Kobblommer og Rosmarin ud fra Barmen, og raabte dertil: Hjælp! Hjælp! og løb bort med Byttet.

Men ellers gjenslode de horte Ord endnu i de fleste Sind. Orneværten Konrad gik

hille fremad og taledde ikke et Ord; han holdt paa hele Beien Hatten i Haanden, som om han endnu var i Kirken. Barbele var ilst forud for sin Mand for at besøge Middagsbordet. Paa en anden Søndag vilde det ikke være gaaet af uden Larm, hvis som idag Maden ikke var færdig strax efter Kirken. Men nu lægger Barbele, uden at sige et Ord, Psalmebog og Rosenkrands i Bindeskarmen, trækker sin Trose af og hjælper uden Skænden Pigen med at gjøre Maden færdig.

Man sad endelig glad tilbords og det smagte Alle godt, thi naar en reen Tante er draget igjennem Sjelen, er det som om det hele Menneſte var gjennemstrømmet af friskt Liv; enhver Spise, han fører til Munden, er som velsignet, man er glad og tilfreds med Alt. Hvor en god Mand sidder med tilbords og lever med Menneſkene, der forvandler han Hverdagslivets Vand til duftende Fesivvin.

I hvor mange tusinde Kirker bliver der ikke hver Søndag præket med hoitopstøuet Stemme, men hvor sjældent toner en renere Klang, der, kommende fra Dybet, giver Gjenslyd i Hjerternes Dyb.

Men det er ogsaa bekendt, hvorofte Menneſkene, naar de ere mættede, have en ganske anden Tænkemaade, end da de endnu vare hungrige.

Og da det ogsaa er godt at man efter Bordet hviler en Stund, saa vilde vi først efter en Pause videre betragte Følgerne af Prækenen.

Eftervirkninger af Høimæseprækenen.

Saa mildt og friskt det ogsaa er ude i Skov og paa Mark, saa vandre dog kun

Saa af Sognet derud, og ogsaa disse vende snart tilbage, indtil endelig Alt er samlet i den dampfyldte lave Stue i „Ornen“.

Det kan synes paafaldende, at der paa Landet saa sjældent er frie Drikkepladse, hvor man i Træernes Skygge eller under aaben Himmel nyder sit Kraus i Fred. Men for det første føle de, der den hele Uge ere udenfor, sig mere behageligt under Tag og Muur, og for det andet adsplitter denne Samværen i det Frie; Nummet er ubegrændset, man rykker ikke saa nær sammen, og den Enkeltes Ord hendorer let, fordi det ikke, indesluttet af Væggene, trænger til Alle.

Vi maae altsaa bekvemme os til at træde ind i Værtshuusstuen.

Omkring det runde Bord i Hjørnet sidde Mange. Constantin, Matthias og Buchmaier læse Avisen, af hvilken tre Nummere idag ere komne paa engang. De meddele hvad der synes dem af Vigtighed, eller hvad de have noget at sige om. Det er ofte Bemærkninger, der træffe Sommet paa Hovedet, men ogsaa ofte Slag i Lusten. Thi nutildags, hvor man meest maa lægge an paa at lade den ledende Grundtanke læses ud imellem Linierne, er det for den Mindviæde næsten umuligt at finde det Rette.

Samtalen tabte sig hen imod alle Sider; det kunde være lærerigt at meddele den til videre Kredse, men vi maae holde os til Dagens nærrykkede Interesse. Orneværten er ogsaa af denne Anskuelse; man seer paa ham, at han har noget paa Hjertet; han siger derfor ved en Pause:

I Avisen staaer ogsaa Historien om Foreningen for løsladte Forbrydere.

Læs det! lod det fra alle Sider.

Væs Du! sagde Constantin og gav sin Nis til Matbias. Jeg vil ikke vide noget deraf. Mod ganske flette Menneſter ſkabe de ſig nu ſaa ſærlige; der er det godt Kjøb at være god. Derved kan man endnu kneiſe ret høit med Nakken. Helgenæderne og Embedsſkriverne have der noget tilſalg imellem hverandre, og veed I hvad det er? — Naadepulvere paa Stempelpapir!

Na, Broder, der har Du ſlaaet til Brøderne*), ſvarede Buchmaier; her har Doctor Heiſter ogſaa underſkrevet ſig, og hvor han er, der tør man lange til med begge Hænder. Og naar der nu ogſaa er hovmodige Narre deriblandt, ſaa er dog Foreningen god. Lad En forreſten gjøre hvad han vil, naar han gjør noget Reſkaffent, ſaa er det reſkaffent.

Det mener jeg ogſaa, ſagde Drenevæerten Konrad, og læſte for.

Der er ingen Saft og ingen Kraft i den Befjendtgjørelſe, bemærkede Matbias; de ſkulde have vor Præſt, han havde gjort den anderledes, ſaa at den havde Hænder og Fødder. Derſom jeg behøvede en Karl, ſaa tog jeg ſtrar en.

Jeg ogſaa, raabte Mange.

Og jeg tager en, ſagde Konrad.

Naar Du ikke havde ſagt det, havde det været klogere, ſagde Buchmaier, ſaa havde Ingen vidſt det, og nu ſeer enhver paa ham ſom paa en Synder.

Konrad frabede ſig ærgerlig bag Dret.

Skolelæreren traadte ind, og Buchmaier ſagde til ham: Du kommer ſom kaldet. Kan Du ikke ſige os hvad det betyder med den penſylvaanſke Stumtaushed, eller hvad man

kaldet det? Jeg er ganske dum i det Wiſen ſiger derom.

Der gives to Straffesystemer eller Straffemaader, ſagde Skolelæreren; Auburn —

Ikke ſaaledes! afbrød Buchmaier ham noget ærgerlig; lul nu alle Dine Bøger til, og ſig det reent ud.

Han forklarede nu Cellefængſterne med deres Tauſhed. Alt ivrede med den ſtorſte Heftighed mod Stumtausheden, ſom de kaldte det, og Buchmaier blev ſaa arrig, at han ſagde: derſom jeg var Vorherre, ſaa lod jeg kun Solen ſkinne to Gange om Ugen paa den Mand, ſom har opfundet det eenſomt ſtumme Fængſel.

Læreren vilde mildne Heftigheden, idet han berettede, at mange ædle og lærde Mænd havde ſtemt for denne Straffemaade. Men Ingen vilde høre ham.

Endelig traadte flere Skrivere ind i Værſhuusſtuen. Samtalen tog en anden Vending og forſattes ſagte. Man gik ſnart fra hverandre.

(Fortsattes.)

Seydelmann ſom Kunſtner.

En dramaturgiſk Afhandling.

(Af H. L. Wetzſcher: Seydelmanns Leben und Wirken.)

(Fortsat.)

Denne Dlgave ſyntes Seydelmann at være værd et Menneſkeliv, tilbragt med Eftertanke, Studium og Arbeide. Her træffer han nu paa Leſfindet, Frivoliteten og den raa Naturaliſme, med hvilken ſaa mange af hans Kunſtſæller underkaſte ſig deres Dlgave og nedværdige Kunſten. Men dermed forbinder ſig den Tanke, at juſt i den Mangel

*) Benævnelse fra Reglebillet.

paa Alvor og Studium, der herfter i denne Kunst meer end i alle andre, ligger den Hingesaagt, med hvilken man ogsaa endnu ikke sjældent møder den, Grunden, hvorfor Standens Emancipation endnu ikke fuldstændigt er indtraadt, men endnu kun indskrænker sig til enkelte Udvalgte. Men det er meget naturligt, at det Letsind og den Dilettantisme, som herfter i Udvælsen af Skuespilkunsten, maae paa engang fylde en boisindet Mand, som fordyber sig i sin Kunsts Hemmeligheder, som med Samvittighedsfuldhed har underkafset sig Arbeidets Besværligheder, som ikke har sparet sig noget af de Trin, Kunstneren maa gennemstride, — med Smerte og med Brede. Nu gribes han af den sørgelige Følelse af sin enesomme Stilling og det Afmægtige i, ikke at kunne høve sit Standpunkt til et almindeligt, at være sat i Modsigelser mellem sine ideale Fordringer og Virkeligheden, uden ved sin Kraft at kunne udfylde denne Kløft. Han maa tilstaae sig, at saamange Gradationer ogsaa Musikerens, Malerens og Billedbuggerens Kunst frembyder i sin Udvæelse, saa rig en Skala den ogsaa gennemløber indtil den geniale Mesters Frembringelser, saa har dog ogsaa, selv paa de underordnede Trin, altid et betydeligt Maal af Technit maattet tilkæmpes for kun overhøvedet at blive optaget i Kunstnerens Kredse, medens i Skuespilkunsten saa ofte den nøgne Bilkaarlighed, den raa, fra al Underkastelse af Materialet hjerne Houtine, tør fremtrænge sig og trodsig gjøre Fordring paa Kunstnernavnet. Af denne Besidsthed forklarer sig den dybe Forstemthed, der saa ofte griber Kunstneren, og i saa smertelige Toner bryder frem af hans Læber, naar han tænker paa

sin Kunsts sørgelige Tilstand, og, hvor vidt han ogsaa spejder, ingensteds finder en Afhjælp, ja ikke engang en Udsetning til en Reform af denne Virkelighed.

Men idet Seydelmann kæmper mod blii Genialitet, der, kun overladende sig til Phantasiens og Dieblikkets skabende Magt, er ubekymret om Underkastelsen af det hele Materiale, hvilket denne Kunst tager i Beslag, og er sorgløs med Hensyn til den indre Sammenknytelse og Forbindelse af alle Enkeltheder, saa vil han ingenlunde nedsette Kunsten til en Forstandsoperation og gjøre Fremstillingen af det fulde Menneskeliv til en Kalkul af Reflectioner. Hermed berøre vi et Punkt, som, idet det er Seydelmanns Modstanderes Hovedbaaben, maa bringes tilbage til dets rigtige Forstaaelse. Kritiken og den selvbervidse Tanke var for Seydelmann, da han var en ægte Kunstnernatur, aldeles ikke den Jordbund, hvoraf den Charakter, der skal fremstilles, opvorer, men kun det Regulativ, hvilket beskytter den af den frie Phantasi fædte Gestalt mod Bidsærelse og Forvorning.

Intet Menneske, som nogensteds formaade at bevæge Måsserne og samle Gemutterne paa eet Punkt, har opnaaet denne Virkning ved en blot Forstandsvirkfombed, om det endog var den skarpsindigste; thi denne frembringer altid kun noget Ulevende, som først igjen ved en lignende Række af Tanteforbindelser hos den Anskuende kan vækkes til Liv og Nydelse. Forstanden frembringer altid kun Knoffelbygningen, den viser de Baand, der forbinde de enkelte Lemmer med hvetandre, men den skaber intet Liv; den kan derfor, naar den træder op alene for sig,

aldrig gribe, aldrig fremkaldte en stor, almindelig Bevægelse. Livet og Bevægelsen antænde sig kun ved det fulde Liv. Mellem Forstandsvirkfømheden og Livet, der med Realitetens Magt trænger ind paa os, er der en kvalitativ Forskjel, en Kluft, over hvilken ingen Bro kan slaas. Det er derfor kun at udtale en Tankeløshed, naar man udgiver en Kunstner, hvis Virkninger paa Måserne ere ophoiede over al Tvivl, som, jo længere jo mere har vidst at fængsle Mennesker af den forskjelligste Dannelse, for et reent Forstandsmenneske, uden oprindelig Intuition, uden den skabende Phantasies Kraft. Til Grund for denne Dom ligger en Bildfarelse, som stammer fra Mangel paa Indsigt i den forskjellige Stilling, hvilken i Kunsten og navnlig i den dramatiske Fremstilling Umiddelbarhedens eller Anskuelsens Moment kan indtage til Forstanden. Denne Stilling kan være en dobbelt. Forstandsvirkfømheden kan enten kun være skjult som Moment i Anskuelsens Umiddelbarhed, i den geniale Opfatning, og medvirke ligesom en Faktor, Subjectet selv ubevidst, eller den kan, idet den gjennemtrænger Anskuelsens Umiddelbarhed, drive denne til Udfoldelse og selvbevidst forme Buene og Villerne ud af den oprindelige Opfatning, altsaa sætte det, som allerede er indsluttet i den første, ud til fuld Eksistens. Her viser Forstanden sig ligesledes i Anskuelsens og Phantasies Tjeneste, men med den Forskjel, at den her tillige træder op med selvbevidst Virkfømhed, og derfor kan antage Skinnet af selvstændig og isoleret Virkfømhed. Denne Forskjel betinger overhovedet Kunstnerens forskjellige Stilling, og er den Grund, paa hvilken en Kritik, der kun holder sig til

Skinnet og ikke trænger ind i Bøsenet, opretter sine overfladiske Modsetninger mellem Genialitet og Forstandsoperation, skabende Virkfømhed og Beregning, og eensidigt fordeler disse Prædikater til Kunstnerne, alt efter som det ene eller det andet Moment just træder slaarende frem hos dem. Denne Kritik er det, som, for atter at betrede vor Grund, betegner Ludvig Devrient som den geniale og Seydelmann som Forstandskunstneren, og dogmatisk fixerer denne Forskjel. Men selv i den Indrømmelse, en saadan Kritik er nodt til at gjøre Forstandskunstneren, at han allerede ved Masten, altsaa formeddelt den sandelige Aabenbaring, giver os et fuldt mættet Billede af et Menneske, at denne strax maner os ind i et heelt individuelt Livs Kred, ligger allerede ubevidst Anerkjendelsen af, at ogsaa Umiddelbarhedens, den phantastiske Anskuelses Moment, her er virksomt, med eet Ord, at vi her have at gjøre med en anskuende Forstand, og ikke med en af Enkeltheder et heelt sammensjettende Regnemejer. Ligesaalidt som i Devrients Genialitet Forstandens Moment fattedes, ligesaalidt fattedes i Seydelmanns Forstand Genialitetens Moment, kun var begge disse Magters Stilling en fuldkommen forskjellig, og denne gjorde deres Fremstillinger paa en Maade til Modsetninger, paa hvilke Kritiken frugtesløst arbejdede sig tret, uden at kunne finde Punktet for den egentlige Forskjel.

Hvor der, som hos Devrient, herker en virkelig Genialitet, d. v. s. hin skaberiske Virkfømhed i Phantasiaen, der saaledes anstuer det Hele i en Charakter, at Fremstilleren virkelig deri adskiller sig fra sig selv, d. v. s. fra sin Individualitet, der udfolder han ogsaa

formedelst denne sin Genialitet, de særlige Livsyttringer i Charakteren, uden at han er sig Sammenhængen af sit almindelige Billede og dets Ledføining bevidst. Den ægte Genialitet indbefatter altsaa visnok i sig den søndrende, kritiske Forstands og Reflectionens Virksomhed, der underordner de særlige Livsphenomener i en Charakter det almindelige Princip for samme, — thi kun derved er den ægte Genialitet og ikke blot en forhoiet Virring og et tilfældigt Lynglimt af Phantasien, — men den er sig tillige ikke denne forenede Proces bevidst, Forbindelserne ere den selv en Hemmelighed. Derfor ligger ogsaa i dette Standpunkt Muligheden af at fare vild i det Særlige, at forglemme det oprindelige, klare Billede, fort, ikke at give noget fuldkomment i sig afslutter Heelt, men kun store Momenter. Dette er den simple Consequens af et Standpunkt, der ikke har udviklet Reflectionens Moment til den Kraft, at Kredsen af alle særlige Livsyttringer i en Charakter bliver udfoldet af Genheden. Men derfor kan dette Standpunkt just ved det Overraskende, de pludseligt nedslaaende Lyn virke elektrisk paa Mærkerne; thi Fremstilleren vil just paa visse Hovedpunkter af Charakteren samle sin fulde Styrke, men derimod lade Andet falde. Imod Fremstilleren paa dette Standpunkt vil derfor Kritiken fornemmeligt have at vende sig til Situationernes Dverge; her vil hans relative Svaghed fremtræde; det ikke til fuld Selvstændighed udviklede Reflectionens Moment, der driver Charakteren ud af hinanden fra dens Genhedspunkt til dens Udfoldelse, vil her hæbne sig ved den ikke sjældent manglende Genhed i alle Charakterens Sider.

Seydelmann reagerer nu forsaavidt imod

dette Standpunkt, som just paa Grundlaget af oprindelig phantaserig Conception, Reflectionens Moment, som bringer Charakteren i alle dens Livsyttringer til dens consequente Udfoldelse og udarbejder dens Forbindelser og Dverge, fortrinsviis er uddannet hos ham. Men derfor er Seydelmann ingen Reflections-Stuepiller, thi denne befinder sig stedse i Modsigelse mellem sin Personlighed og den Charakter, der skal fremstilles, fordi han ikke lader Reflectionen fremgaae af Grundvolden for den oprindelige Anskuelse af et fuldt Menneskeliv. I Reflections-Stuepilleren er Forstandens, i alle Bygningens Gange kritisk indtrængende Virksomhed, væsenet, thi han formaar ikke at nedse den i den umiddelbare Anskuelse og derpaa at lade den fri gaae frem af dennes Skjod. Saalidet den discussive Forstands Kritik formaar at begribe et Kunstværk, fordi der altid bliver en udfyldelig Kluft imellem den og Kunstværket, ligesaaalidet kan Reflections-Stuepilleren nogensinde skabe et fuldt Menneskeliv, fordi Realiteten og Fylden af en Charakter er ufattelig for den blotte Reflection, fordi den blotte Forstand er for abstract for Stabelsen af et Liv. Reflections-Stuepilleren vil derfor aldrig kunne opflamme Mærkerne, aldrig kunne tilkæmpe sig store, mægtige Resultater, fordi Mærkerne kun blive grebne, naar Livets Realitet trænger ind paa dem; han maa nøies med de Forstandiges Anerkjendelse, og Afgjelsens Resultat maa holde ham stadesløs for Begejstringens. I Seydelmann var nu just saa megen oprindelig Kraft, saa megen Anskuelserns Umiddelbarhed, som der behøvedes, for ikke at blive overvunden og opløst af Reflectionens Moment;

den holdt meget mere Modbøigten mod den uhyre Drift i hans Haand, uafladeligt at fordybe sig i det individuelle Liv og at fremarbejde alle dets Sider til fuld Anskuelighed.

Ved vor Udvikling opløser derfor hiin saa ofte optagne Kamp, om Seydelmann kun har været en Forstandskunstner eller en genial Skuespiller, sig saaledes, at i Seydelmann havde den kritiske udafhinanden sættende Forstand, der adskiller Livet i dets Elementer, vundet en saadan Styrke, at Accenten hos ham vel nærmest syntes at ligge paa Consequents i Gjennemførelsen og Udarbejdelsen af Detailen, men at hele denne Rigdom af Overgange kun traadte frem paa Grundvolden af en oprindelig Anskuelse, som altid vidste at gjøre den til Udtrykket for et Menneskeliv.

Allerede Seydelmanns tidlige glødende Kjærlighed til Skuespil-kunsten beviser Oprindeligheden af hans Talent. Efter denne Virksomhed skuer han laugselsfuldt hen, som efter et Eldorado, fordi det hele Menneske kun levede i den og sølte sig uhykkeligt, saalænge det ikke kunde betræde den Bane, det behøvede til sin Livserfjents. Men ogsaa senere nedfænter han saa ofte Livets mørke Erfaringer og bittere Smerter i Kjærligheden til denne Kunst; her er han ganste sig selv; her føler han efter Virkelighedens vinterlige Storme, den varme, hjemlige Luft, der gængende omslutter ham. Denne Beskjæftigelse tilhører ham altsaa ikke ved Tilfældighed, saa at han ogsaa havde kunnet ombytte den med en anden, og ogsaa kunnet henvende sin Haands Fylde, sin Forstands Springkraft til en anden Løbebane, en Forestilling, hvilken de maae fatte, der i Seydelmann kun anerkjende den mægtige Forstand, der kun just tilfældigt

har bearbejdet dette Menneskestremfilingens Stof, men ogsaa med det samme Resultat havde kunnet vende sig mod andre Livsretninger. De dybe Udgydelsler af hans Sind, hvilke hans Breve fra alle Tider give os, lade tværtimod ingen Tvivl tilbage om den over al Reflection udtrækkende, ham som en Naturnødvendighed beherkende Magt af hans oprindelige Drift til denne Virksomhed. Men hvorfra nu alligevel den Dadel, der i det Uendelige har gjenaget sig, at Seydelmann kun var et Forstandsmenneske, at alle hans Frembringelser kun ere Produkter af denne Kraft? Man maa til Løsningen af dette Problem skjelne den dobbelte Begavelse i vor Kunst, den indre formende Kraft til at kunne anskue et Menneskeliv som et Heelt, at kunne stille en Charakter paa eet Slag for Mandens Dø, og den physiske Begavelse, d. v. s. de af Naturen ydede Midler til det Førstes Virkeliggjørelse. Om den oprindelige kunstneriske Anskuelseres Magt gjælder Lessings berømte Paradoron: „Eller mener De, Prinds, at Raphael, hvis han tilfældigt var født uden Hænder, ikke dog havde været den største Maler?“ Saavidt Dybde i Opfatningen, Rigdom i Phantasien ere Kunstnerkaldets egentlige Vidnesbyrd, har Lessing Net; han betegner i de nævnte Ord kun Kunstnerens, ved Intet erstattelige, ideale Faktor. Men saavidt paa den anden Side Magten til at bringe det i det Indre Anskuede frem til Skikkelse, kun danner Kunstneren, saa ligger der ogsaa en Etværdighed i Sætningen. Accenten ligger alene paa den indre Begavelse, hvoriimod Midlerne til Realiseringerne blive betragtede som Intet.

(Fortsattes.)

Kunst og Literatur.

Digterinden Henriette Hans har leveret en tydsk Bearbejdelse af sin Novelle: "Lante Anna", der i sin danske Dragt hos os har fundet en særdeles gunstig Modtagelse. Bogen, der nyligt er udkommet i Hamburg, hos Robert Kittler, er forsynet med følgende Indledningsord af H. C. Andersen:

I de danske historiske Føltesagn lever Dlus Baggers Navn; han boede i Odense og man nævner ham som en af de rigeste Borgere i Landet; selv Frederik II. var hans Skoldner, og Sagnet beretter, at Dlus Bagger, da Kongen besøgte ham, lod Dnøen til hans Høje opvarme med Kaneel. "Det er dyrt Brænde", sagde Kongen, "men det lugter godt". — "Naar Eders Majestæt igjen besaaer mig med Eders kongelige Besøg, skal Brændet lugte endnu bedre", svarede Dlus Bagger, og ved et andet Besøg af Kongen fastede han alle de kongelige Gjæstebredere i Dnøen. "Dette er vistnok", var Kongens Ord, "en Lugt, der behager mig endnu bedre". Frederik II. skændte Dlus Bagger den smukke Stov Selderland, gaffe i Nærheden af Odense, og endstjondt dette Stutte Land atter blev solgt og til forskjellige Besiddere, saa beholdt dog den Baggerste Familie en lille unbig Alet, paa hvilken der havede sig en Villa, der om Sommeren blev bebøet af den sidste Descendent, Architectur og Bogtrykker Jøerren, en af de mest anseete Borgere i Odense. Paa Søn- og Festdage vandrede Kjøbstadsboerne ud til dette smukke Landskade, hvis Indgang bar den oprigtigt mente Inscription: "Været velkomne!" Haven stod aaben for Embøer, og var efter Daidens Smag rig paa Inscriptioner og Alindede Hæfter; paa det høieste Punkt havede sig en Obelisk af Træ, og ved Kanalen, gjennem hvilken Stibene løbe ind til Odense, laa en Færkning en miniature, med Traktanøer og en Træskilduaat. I Huset selv var et Værelse, Dlus Baggers Stue kaldet, og der blev Dlus Baggers Epitaphium opbevaret, ligesom ogsaa et Bord og nogle Mønter; de sidste havde han, med kongelig Tilladelse, ladet præge. Jøerrens Børn, unge livlige Piger, legede paa alle Festdage i denne Stue; den ældste Datter, Henriette, var den iauifeste, og det er nu hende, som i de følgende Blade bliver os bekendt som Forfatterinde.

Den smukke Giøndem i Selderland er ved Bedsteforældrenes Død kommet i fremmede Hænder; Dlus Baggers Stue er den nye Slagt fremmed, og den eiendommelige Lund med Haven langs med Kanalen, Alt bærer et nyt Præg. De unge Piger ere, som Berne, næsten alle skille fra hverandre. Den ældste af dem, Henriette, som paa sine de smukke Blemmer udenfor Dlus Baggers Stue, finder nu sin hele Blomsterhave i et Par Urtevoiter bag de snevne Vinduer i et lille Høus i Kjøbenhavn. Kongens Have er bleven hende en større Stov. For tre Aar siden traadte hun op som Forfatterinde, og Alle, hvem Frederikke Bremers Romaner tilfalte, folte sig grebne af den beslagtede Vand, der her aabenbarede sig, stjondt ingenlunde som Efterligning.

Forlagger og Forfatterinde have troet, idet en tydsk Udgave, streket af den Sidste selv, træder frem i Lydskland, at det kunde være til Nytte, naar et Par indledende Ord fra min Haand ledsagede Værket, og omendstjondt En eller Anden maaste kunde kalde det forfængelighed, saa bar jeg dog været beredvillig dertil, idet jeg troede, at ogsaa hun en flygtig Fremstilling af Forfatterindens Forhold, som jeg ovenfor bar forlojet at give den, kunde vække Interesse for hendes Digtning. Yndere af den svenske Hverdagslitteratur ville ved at læse denne danske Forfatterinde, sikkert blive ventligt indede med hende, og er dette Tilfældet, saa vil et større Arbejde, Novellen: "En Stribentindes Datter", følge derefter.

Dlus Baggers Guld og Hvidomme leve hun i det gamle Sagn; hends Aftom beholdt Det, hvorefter det i Bibelen hedder: "at hverken Døel eller Lust kunne fortære det."

— Af det ved H. A. Kaalund og Julius Chr. Gerion udgivne Maanedsskrift for Børn, med Tegninger af Lehmann og efter Nidter, er nu det ottende Hefte udkommet; det indeholder, som de foregaaende, imaa Digte, Eventyr, Fædter og Skildringer. Dette lille Heftekrift bar allerede fundet en betydelig Udbredelse, og fortjener ogsaa at anbefales som en passende og behagelig Læsning for Børneverdenen.

Repertoire.

Søndag: Regimentets Datter.
Mandag: Indquarteringen. Nafael.
Tirsdag: Møllen i Marib. Alferne.
Onsdag: Ude og hjemme. Dei. Adolp og Henriette.
Torsdag: Indquarteringen. Nafael.
Fredag: Pat.
Lørdag: Wilhelm Tell.
Søndag: Ude og hjemme. Alla skal paa Sal. Pella.

Indhold.

To Sange af Henrik Herg.

Rosentropen, af Caralis.

Aftenstjzje, af Samme.

Solobrillapsvers, af B. P.

Forbrydere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.

Seydelmann som Kunstner, dramaturgisk Afhandling af Nöfcher.

Det kongelige Theater, Kunst og Literatur.

En Kjældermand, efter et Maleri af Maxstrand.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han stikkest træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugeskrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ Quartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Quartel. Enkelte Nummere eller Lithographier salges ikke. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagger F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Lovstrade Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 3.

Søndagen den 19de October 1845.

Theater, Kunst og Litteratur.

Det glimrende Meteor, der nys seg op over den høibevandede Himmel, og trods de isende Vinterorme og de tulle Regnfluer, faldende varme, oplysende Lystraaler ind i alle Hjertes, er nu i Begreb med at forsvinde for vor Blik; hverdagslivet indbyller os snart igen i sit graa Saagellor, Begjæringens Flamme bændlyner efterhaanden i Grændringen og snart fult vi atter i vor Armod paa Conversationsstof: Hvad skulle vi nu tale om? — Jenny Linds Besøg i Kjøbenhavn har valet et Liv, en Enthusiasme, en Begjæringensruus, som endnu aldrig af nogen Kunstens Son eller Datter var bleven fremfaldt blandt os. Hendes Fremstillinger af Norma og Regimentets Datter, hendes Scener i Costume paa Hoftheatret, hendes Concertnummere og Smaalinge i Ridehuset, Alt er bleven modtaget med jublende Bifald, Alt har henrevet og bevovtet Publikum; den vrangte Kritik og den kolde Versifflage ere forstummede for Geniets Almagt, og Kunsterindens beskædede, elskelige Personlighed har sat en Glorie om den Krands, hun ved sit uevertraffelige Talent har tilkæmpet sig.

For at man, naar Tiden engang har udstillet af vor Hukommelse Detaillen af de Partier og enkelte Nummere, med hvilke Jenny Lind har skænket os saa rige Udveksler, kan have en Overtag over disse, ville vi her hidsette en Fortællelse over alle hendes offentlige Præstationer:

Paa det kongelige Theater.

Norma, tre Gange.
Regimentets Datter, to Gange.

Paa Hoftheatret.

Agathes Cavatine af Jægerbruden
Lucias Vanvidsscene af Lucia af Lammermoor.

I Ridehuset.

Aria af *Il crociato in Egitto*.
Aria af Don Juan (Donna Annas i Die Act.)
Duet af Huguenotterne (3die Act.)
Aria af Figaro (Grevindens i 3die Act.)
Aria af Norma (*Casto diva*).
Aria af Lucia di Lammermoor (1ste Act.)
Duet af *Montechi e Capuleti* (med Mad. Simonsen).
Ser sjenste Gange.

Soner kunne ikke fastholdes; de udaande sig i Luften og bød i den; men den høiere Vand, der aabenbarer sig gjennem dem, fastes en dyb, en uoverrættelig Nod i Hjertene, og derfor vil Jenny Linds Sang mindes blandt os gjennem mange Tider, medens glimrende Virtuoser med forbanfende Kunstferdigbede ville pirre os for et Dieblit og doe bort igjen i Østemeel.

Jenny Lind tiltræder til 1ste November sit Engagement i Berlin. Jules Janin fortæller i *Journal des Debats*, at Kunstnerinden er ansat i Berlin med 25,000 Thaler (omrent 33,000 Rbd.) aarligt, med to Maaneders Ferie og 50 Thaler i Æu for hver Evilleaften. Derom man 1ste her har at gjere med en af de hovlyt franske Overdrivelser, saa er dette en Gage, der betydeligt overstiger hvad der nogenstinde er tilskaaet en Sangerinde i Tyskland.

— Rossinis Opera *Corinth's Beleiring*, hvis Indstudering blev afbrudt formiddelt Hr. Faaborgs Sygdom, vil med det første komme til Dyførelse.

— Foruden de i forrige Nummer af *Freia* omtalte nye Stykker, kunne endnu *Scribes* og *Aubers* Opera, *Hertugen af Donne*, og *Mollen*, Operette af H. C. Andersen, med Musik af *Mung*, skal des opførte i indværende Saison. Endvidere skal der være paatænt at indstudere *Spontinis* Opera *Fernando Cortez* paany.

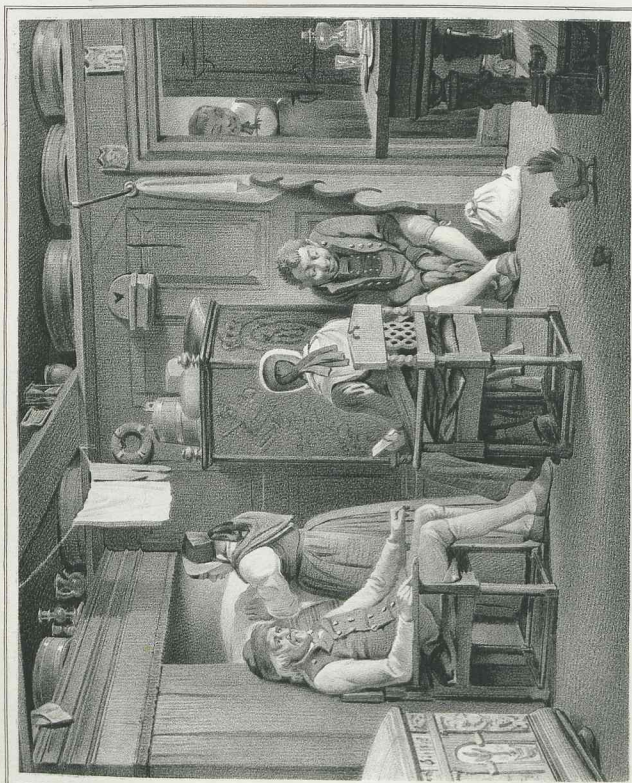
— Den berømte Tenorist *Moriani* er kommet til Paris, og overtræder der nogle Gange i den italienske Opera, hvorpaa han begiver sig til Madrid for at tiltræde sit nye Engagement.

— Under Titlen: *Hågkomster från Köpenhamn*, ere paa *Hornemann & de Vezas* Forlag udkomne tre smukke svenske Sange af *A. G. Saksén*, tilvædede Jenny Lind. Den unge Digter og Componist, som i en Tidlang har opholdt sig her i Staden, har i forrige Aar med meget Held gjort sin Debut paa Theatret i Stockholm med en af ham selv skreven og komponeret Operette.

— Den svenske Digter *Afzelius*, som i denne Sommer deeltog i det nordiske Studentermøde, og ved sin glimrende Veltalende vandt sig alle Hjertes, arbejder paa et Vært, der har hine uforglemmelige Festsdage og deres Betydning til Gjenstand.

— Den geniale østerrigste Digter *Nicolaus Lenau* (*Rimblid* ven *Strehlenau*) er bleven vanvittig. Misfornoiet med de for en Forfatter saa trovæsende Forhold i Østerrig, havde han besluttet, for stedse at nedlægge sig i det vestlige Tyskland, hvor han i de sidste Aar havde taget sit Sommer-

Per Marsand.

Van. Esentout & C. Riv. Inst.

EN UELDIG FRIER.

Prolog

III

Forefællingen paa det kongelige Hoftheater
den 10de December 1846.

til Inddraget for

Foreningen til forsonede Børns Gælle.

Fremsagt af Madame Nielsen.

Der gives Magter, som væk der kommer,
En navner Fjævel, som ikke er god,
Det er endaa, som alle man der kommer.

Hvis Magt er stor, og som er velbesjæft,
Dets Naavn er Fattigdem. En daglig
Stemme

Den har, hvor Livets Fættel bliver tvædt,
Hos Romas Folk den gjaldt for en Gæst,
Det Mægt kan den løse, Mægt kan

Hvor maages Gæst og der en vedt Spør,
For gode Kræfter, som i Slummer laa!
I Randens Verden o hvor mange Store
Hil Udbring fra det Fattige, det Smaa!
Lidt rige Gæster ud i Verden foere
Faa malte Glad, som Armod puffet paa,
Paa alle hvide Sonnen af det Rige,
Men i en Krybe, den guddommelige.

Men og — hvo hender et den mørke Side? —
Hvor alle fættel Armod Gleden ud,
Helt skærde Kræfter, som omkom med Rude,
Ja quæter Gaven, skæntet af en Gud?
Dog, Kænnest et skattedes for et lide
Det Kæpftet af en jernbaand Skæbnes Gad;
See! Hjelpens Charis i hans Fodspor haster,
En bedre Lod hun i hans Urne kaster.

Et lod det Marmorbilled præges
Til Niade, som af Thornsaldsen er
Det Kirkens Indgang: Engelen; det Jæder
Et fattigt Barn, af Menneker forladt,
Der er, som om den jagde: Jeg bereder
Jeg vilte paa din Lei, Lys i din Nat,
Jeg har dig fra Basten gjennem Veimten
Du har, som for de Smaa har aabnet
Himlen.

Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,
Den har, som om den gjennem Verdens Rige,

J. J. Giesberg.

Forbrændere.

En Vandadshistorie.

af

Berthold Auerbach

(Forfatter.)

Forfællingsbøger og andre Bøger.

I et Hævelshuus i Horeddsladen fandt samme
Eftermiddag to Mand af lige Alder, men
den ene var en Orden i Knæpuffet.

En Rige bragte Kaffe og Cigaretter.

Proer for Du de gæst af den smukke
Fættel, som for to Lys blev var i Dit
Hjert? Hvilke Ordremanden sin Gæst-
ven, Doktor Heister; det var et friskt Na-
turbarn, altid lyslig, syngende op og ned af

THE ILLUSTRATIONS OF C. J. H. B. H. B.

BY WILLIAM FRIER.

NEW YORK.

Prolog

til

Forestillingen paa det kongelige Hoftheater

den 10de October 1845,

til Indtægt for

„Foreningen til forsogte Børns Frelse.“

Fremfagt af Madame Nielsen.

Der gives Magter, som vort Liv bestemme:
Man nævner Fødsel, Rigdom og Talent.
Eet er endnu, som ikke man bør glemme,
Hvis Magt er stor, og som er velbeskændt:
Dets Navn er Fattigdom. En vægtig
Stemme

Den har, hvor Livets Fættel bliver tændt.
Hos Nomas Folk den gjaldt for en Gudinde,
Thi Meget kan den lese, Meget binde.

Hvor mangen Gang var den en adel Spore
For gode Kræfter, som i Slummer laae!
I Mandens Verden o hvor mange Store
Fik Udspring fra det Fattige, det Smaa!
Tidt rige Gnister ud i Verden foere
Fra matte Glød, som Armod puffed paa.
Paa Sille hvile Sønnen af den Rige,
Men i en Kryppe den guddommelige.

Men og — hvo fjender ei den mørke Side? —
Hvor ofte slukker Armod Gløden ud,
Nedlaaer de Kræfter, som omsønst maae stride,
Ja qvæler Gaben, skænket af en Gud!
Dog, Mennesket ei skabtes for at lide
Bed Dyrket af en jernbaard Skjæbnes Bud;
See! Hjelpens Charis i hans Fodspor haster,
En bedre Lod hun i hans Urne kaster.

O! lad det Marmorbilled drages Eder
Til Vinde, som af Thorvaldsen er sat
Ved Kirkens Indgang: Engelen, der leder
Et fattigt Barn, af Mennesker forladt.
Det er, som om den sagde: Jeg bereder
Dig Hvile paa din Bei, Lys i din Nat,
Jeg fører dig fra Lasten gjennem Drimlen
Til Ham, som for de Smaa har aadnet
Himlen.

Dg end gaer Engelen gjennem Verdens Rige,
Dg holder de Forladtes Ledebaand,
Dg taler til de Gode, Lykkelige,
Dg beder dem at række hjælpsom Haand.
Dg denne Sød vil ei for Lønnen svige;
Den vogtes af en stærk, usynlig Mand,
Thi Hver, som frelser Ustyld fra at lide,
Han virker, med en Engel ved sin Side.

J. J. Heiberg.

Forbrødere.

En Landdøds historie,

af

Berthold Auerbach.

(Fortsat.)

Fattigadvokaten og hans Ven.

I et Havelysthus i Hovedstaden sadde samme
Eftermiddag to Mænd af lige Alder, men
den Ene har en Orden i Knaphullet.

En Pige bragte Kaffe og Cigarrer.

Hvor har Du da gjort af den smukke
Tjenestepige, som for to Aar siden var i Dit
Huus? spurgte Ordensmanden sin Gæste-
ven, Doktor Heister; det var et skriftt Na-
turbarn, altid lystig, syngende op og ned af

Trapperne. Hun forekom mig som en reen, klar Dugdraabe: er det bleven eau de mille fleurs af hende? — Hvad var det hun heed?

Magdalene. Det er en ulykkelig Historie. Jeg kan endnu neppe troe, at det brave Barn har sjaalet, og dog er det saa. Medens jeg var i Berlin i en Myndlings Ansiggender, have de her bragt hende i Tugthuset.

Ah! Du leverer altsaa ogsaa Rekrutter til Din Forening? Jeg vil nu ogsaa faae en saadan Ufkyldighed at see igjen, som jeg havde under Hænder, medens jeg endnu var Distriktsdommer. Det var en Postillon; han har kastet en Vgtemand, der stod ham ibeien, i Groften, og trakkeret ham saaledes, at han efter fjorten Dage havde nok deraf for Evigheden. Det er en udlært Slynge. Men jeg har ladet ham bagbinde og efter hoiere Forordning ladet nogle Dragter Prygl for smæk Benægten anbringe paa ham. Det har gjort ham mor. Man kan ikke paa anden Maade blive færdig med det Pal. Jeg vil nu see til hvad Foreningen vil foretage sig med ham; han har ogsaa meldt sig.

Det glæder mig inderligt, sagde Doktoren, at Du saa eftertruffeligt har befordret vor Forenings Sag ved Circularer til Distriktsretterne og Kirkefognene.

Regjeringsraaden, thi det var Ordensmanden, saae smiggret og nikkende med Hovedet ned paa sine smukke Sommerstobeletter, og sagde: Foreningen skal ogsaa nyde Fordelene af vor regelmæssige Statsorden. Medens vi sidde her, vedblev han og gynge sig paa Stolen, er eller bliver fra alle Præstefole i hele Landet de arme Synderes Evangelium forlyndt. Hu! hvor ville Taarepungene blive udpumpede! Det vil gjøre

Folkene godt i disse varme Dage, det er ogsaa en Kuur. Men det maa Du dog tilstaae, at vort Statsliv griber ind i hinanden som et Uhrværk. Naar jeg her anbringer et Tryk paa Statsmaskinen, bevæger en Fjer sig i den fjerneste Landsby.

Det kommer an paa om det er en Lykke?

Du er og bliver den evige Dypponent. I Folk ville ikke see det Gode. Hvad vilde I da have havt uden Embedsveien? En Krog i Landstidendens Mellemrige —

Lad os ikke tale derom. Du kan ikke omvende Dig; ellers maatte Du vere utilfreds med Din Skjæbne og erklære en stor Deel af Dit majsomme Arbejde for Intet. Derfor ikke mere derom. Du fortjener al Tak fordi du saa hurtigt har bragt Foreningen istand. Du maa have skrevet et godt Forord for den.

Et godt Forord? raabte Regjeringsraaden seende og holdt den brændende Svovlstikke saa længe i Haanden til han sporede den i Fingrene og kastede den bort; et godt Forord? Der ser man igjen Jer upraktiske Berdensforbedrere. I troe at man fører Sagerne igjennem med Ideer. Diplomati, min Ven, Diplomati er det, der fattes Eder; uden den bringe I det aldrig til noget. Jeg for min Person tilstaaer, at jeg slet ikke har nogen Penchant for Eders Forening. Der er nu kommet en blodagtig Humanitetsraptus over Verden, der gjør Livet stræffeligt hedsommeligt. Jeg har nu engang ikke noget Hospitalshjerte, og vil heller ikke have noget. Da Foreningsagen kom for i Collegiet, hvor jeg var Referent, trak jeg medlidende paa Stuldrene. Præsidenten er slet ikke nogen ond Mand, kun er han angst og

bange for alt Dyt; det er ham ubygge ligt. Men det var ogsaa en Feil af Eder, at Iutter erklærede Liberale stillede sig i Spidsen.

Hvorfor? Denne Sag har jo ikke noget med Politikken at gjøre.

Jo vist. Erde I at man vil give Eder Leilighed til at stille Eder frem som Menneskehedens Besgjørere og vinde Eder Parti blandt Proletarierne?

Nu? Hvorledes gik da Sagen alligevel igjennem?

Som sagt, jeg trak paa Stuldrene og Kinnalen af mit Referat var: Hvor ville De herrer brænde deres Fingre! Hvor ville de lære at indsee, at Verden ikke lader sig constituere efter deres Utopier. Det var en god Skole for dem. Præsidenten smilede. Nu var Sagen bunden. Jeg erklærede endnu, at dersom Foreningen erholdt Bevilgelse, var jeg villig til, som Regjeringsbefuldmægtiget at præsidere i den og have vaagent Die med den. Saaledes blev Sagen Eder tilstaaet for at spille Eder et Puds dermed.

Men hvilken Grund havde Du til at anslægge en saa fin Intrigue for en Sag, der ikke interesserede Dig?

Regjeringsraaden tog Advokatens Haand og sagde: Du er og bliver et ærligt Skind, men ogsaa ligeoverfor Dig maatte jeg intriguere. Siden jeg blev forflyttet hertil, gjør det mig altid ondt, at vor gjensidige offentlige Stilling næsten ikke tillader nogen fortrolligere Socialitet; Partiaanden har sonderrevet Alt. Lee ikke! i Forbryder-Colonien finde vi et Indifferentpunkt, hvor vi slutte os til hinanden, uden at nogen af os behøver at compromittere sig hos sit Parti. Vi have i Heidelberg sluttet Venstabspagten,

den skal blive opretholdt. Ikke sandt, gamle Oberster, vi blive de Gamle?

De to Ungdomsvenner trykkede hinandens Hænder. Men Advokaten forekom dog denne Blanding af Trohjertighed og Snubed noget besynderlig; han vendte sig imidlertid altid gjerne mod den ideale, solbeskinte Side af Livstræets Frugt og svarede:

Vi have endnu saa mange Berøringspunkter, saa megen fælleds Stræben; dertil ville vi holde os og lade det Andet træde tilside.

Ja, det ville vi.

Du er ogsaa bedre end Du viser Dig, bemærkede Heister.

Hvad bedre? Alle Mennesker ere Egoister. Alt Uegennyttigt steer af Forsværgelighed, Kjedsomhed eller Bane. Sandt nok, at Du er en *exceptio idealis*, derfor tilgiver jeg Dig Din Demagogi.

Nei, jeg vil ikke have noget Privilegium. Jeg troer, at der endnu ikke til nogen Tid var saa mange Mennesker, hvis udholdende Stræben gjælder Almeenvæsenet, hvis Lidelse og Glæde fornemmeligt modtager sin Næring af Fædrelandets Tilstande. Et sjældent Mod til Diffe bevæger den nuværende Verden; desværre finder det neppe en Leilighed til at vise sig, uden i Haaben og Taalen.

Leilighed gjør Tyve. Vi komme der til et Punkt, over hvilket vi aldrig ville blive enige.

En Stund herskede der Stilhed; begge Mænd syntes i deres Indre at forste efter de Enighedspunkter, de saa beredvilligt forudsatte. Det var en pünslig Pause. Saa vederbørgende det er for Sjelen, naar to Venner sidde taus hos hinanden, pleie hinanden gjensidigt i det stille Sind, ere hos

hinanden, skjædt de svæve til fjerne Tankverden, og erkjende i hinanden deres synlige Giinnsides. — ligesaa smertelig er den indre Sog og Speiden efter at møde hinanden fredeligt.

Regjeringsraaden tog først igjen Ordet, idet han sagde: Ogsaa Poesien er os nutildags rovet. Den skønne Gud Apollo er blevet til en syg Lazarus, fuld af Saar og Bylder. Poeterne føre os nu altid i det sletteste Selskab. Friaander og Pietister blæse i eet Horn og proklamere denne lyse, solbestinte Verden som en Jammerdal. Du var ogsaa engang en halv Poet; hvad siger Du dertil?

Den moderne Verdens Poesi er et Emergens Barn, selv den sorgfri er den frie Udaanden af det forhen trykkede Brysk. Jeg ser et stort Fremskridt deri, at selv Poesien har opgivet sin falske Idealitet, der ignorerede den virkelige Verden, eller ikke vovede at gribe ind i den. En Idee maa kunne blive Virkelighed, ellers er den en tom Sæbeboble. Betragt nu de Arme og Elendige —

Det er godt at De kommer, raabte Regjeringsraaden, idet han gif en smuk og elegant Kone imøde; Deres gode Mand havde ellers til Desfert jaget mig gennem alle Armodens Guler.

Samtalen tog nu en munter spgende Bending; thi Regjeringsraaden yndede at underholde Fruentimmerne med pyntelige Taleblomster; Livets Alvor bortfjerne han gjerne fra deres Sine. Deri bestod hans Agtelse for Qvinden.

Han talde saaledes om sit Nococo-Meublement, der snart med Kone og Børn skulde følge ham til Staden, og bemærkede med

udførlig Sagkundskab, hvorledes alt nyt Fabrikkeret stod langt tilbage for det ægte Gamle, da Arbejderne ikke længere havde Taalmodigheden og Kunnsfærdigheden til disse fine Udskæringer. Han havde for en Spotpris sammenbragt sig Skabe og Stole og Kruse fra gamle Midderborge og fra Bønderhusenes Loftter, og vidste at fortælle mangen lystig Historie derom.

Advokaten saae undertiden smerteligt paa ham, thi han følte det dybt, at Nissen mellem ham og hans Ungdomsven kun var nodtørfigt overflisret.

Man skiltes snart ad. Advokaten gav sig endnu til at ordne en Myndlings Papirer, for hvem han den næste Dag vilde tiltræde en Rejse. Selv under Arbeidet kunde han ikke rive sig løs fra Tanken paa sin tabte Ungdomsven; derved erkjendte han paany, at selv de reent humane Bestrævelser ikke tillade nogen Enighed, naar den politisk-moraliske Baggrund er en forskjellig.

Forenningen og dens Pleiebørn.

Faa Dage derefter sadde i Hovedstaden fem Mænd om et Bord med Aeteskabler og beseglede Vidnesbyrd for sig.

Der viser sig endnu liden Iver for vort Værk, begynde den, der havde Forsædet. Paa vor Opyrdring have kun To tegnet sig til Antagelse af Afstraffede; den Ene vort værdige tilstedeværende Medlem, Hr. Fabrikant Holm, den Anden en simpel Vært i Sloven. Vi have bestilt ham hid.

Han ringede og Bestjenten traadte ind med Konrad.

Vidnesbyrdene for de fra Straffeanstalten Frigivne lode med Hensyn til Omstændig-

bederne temmelig gunstigt: Men hvorledes skulde man nu hjælpe dem frem? Især vidste man ikke hvad man skulde gjøre med en Skriver, der havde afbudet gjentagne Navneforfalskninger. Blandt de fem frigitte Fanger, der havde betroet Foreningen deres Fremtid, blev ogsaa en forhenværende Postillon nævnet.

Ham vil jeg tage, sagde Konrad.

Medens man nu sætter ham hans Ansiggender ud fra hverandre, forsvaer vi os ind i det andet Kammer til dem, der her vente paa, hvad der vil blive gjort for dem.

So, i allerede fremrykket Alder, med snue Ansigter, gaar frem og tilbage i levende Samtale. En mager Mand i en forslidt sort Kjole staar ved Vinduet, aander paa Muderne og gjør med den høire Hægefingert meget kunstigt sammenslyngede Navnerækel med alffens Snirkler, og viser dem stedse hurtigt ud igjen. En Hjerde sidder i et Hjørne og beder, som det synes, meget ivrigt ud af en nyt indbunden Bønnebog. Ikke langt derfra sidder den Fænte, en rank og kraftig ung Mand, og holder Ansigtet bedækket med begge Hænder.

Hvad vil Du gjøre, Frieder? spurgte en af de Vandrende sin Kammerat med dyb Stemme.

Denne blev staaende og holdt en Duff af sit graa Skjæg, der omgav det hele Ansigt, i Haanden; i hans forstyrrede, surede, som af Fyrretæer huggede Ansigt hørvede Mufflerne sig i raste Trækninger. Han blinkede med de kloge, graae Dine og svarede:

Seg har min Resolutions, og i den bider ingen Muns nogen Traad over; en Ansættelse vil jeg have, og paa Livstid; og med Pension; faaer jeg ikke det, saa smider jeg

dem det hele Kraam for Døren. For Pokker, jeg ønsker mig ingen Capital og intet Gods, intet videre end en Ansættelse. Naar saa et Fjerdingaar er omme, kommer Budet og lægger Pengene paa Bordet, lutter blanke, haarde Dalere. Lad det være Sommer eller Vinter, Hængersaar eller hvad det vil, naar Fjerdingaaret er ude, har man sit Biske. Man har ikke noget at græle sig med, man gaar saadan sin jevne Trummerum. Staten maa sørge for mig, og det er det Bedste. — Men det vil jeg endnu sige Dig, jeg dreier Halsen om paa Dig, hvis Du forebringer, hvad jeg her siger Dig. Jeg vil være ene om det. Og Du forstaaer jo heller ikke —

Du behøver ikke at frygte, afbrød den Anden ham og fortrak sit knortede Ansigt til Latter; jeg vil intet videre, end at de give mig nok at æde, og at Drikken heller ikke manterer. Saa vil jeg i Guds Navn være ærlig. Du Naar, af Overmod stjealer man ikke. Frieder gik hen til den Bedende og sagde:

Nedbed mig en Ansættelse, Du Hellige. Jeg vil gjøre en Handel med Dig: lad det her nede gaar mig godt for Dig; saa kan Du histoppe endnu faae min Del til.

Den Bedende lagde sin Bog ned og begyndte med Saltvise: Du vil synke og falde fra Trin til Trin, Frieder, fordi du ikke indseer, hvor naadig Herren har været, da han lod os synke, for at vi kunne have os saa meget høiere.

Tak for Din Naade; jeg vil jo ikke høit, jeg vil kun være fast anfat. Netter Gæer! vedblev han, idet han gik løs paa den unge Mand med det tildækkede Ansigt, og rystede ham; vær ikke saa sergmodig, Du. Der har Du min Haand paa, at naar jeg bliver

Dverpoffest, eller hvad jeg vilde sige Dverpoff — eller saadant noget, — det Geheime skjænter jeg dem, — saa skal Du blive min Livkudst.

Den Tilstalte bevægede sig ikke og svarede ikke, og Frieder bemærkede videre: Med ham der har de gjort et Mesterstykke. Mit Tungebaand har engang Jordenmoderen løst, jeg kan aldrig binde det mere. Men det er dog en prægtig Sag med saadant et Tugthuus; der ere Alle lige, om En endog er en nok saa høinæset Skriver, sluttede han med et Sideblik.

Skrivere vendte sig om; paa hans indfaldne Kinder glødede Brede og Foragt.

Betjenten kaldte nu de Ventende ind for Forsamlingen. Den Bedende tog sin Bog under Armen og fastgjorde sig den lamme-fromme Mine i Ansigtet. Skriveren udsle-tede hurtigt nogle Ravnetræk og knappede sin Kjole til. Den Bedørfede reiste sig med Moie, han saae med al ungdommelig Spændkraft ud som sønderknaust, og havde knebet Underlæben ind imellem Tænderne.

Bed Døren bukkede Frieder endnu for Skriveren og sagde: De har Forrangen, spadsør De foran, Hr. von Pennepose, Grev Papirhausen, Fyrst Blækheim, Kong —

Skrivere stred stolt forbi Frieder, der ikke endte med sine Standsophøielser, før de vare ved Forsamlingsveræsets Dør.

Frieder trængte sig imidlertid frem og aabenbarede, endnu før man spurgte ham, sin Begjæring, men uden at kunne forebringe Motiverne saa tyndigt som før saa Minuter siden. Det gik med ham som med mange Talere, der efter udførlig Forberedelse, naar det kommer til Stykke, fare leirede ind imod Maalet, uden endnu engang at gjennefskrive

Veien dertil. Han kom derved i den mislige Stilling, blot at synes anmæssende. Da man ikke tilstod ham hans Begjæring, forlod han trodsig Forsamlingen.

Dennes Medlemmer saae efter dette første Udfald forundrede paa hinanden; Regjeringsraaden smilede over til sin Ven, Doktor Geister.

Konrad afbrød først den indtraadte Stillehed idet han gik hen til den Ranke, hvem han strax havde kjendt som Postillon, og sagde: Vil Du gaae med mig, passé mit Dvæg, arbejde paa Marken og hjælpe Fragtmændene med at spænde for.

Den Tilstalte holdt endnu Læberne altid sammenknebne og stirrede paa Konrad. Først da man tredie Gang gjentog Spørgsmaalet, svarede han: Ja, naar ellers ingen af Kammeraterne der komme i Landsbyen; jeg alene. Hurtigt gled hans Underlæbe atter ind mellem Tænderne.

Man gik naturligviis let ind paa den stillede Betingelse, og var glad ved, for det første at have anbragt Een.

Skrivere og den, der havde sjaalet af Hunger, traadte efter nogen Modstand indtil videre ind i Holms Fabrik. Den Fromme vilde være Almisselem i et Pleiehuis, for ganske at leve for sin Sjæl. Da man ikke kunde tilstaae ham dette, forlod han Forsamlingen med en Bessignelse.

Konrad forlod Huset med sin Karl. Paa Gaden begyndte han saaledes:

Hvad hedder Du?

Jacob.

Du behøver ikke at fortælle mig Din Historie; vær kun nu stillelig. Du har seet, hvor den krumme Bei fører hen.

Jacob svarede ikke.

Har Du allerede spist noget? spurgte Konrad atter.

Ja, lod Svaret af den næsten tilstuffed Mund.

I Værtskøbet gik Jacob hurtigt i Stalden til Hestene. Han strøg og klappede dem uafslædigt. Det gjorde ham saa godt, igjen at være sammen med Dyrene. I tre Aar havde han været eensom, eller iblandt Mennesker, der vare hans Foresatte, og med al deres Godhed imod ham dog stedse fremfor Alt saae Forbryderen i ham. Nu var han heel underligt tilmode over at han dog igjen var hos Dyrene; noget af Verdens Ulyld tiltalte ham gjennem dem. De forlangte heller ingen Tale og intet Svar. Jacob ønskede at han ikke havde at leve med noget Menneske, men kun med Dyrene.

Hvor lyse hans Ansigt, da han foer rask afsted med sin Herre; han som i tre Aar havde været indfanget i et lille Rum, rullede nu som i Flugt forbi Træer og Marker og gjennem Landsbyer.

Ogsaa endnu talte Jacob lidet, og kun da Konrad betydede ham, at den Gulbrune ikke hed Fur men Bruun, svarede han: Jh see!

Da man undervejs tog ind og Jacob fik Mad, tog han den med sig i Stalden og fortærede den hos Dyrene.

Jacob i Landsbyen.

Det er en selsom Følelse, naar man kommer paa et Sted, hvor man intet Menneske kender, men hvor man selv allerede er kjendt af Alle, og det, som Jacob, ikke fra den fordeelagtigste Side. Berømte Mænd kunne

fra Modsetningen dertil gjøre sig en Forsikling derom.

Stille og flittigt udforte Jacob alt ham paahvilende Arbeide, endnu næsten altid med indtneben Underlede. Aldrig saae man ham lee, aldrig begyndte han en Samtale. Naar han gik i Marken bod han aldrig Noget Goddag og naar Folkene hilste ham, taltede han neppe hørligt. Efterhaanden udbredte det Nygte sig, at det var ikke ret sat med Jacobs Hjerneliste, dog havde endnu Ingen seet noget forkeert ved ham. Han forrettede Markarbeidet og passede Dvæget punktligt, lod ingen Visk Hø og intet Hærforn gaee tilspilde. Aldrig sluttede han sig om Afstener til de syngende og spørgende Knaase. Selv naar han var alene hørte man ham ikke synge og ikke svaite, hvilket dog Enhver gjør, der ikke har en Kummer i Hjertet eller svære Tanker i Hovedet.

Foraarsolen havde givet Rodme igjen til den i Fængslet Bleguede, Pigerne bemærkede i Stilhed indbyrdes, at Ornebærtens Karl havde fem røde Kinder, forudea de sædvanlige endnu en paa Hagen og to ved Vandehvælvingerne.

Med alt dette blev Jacob sig selv lig paa sin sædvanlige Maade. Buchmaier, hvem den Ulykkelige indesluttede Væsen gik meget til Hjertet, sluttede sig flere Gange til ham, og søgte paa alle Maader at gjøre ham snakksom. Men Jacob gav kun korte Svar, og saae dertil altid som sjaalent og fortrakket paa Buchmaier.

Ogsaa Præsten kunde med sine hørlige og indtrængende Formaninger ikke saae noget ud af Jacob. Paa en lang Tale om Tilgivelse og Naade, som Præsten engang holdt

til ham i sin Stue, svarede Jacob intet, men gik til Bordet, tog Bibelen, bladede i den, og holdt endelig Fingeren stift paa et Sted. Præsten læste; det var de første Ord i Johannis Evangelium: „I Begyndelsen var Ordet.“

Jacob slog sig for Munden og saae spørgende paa Præsten; denne forstod ham: man havde unddraget den Arme Ordet, hiint ædle Baaud, der forener Menneskene med hverandre og med Gud. Enhver fri Tale fra hans Læber syntes ham som en Haan imod den Arme, og han tænkte for første Gang ret levende paa hiin frygtelige Straffemaade, hvor man binder og lænker Ordet.

Jacob vendte sig bort og lod som om han affierede sig Svæden med et Sorklæde, men det var lønlige Taarer, han bortviskede. Præsten stod for ham og betragtede ham med taarefulde Dine; han greb hans Haand og tilfalede ham Mod og Trost.

Jacob tilfod for første Gang med Ord, hvor beklemt hans Sjæl var. Det lettede ham. Han gik friere derfra og hilfede efter egen Tilskyndelse Skolemeisteren, som modte ham paa Trappen.

I Døren var Jacob ogsaa ofte Gjenstand for Samtaler, og Buchmaier bemærkede: Man maa sige mig hvad man vil, saa har man ingen Ret til at forbyde et Menneske at tale, om han endogfaa har gjort det Allerværste. Jeg veed nok, at Folkene mene det godt, de ville forbedre Menneskene, men det falder man at kure til Døden.

Herre Gud! raabte Matthias, naar jeg tænker paa, at det kunde gaae mig saaledes! jeg troer at jeg begik et Mord paa Enhver, der kom mig under Hænderne, for at man

skulde bugge Hovedet af mig; det var jo saa dog forbi med min Snakken.

Endnu mange andre saadanne Taler faldt, og Jacob var længe Gjenstand for Samtalen, indtil man ogsaa vænnede sig til ham og ikke mere tænkte paa ham.

Men desto mere tænkte Jacob ved sig selv, saalidet det ogsaa forhen havde været hans Sædvane. I den første Tid efter hans Befrielse var han forekommen sig selv som bedøvet; han greb sig ofte til Panden, det var som om man havde slaet ham paa Hovedet med en tung Hammer. Han drømte sig som halv sovende ind i Verden.

I hele Aar at sidde i en eensom Celle, uden en Menneskesjæl, hvem man kan meddele Sjæls dybter, som dens flygtigere Besvælgelser, — det er en Opfyndelse, værdig en løndelam Tid, hvilken Forbrydelsen vover over Hovedet, og som trægter efter at forvandle den til udmarvet Fromhedspil. Evænger den fremrislende Virkekraft tilbage, indespærret de rødfesfulde Dæmoner i et Menneskes Dyrst, saa at de gribe med Kløverne ind i hverandre, slide i hverandre og brydes! giver Agt, at der Ingen undkommer og trænger ind i Eders med Lægter omfædede Verden, — og sender da Eders hylltste Præst! hans Offer er beredt, naar ikke Banvidets godgjørende Dæmon iler ham i Forkjøbet.

Jacob havde været et Menneske med let Sind, hans Hoved var aldrig for snevert for hans Tankter, han vidste neppe at han havde nogen; han udtalte dem hurtigt eller adspredte dem. Men nu sad han hele Aar stille i den eensomme Celle, og Vænder kom, som han aldrig havde vidst af, og hilfede ham som gamle Bekjendte og snoede sig i en billed, sandsefor-

virende Dands. Hvad nyttede det ham, at han omhyggeligt taste de Børster, han forarbejdede i sit nye Haandværk, at han sagde Tallene høit frem, at han bad, at han slog om sig med Bærtoiet? De flygtige Demoner vege ikke, og vare ingensteds at gribe. De figgede i Dæmringen med fortrukne Ansyn frem under Stolen, tumlede sig paa Sengen, klattede hen ad Væggene, og dreve Spil med den Pinte og nærede sig med Angstsveden paa hans Pande.

Jacobs sunde Natur holdt Stand mod Fordærverne.

Da Jacob fra det eensomme Fængsel igjen blev bragt i sine Ulykkesfællers Selskab, var han først sørgmodig og frugtlos. De levende Mennesker forekom ham længe som Vænder med løst Livsaffikelse. Og da han vendte tilbage til de frie Mennesker, var Verden ham som opløst, som chaotisk sammenstybt; han kunde ikke finde sig i den, og levede i Førføringen kun for den nærværende Dag og arbejdede uafsladeligt. Han forekom sig selv som en forklængt Afkod, der pludseligt atter bliver sat midt imellem de Levende, som gniuder Dinene og ikke kan fatte, hvorfor Menneskene løbe og jage, hvad der holder dem sammen, saa at de ikke fjendtligt fare bort fra hverandre. Han havde forhen efter Tilbøielighed og Lyst, og bunden af Dagens Pligter, levet i Verdens Sammenhæng; han var ved en Forbrydelse smerteligt bleven udjaget, han kunde ingensteds ret første Blod mere.

Verdenssammenhængens Gaade stod her for et Menneskes Sjæl, der aldrig havde anet noget derom. Oftere paakom det ham Tanker om Selmord, der pludseligt løsriver fra al denne Forvirring; men saa ofte disse

Tanker kom over ham, knyttede han begge Hænder, slog i Luften og raabte: Nei!

Det havde Præsten nedlagt ham det verdensbetingende Spørg i Hjertet, og tydet det: Gud er Kjerlighed. Han er hiint hemmelighedsfulde Punkt, der tvinger ethvert Væsen til at staae fast ved sig og at leve, der sammenholder alle Kreaturer for sig og med hverandre, der midt i Kamp og Mod viser den evige Harmoni, i hvilken vi engang Alle opgaae. — Ja, han havde beroliget paa den udførlige Udtydning, den gjorde ham godt, men han kunde ikke anvende den paa sig, ikke med den beherste og forklare Verden omkring sig. Hvor viste denne Kjerlighed sig for ham i Menneskenes Gjerninger?

Jacob havde engang i sin Barndom hørt, hvorledes vilde Mænd, indhyllede i Bjørnehuder, først vare ankomne til denne Egn og havde fæstet Bo i den. Naar han nu gik i Marken, var det ham ofte, som han saae hiin første Vilde med Bjørnehuden og den uførmelige Dre skride ind i Skoven og sælde Træerne; han saae ham ved lys Dag og i sine Dremme. Hvilket tusindfoldigt Liv bevægede der sig nu paa det lille Num, hvilket engang kun Stovens Dyr havde beherstet? Og han saae hvorledes efterhaanden Sønerne og Dottrene indbyggede sig, Fremmede kom til, og de toge Stene og fattede dem i deres Marker som Grændsestegn. Og de byggede et stort Huus og stillede en Wand derind, som med lydelige Ord skulde holde deres Samvittighed vaagen, og de satte en Anden hen som Dommer over deres Stridigheder, og disse To beholdt fremdeles alene Ordet; — af Dvovtrogen, hvori man spørrede det uartige Varn, blev et stort Fængsel.

Jacob var paa en Omvei vendt tilbage til den virkelige Verden; den vil snart atter gribe og fastholde ham.

Men hvem vil vel fortænke Folkene i, at de rystede paa Hovedet over et Menneſke, om hvem de neppe anede, hvor han langt i Tankerne var borte fra dem Alle.

(Fortsattes).

Seydelmann som Kunstner.

En dramaturgisk Afhandling.

(Af H. L. Nötschers: Seydelmanns Leben und Wirken.)

(Fortsat.)

I Skuespilkunſten beroer nu den phyſiſke Begavelse paa Personens ſandſelige Stikſeſe og paa Tonen. Her kan Naturen have uddeelt ſine Statte ſaa obſekt, at de viſe ſig ſom en Fordring til at vie ſig denne Kunſt. Men ſaaſnart Begavelsen af en ſlaverſk Phantaſi mangler, gjennem hvilken Poetiſens ſom det virkelige Livs Figurer høve ſig ud af det Indre til faſte Individualiteter, vil Skueſpilleren, med den rigeſte Medgift af Naturen, ſom Kunſtner dog altid lide Trang. En virkelig kaldet Skueſpiller anſtuer uafsladeligt Alt dramatiſk; de Stikſeſer, hvilke Poetiſen og Livet hyde ham, vinde i ham Kjød og Blod. Uden denne ved Intet erſtattelige Gyne er en ſtor Skueſpiller utænkelig. Denne Kraft til at lade ſkarp ſondrede Stikſeſer, individualſererede indtil deres ſandſelige Abenbareſe, dykke op og ned ved den frie Phantaſi, kan nu viſnok en ſparſom Medgift af Naturen lægge ſtor Banſtelighed overveien, ſaaſnart det gjælder om, nu ogſaa at udfyre det i det Indre ſtabte Billede med

ſkinnet af det fulde, ſandſelige Liv. Her udgaaer alſaa den alvorlige Paamindſeſe til Menneſket, at bringe det beſe Omfang af alle ſine Midler i ſin fulde Magt, og at gjøre ſig alle Landens Kræfter tjenſtbare til dette ene kunſtneriſke Maal. Her begynder alſaa Landens Arbejde, dens Studium, dens Kamp og Seier over den ſkjøre Materie. Seydelmann var nu ved den dybe Tilboieſighed for ſin Kunſt, ſom ved den aandige Begavelse, hvilken vi nyſigt hade betegnet, henviſt dertil, at ſette hele Omfanget af ſine Landſkræfter paa Underbvingeſen af det ſkjøre Materiale, hvilket Naturen havde tildeelt ham til Udtrykket af hans ideale Kunſtner. Den ſamvittighedsfuldeſte Ombyggeſighed i Benyttelſen af hans Midler, den ſtrængeſte Dekonomi med ſamme, blev ham alſaa til den uſtraveligſte Vigt.

Seydelmann var, da hans indre Kald førte ham til Skuespilkunſten, ved den forboldsmeſſig knappe Medgift, hvilken Naturen havde givet ham til dets Dyſfoldſe, nødvendigt henviſt til den meeſt anſtrængte Virksomhed og det meeſt omfattende Studium, for at høve ſit naturlige Materiale til Landens Udtryk, og ſaaledes at udjevne det Misforhold, der oprindeligt ſandt Sted mellem hans ydre Begavelse og hans indre Kald. Hans Phyſiognomi var uden fremtrædende Udtryk; den fængſtede ved det forſte Blik ved intet Træk, der forraadte en ſærlig Landſeiendommelighed. Den tvæde hverken hen paa dæmoniske Magters Herſken, eller paa ideale, ſværmeriſke Føleſers Herredømme.

Det ſine Træk af Ironi og Humor, der ſpillede om Læberne, ſaaſnart diſe aabnede ſig for at udlade det veltalende Ord, var for

skjult til, navnlig fra Scenen, at kunne virke. Men til denne Physiognomi, i hvilken der intet specifikt Landsudtryk, ingen Dybde af Lidenskab forkjendte sig, kunde der ved den skabende Phantasies Kraft og den sikke Beregning af dens Virkninger laanes en uhyre Mangfoldighed af det aandelige Udtryk. Just sammes Ubestemthed tjente Seydelmann til at forme den til et uendelig bestemt Hylster, der var beqvemt til det univervelle Udtryk. Kunsten traadte til og skabte af denne Physiognomi en uudtømmelig Kilde til altid nye Stikkeser. Saaledes blev Seydelmanns Virtuositet i Dannelsen af Charaktererne væsentligt betinget ved hans af Naturen lidet betydende Physiognomi, hvilken han, idet en phantasierig Kunstluse og en sikker, Virkningerne noie afvejiende Technik, grebe ind i hinanden, underkastede sig til det feieligste Wertsei for det mangfoldigste aandelige Udtryk. Her viste han en Styrelse og Dybde, der hævede ham over alle hans Kunstbrødre, og hvorved han aabnede en ganske ny uanet Nidgdom i sin Kunst.

Dannelsen af Charaktermassen hang hos Seydelmann paa det noerste sammen med hans hele Stræben, at skabe et individuelt Liv; den var det naturlige og nødvendige Udtryk for en Metning, der stillede sig ligeoverfor en abstrakt Idealitet og erklærede den Krig. Ligesom Philosophien i sin store Tantebevægelse har opløst den abstrakte Idealisme og overvundet denne Eensidighed, saa har ogsaa enhver Kunst den Opgave, i sin Udvikling, alt efter sit Gebeet, at gaae fremad til Fremstillingen af det fulde individuelle Liv. Nu havde de af Schillers dristige Mand fremgangne Dramer, idet de ved deres Pathos

væsentligt graviterede hen til en abstrakt Idealitets Side, ogsaa i Skuespilskunsten befordret Bestræbelsen efter abstrakt Idealitet paa Individualiseringens Beføstning. Derimod reagerede nu Seydelmanns Natur væsentligt. Den Ombyggelighed, det Studium, og den Nidgdom af Phantasi, hvilken han anvendte paa Dannelsen af sin Charaktermasse, gif med Nødvendighed frem af en Metning, der vilde atter samle Kunstnerne om det individuelle Livs Banner og kalde Fremstillingen tilbage fra al flygtiggjørende Idealitet.

Seydelmann gif i Dannelsen af sin Charaktermasse tilværks som en ægte Kunstner, d. v. s. han skabte den fra inden udad formede den frie Phantasi, til hvilken de ydre Midler kun træde efterhjulpende hen. Den egentlige Grundvold for hans Charaktermasse var den indre Kunstluse af Charakteren, hvilken han som et heelt Menneske bar i sin Sjæl, og hvilken han strax vilde henstille som et fra alle andre forskjelligt, sin egen Livslov i sig bærende Individuum. Charaktermassen havde derfor hos Seydelmann den Betydning, strax at sætte Tilskueren hen paa en bestemt Jordbund, den skulde udøve den tvingende Magt til at fængle os i et afsluttet Livs Kredts. Fordi i Seydelmanns Charaktermasse et heelt Liv ligesom sammensattede sig og stod i Abbeviatur for os, saa virkede han ogsaa derved saa ualmindelig flaaende. Hans Fremtrædelse i en Rolle var derfor ogsaa sedse det individuelle Livs Seir over al Ubestemthed og abstrakt Idealitet. Han vidste ved sin Charaktermasse, til hvilken Ansigtstræk, Haar, Kostume, Farvevalg, selv Biting harmonisk samvirkede, iøieliggjort at interessere for et individuelt Liv. Før vi

endnu hørte et Ord, var vi ved Synet allerede hensatte paa en bestemt Nationalstrets eller Stands Forbund, vi saae den for os optrædende Individualitet som et Produkt af en Mængde Faktorer, hvilke samvirkende havde dannet dette bestemte Liv. I hans Charaktermaske afspejlede den syntlige Skikkelse kunstneriskt det Indre, den fattede ligesom det hele Menneske sammen i eet Brændpunkt.

Man har ubestridt sagt, at Seydelmann allerede bag Scenen, ved den Virtuositet, hvormed han har formet sin Charaktermaske, har aflattet den hele Charakter, at hans Fremtrædelse har overrasket, men at han har været uformuende til, endnu at forhoie denne Overraskelse ved Fremstillingen selv. Det Sande i denne Paastand er, at i Seydelmanns Maske stod vel for saavidt det Menneske, der skulde fremstilles, fuldstændigt for os, som Manden overhovedet formaaer at fæste Bo i Legemligheden, og i den var trykkes til et roligt Billede af sin Livsbevægelse. Jo mere nu Charaktermasken fængslede os i en snever Kreds og allerede spredte os et Individuums bestemte Livsretning, saa meget mindre kunde Fremstillingen overraske i den Betydning, at den viste os noget ikke allerede ved Masken Antydet; den var meget mere kun en Udførelse af det i og med Masken Givne. Den rolige Afbildning af det indre Liv var ved Fremstillingen kun gaaet over til Bevægelse, denne var kun Livsprocessen, der havde sammenvirket sig i Masken, i hvilken altsaa ligesom en Personligheds hele Fortid var fremgaaet til et sandt og nærværende. Af den krængte Charakterens Livsyttringer selv frem med en vis Nødvendighed, og over-

raskede saa meget mindre, jo inderligere de hang sammen med den syrlige Aabenbaring, jo mere organiskt de vorede frem af Skikkelsen.

Seydelmanns Forvandlingserne var i Sandhed beundringsværdig, der laa noget Proteiskt i hans Natur. Uden nogenfinde at blive til Carikatur, vidste han, da Phantasien var Moden til hans Skikkelser, med de ringeste ydre Midler at frembringe de overordentligste Virkninger, og at trænge sin naturlige Individualitet saa langt tilbage ved Masken, at samme ikke i noget Øieblik traadte ufaldet frem og gjorde Charaktermasken til Bøgner. Seydelmann gik her, som overalt, tilværks med den største Besindighed og Mandklarhed. Selv Smaating tjente ham til at sandfælggjøre det Billede, der stod for hans Phantasi, uden at dog derved noget Søgt eller Beræget tittede frem. Hvor Faae have vel lagt Mærke til den lille Stjerne, han bar som Carlos i Clavigo, og dog virkede denne Tilsetning fortræffeligt med til at fuldstændiggjøre Carlos Billede, saaledes som han havde opfattet det. For nemlig allerede ved Carlos Fremtræden at fjerne enhver Forestilling om at Carlos beilede til Clavigos Vensteb, at han ved Clavigo vilde vinde sig en Livsstilling, laante Kunstneren ham dette Attribut, for derved strax hos Tilskueren at vække Forestillingen om Carlos uafhængige Livsstilling.

(Fortsættes.)

opbeld. Han havde iaar forlovet sig i Frankfurt, og var befristet med at indrette sig til fremtidige hjem, da han blev ramt af den frøgtelige Ulfste af milte Forstæden. Døtteren Justina Kremer, der har besøgt ham i et Hospital i det Badenske, hvor han er indlagt til Kirur, giver en rørende og kun lidet badvækkende Skildring af den Ulykkelige Tilstand.

Theateranekdoter.

Det synes, som om det ikke længer er tilstrækkeligt for Sangerinderne at foregive Uværelighed for at blive fri for al syng. Den braunschweigiske Sangerinde, Madam Fischer-Adrien, er faldet paa et ganske nyt Uddannelsingsmiddel. For at forhindre den tredie Dødsfælde af en ny Opera: Maria Dolorès, eller Meveden, har hun, efter at hun de to første Gange var optraadt uden Medheld, pludseligt erklæret, at hendes Samvittighed ikke tillod hende fremdeles at spille den hende tildelte Rolle, fordi hun i denne har en Mevede at syng. Til Underretning for denne Samvittighedsfravel foresatte hun et skriftligt Forbud fra sin Skriftefaber.

I Berlin fortæller man i denne Tid følgende Anekdoter: I forrige Sæson kom en ung besiddende Dame til Theaterrintendanten, Hr. v. Küstner, med den Bøn, at maatte opvæde paa Døertheatret. Det var en udenlandsk Kunstnerinde; Hr. v. Küstner indlod sig medlædende i en Samtale med hende, og sagde med megen Bægt at tydeliggjøre hende, hvor skidtig det var af hende, at ville træde op ved Siden af verdensberømte (?) Sangerinder, som Luciek og Mary. Sangerinden bedvle imidlertid at bede om at turde gjøre et Forsøg, og efterat man havde prøvet hendes Stemme, tillod man hende med et medliddende Studertraf at træde op. Sangerinden var — Jenny Lind.

I Theatre français gav man nyligt: «Et Hættekast under Rødvig XV.» af Alexander Dumas. Forfatteren kom ind i Bacteriet, og begyndte en Samtale med en Akademiker. Han fortalte blandt andet, at han den foregaaende Aften havde seet Sømmets Sørgespil «Gladatoren». «Na, hvorledes gik Stykket?» spurgte Akademikeren. — «Det hele Publikum gæbede eller sov», svarede Dumas. I samme Medtid lagde Akademikeren Vægt til en Diab, der paa sin Nummerslags var faldet i den dybeste Svov. «Se til denne Herre», sagde han til Døtteren, «han synes mig heller ikke at have stor Interesse for Døres Stykke.» — «Na, det er endnu en af Tilskuerne fra Igaar,» svarede Dumas.

— Hvad bliver der af de gamle Stuespillere? Dette Spørgsmaal horer man ofte. Hvor sjeldent erfarer man, at En af dem er stoget ned i den

mørke Fordybning, af hvilken selv den duligste Mastimmeler ikke er istand til at bringe ham op igen? Men naar saa Gaa dce, hvad bliver der da af det store Antal? Siden Engagement for Kvævid ved saa mange Theatre er afstaaet, seer enhver Stuespiller eller Stuespillerinde, der har naaet de Aar, hvor det ikke regner meer med Laurbærtrands og Blomster, sig om efter en Baggert, gennem hvilken man fra Kunstens Fæmel atter kan liste sig ind i Privatlivet. Saaledes træffer man hist og her Tenorister og Bassister som Sungenlærere, Bacter, Virendreiere, ja endog som Vægtere. Forhøvedende Intriganter rejse om i Landet og fordrive Noter og Maa; adle Fædre egerere Ligtorne, adle Modre blive Uffulleræinder, Jorde-mdre o. s. v.; første Helte og Giffere silhættede og daguerreotypere; Gfænder og Sangerinder fabrikere Blomster; Charakterstuespillere udsøve Dyr; Komiser aretete Kanarigule eller lærvillige Løpper til Kunststoffer. — kort, enhver, hvem Alder eller Svogdom har røvet Gænen til at behage det uatnemmelige Publikum, søger at anbringe sig paa en eller anden hønner Maade. At vi her ikke tale om Kunstens Korymber, men kun om dem, Fortuna tidligt har vendt Høggen, forfaaer sig af sig selv.

— En Lustvildgier, som ofte blev udpeben, havde den Sedvane, hver Aften, naar et saadant Uheld var med ham, at gaac hjem og prygle sine Børn; havde derind hans Styffe gjort Lykke, høbte han Bonbons til dem. En Aften var en Stemmerne dælte, det hater Publikum anvænderede, den anden Halvdelled vreb. Han kom hjem og gav det ene Barn et Dregfen og det andet Bonbons. Den med Suffergodt begavede Dreng raabte til sin Broder: Hu! hu! Din Fæder har de pebet ud, men min ikke!

Repertoire.

Søndag: Ude og hjemme. Alla skal paa Val. Pella.
Mandag: Gaaes Søner; Wellman.
Tirsdag: Statsmand og Borger.
Onsdag: Ude og hjemme. Kong René's Datter.
Torsdag: Rafael.
Fredag: Corinth's Beleiring.
Lørdag: Ude og hjemme. Rei.
Søndag: Indqvarteringen, Rafael.

Indhold.

Prelog, af J. L. Heiberg.
Forbrydere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.
Seydelmann som Kunstner, dramaturgisk Afhandling af Rösscher.

Theater, Kunst og Literatur. Theateranedoter.

En uheldig Frier, efter et Maleri af Marstrand.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han sikkert træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugeskrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 K kvartaliter eller 1 K pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Quartal. Enkelte Nummere eller Lithographier selges ifte. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagger J. S. Eibe.

J. S. Eibe,
Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 4.

Søndagen den 26de October 1845.

Svad er et Theater?

Etiske efter

Leon Goulan.

De unge Mennesker see i Theatret et Paradies, hvor Stuepillerinderne ere Jeer og Engle, Forsfatterne Cherubimer. Vi ville nu vise Theatret som det er; af Palladset skal man lære at hende Beboerne.

Soger i Eders Grindring de allervanligste Foretagender, og I ville endnu vare hundrede Mile fjernede fra at have nogen Idee om de Dvaler, et Theaters Oprettelse medfører, fra den Dag da man legger den første Steen og indtil man aabner det. For man bygger et Theater, maa man soge sig en Byggeplads, men en Byggeplads er ikke let at finde. Det store, det ubyre Paris har med al sin Udstrækning ikke tredjundstyve Quadratsed at bortgive til Opførelsen af et Theater. Og naar saa en Grundeier lugter at der er en Kjøber, forlanger han Millioner for sin Grund, en Villet paa Livstid for sig selv og en Lege midt for Scenen til den første Forskylling af hvert Stykke for sin fortreffelige Familie. Og Theatret er endnu ikke bygget!

Imidlertid har man fæstet Terrainet. Magistraten fremstillir sig. Magistraten er den Person, som har til Dygde at hindre Theatrene fra at brænde. Dømmer nu om, hvorledes den stiller sig ved sit Gjern; Magistraten vil, at Theatret skal have tredobbelte Hjeldeflag, at det skal have et Tæppe af Jernbit; Magistraten vil, at I skulle gjøre et Rum af tre Faane mellem Theatret og Naboens Husene. Alt dette bliver indrømmet, men kunne I nu bygge? — Magistraten lader vente paa sit Svar i tre Maaneder. Endelig verbiger hans Majestæt, Magistraten, ved Hjelp af magtig Protection, Eder det Svar, at I have Lov at bygge Eders Theater, men paa det bestemte Vilkaar, at I hverken tør hvile Stykker paa Værs, eller Dverraer uden Tale, eller Tragedier uden Couplet. Nu komme endelig Architecterne. Endver Architect underbyder sine Colleger. Hvis en Architect vilde foreslaa at opbygge Louvre for sex Francs, saa vaatog en Anden sig at gjøre det for 50 Centimer; disse Herrere seile i Almindelighed kun en fem eller sex hundrede tusinde Francs i deres Beregninger.

En anden Manie hos Architecterne er den, at ville bygge et nyt Theater efter de kostbareste Menntre. Hver Morgen præsenterer der sig talløse Baillanter, Barthensons og Escurialer for de uhjælpelige Directeurer. Et heelt Aar gaar ofte med til det latterlige Valg, der maa gjøres imellem saa mange Kmuligheder.

Nu komme da Murerne. Hvillen en Masse af Mure, af Franzer, af Kamre, af Væger, af Sale! I et Theater er der tre Theatre; det, hveri Publikum kommer, er det mindste. Og

hvor langsomt bygge nu disse Murerer et Theater! Der er et Theater i Paris, hvorpaa de byggede saa mange Aar, at alle Actionnairene vare yensjovede, da det blev færdigt.

Buret er nu opført. Folger nu med Dinene de Fugle, man sætter derind: Smedere, Smede, Malere, Lapeimagere, Forgyldere. Det regner ned med Jern, med Jernis, med Farver og med Blodguld; af! ofte det første og sidste Guld, Directeuren faaer at see. Her decorerer En en Soile, hist spvier En en Sild paa Hovedet af en Engel, hist udstoder En de frøgløstige Eder, medens han maler Kunsternes færdelige Genius paa Tæppet.

Men hvad gjør Directeuren i al denne Tid? Han fører Proces, thi en Directeur fører altid Proces; han procederer med Magistraten, den Person, vi allerede have talt om, med Architecten, med Actionnairene, med Alt hvad der kommer ham nær. I sine Sviletimer modtager han de Kunstnere, der onke ar ansettes hos ham. Alle have de naturligvis gjort en pyramidal Kuffe i Provindserne. Han maa høre dem Alle; i ser Maander maa en uhjælpelig Directeur hver Dag høre Tirder af Meliere, Scener af Melanigie og Duetter af Spontani. De forfattede Stuepillerer behandle ham som en Dumrian, en jammerlig Karl, en Sturt, og sende ham den næste Dag en Udfordring ved deres Secundanter.

Det er nu Tid at tænke paa det Stykke, man vil opføre. Kommer ind, mine Herrere Forsfattere! — Selv den bedste Forsfatter har altid Bjørne; en Bjørn er et Stykke, som er forfattet ved eet Theater og bestemt til at forfattes ved mange andre.

Bjørnen bliver med Snidhed skjult under en ny Tucl og sat til Indstudering. Her begynder nu en ny Kritik, men i denne Skal Forsfatteren have sin Diæle. Ingen af de Stuepillerere, han har valgt, finder sin Helle smuk og værdig nok for sig, Forsfatteren finder ikke engang de Stuepillerere, man gav ham, taalelige. Den unge første Gæster vil ikke være færdig i fjerde Act; Hovedpersonen gjør Waastand paa at vise sig i hver Act; en Stuepillerende vil ikke være Moder for nogen Prits. Det nutter ikke at I sige, hun er Moder, det er sandt; men ung Moder, smuk Moder, forelsket Moder, forbrændt Moder, — Intet bevæger hende. Madam, man maa saae Barnet vis! — Madam, De skal ikke være Moder, vil De saa hvile Nellen? — Ja, men paa det Vilkaar, at De lægger Demofelle Dels's Hæft i min Wund — Svad fordrer De? — Det er jo en straffelig Meningsforstørelse! — Jeg vil det, jeg fordrer denne Hæft! — De skal faae den. — Og nu maa han ontlænge den forlangte Hæft. Men her kommer en ny Forlegen-

Klein-Schilling

En. Boreaux & C. del. lit.

BEDSTEMODER.

Freie. 1845

Huggeblakken.

Naar vi sit Brænde hjemme,
Såb Bedstemoder ved sin Blot,
Dg quod med sagte Stemme
En Sang, hun kaldte for — „Gr. Blot“

Hun sang: Et Stykke Brænde
Bled udseet af den hvide Hæl,
Dg reistes overende,
Dg kaarede til Huggeblot.

„Ja!“ streg den, „hvitten Værelse!
Mit Hjerte ande det nok
Der, Hesten Træ var nok
Men jeg, jeg er en Blot!“

Hug løs paa alt det Brænde!
Lad springe over Steen og Stol,
At man kan Forstjæle Hænde
Paa simpelt Træ, og paa en Blot.“

Dg Dren Haug og frække
Den hele Dag igjennem, og
Mod Kfirnen Mit laa faldet
Omkring den stolte Blot.

Med Mafften hoit den kaldet,
Da pludselig — o Deel o Hæl!
To Gaander sig formasted
At løste sig en foran Blot:

Den smagte Saugens Laster
Dg sprutted Oder, rei en Blot
Dg vred med sine Bænder,
Dg kaldte sig Gr. Blot:

Den maatte Magten vige, —
Kong under Gylden af vor Kol,
Skonke den blev ved at strige
At den var egentlig en Blot.

Ludo, Pødsiger.

Færdig, Færdig, Fataliteter

De Færdige er her, og de er mange
Færdige?

De Færdige er her, og de er mange
Færdige?

Saa spurgte jeg, da nys jeg var i Staden
nogle Dage,

Saa spørger jeg, da til mit Hjem jeg kommet
er tilbage.

Jeg er Forbatter paa et Gods, og Kjøben-
havn et Alder;

Der snatter man kun Politisk og fordrer nye
Tider;

Der i Gortar og Hedreland boer Uge Skuffe-
de Hænder;

Fordi man bier ved gamle Træ og Hænder-
Laster, og Laster

Dg Laster, og Laster, og Laster, jeg maatte der-
for i Staden,

hvor man er i den Præl er meer kan
gaa ned Ne paa Gaden,

Designé par C. M. L.

BEDSTEMMIDDEL.

Pris 10/6

Huggeblokken.

Naar vi fik Brænde hjemme,
 Sad Bedstemoder ved sin Hof,
 Dg qvad med sagte Stemme
 En Sang, hun kaldte for — „Gr. Blot“.

Hun sang: Et Stykke Brænde
 Blev udseet af den hele Flok,
 Dg reistes overende,
 Dg kaaredes til Huggeblof.

„Ha!“ skreg den, „hvilkens Ere!
 Mit Hjerte anede det nok:
 See, Nesten Tre maa være,
 Men jeg, jeg er en Blot!“

Hug løs paa alt det Brænde!
 Lad springe over Steen og Stof,
 Alt man kan Forskjel kjende
 Paa simpelt Tre, og paa en Blot.“

Dg Dren klang og trælled
 Den hele Dag igjennem, og
 Mod Aftnen Alt laa fældet
 Omkring den stolte Blot.

Med Nafften heit den kasted,
 Da pludselig — o See! o Vof!
 To Hænder sig formasted
 At løste sig en fornem Blot:

Den smagte Saugens Lænder,
 Dg sprutted Eder, vel en Stof,
 Dg vred med sine Lænder,
 Dg kaldte sig Gr. Blot:

Den maatte Magten vige, —
 Kom under Gryden af vor Hof,
 Skjøndt den blev ved at strige
 Alt den var egentlig en Blot.

Fudo. Yodtcher.

Forvalter Grumstrups Fataliteter.

Er Kjøbenhavn da bleven til en ravgal
 Daarekiste?
 Har Alle Sviin paa Stoven fra den Første
 til den Sidste?
 Saa spurgte jeg, da nys jeg var i Staden
 nogle Dage,
 Saa spørger jeg, da til mit Hjem jeg kommet
 er tilbage.

Jeg er Forvalter paa et Gods, og Kjøben-
 havn ei lider;
 Der snakker man kun Politik og fordrer nye
 Lider;
 Der i Corjar og Fædreland hver Uge Skjæds-
 ord vanke,
 Fordi man blier ved gamle Tre og Bønde-
 knolden banker.

Dg derfor gyser jeg hvegang jeg maa der-
 ind til Staden,
 Hvor man for oprørsk Præt ei meer kan
 gaae med No paa Gaden,

Hvor de slaae Dybskeren ihjel og Skandinaven
prise,
Hvor man ved Gilder taler, saa man ei faaer
Tid at spise.

Men denne Gang paa noget Nyt man havde
driet Salen,
Den gjaldt ei Trykkesfrihed meer og General-
fiskalen.
Knap kom jeg ind af Besterport, før jeg
forundret horte
Et Navn at nævnes overtalt, hvorhen min
Lars mig førte.

„D Jenny Lind! o Jenny Lind!“ — Saa
horte jeg dem strige, —
„D Jenny Lind! o Jenny Lind! o den
Guddemmelige!“
Saa mæler hver Boutidreng, som i Døren
staaer og maaber.
„Baroko! vi skal til Jenny Lind!“ — selv
Drofstedsten raaber.

I Biingaardstræde standses vi af store Folke-
skarer,
Som stotte sig om en Kareet, der langsomt
fremad farer,
Dg: „Lenge leve Jenny Lind!“ fra hver
en Mund det lyder.
Jeg hvifter bange til min Lars: „Hvad mon
dog det betyder?“

Jeg til mit Herberg naaer og vil en Hjerte-
styrkning tage.
„Giv mig en Dram!“ — „D Jenny Lind!
o vend igjen tilbage!“

Saa quidder Kjaelderpigens hoit. Jeg atter
bøsligt beder,
Dg faaer til Svar: „D Jenny Lind! Du
som min Sjæl tilbeder!“

— „Hvem Fanden er det Dvindfolk da,
hvis Navn I Alle nævne?“
Jeg spurgte, men nu Døsen lo, som om hun
skulde revne:
„I kommer nok fra Maanen ned!“ var alt
det Svar, jeg fik mig.
Fortumlet trob jeg i min Seng; min Sam-
ling reent forgik mig.

Om Morgnen Herremandens Søn jeg møder
just paa Gaden;
Til Kammerjunkerfaget han studere skal i
Staden.
„Hr. Junter,“ beder jeg, „o sig, hvad er
der dog paafærde?
„Hvem er da denne Jenny Lind? Det er
dog ei Valgerde —“

„Det er dog ei den Frosken, som vil Dybsken
Mores lære?
Som mandcipere Dvinden vil til Buperne at
bære?
„Hvad har hun gjort? talt Politik? bragt
Ufred ind i Landet?
„Alf af den Snaft og al den Skraal jeg kan
ei tænke Andet.“

— „Min høre Grumstrup,“ svared han med
himmelvendte Blikke,
„Nei, Jenny Lind er ei, — hun er, — Nei,
Jenny taler ikke,

„Hun synger ei“ — „Hvad gjør hun da?“
 — „Hun er en Aabenbaring!
 „Det er ei jordist Sang og Epil!“ — „Ak,
 git mig dog Forklaring!“

„Forklaring, gode Mand? — Hun er et
 Væsen! — hun os rerer!
 „Man bliver bedre Menneſte, hvergang man
 hende horer!“
 — „Men ſiig mig dog med rene Ord, hvad
 er hun da den Kvinde?“
 — „Hun er en nordist Nattergal, — fort,
 — hun er Sangerinde!“

„Maa, ſaa lad Satan —!“ brod jeg ud. —
 „Ja, De maa hore hende!“
 — „Nei, mange Tak, vi Landsbyfolk ei efter
 ſaadant rende.
 „Paa Landet ſelv jeg ei har Tid at hore
 Nattergalen.
 „Mig gjør hun ikke gal; nu gaarer jeg ud
 paa Trommeſalen.“

Jeg vilde vide hvad man tog for ſtore jydſte
 Stude;
 „Hvad er vel Præſen nutildags?“ jeg ſpørger
 En derude.
 — „De Nummereerte koſte Ti, for Ser
 man ſaær Parketter.“ —
 O vee! om Stude ſpørger jeg, han ſnakker
 om — Billetter.

Til Gartner Jenſen gaarer jeg ud, min Ven
 fra fordums Dage.
 Der plukker man hver Blomſt af Green, ſom
 Stormen lod tilbage.

Jeg ſpørger: „Hvortil ſanker Du de ſtore
 Blomſterdynger?“
 — „De kaſtes ſkal paa Jenny Lind, naar
 hun imorgen ſynger.“

En Landmand møder jeg, ſom har en Gaard
 ei langt fra Byen,
 Og ſpørger ham medlidende: „Hvor gaarer
 det vel med Sygen?“
 — Kartoffelsygen mener jeg, den er nu Land-
 mandsforſgen; —
 „Na, det er bedre“, ſvarer han, „hun ſyngte
 vil imorgen.“

Bed Middagſtid en Mand jeg ſeer, forfulgt
 af hele Sværme;
 En holder i hans Frakkeſkjod, en Anden i
 hans Ærme.
 Hvad vil man ham? Skal han hae Bant?
 Nei, man ham kaæſerer!
 Jeg ſpørger Folk: „Hvem er den Mand?“
 — „Han er Billetkaæſerer.“

Min Søſterſon jeg ſtoder paa, men han ſeer
 ud ſom Fanden;
 Hans Næſetip er ſvulmet op, en Niſt han
 har i Panden.
 I Klubben har de banket ham, fordi han
 paaſtaae vilde
 At Derangkur, — ſaa bed hun nok, —
 kan ogſaa ſlae en Trille.

Mit Middagsfoer jeg tage vil hos gamle
 Faſter Liſe;
 Men hun er ſyg og kan idag ei give mig at
 ſpiſe.

Den gamle Fjante har en Nat paa Hallands-
aas posteret
Sig for at faae Billet, og er af Gigt nu
reent spoleret.

Til Fætter Jochum gaar jeg da. Der er
en Jammerklage.

Den ene Sen i denne Tid sin Arsitum skal
tage;

Men Kneigten har paa Torvet om Billetter
negoseret

Mens Kammeraterne skrev Stil; nu er han
rejereret.

Elskdt jeg gaar til Moller Knap, for at
faae lidt at æde;

Men der er Fanden rigtig løs, der tvine de
og græde.

Den ældste Datter har slaaet op med Lieutnant
Donnerwetter,

For di til Nidehuset han ei slaffet har Billetter.

Jeg var saa gal paa Jenny Lind, som Nogen
kunde være.

Men saa fra Mutter saar jeg Brev: „Jeg
raader Dig, min Kjære,

„At vise Dig som dannet Mand; Du Jenny
Lind maa høre,

„Hvis ei Du evig Tort og Skam Familien
vil gjøre.“

Min Kone sine Nykker har, og, under uns,
hun har mig

Lidt saadan under Pidsken faaet, endstjondt
hun aldrig slaar mig;

Dg hvad hun vil, det maa stu jeg: For
Hansfreds Styld jeg Arme
Skal altsaa høre Jenny Lind, trods Arrighed
og Harme.

Paa Torvet Lørdag Morgen taer jeg da min
Post blandt Nesten.

Der stod et mægtigt Regiment, og jeg fik
Plads — ved Hesten.

Men strax da der blev lukket op, der kom
syv sorte Brætter,

Dg intet Andet var at faae end Galleri-
billetter.

„H sy! for tykke Følk som mig, ei passer
Galleriet.

Jeg fik mig vist en Poppelsfil, hvis jeg blev
stoppet i'et!

Drivvaad af Regn jeg gif min Dei, og næste
Gang jeg sendte

Min Lars derned ved Midnatstid for en
Billet at hente.

Den hele Nat jeg uden No mig vider og
mig vender,

Snart dremmer jeg om Jenny Lind, snart
om min Liv, som skjender.

Naa, endelig da kommer Lars; jeg seer hans
glade Miner,

Dg troer at han har faaet Billet, men Lars
heel svedent griner:

„Dei, see Ballethen fik jeg ei, men jeg har
tjent en Daler!

„Da jeg er Døren ganske nær, en Hærrer til
mig taler,

„Dg siger: seig mig denne Plads, en Daler
jeg Dig giver.

— „Jeg gloer paa ham, og Seelen taer, og
Handlen slutter bliver.

„See her er Daleren. I har nok ikke meget
længe

„Ved Handel her i Kjøbenhavn saa let for-
tjent Jer Penge.

„Den Karl maa være rigtig dum, som mig
en Daler byder

„For sig en lumpen Plads, hvor Regn og
Dynd omkring ham flyder.“

— O Lars! Din Klods! Dit Afftum! —
Dog, hvad mytter det at skjælde?

Den næste Dag jeg ydmagst laer mig hos
vor Junker melde,

Dg beder ham at lindre mig min Jenny-
Lindste Plage,

Thi førend jeg har hende hørt tør jeg ei see
min Mage.

„Min gamle Grumstrup,“ svarer han, „jeg
hjalp Dem meget gjerne;

„Jeg har Bekjendtskab nok blandt Folk med
Titel, Rang og Sjjerne;

„Men deres Tjenere jeg ei den Værd har at
kjende,

„Dg det er dem, til hvem man maa sig om
Billet henvende.“

— Nu kjendte jeg fra Hjemmet sig en ga-
loneret Driver.

Jeg gif til ham, og fik til Svar: „Ja, van-
sæeligt det bliver;

„Dog naar Du mig en Femmert gier, jeg
en Partet Dig lover.“

— „Nei Tak! saa vil jeg heller slaas dog
af en rigtig Siouer!“

Nu var jeg splitterpinegal! Til Siouerhjørnet
foer jeg;

Nu vil jeg hae mig en Bisset, hvad den saa
koster! svoer jeg.

En Dreng mig for en Logeplads fem Daler
traf af Kommen.

Jo, jeg var rart til Kjøbenhavn i Jennbrusen
kommen!

Om Aftenen gaer jeg da derned og mig ved
Døren stiller.

Da skriger man: „at, hun er syg! iasten ei
hun spiller!“

Med Nøie man en rød Plakat i Aftenmerket
læser;

Jo, det er sandt! — man gaar igjen derfra
med lange Næser.

Jeg troer at denne Jenny Lind er skabt for
mig at drille!

De fem Rigsdaler jeg gav ud, gaar mig nu
rent tilspilde.

Med Dilligencen Kloffen Si skal jeg til
Hjemmet age,

Thi Lars har jeg med Bognen alt iforgaars
sendt tilbage.

Forbandende min Skjæbne jeg en Hestepranger
moder.

Han faaer mig paa et Vertshuus ind og
til at driffe noder

Mig sølle Strog, saa jeg blier fuld og glemmer
ganske Liden,
Dg moder først, da Posten er — hørt bort
for længe siden.

Jeg bliver da i Byen, og gaar derhen om
Onsdag Aften,
Dg hører glad, at hun er frisk og slynge vil
paa Kraften.
Jeg viser struk Billetten frem. — „Gvad!“
raaber Controlløren,
„I snyde vil med falsk Billet? Kast mig
den Karl paa Døren!“

Dg ned af Trappen blev jeg smidt. Har
Noget nu hørt Mage,
Dg for en Sangerinde lidt saa megen Dval
og Plage?
Fast grædende jeg kommer hjem og klager mig
for Bærten;
Han ynkes og gier mig Billet til Ridehuus-
concerten.

Det er min sidste Udvei da. „D Skjæbne,
lad Dig røre,
Dg lad mig endelig gang faae denne Her
at høre!“ —
Med Bærten jeg i Nækkerne paa Husets
Mabning venter,
Faaer Puf og Stød af pene Folk og Politis-
betjenter.

En Plads jeg faaer mig paa en Bænk. Nu
jeg mig vel befinder.
Jeg veed ei selv, jeg blier saa glad, min
Aergrelse forsvinder.

Jeg haader Jenny Lind ei meer, jeg længes
efter hende:
Den Dvinde, som gjør Berden gal, faaer jeg
dog Lyft at kjende.

Nu pludseligt man raaber: „Brand!“ —
jeg mig fra Bænken letter,
Dg vender mig, — en Spyrite man imod
mit Ansigt retter,
Dg Straalen farer paa mig løs og slur mig
gjennemvæder,
Som var jeg dypet i en Brønd med alle
mine Klæder.

Nu spørger jeg hver fælsom Sjel, om det
for galt ei bliver?
Jeg har befalt for en Concert, og Bændtuur
man mig giver!
Jeg ud af Huset trænger mig, maa Spot og
Glaffen høre,
Dg maa saa vaad som druknet Muus med
Diligencen høre.

Nu har jeg Feber i mit Hjem, og Motters
Tunge stralder:
En Torvetræder, en Trompet, en Bønde
hun mig kalder.
Men Fanden slæe mig, om jeg taer til Ho-
vedstuden mere,
Naar der er Sangerinder, som for Folk skal
quinkelere!
Balthazar Puck.

Forbrændere.

En Landsbyhistorie,

af

Berthold Auerbach.

(Fortsat.)

To Kammerater.

Ørneværtten og hans Folk sadde en Middag i Høsttiden tilbords. Der blev næsten slet ikke talt, thi Spisetiden tjener tillige til Hvilepunkt, og i disse Kredse er Salen et Arbejde; man vil ikke finde, at den kun som noget Forbigaaende slutter sig til en anden Dømt; Sjelen vender sig ganske hen til den, og de fast altid ledsagende Bevægelser drage Legemet efter.

Barbele, Ørneværtinden, sagde, da man tog af Bordet: Bageren har faaet en ny Pige, hun har været i Sughuset og er blevet ham overgiben af Foreningen. Hende beklager jeg af Hjertensgrund. Hun kommer fra Prygl til Prygl, jeg mener —

Konrad stodte til sin Kone, at hun skulde være stille, og blinkede med Dinene hen mod Jacob. Ved den pludselige Ufbrydelse og den indtrædende Stillehed vandt Barbeles Ord en forhoiet Betydning; Enhver sagde dem ligesom efter i Stilhed. Jacob syntes imidlertid liet berørt deraf, han skar sig en dygtig Skive Brød, stak den til sig, lukkede sin Føldekniv sammen, og forlod Stuen allerede ved de sidste Ord af Slutningsbennen. Det Hensyn, man havde taget til ham ved den pludselige Forstummen, ærgrede ham endnu mere end de hørt Ord; han vilde, at man i hans Nærværelse skulde tale uden Tilbagebolsenhed om hans Ulykkeskammerater. Denne Forstummen betydede ham, at man endnu ikke

holdt ham for renset; han vredebes. — Saa letkrænteligt og saa fordringsfuldt er et nedtrykt Sind.

Jacob var neppe nogle Minuter borte, før Døren atter aabnede sig; en fremmed Mand, der bar en Dversæk over Stuldrene, trak Jacob ind efter sig.

Kom med! raabte han, Du maa drikke et Glas med; ere vi ikke gamle Bekendte? Have vi ikke i hele tre Aar logeret med hinanden i Bærtshuset den vidde Mand?

Jacob satte sig endelig fortrydelig paa Bænken.

Den Fremmede er os ligeledes bekendt, det er den frække Frieder. Jacob var ogsaa endnu taus, men hans Kammerat snakkede fuldt op for ham.

Du er endnu altid den gamle Æm! Æm! sagde han; Du holder Munden som en *** Stænderdeputeret! See, jeg har nu idag sladdret mere end syv Dvinder og tre Professorer. Men jeg er nu ogsaa hos dem, der føre det store Ord. Hvad mener Du, jeg har heri? Lutter Krudt! Han aabnede sin Sæk og kastede en stor Masse af Klude ud af den; see der, deraf gjør man Pappir, og derpaa erercere hele Regimentet af sorte Jægere. Jeg maa drive Pjaltesfolket sammen, ellers kunne mine Herrer ingen Krig føre, og Krig maa der være, Alt maa i Haaret paa hinanden. Der steer dem deres Met. Hvorfor har de ikke givet mig nogen Ansættelse?

Men hvad behøver Du at sladdre saa meget ved Din Kludefamsen? spurgte Barbele.

Det er den allervanskeligste Handel, svarede Frieder; Du tror ikke, hvor Folk hænge ved deres Klude. Om Alt ogsaa er nok saa

sonderrevet og løst, vil de dog ikke ud med det; de troe altid, at der endnu kunde være en god Klud deriblandt, som man kunde bruge til noget, til at lappe med eller til at pille Scharpie af. Hid med det! siger jeg, om der ogsaa er en god Pjalt derimellem, skader det ikke, — indstampes maa den. — Men drik endnu et Glas, og seer til at glemme, at Du har givet Dig af med at være Døber.

Frieder tomte hurtigt Nesten af sit Glas; men Jacob vilde ikke drikke mere, da den anden Ladning kom.

Hvad, raabte Frieder, Du vil ingen Snaps drikke? Ja, Du har Ret, jeg siger ogsaa: det Bedste i Verden er Vand og — Penge nok og — Sundhed. Bisnok er det en Synd at snapse, men jeg maa gjøre det. Seer Du, hvert Menneſte maa drikke en Portion Synder og en Portion Brændevin, saa meget der just kommer paa hans Part. Jeg drikker nu af Fromhed for mine Nædemennesker. Jeg 'er færdig med min Part, og nu drikker jeg for Andre. Det skal bekomme Dig vel, Jacob, det er Din Part, sagde Frieder, og tog en dygtig Sluck.

Jacob reiste sig endelig og sagde, at han skulde ud i Marken. Frieder gjorde sig hurtigt færdig for at ledsage ham.

Frieder var i hele Landsbyen saa bekendt som de onde Penge. Han tiltalte Enhver og holdt derhos Jacob ved Haanden. Denne var isandskrydet tilmoder over at han maatte vise sig for Folkene med en saa bekendt Gæst; men han sagde atter til sig selv: Du er jo ogsaa en Lugter, og hvad vilde Du synes om at man skyede Dig? Han taalte derfor Frieders Fortrolighed.

Constantin mødte dem og spurgte: lever Du endnu, gamle Synder?

O Du! svarede Frieder, med Dine Knokler skal jeg endnu slaae Ebler ned fra Træerne.

Constantin lo og spurgte videre: Hvad tager Du Dig nu for?

Jeg samler Klude. Gaaer det godt dermed?

Det gik! men de fordomte Jøder fordærvete Handelen. Naar Regjeringen duede til noget, saa forbød den Jøberne at samle Klude.

Jacob var under denne Samtale gaaet videre og Frieder lob efter ham.

Bed Bagerens Huus boiede en Pige sig ud af Haldøren; hun blev ildred, da hun saa de To. Jacob saa skarpt paa Pigen, men slog strax Blikket ned mod Jorden. Frieder sloitede ligegyldig en Bise.

Først ved det hærste Bersthuus i Byen blev Jacob sin Ledfager qvit; han gik ind til den her boende Hønsfangerste. Den gamle Kone, der havde dette Tilnavn, var tildeels udstregen som Her; skøndt Ingen mere ret troer derpaa; saa meget var vist, at sjaalent Gods, der kom i hendes Hænder, var som bortheret. Hiint Navn kom tilvisse af noget Dæmoniskt, som boede i Konen; hun kunde med sit Blik forhøre Hønsene, saa de dukkede sig sammen som for Høgen, og lode sig gribe. Plukkede Høns kjender Ingen mere, og brændte Fjer vise ingen Farver. Denne Lugt af brændte Fjer var det vel ogsaa, der fortraktede Hønsene naar Hønsfangersten nærmede sig dem, saa de lagde sig saa høit de kunde.

Folk lode den gamle Dvinde med Fred, thi hun var dem uhyggelig og man sagde,

at hun blev saa gammel, fordi hun kun nærede sig med Hønsfjødsuppe. Man traf Forsigtighedsregler, man forfulgte hende ikke mere, naar hun ubemærket hentede sin Tribut.

Lusten der i Huset betynger Manddraget; vi ville lade Frieder alene hos hans Fortrolige. Derude paa Marken, hvor Jacob slaar Kloveren med de hentørrede Blomster, der er det friere. Hvor statelig seer Jacob ud ved dette Arbeide, hvor smukke ere hans Bevægelser! Af alle Markarbeider er det at meide det smukkeste og mest kraftynde. Der bukker man sig ikke ned til Jorden, der staaer man stolt og fri, og i en vidt Omkreds falde Straaene til Jorden. Men vi kunne ikke hjælpe Jacob, thi at meide maa læres godt og behøver Øvelse, og Straaene maa blive liggende hvor de ere faldne, til de ere ganske tørrede. Kunde vi kun hjælpe ham med hans Tanker! Leen synes idag ikke ret skarp og Jacob noget mismodig. Modet med Frieder piner ham, men endnu noget andet, han veed ikke ret hvad. Saa ofte han tager Strygspaanen og stærper Leen, — og det skeer ofte, — tænker han paa Pigen, hvorledes hun stod ved Haldøren og hvorledes hun rødmede; han har hjertelig Medlidenshed med hende. Jacob var intet Barn i Verden, han vidste, at Ulykken og Broden ikke staaer nogen Alder eller noget Kjøen, men nu var det ham, som om han her for første Gang erfoer det. En Pige med Fordrydelsens Stempel paa Panden er dobbelt og evig ulykkelig; hvad skal der blive af hende? — Jacob meiede, for at forslaae sine Tanker, saa ivrigt fort, at han kom til at gjøre et dybt Hug ind i

Stammen af et lille Træ, som stod midt i Kloveren.

Nu havde han Grund nok til at skærpe.

Den lystige Pige.

Om Søndag Eftermiddag sad Jacob hos en Fragtmænd i Stuen; de havde et Bøger Vin staaende for sig. Konrad saae ud af Vinduet og sagde: Bagerpige! kom herind med Dine Simler. Pigen traadte ind, hun bar en Kurv fuld af Hvedebrod paa Hovedet. Idet hun nu tog Kurven ned og holdt den færdig hen for sig, saae hun heel net ud med sin buttede Figur. Det kugleformede, rolige Ansigt saae ud som Tilfredshed selv, selvsomt toge de vidtaabne, lyseblaa Dine med de mørke Bryn sig ud dertil; der syntes at bøde en Dobbeltnatur i dette Ansigt. En lille ubødig Lok, der løb lodret ned midt paa Panden, søgte Pigen at styde op i den brune Haarsfletning, men det lykkedes ikke. Man saae vel, at den vilde Lok, der ikke lod sig indslutte, var omhyggeligt krollet og slunget til Prydelse; den gav det hele Ansigt noget Dvergivent. Saaledes syntes det idetmindste Jacob, som, da Pigen ogsaa kom til ham og tilbød ham Brod, foer sammen som forskrækket. Han greb efter Glasset, som om han vilde række Pigen det, men rystede hurtigt vrede med Hovedet og — drak selv.

Den gamle Slagter, der sad paa Dvænbænken og ventede paa et Bøger, søgte imidlertid at fordrive Tiden med at drille Pigen. Han pegede paa Lokken og sagde: Du har en afreven Klofestseng i Ansigtet, det maa engang have ringet rigtig til Storm hos Dig.

Pigen taug, og han spurgte videre: ere Dine Hvedelager ogsaa friske?

Ja, de ere endel mere nybagte end I, lod Svaret. Alle loe og Slagteren begyndte igjen:

Naar Du bliver saadan ved endnu i tredive Aar, saa bliver Du en smuk gammel Pige.

Naast fulgte Svaret: Og naar I faaer en Kone, saa faaer Djævelen en Skuepenge, fordi han har bragt det Mesterstykke ifland.

Skingrende Latter fra alle Sider afbrød en Tidlang Samtalen, og da Slagteren igjen kunde komme tilorde, sagde han: man mærker vel, at Du ikke er faldet paa Munden.

Og det var godt for Jer, hvis der faldt Jer noget ind i Munden, saa lod I Jer unyttige Snak fare. Vil Ingen hobe mere? jeg maa videre.

Med disse Ord forlod Pigen Bertsbuustuen. Jacob saa halv vred, halv medlidende efter hende. Han gjorde sig nu Behreidelser, fordi han af alle de Tilstedeværende havde behandlet Pigen allergrovest; han havde ikke talt et Livs-Ord til hende. Men saa tænkte han igjen, hun kommer Dig jo ikke ved, ikke det mindste.

Saa ofte nu Jacob modte Magdalene, — saa hed Pigen, — paa Veien eller paa Marken, vendte han sit Blik til den anden Side.

Beddandsen*) blev holdt i Landsbyen; i Ornen gik det hoit til. Jacob passede en Kjædersvends Tjeneste; ogsaa Magdalene hjalp ved Opvartningen. Da man kun i Pauserne var beskæftiget, saa havde Jacob vel kunnet træde en Dands med Magdalene,

*) Hammeltanz, en Holstest i det Badsenst.

men han tilbød sig ikke dertil, og hun syntes neppe at bemærke denne Uhosflighed. Naar han ikke kunde undgaae at tale noget med hende, lod Svar og Tale altid saaledes, som om han igaar havde skjændtes med hende, som om hun allerede havde gjort ham noget imod. Magdalene blev derved stedse jevnt glad og veltilmode.

Gjelp.

En Dag gik Jacob i Marken, da saae han Magdalene staae foran et Buntt Klover; hun holdt den ene Haand klemt mod Panden og saae sig vidt om efter Nogen, der kunde hjelpe hende det op. Det syntes pludseligt Jacob, som om hun var liig et Menneske, han gjerne vilde forjage af sin Grindring; han rystede paa Hovedet, som om han sagde nei, og gik forbi. Men neppe var han gaaet nogle Skridt, før han vendte sig og spurgte: skal jeg hjelpe Dig?

Ja, naar Du vil det.

Jacob hævdede hende den tunge Byrde op paa Hovedet og røkkede hende Len. Magdalene talte ikke, men hun blev staaende som naglet fast.

Du har en sver Dragt, den havde Du ikke alene kunnet løsse paa, sagde Jacob.

Derfor har jeg ogsaa ventet til der kom Nogen. Derfor er det jo, at der er mere end eet Menneske i Verden, for at det ene skal hjelpe det andet. Man kan være dobbelt saa meget, naar man ikke selv skal løsse paa sig.

Du er snild. Men hvorfor er Du da altid saa lystig og gjør Narrestreger for Folk? spurgte Jacob.

D Du Nar, det er kun blind Marm.

Der kan intet Menneske paa Jorden have det slettere end jeg; den halve Nat staae og steges ved Bagerovnen, Dagen igjennem ikke et roligt Minut, og intet uden Skjælden og Smælden; og naar jeg gjer noget, som ikke er tilpas, saa hedder det strax: Du Tugthuuslem, — Du — da er der intet Ord for slet til at man jo maa høre det. Det er ingen Smaating at bære en saadan Kurv med Brød om til Salg, og ofte ikke have en Bid i Maven. Naar Din gode Madmoder, Druetværtinden ikke var, — thi hun lader noget Sammelst falde af til mig, — saa vilde Klæderne falde mig af Kroppen. Jeg veed ikke, jeg har endnu ikke sagt det til nogen Moderssjel, men jeg mener at til Dig kunde jeg nok sige det; Du maa vide, hvorledes man kan være tilmode. Jeg er ikke saadan udenfor Huset, som jeg ofte anstiller mig. Løbe bort tør jeg ikke, thi saa hed det strax: hun duer ikke! og græmme mit unge Liv til døde, det vil jeg heller ikke, og — og — ja, see saa er jeg lystig. Der er dog Ingen, som giver os noget for, at vi pine os Hjertet istykket; Enhver lader den Anden vade, som han bedst kan komme igjennem. Jeg veed vist, at det endnu vil gaae mig bedre. Jeg er fra Skærtsiden kommet i Helvede; det kan ikke være evigt, jeg maa engang blive forløst. Jeg veed ikke, hvorfor Vorherre straffer mig saa haardt; hvad jeg har gjort, kan gaae den retslafneste Pige over. Jeg mener som saa, at jeg maa bøde for min Moder, fordi hun har taget min Fader. Saaledes endte Magdalene smilende, og tørrede store Taarer bort af sit Die.

Jacob sagde: Nok for demnegang. Du har det tungt paa Hovedet, see til at Du

kommer hjem. Maaſte sees vi en anden Gang igjen, eller — iasten, eller — imorgen.

Jacob gif raſt bort fra hende, som om han havde begaaet noget Ondt. Han frygtede ogsaa virkelig for at blive ſet paa fri Mart med Magdalene; han ſjendte Menneſkenes Blikke og Ord i deres Dydsſtolthed.

Jacob vendte ſig ſnart om og ſaae efter Magdalene, indtil hun forsvandt mellem Haverne, og man endnu kun kunde ſee Kløverbundtet bevæge ſig mellem Hækkerne.

Bed Arbeidet foruroligedes han altid af Tanken om, hvilken Forbrydeſe Magdalene vel kunde have begaaet; han havde ſaa gjerne villet vide hende ganſke uſkyldig, ikke for ſin Skyld, viſtnok ikke, — kun for hendes Skyld, for at hun kunde leve ſaa ſorgfrit, ſom det ſtilkede ſig for hende.

Jacob havde forefat ſig, ſremdeles at føre ſit Liv alene og adſtilt fra hele Verden; han havde ikke Venner og ikke Frænder paa denne Jord. Han havde engang grebet voldsomt ind i Selſkabet's vante Orden og Uorden, og Selſkabet ſtilkede ham ud af ſin Midte og gav ham til Priis for Genſomheden. Saa ſmertelig ogsaa denne Iſolering var, ſaa blev den ham dog nu næſten til en kjær Bane. Tilbagevendt til Samkvem med Menneskene, blev han af fri Beſlutning alene og ubunden, og lod ſig ikke mere ſeengele af noget Tilboielighedſ- eller Foreningsſbaand. Men nu syntes det uventet at komme over ham, han værgede ſig med al Magt derimod. Han var ikke letſindig nok til, ſorgfrit at hengive ſig til et Forhold; han tænkte ſtedſe paa Enden. Livet havde givet ham Smilhed.

Hvor ſtormede nu diſſe Tanker, ſnart klare, ſnart forvirrede, gjennem Jacobs Sjel.

Men det er Betsignelsen ved det tunge Begemsarbejde, at det efterhaanden bekæmper de martrende Tanker; men det er ogsaa dets ældgamle Forbandelse, at det ikke lader os stige frit op i Klarheden, for der at hente Seiren. Hvor mange tusinde Tanker hvile trykkende og vansore bag den Pande, der nu bedækkes af den trætte Haand! men hvor mange piinslige Tanker flye ogsaa, naar denne Haand bevæger sig! Jacob fornam begge Dele.

I Begyndelsen vilde han fatte den Beslutning, aldrig mere at tale noget Ord med Magdalene. Med sin sædvanlige Besværgelsesformel: „Hun kommer ikke Dig ved“, vilde han stille Bevægelsen i sit Indre; men denne Formel var allerede forlængst ikke mere sand, allerede dengang ikke, da han endnu ikke havde talet et Ord med Magdalene. Om han ogsaa vendte Blikket bort, naar han gik forbi hende, saa nærede han dog i sit Indre en dyb Deeltagelse for hende.

Jacob tilhørte atter Verden. Han lod sig frivillig indlemme i den, frivillig og dreven af en høiere Magt. Han sølte sig frisk og styrket ved denne Beslutning, thi han traadte ved den atter i Genklang med sig og Verden.

Men det lovede han sig heit og helligt, at han vilde være paa sin Post. Før otte Dage, idetmindste før Søndag, d. v. s. før i Dvermorgen, vilde han ikke tale med Magdalene.

Men hvor let kaster en Mand en Kjerlighedsgnist i en Piges Sjæl, og han gaaer da ligegyldig sin Vej, glemmende sig selv og den Anden, medens det hist gløder videre og bluser op til Flamme.

Magdalene var gaaet hjem og hendes Ansigt smilede. Hun tænkte slet ikke paa noget,

hun sølte sig kun veltilmode; hun vidste ikke noget af Byrden paa sit Hoved. Da hun var kommet ind i Stuen stod hun endnu et Diebtik stille, som om hun vilde fastholde den Stemning, der nu, i denne Stilling, var i hende; men derpaa kastede hun Kløverbundet langt bort fra sig, strøg sit Haar titrette og gik til Kjøkkenarbeidet. Bagerkonens Bjeffen fandt idag slet intet Gjenvar, Magdalene var taalmodig som et Lam. Drømmende saae hun ind i den flammende Id, og tænkte paa Alt og paa Jøngenting. Engang sprang hun pludseligt op, som om der var faldt paa hende, løb op ad Trappen og ind i sit Sovestue, betragtede med Velbehag sin nye Hue, prøvede ogsaa det smukke hvide Forklæde med de store Folder, lagde Alt hurtigt igjen i Kisten, saae et Minut fornoiet ud af Tagvinduet paa den blaa Himmel og ilede atter, ligesaa hurtigt som hun var kommet, tilbage til Skorstøtten.

Men hvor forbausedes hun, da Jacob om Aftenen og paa den anden Dag gik forbi uden at hilse hende.

Med Saarer i Dinene tog hun om Søndag Eftermiddag det smukke Forklæde paa, og satte den nye Hue paa Hovedet; hun af-tørrede hurtigt det halvblinde lille Speil, der alene skulde have Skylden for, at man ikke ret kunde see.

(Fortsættes.)

bed. Den blundrede Demoselle fordrer en Erstatning, og denne bliver ligesom et usynligt Ulag, der hefes til hendes Hølle. Er man nu kvit? nei ingenlunde! Directeuren tager Forfatteren til side og siger: Dag Dem lagt, min Ven, De forlanger Deres Stykke, det vil være til Klotten is om Klatten; vi ville blive domte i Mulk. Hvad skal man gjøre? Skuespilleren vil lægge til, Directeuren vil tage fra. Man begynder at blive gal, man er endnu ikke rasende.

Imidlertid er Middelveien funden, Alt synes at gaar. Man har kun tilbage at holde Prove med Scenerne og med de underordnede Scuespillere, der skulle dringe Breve, lænde Kys eller store ind med det lidraab: Irrationen doe! Her møder nu den allerførste Kantsfiged. Disse Statter idøge om Dagen et eller andet haderligt Daandværk; de ere Nædblagere, Skoffittere eller Vandværere! I det private Liv mangle deres Gæstus Værdighed og deres Tale harmonerer med deres ringe Stilling. Intet kan give en forestilling om, hvor ondt man har med at faae dem til at gjøre et Skridt fremad, eller at tage deres Gæste af. Hundrede Gange siger man dem: Vælder Jer lige, leer ikke saa dumt, varer mindre alvorlige. Det nytter ikke; Naturen gaar over Dygtigheden, og naar man trøer at have opdraget dem, gior de istedsfor at tale, slukke istedsfor at lee og ligne Stidberuse, naar de skulle forekille noble Herrer, Prindere, Martgrever og Døger. Man beundrer Høvederne i et Stykke, men jeg beundrer kun Døgerne, thi jeg veed hvad Alenen af dem koster.

Dg nu Decorationsmaleren, der ikke vil gjøre en Have, fordi den er for dyr, og ferellaer eder en gammel Slev; og Estraderen, som nagter Damerne Kietel; og Damerne, som talte sig over Forfatteren og sige: Vi ville have Silkefæiel og ikke Bomuldsfæiel! Magtet alle disse Brydriete gaar det dog med Stykke. Forfatteren har kun tilbage at emarbeide den anden Act, at sette den tredje paa den fjerde Plads, og at ferandere Dyløsningen. Dette ferhindrer imidlertid ikke Bladene fra at sige: »Det er, som forhen meldt, paa Løverdag at den faa langstfæindt venede Alabning af Aheatret — — vi finde Sted. Man ventet ei glimrende lidfald.»

Man prøver allerede tre Acter. Men vide I hvad det at prøve er for en Skuespiller, især naar han er berømt? Det er ganske ligesom at mumle nogle uferhaalige Død og at afbrøde sig selv paa Forfatterens Indlingssted med at fløite en Hise eller danse Hølla. Skal man blive vred? — saa faaer man Høllerne tilbage. — Nei, man maa være taalmodig!

Dg Taalmed maa der ogsaa til, thi nu kommer Musikanterne. Musikanter i et Drama? Ja vist, behøves der ikke en Duerature, Indgange, Udgange med Cadence, ferwivelsesferig ledsgæde af Bassen? Man retter paa deres Stil; de spære: Vi skulle godt nok for de Venge, vi faaer for det. Hvilke farlige Død! det er Tegnet til en Dystand. Scuespillerne have endnu ikke faaet en Stilling af deres Gage for Naanden. Fra Knurren gaar det over til Spøt og til Ferjommelser af Proverne,

eller ligesomme Vægringer ved at blive ved at prøve. Dg dog er Alabningen bestemt til i Døermorgen. Hvad der foregaar i disse to Dage er usglegt; Damerne ferulmilde; Herrerne komme igjen til Vreden; Døgerne holde sig en Smule mindre st. Men paa den den sidste Prove strømme alle Lykter ind. Gaar gif Alt godt; idag, Dagen for Forestillingen, vil Anter gaar. Musikanten spiller falskt; Løvet vil ikke gaar ned, Prima donnaen har Snae, og Døgerne! — Store Gud!

Hvilken Dag er en saadan første forestillingsdag! Der kommer Venner op af Jorden, og det regner ned med Actionner. Hver Actionnar har sin Familie at føre. Det mindst, man kan give hver af dem er en Lage. Desuden omste Scuespillerne Pladsfer, Controlløerne vede om nogle, Gloqueurerne ferbre dem alle. Klotten fem ere alle Hømmelser tilfredse eller uilfredse, hvilke jeg sige. Alle Pladsfer ere tagne, men Ingen har faaet Plads.

Endelig, efter et Mars Stid og Staben og Qualer, der have dragt Forfatteren til at onste, at han var ansat ved a Elegraben eller ved Hønvationsvænenet, gaar Løvet op for Støkker, og Stykker — falder.

Dersem det tilfældigvis gior Lykke, sige Bladene: »Hvad stal man med et nyt Deater? Have vi ikke nok? Hoorfor har Forfatteren ikke fulgt de store Dionstre? Hans Drama er et Wittmæst af Nadsler, hvis ferstilling kan heller maatte have faaet os for. Lad os dog komme tilbage igjen til den gode Gømedie, til vor fære Vøliere! — D Vøliere! — Dg jeg lægger til! D Kartufler!

Repertoire.

- Søndag: Enten elstes eller doe. Torcadoren. Hølyth og Henriette.
Mandag: Statsmand og Berger.
Tirsdag: Corinths Vøiering (første Gang).
Onsdag: Kong Høns Datter. Fæien i Albano. Høi.
Torsdag: Corinths Vøiering.
Fredag: Kun tyve Mar (første Gang). Ude og hjemme.
Løverdag: Enten elstes eller doe. Høfæl.
Søndag: Kun tyve Mar. Ude og hjemme.

Indhold.

Suggeblokken, af Ludv. Bødtker.
Forvalter Grumstrup's Fataliteter, af Balthazar Pusk.
Forbrydere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.

Hvad er et Theater? Skizze, efter Leon Goslan,

Bedstemoder. Efter et Maleri af Schleisner.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han sikkert træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugeskrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 K kvartalvis eller 1 K pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Kvartal. Enkelte Nummere eller Lithograbier sælges iffe. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagger F. S. Eibe.

F. S. Eibe,
Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrokker,
Store Riebmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Nedigeret

af

Carl Borgaard.

1. Bind. Nr. 5.

Søndagen den 2den Novbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

Det synes som om vor Scene, efterat Jenny Lind var aftraadt fra den, har atter villet bevende sin Dyrkerlighed paa den i saa lang Tid forsamle Opera, og dette var vist ogsaa fuldkomment rigtigt, thi have vi end ikke saa glimrende Kræfter til vor Raadighed, som dem, vi i vor gamle Gjøst lærte at kjende, saa har vor Opera dog Kræfter, som naar de blive brugte, og brugte paa en fornuftig Maade, kunne fortræffe Publikum en højst værdifuld Nydelse. Men adledes ubegribeligt er det, hvorledes man kan være faldet paa at bruge en Opera som Jorden skjold i Dyrkerheden som nyt Infinitivum hos Publikum, en Opera, der aldrig har behaget, og som kun ved en mærkelig Afgjælse fra de Herlæggelsesregler, Theatret i andre Tidsalder saa samvittighedsfuldt overholder, har opnaaet at gaae over Scenen i tre Sæsterner, — en Opera, hvis spindelige Partier blive saa maadeligt udførelse af to unge Begynderinder, at intet Menneſke med nogen musikalsk Sans kan holde ud at høre derpaa. Skulde Grundten til at man just fremdragt denne Opera, ligge dertil, at man for Delsliffet ikke kunde bringe nogen anden paa Benene, da maatte man vist hellere gaae paa et andet Lidsliffet. Thi saa nødvendigt var det heller ikke, at der i forrige Lige skulde gaae en Opera, at man derfor skulde prostituere Scenen og vælte Publikums Afmag for vort eget Operaperfonales Præstationer.

Den saalænge behudede Hørsniste Opera, Korinths Belevring, som da endelig i Tirsdags til Dyrkerheden, Man gjorde sig ikke forud flere Forventninger om den, thi det er almindelig bekendt, at denne Opera ingensteds har vaart nogen stor Dyrkerlighed, og at den kun i Paris har holdt sig en Tidlang paa Scenen, ved den fortræffelige Belevring, hvormed den gik i sin Hoved. — Det var saa meget forlignere at fremdrage Korinths Belevring hos os, som dens Udførelse er andet af Kritisk slet, — og vort Publikum vil endnu ikke straffe sin Fordring paa en delmæssig nogenlunde fornuftig Art, — og dens Udførelse, naar fra den spindelige Tid, fordrer langt større Kræfter i de italienske Sangkunstner, end vi er istand til at opbyde. Resultatet af dette meget ubedige Vals kunde derfor ikke blive noget andet, end det, der ved Dyrkerheden viste sig: man Maanedes Bifald til de enkelte virkelig smukke Steder i Musikken, man paafiknende Personalets høist reesværdige Tid og Smag i Udførelsen, men Totalindtrykket var koldt og man vitter ved Slutningen sit Misbag. Nad. Simonsen spillede Pamira's Parti med Liv og Følelse og udførelse i Sangen sit hele skønne Talent, men Kunstnerne, hvormed dette Parti er saa rigeligt udført, laae for en stor Deel over hendes Kræfter. Hr. Zahler viste som

Kleomenes en sjelden Kraft og Føle i Stemme og Foredrag. Hr. Hansen sang Solimans Parti overordentlig smukt og Hr. Raaborg og Ferslev gjorde hvad der stod i deres Magt for at frembringe et smukt Ensemble. Chørene gik ogsaa for Storstedelen med Kraft og Præcision, — for den hele Udførelse viste sig som Reultrater af en Tid og et alvorligt Studium, som man maa beklage at være bleven anvendt paa en saa lidet frugtbringende Gjenstand.

Naar man vil bringe en Opera paa Scenen, hvis Handling er aldeles uden Interesse, og hvis Musik kun iidsels er tiltrækkende, saa bør man gjøre noget for at dog Diet kan have en Nydelse. Men ingeninde har man hos os mere forsonet dette end ved det sceniske Arrangement af denne Opera. Det var her med Henſyn til Costumerne, at der der viste sig en Smagloshed og Kærighed, der ere utvivlelige paa en større Scene. Middelalderens Græker vare iserte forslidne Dragter, der, med Undtagelse af at de bare Turban iffede for Hø, og inere Skjorter iffede for de smukke folderige Kostæller, vare fuldkomment nygræste. Grækerindernes Kjeler vare pyntede med Bøtter af storblomme Meubelliers, i de Monstre, man dagligt ser paa Kæmpele og andre Meubler i gode borgertlige Huse. Tyrerne vare, paa Sultanen nær, hvis Costume var meget smagfuld, flade i Dragter, der vare saa gamle og afblegede, at man havde endt ved at sjele deres Farver. Hr. Schwarzens Costume var iser et non plus ultra af scenisk Uansandighed. Vi tvivle om at man ved den fattigste omreisende Theatretrup vil finde en tydelig Hooding paa Bræderne, der er saa slet og latterligt udmunderet. Det viser Mangel paa Verbodighed mod Publikum, at fore sige gamle Valter frem for deis Dine, det rober Mangel paa Agtelse for Kunstneren, at udsætte ham for at blive modtaget med latter, hversgang han træder ind paa Scenen).

Ogsaa det øvrige sceniske Arrangement var iser fattigt og trivialt. Hvor smaaligt og latterligt toge alle Grækerne sig ud, opstillede i en lige Rad bag et Steengærde, som skulde forestille Korinths Mure, og hvilede smukt Tableau kunde her, med meget ringe Besøffning, været arrangeret? — Hvad den stratiende Lid skulde betyde, der led sig høre bag Scenen idet Pamira saak død om i sine Pigers Arme, — det maa kun Gud og Waflinmesteren vide! — Vi fordrer ikke at Theatret under sine nuværende Forhold skal udføre en Opera med Rigdom og Prægt, men saalænge som det ikke kan falde et Theater ind at admittire et Stykke til Scenen, uden i den Forudsætning, at det vil gjøre Lykke, saa kunne vi dog fornuftigvis fordrer af det, at det ved en delmæssig anstandig Udførelse bidrager til Dynastien af et heldigt Reultrater.

*) Ved den anden Forestilling havde man iffede for det om alle Costume givet Hr. S. en Kattans Skjorte paa.

Svenske Romancer.

I.

Blommans dröm.

Du ilar,

I den tysta qväll,

Lyckliga vestanvind,

Och hvilat,

Svärmande och säll,

Smekande blommans kind.

Du gömmer

Dig i lunden — o!

Smyg dig då bort och lyss!

Hvad drömmar

Blomman om männ tro? —

Är det om älskarns kyss?

II.

Sjömännens Farväl.

Farväl, farväl, du rosen min,

Så fager och så röd!

Jag svär, allt troget vara din

I lif, som uti död!

Fast fjerran land oss skilja må,

Din bild mitt hjerta bär,

I himlens alla stjernar små

Jag dina blickar ser.

Farväl, farväl, du rosen min,

Så fager och så röd!

Jag svär, allt troget vara din

I lif, som uti död!

Farväl, farväl, du rosen min!

Nu gungar böljan mig —

Men evigt, evigt är jag din,

Om och jag far från dig.

O gråt ej så! — Se vågens dans

Hur säll och glad den är...

Om kärlek ej i verden fanns,

Det fanns ej tårar der! —

Farväl, farväl, du rosen min!

Nu gungar böljan mig —

Men evigt, evigt är jag din,

Om ock jag far från dig.

A. S.—

Anden Uat paa Hospitalet.

(Bergetands sidste Digt)

Ad hvad jeg vil fortælle

Vil lærde Doktor see.

De Folk i Maanen Maanen

Dg intet Andet see.

En himmelft Nonnes Mafyn

Den Syge seer uden Spog,

En himmelft barmhjertig Søster,

Som gjer ham et Besøg.

Precis som det var lovet

Gik Maanen igjen forbi.

Den bar saa deilig en Guldskur

Med hvide Højer i.

Hun kasted dem indad Vindbet;

De spredtes paa Gult og Seng.

Hf Dug end Døviskene glitred,

Hver lig en Sølvstreng.

Saa reent de Moer lyste,
 Al, at min Haand saa hvid
 Blev fort, som om den havde
 I Graven alt ligget en Tid.

Min himmelske Nonne hvisted:
 I Hofernes Blegheds Skjer
 Du Skønhedens egen Farve
 Dg Himmelsens Aanders seer.

Den skal Du Dig udkaare,
 Ja med en Nidders Mod,
 For mine hvide Moer
 Udslutte de rødes Blod.

Udslutte dem paa Kinden
 Dg paa Din Læbe med.
 Naar Du er bleg som min Rose,
 Da har Din Smerte Fred."

Henrik Wergeland.

Sandlig Skizze.

(Med en Tegning af Donne.)

"Det bliver Neguevir, Dorthé, jag Ellin-
 gerne ind!

Igjennem Pilebegnet alt sufer lumre Vind,
 Dg Tordenstøyn trækker saa mørk i Vesten op.
 Nu skynd Dig, ser det kommer, og brug
 Din dovne Krop!"

Saa taler til sin Pige den snilde Bondemoer,
 Dg iler ind i Huset med sit lille tykke Moer;
 Der snart hun sidder skjæmet bag Døggene
 af Leer,
 Dg gjennem solbrændt Stude sin Nigdom
 overseer.

Dg Moer har ikke feilet; see, selv det
 dumme Kææ
 Har Uro faaet i Kroppen og enfter sig i Læ;
 See Hønen, hvor den tripper angst til Gade-
 skjæret hen,
 Dg kalder sine Stedber, — de vil ei lystre den.

Dg Grisen gjør sig tummelumst, den vælket
 har sit Trug,
 Dg grynter nu sin Klage, alt efter Grises
 Trug.
 Selv Hund og Kat sig skynde mod Huset
 hvad de kan,
 Dg Storcken fra sin Nede seer rød ud over
 Land.

Dg Dorthé hæl sig nærmer det baade Gade-
 skjæ;
 De Skoe, hun har paa Foden, er af ægte
 vandfæt Lær;
 Men Lars skal hjelpe hende, han er for
 Vandet sty,
 Han sine Buxer skaane vil, for de er ganfke nye.

Saa drage de da efter den Ellingstok paa
 Jagt;
 Men om de faae dem Alle bag Høvegjærdet
 bragt
 For Tordenbygen kommer, det veed vi ikke, men
 Vi haabe det, thi ellers faae Lars og Dorthé
 Skænd.

LAYDLIN & KINGSLEY.

Saa rent de Højer løste,
 At min Haand saa høid
 Blev sort, som om den havde
 I Graven alt liget en Tid.

Min sønne! Hvor villet
 I Højer! Højer! Højer!
 I Højer! Højer! Højer!
 Og Højer! Højer! Højer!

Den skal Du dog udfare,
 Ja med os Højer's Mod;
 For min sønne Højer
 Udfare de røde Blod.

Udfare dem paa Kinden
 Og paa Din Lade med.
 Naar Du er bleget som min Højer,
 Da har Din Smerte Fred."

Henrik Wergeland.

En Højer's Højer.

En Højer's Højer's Højer's

Det bliver Højer's, Dødt, og Højer's
 Højer's ind!

Igennem Højer's Højer's Højer's Højer's
 Og Højer's Højer's Højer's Højer's
 Du skal Højer's Højer's Højer's Højer's
 Ja Højer's Højer's Højer's Højer's

Saa taler til sin Højer den sidste Højer's Højer's,
 Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's;
 Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

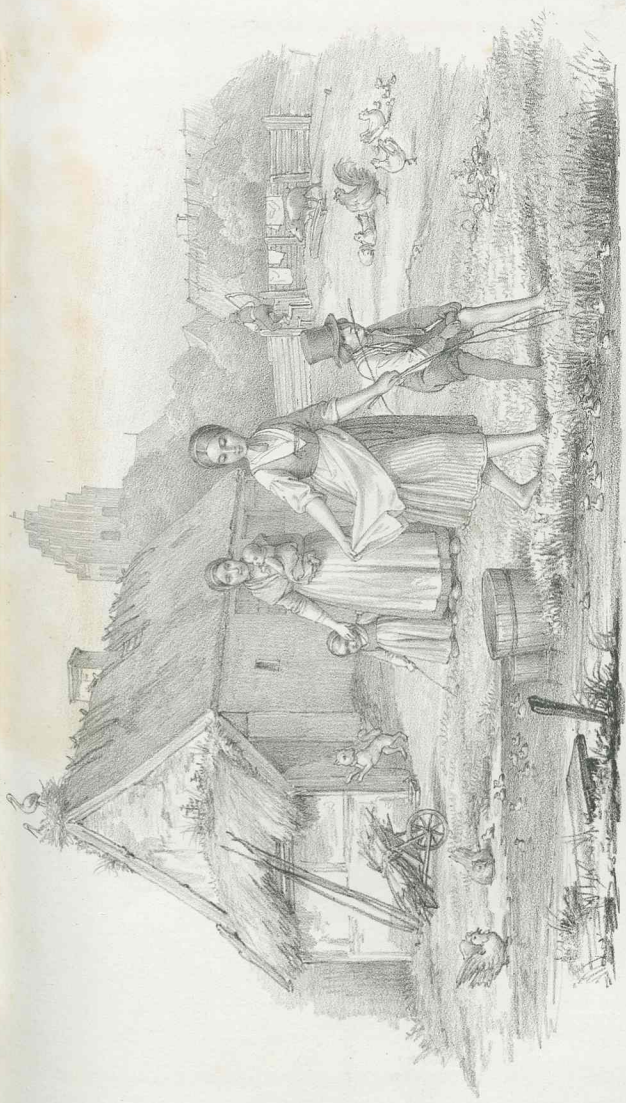
Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

Selv Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

Og Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

Saa drage de da efter den Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's
 Højer's Højer's Højer's Højer's Højer's

F. Lehmann del.

Ein. Bresten & C. del. lit.

LAVDIE SIKIZLE.

1865.

1865.

Forbrdere.

En Landsbyhistorie,

Berthold Auerbach.

(Fortset.)

Barnets Bød.

Lange sad Magdalene paaklædt paa Kisten, der indesluttede alt hendes Gods; derpaa gik hun ned; Trappen knagede under hendes tunge Skridt. Hun satte sig paa Trappen foran Huset, og lod sine Tanker gaae ud at spadserere; hun selv vilde hvile.

Ikke længe varede denne No. Jacob kom gjennem Byen, han hilsende hende og — gik forbi. Nu lod hun ikke længere sine Tanker spadserere alene, hendes hele Væsen fulgte efter dem, og de gik med Jacob. Men hun sad roslig paa Trappen. Næppe bøvligt og uden selv at vide det, sang hun den Bise:

Hvad har jeg vel gjort, Allertierste, Dig?
 Du gaar jo forbi og Du ser ei paa mig?
 Du slaar Dine Dine med Jorden ned,
 Og gav vel til en Anden Din Kjærlighed!

Den passede vel ikke, men hvem veed, hvortledes Sjæls Bevægelser og Erindringer slynge sig ind i hinanden? Hvor ofte løber en fremmed Tanke frem, medens Hjertet er ganstke opfyldt af Diebstiftets Begivenheder?

Men bedre passede et andet Vers, som nu ogsaa fulgte:

De stille, stille Vande,
 De have ingen Grund;
 Forjag, forjag Din Elsker,
 Den er Dig ikke fund.

Den gamle Slagter kom nu ligeledes ned igjennem Byen; Magdalene frygtede nu just for hans Drillerier; hun gik hurtig ind i Huset, og indtog først sit Sæde igjen, da Spejefuglen var forbi.

Hvoormeget lader der sig ikke drømme paa en Søndags Sommerfermiddag!

Mange tusinde Ynglinge og Jomfruer træde til hinanden og deres Skjæbne begynder først se det Diebstift, da deres Dines Straaler slynge sig i hinanden; de have intet at berette hinanden uden sorgfrie, balt beflorede Barndomserindringer. Deres Liv begynder først nu, det begynder som et fælleds Liv, og saligt er det, naar det ender saaledes!

Hvor ganstke anderledes er det med disse So her! En bitter Skjæbne hviler paa dem og de bære dens uudslettelige Brændemærker. Derfor skjelve og forsage de, og liste sig bange omkring. Saarene maae endnu engang oprippes for den Andens Dine; de pine sig nu dobbelt, da de ville ane, hvad der trykker den Anden og dog ikke finde nogen Klarbed.

Der kommer Jacob igjen den samme Vej, han maa være gaaet omkring den hele By. Magdalene stirrede ned i sit Skjød, men hun saae dog Jacob komme stedse nærmere, og nu gik han langsommere og nu sagde han som halvt ved sig selv: Tæsten efter Bedestoffen bag Slotshegnet!

Magdalene svarede ikke; da hun saae op, var Jacob borte.

Hvor skinnede nu hendes Ansigt af Glæde; hun vidste, at han ogsaa havde hende kjær. Men snart tog Sorgmodigheden fat igjen. Hvad maa han tænke om Dig, sagde hun, naar han saaledes ligefrem befaler Dig det, som om det saadan skulde være? Nei, jeg lader mig ikke befale, og jeg er ikke af de Piger, der løbe efter Nogen. Nei, han skal tænke retklæffent om mig. Du kan vente længe, før jeg kommer. Og saa tilmed paa det mørke Sted, hvor man bliver angst og

bange. Og hvad skulde jeg saa finde paa at sige? Jeg har endnu aldrig været ude efter Aftenringningen. Og han havde jo ogsaa kunnet blive en Stund, for at man bedre kunde aftalt det. Nei, jeg vil ikke. Li Heste bringe mig ikke til Slotsbegnet.

Saadan skal det være, afbrød nu Slagteren den kun af enkelte Lyd fattelige Tale med sig selv, saadan skal det være, Din Sladdermund maa altid gaae; naar Ingen er der, snakker Du med Dig selv, og der har Du godt Selvtab. Ved disse Ord satte han sig tæt ved Magdalene, men hun gav ham et vældigt Stød, saa han næsten faldt ned af Krappen. Hun tog Nøglen af Døren og gik bort. Hun var idag slet ikke oplagt til Spøg.

Da det begyndte at blive Aften blev Magdalene atter bange tilmode; det gjorde hende dog ondt, at hun saa fast havde besluttet, ikke at gaae til Slotsbegnet. Han vil vist være vred, og han har Ret; men jeg er uskyldig, hvorfor er han saa forkeert og — Saaledes tænkte hun igjen og stillede sig ved Døren; hun havde ingen No mere til at sige. Da Aftenkloffen ringede gik hun ind og saae efter Hønsene, om de vare der alle. Nødt, den smukke sorte Høne, som hver Dag, Gud giver, lægger et Æg, den mangler. Det er Jammerstade! nei, den maa søges, den maa skaffes tilbage igjen. Alle Naboer blive spurgte, Ingen veed noget derom; men Hønsfangersten have Mange idag set gaae forbi. Ellers skyndte Folkene, der vilde have deres Gien- dom tilbage, sig ved slige Leiligheder i Nærheden af Hønsfangerstens Huus, ventede paa hendes Hjemkomst og toge Byttet fra hende. Men Magdalene veed andre Steder

at sege den; ved Naaghuset, eller paa Slotspladsen, ja paa Slotspladsen, der er den vist. Ingen Høne kommer frem ved hendes Kalden. Histi nebe er Slotsbegnet, og som i Flugt er Magdalene der. Li Heste bringe hende ikke til Slotsbegnet, og nu havde hun fulgt det tabte Spor af en Høne derned; Der er Ingen. Hun staaer rolig ved Gjerdet, hun høre det summe og brumme i Luften, hører Spurvekens Dviddren paa Slotsmuren og hvorledes det risler og vælter i Brøndhuset. Bag Slotsbondens Huus gjoer Hundene, i det Fjerne synge Knefene og et Tuschbeis! stiger som en Nafet i Luften. Hyldebussen duster stærkt, Sankthansorme flyve om som Solsunker, der have forsinket sig. Histi paa Høchdorfer-Bjerget staaer en langstrakt mørk Sky, Lynglimt jage frem af den; Uveiret kan drage op herover. — Endelig — Gjerdet gaar fra hinanden, der, hvor det er sikkert med tørre Grene; Jacob kommer frem.

Venter Du alt længe? spurgte han.

Nei — jeg — jeg har seet min sorte Høne. Og nu forklarede Magdalene, hvorledes hun egentlig ikke havde villet komme, Alt, hvad hun siden Middag havde tænkt, eller dog Hovedsummen, som hun troede. Jacob gav hende Ret og berettede ligeledes, hvordan Stebnet næsten uvilkaarligt var kommet ham ud af Munden; han havde villet sige noget, og saa var det blevet saadan.

Magdalene rullede sit Forklæde sammen med begge Hænder og sagde efter en Pause: Derfor vil det være det klogeste at vi gaae strax igjen; og det ogsaa for Folks Skyld.

Det kommer ud paa Gæt, svarede Jacob, Folkene tale dog ikke noget Godt, hverken

om Dig eller mig. Nu ere vi her engang, og nu vilde vi ogsaa blive en Smule hos hinanden. Nu blev der gjensidigt fortalt, hvorledes man havde levet siden iforgaars. Endelig spurgte Jacob, idet han rev en Green af Gjærdet, om Magdalenes Skjebne. Magdalene foer sig med Haanden over Ansigtet, stottede derpaa Kinden mod Haanden og fortalte: Om mine Forældre kan jeg ikke berette Dig noget, de skulle engang have haft en smul Formue fra min Moders Side, men de ere dragne for meget fra et Sted til et andet, og saa ogsaa andre Ting; — siden jeg kan huske, have de været fattige. Min Moder var tidligere gift med et Sødfkendsbarn af min Fader, og hun døde snart og jeg kom i Waissenhuset, fordi min Fader slet ikke bekymrede sig om mig. Jeg blev sat ud hos en Skolelærer i Hallsfeld. Jeg kan ikke sige andet end at jeg havde det godt; han var en grundstikkelig Mand, hun var en Smule haard, men det var sundt for mig, thi jeg var været en Wildkat. Min Fader kom ogsaa hvert Aar et Par Gange, og Skolemesteren gav ham at spise, og ærede ham, som om han havde været en Slægtning. Løveren formanede mig altid, at jeg ikke skulde glemme min Fader, og skulde holde af ham, og til Nytaar maatte jeg altid skrive et høit Brev til ham og sende ham et Par Strømper. Da jeg var fjorten Aar gammel fik jeg en god Tjeneste i Staden som Børnepige; der var jeg i tre Aar. Jeg havde fortjent en god Skilling, naar ikke min Fader var kommet til mig hver fjortende Dag, og da maatte jeg give ham Alt hvad jeg havde. Naar jeg

ikke havde faaet Klæder i Forværing, havde jeg ingen kunnet kaffe mig. Men saa døde de to yngste Børn af Starlagensfeber og jeg blev overflødig i Huset. Men Følkene havde holdt meget af mig og ladet mig være at tage, og derved fik jeg en prægtig Tjeneste hos Doktor Heister. Jeg har dog alle mine Levedage været blandt Fremmede, og antet er mig for besværligt, men der var jeg som i Himlen. Naar man saadan kommer i Tjeneste i et fremmedt Huus, saa hender man ikke Følkene, man arbejder sig tætt, og veed ikke om man gjør det tilpas, og naar man ret vil gjøre noget Godt for Herkabet, kan man just gjøre noget Forleert. Men hos Heister der var alting godt. Det er ofte forekommet mig, som om jeg havde indrettet Huset saaledes, Alting var saa smukt og saa blant, som om det var bløst, og mit Kjøkken var som et Kapel. Doktoren og hans Kone vare to enlige Følk og uden Børn, og saa var der endnu en Tjener dertil og hver Løvedag en Skurekone, og vi lode vasse ude af Huset. Gjør det en Smule kortere, hvad behøver jeg at vide alt det? sagde Jacob utaalmodig. Jo, det herer Allsammen dertil, pas kun paa. Nu kom min Fader ogsaa hder anden Uge igjen, og nu kunde jeg selv give ham noget at spise, og mit Herkab sendte ham et Glas Wiin ud dertil. Men Hr. Doktoren mærkede snart, hvad min Fader vilde og hvorledes det stod med ham, og saa foreholdt han mig det engang og sagde, at han vilde forandre den Sag, og saa sagde jeg, som Hr. Doktoren gjør det, er det velgjort. Fra den Tid af fik jeg ingen Løn mere og Drikkepengerne maatte jeg afstevere, og det blev All-

sammen baaret i Sparekassen og jeg fik en Bog, hvori det stod Altsammen. Du reiste Doktoren bort, langt bort ad Husland til for en Faderløs, hvem de vilde bedrage for Arven. Han er en Fader for alle Enker og Faderløse. Naar, det har jeg glemt; den Tjener, som var der med mig, var et slet Menneſte; han havde allerede længe gjerne skaffet mig paa Døren, fordi jeg ikke vilde vide noget af ham at sige. Han har vist ogsaa sjaalet den Vengerulle, som er kommet bort fra Herrens Bord, med 75 Gylden i. Naar da, da Herren var borte, kom strax min Fader den næste Dag, som om en Fugl havde sunget det for ham. Samme Dag havde vi Fremmede, Friens Broder og nogle Andre. Jeg staaer nu just ved Vasken og toer Eslovstiet, saa kommer min Fader og siger: Gib mig Penge! Jeg siger, jeg kan ikke, og saa ser jeg, at han tager to Steer og vil putte dem til sig; jeg holder hans Haand og strider med ham, men han er stærkere end jeg: Tjeneren kommer just og bringer Kaffeetiet, jeg vil ingen Allarm gjøre, og borte er min Fader. Jeg løber efter ham til Hjørnet, jeg ser ham endnu, og nu forsvinder han; jeg kan ikke komme igjennem Gaderne i de Klæder, jeg gaar i, og hjemme er Alt aabent og Selvet staaer i Skjefket. Jeg løber hjem og støder Bliffet i Vaskerenden ud, og siger, at der er kommet mig et Par Steer ned, og at jeg vil lade dem trække af min Løn. Tjeneren lader Vaskerenden brække op, men man finder ingen Steer. Jeg siger, jeg veed ikke hvor de ere bleve af, og da, — da begynder min Ulykke. — Tjeneren meldte det hurtigt paa Politiet, — han vilde gjøre sig reem for Vengerullen, —

og efter to Dage vare Steerne komne tilbage, og Guldsmeden havde angivet, at han havde kjøbt dem af min Fader. Naar man engang kommer ind i Vognen, er det affurat som naar man springer ned af et Bjerg, saa kan man ikke holde sig meer. Tjeneren har anstiftet det Hele. Den gode Fru Doktorſte havde gjerne skult Sagen, men det gik ikke mere an; Tingen havde engang sit Lob ved Netterne. Jeg staaer i Skjefket og saa kommer der to Politibetjente, jeg maa med dem op paa mit Kammer, man lukker min Kiste op for dem, og der rode de omkring i den og ride Alting ud som om det var lutter Valfær, og nu maa jeg med dem i Crimtinaleen. Jeg veed indtil denne Time ikke, hvorfor jeg ikke er død af Kummer og Skam. Igaar havde jeg for min Skjefklædnings Skyld ikke villet springe efter min Fader; havde jeg kun gjort det, saa behøvede jeg ikke nu at lade mig føre saaledes. Du kjære Gud! hvor var jeg tilmode! Jeg troede at alle Folk saae paa mig hængte sig ved mine Klæder, og det var mig saa tungt, og dog kom jeg fremad, og jeg holdt fast for mit Ansigt, og dog saae jeg, hvorledes alle Folk bleve staaende og saae efter mig og derpaa gik roligt videre, og hvorledes En og Anden spurgte, hvad jeg havde gjort. Saaledes saae jeg for sidste Gang de Menneſter, der tør løbe frit omkring. Hvad kommer dem vel en stakkels Pige ved, der bliver fort af Politibetjente? Hvad skal jeg vel fortælle Dig videre om mit Fængsel? De vilde vide af mig, hvor Vengerullen var; jeg svor høit og helligt, at jeg ikke vidste noget derom, men de troede mig ikke. Det med Steerne tilstod jeg. Stulde jeg vel bringe min Fader i Ulykke? Jeg

havde jo skrevet til ham hvert Aarsaar, at jeg takkede ham for mit Liv, og at jeg vilde opoffre det for ham, naar det gjordes nødigt. Og jeg gjorde mig ogsaa Hebreideser over at jeg havde sat mine Penge paa Niente, og at min Fader derfor havde lidt Nød. Kort at fortælle, jeg kom i Spindelhuset.

Saaledes forfalte Magdalene, og de vare Begge længe stille, indtil Jacob spurgte: Hvor er da Din Fader?

Jeg veed det ikke.

Jacob greb hendes Haand; et mægtigt Lyn glimede fra den anden Side, og Jacob sagde: Du har det godt, Du er uskyldig, men jeg — min Historie er ganske anderledes.

Det skader ikke, svarede Magdalene, Du har hødet derfor, og jeg ser i Dine Dine at Du dog har et godt Sindelag.

Atter lyste det klart fra den anden Side og klart fra Begges Dine. Det var et gresk saffont Lys, hvormed Lynet streifede over Begges Ansigter; de saae paa hinanden og stode som i rødlige Flammer, og dog var det i samme Dieblis atter gultent og grøntlig-hvidt, dødningsagtigt. De trykfed: Dinene til, Jacob omfavnede Magdalene og trykfed hende fast til sig.

Du er en prægtig Pige! naar jeg kun var en anderledes Karl! sagde Jacob.

Det er alt silde og jeg maa gaa, sagde Magdalene, og jeg har dog ikke fundet min Høne.

Ja, sagde Jacob, sov vel, og vi sees vel igjen og — hav Saalmodighed med mig. Godnat.

Jacob lyste sig nu ikke mere usammenlig gennem Hullet paa Gjerdet, han sprang behændigt over det hele. Magdalene gif

stille og tankfuld hjemad; hun glemte at sige paa sin Høne. Den anden Morgen fandt hun den sorte Høne indepærret hos Køerne i Staden; det er ikke bekendt, hvorledes den er kommet derind, og om Nogen havde vidst det.

En sorte Skerlighed og en anden.

Salig skuede Magdalene den næste Morgen ud af Vinduet, Himlen var saa smuk blaa, hun havde kunnet styve ind i den, saa let syntes hun sig. Luften var frisk og klar, paa Høddetreet i Nabovens Have blinkede Draaberne; det havde om Natten været et stærkt Uveir. Magdalene havde sovet fra Stormen og Tordenen. Drømmende hørte hun paa Bogstinken paa Taget ligeoverfor, som ogsaa alt var saa tidligt oppe og alle-rede havde Lyft til at sange; hun vilde efter-signe den og spøge med den, men hun forstod det ikke. Hun gif til sit Arbejde og sang idet hun bar Brænde ind, sang i Staden og i Kjøkkenet, indtil Bagerkonen raabte gennem Vinduet, at hun skulde være stille; man kunde jo ikke sove. Hun var stille, men i sit Indre var hun den hele Dag fuld af Jubel og Salighed; det forekom hende altid, som om det idag igjen maatte være Søndag. I Spisekammeret og Kjøkkenet foldede hun ofte Hænderne og trykfed dem fast til hinanden; hun talde intet Ord, men hendes hele Sjel var en Bon fuld af Tak og Skerlighed. Nu iler hun op paa sit Kammer, men hun ser ikke meer efter den smukke Høne og det hvide Forklæde, men efter sin Sparekassens bog og trykfer den til sit Hjerte og læser i den. Hun har mere end Hundrede Gylden udestaaende og det snart i fire Aar. Hun

kan godt regne i Hovedet, men kan dog ikke fuldstændigt regne Menterne ud, fordi der mangler noget i Mæret, og Pengene ogsaa Tid efter anden ere indfatte. Der er vel bostrykt en Menteberregning, men den kan man nu ikke ret blive klog paa. Hun overlægger, om det ikke var bedre, hvis hun gav Jacob Bogen til Opbevaring; en Mand kan bedre passe derpaa. Hun bliver paa engang angst og bange for at Bogen kunde komme bort fra hende; hun lægger den nedest i Kisten og lukker den omhyggeligt. Hun overlægger hvad man skulde tage sig for med Pengene. Til at hobe en Alger slaar det ikke til; — ja, der har hun det, en god Hest og en lille Bogn, det faaer, man derfor. Jacob kan godt omgaars med Hjøretøi, han fjører hver Uge to Gange, som Bud til Hovedstaden og har en kjon Fortjeneste. Bisniker er det dumt at han er saa meget borte fra Hjemmet, men det gaar ikke anderledes, og han kommer jo igjen og saa er Glæden saameget større. Med eet Ord, Magdalene var saa lystig som et ungt Føl.

Jacob var ogsaa tidligt oppe og hjalp en Fragtmænd med at spænde for. Han var idag paa Vien igjen meget ordknop, og gik altid ved sin Hest og jeg Bremserne fra den. Da smilede han engang balt smerteligt, thi han tænkte: Jeg er ogsaa saadant et. Og, der i den hede Sommer maa trække Fragtvognen, og paa hvilket oveniøbet Bremserne bange sig, stifte og plage det og suges det blod ud. — Medens han tænkte saaledes havde han glemt at agte paa Dyret, der nu var som overfaet med de flyvende Plager. Oppe ved Støtten i Stoven blev der gjort holdt. Jacob spændte sin Hest fra

Den natlige Storm havde her raslet tappert. Inde hos Menneskebernerne i deres saftomrede Baaninger, der ved den ikke noget at faae fat paa, den griber hun i sin Raadbed et lest Binduesstaad, og banker paa det for at minde de Sovende om at den vaager. Men udenfor, der er dens Nige. Den bringer Kornet til at belge, iler rast hen til Stoven, vækker de sovende Trøer; saa at de suse og bruse som det evige Hav, hvorfra den kommer, saa at Luftbeboernes sangferdige Struber forstumme, lig hine, der leve i Dyben, thi en eneste fra Den Uynlige udgaende Mande beherker Alt.

Det maa have været et lystigt Levnet her! Og da saa Stormen var sluttet og den Besignelsesrige Sky forsvunden, alt Levende! Derfor juble ogsaa Fuglene saa lystigt paa Greenene og Korven stiger, hvilende paa sig selv, høit op lig en Døn. Fra det gamle Egtræ ved Væien, hvis Rodder lig en mægtig udbredt Kampello grave sig ind i Jorden, her en smuk, ung Green blev afstakket. Saadan ung Eftervært duer ikke mere for den knortede Gamle, det har Stormen lært den. Paa Stumpen af den knækkede, ranke Green sidder en Bogfinke og synger glad ind i Morgenen; han lotter vel for sin Kammerat. Er det maa fke ham derinde i Byen paa Taget?

Jacob var allerede meget træt; rideende vendte han hjemad. Men idet han red forbi, roed han sig et Blad af et Biertræ, sagde det mellem Læbrene, og nu mærkede man først, hvor mange Slags Biser, lystige og sorgelige, Jacob havde i Hovedet. Den Tone, han frembragte ved Bladet, lignede et svingende Instruments, kun sjernt var den

at sammenligne med en høiflent Clarinettone; derhos var den istand til de sagfeste og midedste Veininger. Iver var det kunstigt saaledes som Jacob kunde efterligne Posthornets Klang med dens eiendommelige Skælven.

Siden Jacob var kommet til Landsbyen var dette første Gang, at han gav noget af sin Melodikket, tillyris. Men i sit Indre var han dog, blot ikke songelystent tilmode. Han gjorde sig ingenomme Behreidelser over sin Medførdigaaer; han er gaaet videre end han vilde; han har sluttet et fremmed Liv til sit, og dog er hans eget ham til Byrde. Han ser Duval og Summer, paany komme over ham. Han tenker paa den forbigangne Tid, — Bladet falder ud af hans Mund, men han opfanger det med Haanden og bleser videre. Han forekom sig nu dobbelt foragtelig, da han saa hjælpeløs og forladt maatte lide en saa herlig Vige fra sig med Magt. Og dog maatte det være saa, — det var Slutningen af hans Betragtninger.

Da han kom hjem, opdagede han, at han havde tabt sin Vidst. Han lob nu engang den Wei tilbage, han før var for træet til at gaee, men forgjæves; han fandt ikke det Tabte. Alt hvad han idag foretog sig, gik ham bagvendt, og selv Dyrene vare som forherede. Han sparkede den Brune med Fodderne, fordi den ikke strax havde stillet sig ganske lige i Stalden; idag fik han for første Gang ret Skjænd af Konrad. Men Jacob lob ikke noget hange paa sig, og svarede skarpt og bestemt, at Deneverten kunde jo jage ham bort til Miffelsdag eller strax, det var ham ganske ligegyldigt. Konrad taug, thi saa slemt havde han ikke meent det.

Men saadan ere Menneffene, saavel de,

man kalder Herrer, som ogsaa de, der virkelig blive kaldte Sjenerer. Naar Noget er gaaet dem forkeert og gjør dem forfemte, saa rive og slide de i alle de Aaand, der knytte dem til Andre; de ville være endnu ulykkeligere, de ville være løstretne og alene, for at Ingen skal have Ret til at bringe dem paa det Klare, fordi de kun i det Uklare ere berettigede til deres flette Lune.

Men Jacob havde det været særdeles hjært, hvis hans Herre havde taget ham paa Ordet; han selv vilde ikke gjøre noget dertil, men en fremmed Magt skulde tvænge ham ud af alle hans nuværende Forhold, af at den Dirvar, han saae at bryde frem.

Jacob var meget ulykkelig. En Gysen, fuld af sød Beemod, gjemte ham, naar han tænkte paa Magdalene; hun kunde igjen oplære ham hans Liv, og dog var ogsaa hun brændemærket, idetmindste for Verdens Dine.

De vare begge fattige, — hvad skal der komme ud deraf? Han overlagde nu, at han egentlig endnu slet ikke havde nogen Forpligtelse imod Magdalene, Alt stod endnu til at ændre; for at beviste dette, vilde han berette hende, hvem han var.

(Fortættelse.)

Seydelmann som Kunstner.

En dramaturgisk Afhandling.

(af H. A. Wölscher's: Seydelmanns Leben und Wirken.)

(Fortættelse.)

Seydelmann fordybede sig gjerne i længere Tid over Forestillingens Begyndelse ganske i den Charakter, han skulde fremstille; enhver Forstyrrelse var ham her meget ubelølig,

fordi han, beskæftiget med den indre Anskuelse af Charakteren, efterhaanden laante Ansigtet det Udtryk, hvilket Nollen fordrer, og hvilket han da kun fixerede ved de ydre Hjælpemidler. Seydelmann omformede sit Ansigt fra indenaf udad til det tilsigrede Udtryk, det gjaldt ham kun som et soieligt Stof, over hvilket Nanden havde uindskrænket at herste til sine Diemed. Hvilke vidunderlige Typper skabte han paa dette Gebeet! Hvor gjennemtrængte her Nationaliteten og det Individuelle i Charakteren hinanden! Hans Dsisp (i Raupachs Fsidor og Olga) var i sin hele Fremtræden, endnu før et Ord var undsluppet Læberne, Billedet af den russiske Livvegne. Dine gloede frem af Ansigtet, hvilket aldrig en Straale af Hjen Menneskelighed havde opvarmet, Næsen var laant af Nationalitetens Typus, Physiognomien var Menneskehedens Udtryk paa et Trin, paa hvilket den endnu ikke er vaagnet til aandelig og moralisk Selvstændighed. Hvor spænkt var dette Hoved som Perin (i Donna Diana), hvor bruun dets Teint, hvor lynede den spænkte Gracioso ud af disse merke Dine! Hvor iisnende virkede hans Stikkelse som Alba, hvor trængte den iisfælde No i dette Ansigt os tilbage i os selv, og ligesom allerede foruddannede den skjebnsvangre Katastrophe! En jernbaard Billies Ubeielighed havde fyldt sig med den religiøse Fanatisme, der gjorde den saa ubygkelig. Og hvilket fatig Velbehag overtraalede atter den sorgfrie Sommerfuglesfengers, den godmodige Scarabæus Ansigt (i det afbrudte Whistpartit). Saaledes som nu Seydelmann omskabte sin naturlige, fra et bestemt afsjort Udtryk fjernede Physiognomi til et Organ for alle

menneskelige Livsformer, saaledes indblosse nu hans Genius det stumme Ydre hin Nand, ved hvilken samme udviklede sig for os til en selvstændig Charakter. Her havde han i det ham af Naturen givne Materiale et meget skrøbeligt Stof at betvinge. Medens i Physiognomien den manglende oprindelige Stærked af et bestemt Landsudsigt ved hans Kunst blev tendt til en Fødder, saa havde Seydelmann derimod i sig en positiv Hindring at overvinde. Den naturlige Tone havde hverken Metalgehalt eller var kraftig og fuld; Seydelmann havde endog at lempe med Udtalen af enkelte Bogstaver. Her var han altsaa, ikke mindre end forud den store græske Taler, henviist til det utrættelige Arbeide og Dvæse.

Men ved udholdende Bestræbelser betog han efterhaanden Tonen dens Usindighed og Naahed og gjorde den beqvem for Nandens og Sjælens Udtryk. Ved den mest udholdende Fsid afvandt han selv sin naturlige Tone en beundringsværdig Evne til at nuancere Landsretninger og Sjeletilstande paa det mangfoldigste. Ja han vidste endog at afvinde sin naturlige klanglose Tone Fordele, der lode den synes som skabt af Naturen til visse Charakterer. Saaledes var det navnlig det hele Rige af Forstands mennesker, fra den gemyksløse Hofmand af indtil den gjennemtrængende Nandsklarheds Overlegenhed, hvilket Seydelmann fuldstændigt beherskede gennem alle Staaer. Her var Tonen saa stoledannet, saa meget gjort til Bortroi i alle dens Svingninger, at man ei alene intet savnede, men at den endog i ethvert Dieblil fuldstændigt dækkede Charakteren i alle dens Nuancer. Dette havde

Seydelmann iser opnaet ved den Betyd-
hed, han laante til de enkelte Elementer i
Sproget, navnlig til Consonanterne, hvilke
han ofte vidste at afvinde en saa symbolisk
Charakter, at idet han an slog dem blev strax
en bestemt Stemning og Handsbevægelse op-
vakt hos os. Men ogsaa Udtrykket af Met-
sindighed og Nedelighed, af Hjertensgodhed
og eskbærdig Gemyttighed stod ham fortvæ-
teligt til Geneste, ligesom omvendt Falsk-
hedens og Hylleriets Toner, fra deres meest
plumpe og uforfammede Charakter indtil
den diplomatiske Snubeds finest udspundne
Bæb, bleve anslaaede af ham med den høieste
Virtuositet. Ganste særdeles var det endelig
det egentlig diaboliske Element i alle dets
Gradationer, til hvilket hans Tone viste sig
egnet. Her gjenemløb han med den
høieste Sikkerhed alle Trin af den skjærende
Haan, den vilde Livsforagt, den bitre Ironi,
den galdefulde Spot, den mørke Selvover-
døvelse og det selvfortærende Naferi. For
alle disse Elementer var Seydelmanns Ma-
teriale ved dets Uddanners Land bleven saa-
ledes beherstet, at dets naturlige Skrobelig-
hed syntes fuldstommen overvunden.

Men den naturlige Tone fatte dog ogsaa
vor Kunstner visse Grændser, hvilke ingen
Landens Magt formaade at gjenembryde.
Saavidt Landen overjødvedet formaar at
overvinde Materialet og tage det i sin Tje-
neise, saavidt havde Seydelmann vidst at
gjøre sit naturlige Organ til Landens Ud-
tryk. Men der gives her bestemte ved Na-
turen trufne Grændser, hvilke ogsaa Landen
er tvungen til at anerkende. I alle de Ge-
beeter, hvori den naturlige Tone i og for
sig allerede skal udøve en vis Magt, sætte i

en forbyttet Stemning og paatrænge os Troen
paa Sandheden i det Fremstillede, i alle disse
Sphærer er ogsaa den manglende Naturside
ikke at erstatte ved noget Studium, ved noget
Handsarbejde. Dette var derfor ogsaa Sey-
delmanns Stranke. De to Sphærer: Heroe-
væsenet i egentlig Forstand og de sværmeste
Følelser, fandt i Seydelmanns naturlige Tone
en uoverstigelig Stranke. Fremstillingen af
det heroiske Princip, der væsentlig berøer paa
Eenheden af Natur og Virkekraft, af de na-
turlige og aandige Potenser, fordrer væsent-
lig ogsaa en Grundtone, der allerede ved sin
Fylde og sin Metalgehalt formaar at vække
Anskuelsen af det Heroiske. Den manglende
Marvsfuldhed og Intensitet i Stemmen kan
derfor Landen aldrig erstatte; Naturen maa
dertil have laant en os rotundum. Figureer,
der allerede ved deres Fremtrædelse skulle vise
en Gjennemtrængelse af fysisk og aandelig
Kraft, saaledes som den findes hos det heroiske
Menneske, ere ogsaa kun fuldstændigt at sand-
seliggjøre ved en passende naturlig Tonefylde.
Det var ikke den til Charakterens Gjennem-
førelse manglende fysiske Kraft, der ude-
sultede vor Kunstner fra Fremstillingen af
egentlig heroiske Naturer, denne Mangel havde
ogsaa ladet sig udligge ved Dekonomie med
Tonen og ved klog Fordeling af Kraften,
kort ved den aandelige Styrke, men det var
det manglende naturlige Neqvist, Grundtonen,
der ikke kunde paatrænge os Troen paa en
Heros, ikke strax gjøre os den marvrigte Fylde
af en heroisk Personlighed anskuelig. Her
maatte derfor, da Natursiden manglede, for-
blive et Brud mellem selv den aandrigste
Opfatning og dens Sandseliggjørelse. Der-
for laae Charakterer som Macbeth og Othello

udenfor Seydelmanns Nollekreds, fordi just i dem de bedste Virkninger ikke kunne blive frembragte uden den naturlige Tones Vælde, uden hin intensive Styrke i samme, i hvilken allerede den heroiske Personlighed afspejler sig.

Vi have i Kunstnerens Biographie erkjendt hans Udrykingslov deri, at han, idet han gik ud fra Stræben efter Naturfandhed og efter den troe Afbildning af Livet, efterhaanden har renset sig fra den blotte Naturaligheds Slakte og hævet sig til Idealitet i den Betydning, at han steds mere og mere gjorde sine Figurer til Fremstillere af almindelige Meninger, Principer og Livsformer, uden derfor at give Slip paa det individuelle Liv. Paa Hvidepunktet af hans kunstneriske Virken gjennemtrængte nu begge disse Sider hinanden saaledes, at Seydelmann hævede den individuelle Personlighed til Udtrykket for en Art, og steds lod den almindelige Tante gaare op i en afluttet levende Individualitet. Alle de Gjenemarbejdsfæser, Kunstneren altid gjentaget foretog sig, havde derfor kun dette ene Maal. Vi ville gjøre dette mere forsaaligt ved nogle Antydninger. Et meget beundret, men ogsaa ikke sjeldent angrebet Værk af Seydelmann, var hans Dødsop i Jidvor og Olga. For dem, der havde vant sig til Devrients vældige Vilde, maatte det aldeles forandrede Standpunkt, fra hvilket Seydelmann gav os denne Nolle, nærmest have meget Fremmedagtigt. Men Forskjellen mellem begge Fremstillinger var virkelig ogsaa en principiel. Devrient virkede magtig, idet han viste os det almindeligt Menneskelige i en slavisk, mishandlet, mod sine Undertrykkere sig rejsende Personlighed, der deels lod sin Harmen hængte i sig selv, deels udgjød den i vild Hævnløst. Saaledes kunde og maatte et til Bevidstheden om sin menneskelige Værdighed opvaaene Menneske føle, ligemeget om han var Frankmand, Engländer, Tydsk eller Amerikaner. Men Seydelmann hensatte os derimod fra Begyndelsen af allerede ved den

høje ydre Personlighed, hvilken vi ovenfor allerede have bevort, paa den begyndende Jordbund af en bestemt Nationalitet og en bestemt Verdenstilstand. Vi saae en russisk Liv og en for os, d. v. s. et Billede, som viste os det hele Menneske i alle dets Affekter og Lidenskaber, i dets Tanker og Følelser, paa Trinnet af en dæmp, endnu ikke til den ægte Menneskeligheds Bevidsthed vaagnet Mand. Hans Dødsop var selv i Grundingen om hans Arina, i Harmen mod de Fribaarne, i hans Jubel over den lykkelige Hævn, omgivet af en raa Storm, der ikke fuldkomment lod det Menneskelige komme til Gjennebrud. Hans Dødsop var endnu dybfelt, ligesaa slavisk underdanig, fordi han ikke var anderledes vant, som brutal mod sine Undermænd. Hans Harm var raa, hans Vrede uædel, selv hans Leemod og hans Smerte var endnu ikke freigjort til Udtrykket af sjon Menneskelighed. Paa Gangen, som i Holdningen, fælte man, at dette Menneske endnu ikke havde nogen Glæde af Fjeld og Vildromhed, fordi hans Kræfter kun tilhørte hans Herre. Seydelmanns Dødsop var derfor et Billede af Menneskeligheden paa dette lave Trin af Udviklingen, hvor vel Kampen mod den bestaaende umenneskelige Tilstand begynder, men hvor Mennesket endnu er beskaftet med Dyndet af en Gristens, der endnu ikke har hævet sig til Følelsen af menneskeligt Værd. Selv naar i Dødsops Følelser og Affekter det Menneskelige brød igennem, saa sølte man dog steds endnu det Trældommen og Sløvheden, der danne hin Livstilstands Væsen, til hvilken Dødsop hører.

(Fortættes.)

Fremmede Theatre.

— Lysskillet lde og hjemme, der hos os lader til at blive et felicit Casétoffe, er nu i Stockholm bleven opført med meget Bisfal.

— Et dansk Stuepillelselskab under Direction af Ddr. Cortes og Weise, giver feridens Forestillinger i Upsala.

— Den store Opera i Paris har nyligt bragt en Ballet: *Le Diabte a quatre*, til Dførelse, som gjør megen Lykke. Støbet dertil er hentet af et gammelt Lysspil af Sedaine, det samme, der i sin Tid gav vor Balletmeister Galeotti Ideen til hans yndede Ballet "Zanden er løs". Denne Nyhed har fremtraadt en Veddemang mellem to af Paris' andre Theatre, idet saavel Varietés som Vaudeville have ladet Sedaines Stykke omarbejde og i forandrede Former bringe paa Scenen. Jules Janin dabler meget begge Arbejdsfæder. — Et fjerde Paris-theater skal have tænkt at bringe Scribes *La lune de miel*, hvort der samme Stof er behandlet, paa Scenen, og bliver det saaledes ved, og snart Zanden løs paa alle Paris' Theatre.

— Den italienske Opera i Paris har bragt Verdís overalt med Bisfal opførte Opera *Rabodonosor* paa Scenen. Operaen har gjort overordentlig megen Lykke, men man dabler den geniale Componist fordi han i dette Arbejde har brugt alt for meget af den mere Smags Anæsthesie, naar det instrumenteringen, i Anvendelse. Nonconi har udført det for ham oprindelige Mevne Hovedparti mesterligt, og den unge Tenorist Corelli har dert befattet sig den Anerkendelse, han alt i forrige Saison begyndte at vinde. Som Debutanter optraadte i denne Opera Derivis, der i flere Aar har været en af Wienernes Underfangere og Teresa Brambilla, en Søster til den berømte Altagende af samme Navn, og denne hendes første Præstation i Paris blev optaget med en overordentlig Enthusiasme. — Rabodonosor hører blandt de Operaer, som det italienske Selskab agter at opføre paa vor Hoftheater i den nu snart begyndende Saison.

— I Berlin skal der opbygges et nyt pragtfuldt Stuepillehus paa Acter. Huset skal omgives af en Park med glæstattede Gange, hvis Boustiffer ville komme til at indeholde de kostbareste Manufactur- og Galanterivare.

Kunst og Literatur.

— Til Glæde for hele den nordiske Læseverden har Forfatteren til „*En Hverdagshistorie*“ nu brudt sin lange Taused, og beriget vor fienne Literatur med en ny Novelle: *To Tidsaldr*.

— Paa Schubothes Forlag er udkommet en lille Samling af Noveller af Julius Chr. Gyllion. Disse forringelse Emafortællinger ville sikkert ved den jevne gemtlige Læse, der gaar igjennem dem, finde velvillige Læser.

— Anden Deel af Crusenstolpes interessante Værk, Carl Johan og Evensterne, er nu udkommet i Stockholm og vil om saa Dage komme i Bøghandelen hos os.

— Den dygtige Componist Ahlström, Capelmester ved det nye Theater i Stockholm, som i denne Sommer gæstede Kjøbenhavn i Selskab med Stuepillerne Daplavit og Eijerstrom, og gjorde os især med en Mængde af de smukke nordiske Folkestykker, har i disse Dage givet en stor Concert i Stockholm, og agter i denne Vinter at begive sig til Berlin, for der at lade opføre saavel sine egne Compositioner, som et Udvalg af den af ham med saa megen Smag arrangerede Folkestuff.

— I det store Veralttheater i München har Professor Miller, den berømte Stogelmajers Efterfølger, seldent en af de mest colossale Forestillinger, vor Tid har at opvise. Det er Drøstet af den uhyre Statue *Wavaria*, som Schwambacher har modelleret efter Bestilling af Kongen af Bayern. Til denne enkelte Deel af Statuen er der alene medgaaet 300 Centner Bronce, medens Capiteten af Juktionen i Paris, der hidtil var Vindens største Støbeværk, kun omtog 300 Centner.

— H. C. Andersen har i Fredags tiltraadt en Udenlandsreise, paa hvilken han, efterat have opholdt sig i Vinteren over i Berlin, Weimar og Wien, agter at besøge Italien og tilbringe Sommeren der.

Repertoire.

Søndag: Val.
Mandag: Corinth's Belevring.
Tirsdag: Kun tyve Aar. Hsafel.
Onsdag: Kun tyve Aar. Dands. Amers Genie-
streg.
Fredag: Barfæstuen. Festen i Alban.
Lørdag: Høfen Jarl.
Søndag: Kun tyve Aar. La Lithuanienne.
lde og hjemme.

Indhold.

Svenste Romancer.

Anden Nat paa Hospitalet, af Henrik Bergeland.

Landlig Skizze.

Torbrødere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.

Seydelmann som Kunstner, dramaturgisk Afhandling af Röstcher.

Det kongl. Theater. Fremmede Theatre. Kunst og Litteratur.

Landlig Skizze, efter en Tegning af Sonne.

Redactorens Bopæl er i Hôtel du Nord Nr. 57, hvor han alffreest træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugekrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 K kvartalier eller 1 K pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Kvartal. Enkelte Nummere eller Lithograhier sælges ifte. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medunder tegnede Forlægger F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Hedigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 6.

Søndagen den 9de Novbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

„*Kun thye Aar*“, Lyrikk Drama i en Act af H. W. Holst. Sujettet til dette lille Stykke er den ublykkelige danste Prindsesse Ingeborgs Befrielse fra det toveaarige Fangenkab, hvortil hendes Gemal, Kong Philip August af Frankrig holdt hende, efter allerede paa Bryllupsdagen at have løstrevet sig fra hende og forstjundt hende. Det er ikke lystledes Forfatteren at afvinde dette Stof, saaledes som han har behandlet det, nogen dramatisk Interesse, idet den ene af Hovedfigurerne, Ingeborg, træder frem som en aldeles uviisdom, blot lidende Person, og den Anden, Kong Philip August, kun ved et Tilfælde kommer til at virke med i Handlingen. Hertil kommer endnu at hverten Motiverne til Dronningens vedholdende heftige Kjarlighed til en Gemal, der i et saa langt Tidsrum har behandlet hende saa grusomt, eller til denne Kongens Udfærd mod hende, ere saaledes udviklede, at de for Tilskuerne kunne have nogen Gyldighed. — I Stykkets Anlag og Udgang, i Benyttelsen af de Hvidler, der give Effect paa Scenen og i en forstandig Deconomi med Gjennemførelsen af de enkelte Partier, — fra hvilket sidste dog maa undtages den ved første Udførelse meget for langtrætte Udførelse, — har Gioacchino Forfatter derimod afgivet et nyt Vidnesbyrd paa sit Talent for den dramatiske Digtning. — Sprøget er rent og correct, Dialogen er let og flydende, og har ikke saa vortistiske Enkeltheder. De Forfortninger, Forfatteren til den anden Forestilling havde foretaget, saavel med den noget for gulle Scene, hvor Caraffa erklærer Dronningen sin Kjarlighed, som med Stykkets Slutning, have virket fordelagtigt for Fremstillingen.

Duindelig Adel, dyb og inderlig Kjarlighed og from Resignation kunne ikke udtrøffes renere og sjønnere, end de blive det i Mad. Nielsen's Udførelse af Ingeborgs Rolle. Hr. Nielsen har som Kongen kun liden Velighed til Udvikling af en dramatisk Personlighed, men at vor hyperlige Tragiker formaar at skabe ud over det ham Givne, det bevirer han atter her, især ved den grivende Scene af Forførelse og Anger, han lægger i sine smaa arfides Kjekstifter ved det uventede Genlynt af Dronningen og som Vidne til de Mishandlinger, hun maa lide. Hr. Holst fremstiller Ulybret Caraffa med stærke Træk og dog med en rosværdig Moderation. De to mindre Partier, Blanche af Montfort og Ridder Jocelyn, der ved Digtterens smukke Fremstilling blive til de meest tiltrækkende i Stykket, blive særdeles smukt og i en adsl. romantisk Scene udført af Fru Heiberg og Hr. Wiebe.

Med Henlynt til det seneste Arrangement af „*Kun thye Aar*“, er det ikke let at begribe, hvorfor man i Nischen i Salens Baggrund har anbragt

et Mariabilde med saa stærke brogede Farver, at det faaer hele Virkningen af Decorationen i sig. En Figur, malet som Stenbillede, vilde her, uden at forstyrre Harmonien i det af Kunsten dannede Rum, have frembragt en langt større Illusion, ved sin nærmere Næghed med det Costume, Blanche bærer, idet hun af Caraffas Svend antages for det levendegjorte Billede. Statuens Opstilling foran Altret og med Ryggen vendt mod samme, har ogsaa noget ubegribelig Forkeert, der kunde have været undgaaet ved at udelade det aldeles unødvendige Alterbord.

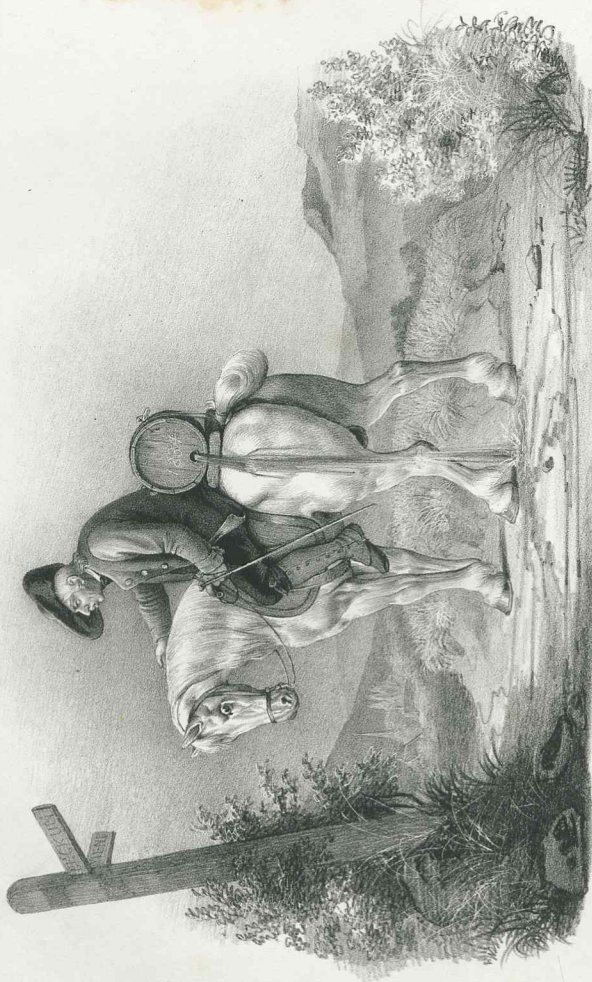
Operapersonalet er i denne Tid beskjaftiget med Indførelserne af Nunges Dverette, „*Agnerfarl og Sanger*“, der efter Bestemmelsen vil blive den første mustalste Nødhed, der bringes til Udførelse.

Musikforeningen.

Den første Concert for denne Saison blev d. 17e ds. givet af dette Institut, og ved sin Virksomhed har bidraget betydeligt til at vedligeholde og oplive Smagen for den høiere Musik. Det for denne Gang særdeles heldigt valgte Indhold bestod af Mendelssohn's Bartholdys Ballade: „*Die erste Walburgisnacht*“, componeret til Goethes Digt, anden Act af Bechhuls Opera: „*Josef og hans Brødre*“, og Beethoven's Pastoralsymphoni.

De foredragne Nummere af Wiebuls smukke videste Composition varke sikkert hos alle de Tilstedeværende det Dunst, at den efter fortløbende af Theatret tagne Bestemmelse, at bringe dette Værk paa Scenen igjen med den gode Besætning, det nu har til sin Raadighed, ret snart maatte komme til Udførelse, og ikke, som det saa ofte er flet i de senere Aar med Planerne til Gjenspiagelse af ældre Operaer, dog den igjen, eller, som det sadvanligt hedder, blive udsat indtil videre, paa Grund af at nyere Arbejder nødvendigtvis skulle indføres. Der er neppe nogen Tvivl om at Theatret, naar det først har beierget en af de klassiske gamle Operaer erfarer med al den Dmbygghed, der nu kan anvendes derpaa, vil bestemt i saa glædeligt Resultat deraf, at det vil komme ganske paa det Nye med, hvad der er det fordelagtigst, enten at fremdrage de mangfoldige værdifulde Compositioner, hvis Udførelse er væsentlig for dets Karakter, eller at anvende Slid og Besejning paa Nyeoperaer, hvortil dets Personale, selv med den meest anstrængte Slid, ikke er istand til at udføre, fordi deres Hoved-

Zur. P. weinstrom & Co. lith. Ingol.

BONDENS FELLTACHELSE.

Köpenhamn.

Jag är ej uti mitt fädernesland,
och likväl jag hemma är;
jag vandrar här på främmande strand,
och var dock aldrig främmand här.

Hvarhelst jag kommer på denna jord,
ett vänligt handslag möter mig,
ett handslag från den gamla nord,
det var våra fädens stört på hvit.

Hvarhelst jag går bland hyddor och slott,
de samma blåa ögonpar,
som jag från barnsben känd så godt,
ur fönsterna titta här och svar.

Hvarhelst jag sluts i ett troligt lag,
bekanta toner mitt öra stå,
på Bellmans-sittran de glada slag
och „friskt mod, i gossar blå!“

Och söker jag mig en aftonstund
på „Lange Linie“ en tjeck boské,
der ser jag hinsidan det lugna Sund
den svenska kusten så fruntligt le . . .

Hvad som är Nord, det kalle tryggt
sitt hem häd' dansken och svensken nu!
På samma tomt två bröder ha byggt,
och dörren slår öppen mellan de tu.

Orsår Eld.

Fortsættelse.

En Konversations-

af

Bertold Auerbäck.

(Fortsat.)

Med det Fortsat at fortælle sit Livs Historie, til Jacob den næste Aften til Magdalenen i Loen, hvor han skal Gæstgæste. De satte sig paa et Alseebundt, og Jacob fortæller:

Jeg var ikke bleit nogen Ungdom, jeg kan ikke huske mig noget derom. Mod og Omhu var mig fremmed for Alder. Jeg er et færdigt Børn. Hvor Du trod man derude der at arbejde? af Bøer og af Gange? Skolemeesteren var ikke sig af sine Bøer, men jeg var sig af dem. Der kom jeg fra min Afsæt og Bøer, og jeg stod og hjalp til. Jeg til Bøer og de Bøer gav mig ofte lidt; jeg har aldrig betalt dem om noget. Jeg dumme Dreng vilde mig ind, at det engang vilde komme en Konge med en gylden Krone paa, og han vilde tage mig med sig og gjere mig lyffelig. Jeg havde aflagd naragtige Historier i Goveidet, og troede ogsaa, at den, om hvem min Moder ikke gjerne talde, vilde komme, og derfor saae jeg alle Folk ind i Øinene. — Da nu er det ikke forbi! — Da jeg var fjorten Aar, til jeg Postkarreren, og hvor rejsende troer Du jeg var, da jeg turde tage Der hule Kjøle og Glandsbatten paa? Det var den lyffelige Tid, jeg var havi i mit Liv. Gætte! Der fere jeg altid paa min tophulede Kætte; jeg var altid og var selv Kudst; nu var jeg Konge. Den pette slog mig engang og strax forlod jeg ham og blev Kudst i Staden.

From a drawing by G. Catlin.

PLATE 11. THE NATIVE AMERICAN.

Röpenhamn.

Jag är ej uti mitt fädernesland,
och likaväl jag hemma är;
jag vandrar här på främmande strand,
och var dock aldrig främmad här.

Hvarhelst jag kommer på denna jord,
ett vänligt handslag möter mitt,
ett handslag från den gamla nord!
det var våra fäders svart på hvill.

Hvarhelst jag går bland hyddor och slott,
de samma blåa ögonpar,
som jag från barnsben känt så godt,
ur fönsterna titta här och hvar.

Hvarhelst jag sluts i ett trefligt lag,
bekanta toner mitt öra slå,
på Bellmans-sittran de glada slag
och „Friskt mod, I gossar blå!”

Och söker jag mig en afstund
på „Lange Linie” en täck boské,
der ser jag hinsidan det lugna Sund
den svenska kusten så fryntligt le . . .

Hvad som är Nord, det kalle tryggt
sitt hem bad’ dansken och svensken nu!
På samma tomt två bröder ha byggt,
och dörren står öppen mellan de tu.

Orbar Odd.

Forbrydere.

En Landsbyhistorie,
af
Berthold Auerbach.
(Fortsat.)

Med det Forfætt at fortælle sit Livs Historie, gik Jacob den næste Aften til Magdalenens i Loen, hvor hun skar Hællese. De satte sig paa et Kæverbundt, og Jacob fortalte:

Jeg har ikke havt nogen Ungdom, jeg kan ikke fortælle Dig noget derom. Mod og Glædelighed gjør gammel før Tiden. Jeg er et faderløst Barn! Veed Du hvad man der ved har at udstaae? af Unge og af Gamle? Skolemeesteren vilde gjøre mig til en af sine Lige, men jeg vilde det ikke. En Fjerdingvei fra min By er Posten, der var jeg altid og hjælp til. Jeg fik Mad og de Reisende gav mig ofte lidt; jeg har aldrig bedet dem om noget. Jeg dumme Dreng bildte mig ind, at der engang vilde komme en Konge med en gylden Krone paa, og han vilde tage mig med sig og gjøre mig lykkelig. Jeg havde aflags naragtige Historier i Hovedet, og troede ogsaa, at den, om hvem min Moder ikke gjerne talede, vilde komme, og derfor saae jeg alle Folk ind i Dinene. — O, nu er det Alt forbi! — Da jeg var fjorten Aar, fik jeg Postkærren, og hvor veltsmøde troer Du jeg var, da jeg turde tage den gule Skjole og Glandschatten paa? Det var den lykkeligste Tid, jeg har havt i mit Liv. Hurra! hvor soer jeg aften paa min tohulede Skarre; jeg var alene og var selv Kudst; nu var Jeg Konge. Min Herre slog mig engang og strax forlod jeg ham og blev Kudst i Staden.

Efter to Aar var det forbi. Hvorfor? det kommer ikke denne Sag ved. Jeg blev nu Postillon i N. Nu var jeg først igjen lykkelig; mit Posthorn var min Glæde. Jeg har faaet mange Drillepenge over Tarten af de Rejsende, fordi min Blæse behagede dem saa vel. Naar jeg om Natten ved hjem gjennem Skoven, da var det mig som om Dærene sagde: begynd nu igjen, spil noget op, vi vente alt længe; og saa blæste jeg langt bedre end jeg egentlig kan det, og Dærene rystede sig af Glæde i Maanekinnene, og Skoven begyndte nu selv at blæse, og jeg kunde ikke mere holde op igjen, og det ene vilde ikke give det andet No, og det syntes mig, som om jeg i hundrede Aar skulde ride saaledes fort, og mine Heste gif saaa stille og fromme fremad og jeg selv var from og lystig, og Alt var prægtigt.

Jacob holdt et Dieblisk inde, bed sig skarpt i Læben, og vedblev:

Jeg er nu kun den halve Karl af hvad jeg var. Nu tør jeg sige det, thi jeg er det jo ikke mere, jeg var en stadselig Knøs. Hele Verden holdt af mig og jeg holdt igjen af den; jeg vidste ikke hvad Kummer var og Altting smilede venligt til mig, naar jeg saae paa det. Det er forbi. Min Ulykke boede i Huset straaes overfor Posten, og det var Kobbermedens Kone, og hun alene lo ikke og slog Dinene ned, naar hun saae mig. Hvad er her at sige? Vi fik hinanden fjære. Nu var jeg i Skjærsilden, og jeg havde hverken Dag eller Nat No mere. Seer Du, naar Borberre vil straffe En med det syvende Helvede, saa skal han kun gjøre ham forelsket i en gift Kone. Er man stikkelig, saa er det som om man skulde brændes op;

er man ikke stikkelig, da har Fanden og hans Oldemoder En i Naget, og give os hverken Nist eller No, og unde os ikke noget muntert Dieblisk. Naar en Knøs faaer Lyst til en gift Kone, skulde han strax hænge sig en Steen om Halsen og kaste sig i Vandet, hvor det er dybest. Der gives intet andet Redningsmiddel. Kobbermedkone var sytten Aar, da hun blev gift. Hun vidste dengang endnu ikke, hvad det har at betyde, hun har for seent erfaret det. Kobbermeden var en slet Karl og havde sin Glæde af at pine hende. Han sad næsten hele Dagen hos os i Krofuen og tvrede. Engang hører jeg at han siger til Doktoren: Doktor, kan I ikke hjælpe mig? Min Kone ligger mig ikke tilpas og staaer mig ikke tilpas. Hvorfor? hvad feiler hende? spurgte Doktoren. Hun skulde ligge paa Kirtegaarden og staae i Kirkebogen. Alle loe, men jeg var gjerne faret hen og dreiet Halsen om paa ham. Han maa have seet saadant noget paa mig, og han tog en blank Daler af Lommen, kastede den paa Bordet og sagde: Jacob, den faaer Du i Drillepenge, naar Du tager min Kone fra mig. Jeg blev bange for mig selv, jeg kunde ikke sige noget og løb ud i Stalden. Jeg lovede mig helligt, ikke mere at see mig om efter Kobbermedkone, men det vilde ikke gaae. Søndagen derpaa kommer der imod Aften en Extrapost, jeg spænder for og hører aasted. Der var to prægtige Folk deri, et ungt Gæstepar, og de holdt saa meget af hinanden, og hun vidde altid have, at han skulde smage Tobak, men han sagde, at han var saa heidelig tilmod og nu kunde han ikke; og saa traal de Handflerne af og gave hinanden Haanden, og han holdt hendes

Haand mod sine Kinder, og de vare stille. Jeg havde allerede i mange Dage ikke blæst andet end Signaler, og nu var det mig, som om nogen lagde mig Posthornet til Munden, og jeg blæste saa det havde Art, og da jeg holdt op, flappede begge Vgtesfolkene i Hænderne; derpaa kysede de hinanden. Da vi vare oppe paa Bjerget og Solen gik saa smukt ned, sagde han igjen, at jeg skulde blæse nok et Stykke, og jeg gjorde det, og jeg holdt ikke op mere, for vi vare paa Stationen, og der fik jeg en blank Daler i Drifpenge. Jeg fodrede nu og begab mig paa Hjemveien; begge Folkene hilsende ud af Binduet, og hun var endnu smukkere uden Hat. Jeg gik ellers altid opad Weien ved Siden af mine Heste, men idag vare Støvlerne mig som Centnerlodder paa Benene. Det var som om jeg gik i dybt Vand, jeg kunde ikke bevæge mig. Min Sadelhest gloede forundret paa mig, fordi jeg allerede slog op. I Steinsfeld var der Kirkevieselsfest. Jeg bandt begge mine Heste ved Hufet og gik op til Dandsen. Kobbersmeden var ogsaa der og lod som han var Ungkarl; jeg brød mig ikke meget om ham og satte mig i en anden Stue. Idag mærkede jeg for første Gang, at jeg havde blæst meget, eet Kruus slaer ikke til; jeg drifter mere, jeg har jo ogsaa meer end tredobbelte Drifpenge. Og nu blev jeg grusligt sorgmodig. Der vare nu alle Knese og Enhver havde sin Stat og Enhver turde vise hende frem, og jeg — jeg kunde gjerne have slaet mig selv i Ansigtet. Jeg forbande min Skjæbne og besluttede, at det skulde worde anderledes, om jeg saa skulde opgive min Tjeneste. Kloffen var alt henimod tolv da jeg ved hjem, og Træerne

dandsede og Stjerneerne blinkede ned paa mig, som til Spot og jeg tænkte paa de to Vgtesfæller og paa det derhjemme og paa Alt, og mit Hoved tumlede og mit Horn havde ogsaa Djevlen i Livet, og vilde ikke klinge meer. Da jeg kommer i Skoven, gaar Kobbersmeden paa Weien; jeg tager min Vidst og gjer et Smed efter ham, kun for Spøg, men han skjælder ud alt hvad han kan og gaar løs paa mig. Alt springe ned, prygle ham dugtigt igjennem og kaste ham i Groften, det var et Dieblisks Sag.

Mine Heste, der ellers blive staaende rolige som Lam, vare gaadede videre, jeg maatte efter dem og indhentede dem snart. Dagen derpaa horte jeg at Kobbersmeden laa syg; han var faldet paa en Steen og havde den hele Nat ligget med Fydderne i Bandet. Nu blev jeg dog bange og meente, at det nu var den bedste Tid til at drage bort derfra; men Dævlen havde mig ved Narretøien og snakkede mig Alleslags for. Smeden har, som det synes, i Begyndelsen ikke villet tilstaae Sagen. Men Loverdag Morgen hentede Styttten og en Landsjeger mig ud af Sengen og spærrede mig ind i Laarnet. Laarnvægteren sagde mig, at Smeden laae for Døden. Naar jeg nu saadan hver Dag horte, hvorledes det gik, snart bedre, snart slemmere, saa kan Du ikke forestille Dig, hvor tungt det var mig om Hjertet. I Fængslet græd jeg som et Barn, og for Dommeren var jeg stolt og benægtede Alt. Om Natten kunde jeg ikke lukke et Die til; Kloffen to kom Postvognen just igjennem Porten, hvorover jeg sad, og det var mig hvergang, som om Vognen gik væk over mit Legeme, saaledes star det i mig. Efter fire Uger døde Smeden,

som de sagde, af en snigende Hjernebetændelse. Nu havde jeg gjerne tilstaaet, men jeg kunde ikke mere, thi saa var jeg forloren, og Dommeren var vild som en Djævel. Nu kommer det Bærte, — sagde Jacob og knyttede begge Næverne, — jeg sit Prygl! Hvad jeg da tænkte, medens jeg laa der og Alle sloge løs paa mig — Vorherre vil tilgive mig det, men havde jeg kunnet stifte Ild paa Verden, jeg havde gjort det. Og om de ogsaa skænke mig Paradiset, jeg kan ikke mere være glad, saalænge jeg er blandt Menneskene.

Jacob var stille, hans Aandedrag gik rasst; Magdalene strøg ham med Haanden over Panden, og han blev ved: Jeg har tilstaaet Alt, meer end jeg har gjort. Jeg vilde miste Hovedet; kun hort herfra, kun hurtigt. Kort, fordi jeg havde drukket og fordi — jeg veed ikke hvad Andet, sik jeg kun fem Mars Tugthuusstraf. Jeg sad der i hele Aar alene. Hvad mener Du, der kan komme En i Hovedet, naar han ingen Mennesker sees, hører og taler med? Jeg maa have en fast Hjernetiste, siden den ikke er sprunget.

Seer Du, saaledes er jeg. Jeg har skaffet et Menneske ud af Verden, har Ingen kjær mere, gider ikke leve mere. Jeg beder Dig, vedblev han, og tog Magdalenes Haand, jeg beder Dig, giv Du ogsaa Slip paa mig; hvem der rører ved mig har Ulykke.

Magdalene sad længe stille; endelig spurgte hun: Hvorledes gaar det da med Smedekonen? Veed Du det ikke?

Jo vist. Hun har for længe siden giftet sig igjen med Vandmølleren; hun var en Etkjællig; jeg har hørt stemme Ting om hende.

Det er dog gaadt Dig ret ilde, sagde Magdalene, men Du er dog god, og det vil vist endnu gaae Dig godt. Hun kunde ikke tale videre for Graad.

Udsælselig stod Jacob modig op. Han var tilmode, som om han havde aflagt en stor Byrde; han følte sig saa let og fri. Og naar det gaar mig godt, saa maa Du ogsaa være hos mig, sagde han med en ganske anden Stemme end før. Han løstede Magdalene op paa sine Arme og bar hende omkring som et Barn, og endelig gav han efter for hendes Benner og slap hende ned. Da hun stod paa Gulvet, sagde hun: Nei, jeg vilde bære Dig paa Hænderne, for at Du skulde glemme Alt; giv kun Aft, det vil blive godt.

Nu vare de begge salige.

Fra nu af frygtede Jacob ikke mere for at tale med Magdalene for Alles Dine og besøge hende. Især stode de ofte bag Husket ved Bagerovnen. Men Forholdet mellem de to forrige Tugthuusfanger pirrede Spottelysten i Landsbyen. Da de en Aften stode saaledes sammen, hørte de Knosene ikke langt derfra syngte:

Dg Kafferens Datter
Dg Tjagerens Dreng,
De dandte med hinanden
Saa lystigt paa Eng.

Dg Kafferen seer det,
Dg vriser sin Gud:
Nu vare Herren lovet,
Min Datter er Brud.

Jacobs første Følelse, da han hørte denne Sang, var ikke Bredde, men Sorg; saa meget havde han forandret sig. Efter saa Dage var ogsaa Spottelysten udtømt, man lod de Elstende ukrænkede.

Jacob havde nu gjerne gjort noget Stort, noget Værdigt, for at bevise sin Gjenfødsel, sin Aetskaffenhed, for at tilkæmpe sig Lykken. Men hvor var der en Leilighed for ham? han arbejdede for to Mand, men hvad nyttede det? Han kunde arbejde i hele Aar, være punktlig og samvittighedsfuld; en eneste Feil forstyrrede igjen Alt, den opreiste Brændemærket igjen, som ved en eneste Daad var trykket paa hans Liv, og aldrig var at udslette, hverken af hans Gutommelse eller af Menneskenes.

Han stod atter engang oppe paa Bjerget og saae den afnaakkede Green ved Egen; den var nu henterret. I Jacobs Indre taledede det: Hvor mange Aar behøver slig en Green for at vore, og et eneste Stormpust, et eneste Drebueg knækker den af i et Dieblis! Hvad gjør det! naar kun Stammen forbliver sund, strømmer Saften op til Kronen.

En uforanderlig Tillid levede i Jacob. Han sørgede vel endnu ofte, det var Smaabygjerne efter et langt Uveir, Solen stod alserede høit og klart paa Himlen.

Men een Smerte kunde Jacob ikke forvinde uden at meddele Magdalene den. Han spurgte hende efter hendes Fader, hun vidste ikke noget om ham. See, sagde han da, der er nu ikke mere nogen Tale om, at vi skulle forlade hinanden; men det gjør mig dog bitterligt ondt, at vi staae saa alene og ikke have nogen Familie. Jeg har altid før tænkt mig, at naar jeg giftede mig engang, saa vilde jeg ind i en stor Familie. Saadan en gammel Svigerfader og en tyk Svigermoder, og ret mange Svogre og Svigerinder og Farbrodre og Fastere, og alt saadant noget, det maa være prægtigt. Og om det

ogsaa er fattige Folk, der ikke kunne hjælpe os, men ligge os paa Halsen, saa har man dog saadan ret mange Mennesker, der tilhøre os, og dog kunne staae os bi i nogle Ting. Saaledes uden Familie er man som et Træ paa et Hjerg, der staaer ene og forladt; naar der kommer en Bind, griber den fat i det fra alle Sider og lader det ingen No. Men i en Familie er man som i en Skov; kommer der ogsaa en Støvm, saa holder man det ud med hinanden, og man holder sammen. Hvad mener Du dertil? Har jeg Ret?

Ja vist! sulkede Magdalene, men alle Mennesker ere jo i Familie med hoerandre, om man ogsaa ikke kalder det saaledes, og — og — jeg veed ikke hvorledes jeg skal sige det, den rette Kjærlighed er dog den, man har til Folk, der ikke kaldes Slægtninge, den er meget bedre. Og troe mig, jeg har i alle mine Dage nydt Menneskenes Belsjæring, — der gives Mange, der holde af Alle, mere end deres Slægtninge; tænktun paa Stofmesteren og paa Doktor Heister og alle dem, der ere saaledes, og det er vor Familie, og den er stor.

En Nat i det Frie.

Der gaaer en dyb Vei gennem Menneskehedens Hjerte, saa det skjelver i en navnløs Gysen. Der er intet Menneske paa Jorden, der har baaret sit Væsens Helligdom reent og fri og heel bort over dette korte Maal af Tid. Affald og Smerte er hans Lod, og fra dem stiger han op, kæmper for Gjenforening, for saligt Liv. Menneskevesenet bliver født af Smertes. Maa det være saaledes? Skulle vi ikke paa Gladens og Gen-

Klangens lyse Høie gaae ind i Evigheden, som hele, fulde, rene Mennesker? Kjærlighedens og Begjæringens Flamme! De have ablet Genier og Uhyrer. Vi Alle, som ere og vare her, vi ere allerede nedstegne til Helvedet i vort Hjertes Dyb, og held os, naar vi igjen ere opstaaende til et frit, muntert Lys! Men medens vi betragte Lyset, krybe der endnu ofte sorte, natlige Slanger foran vort Blik, — vi kunne ikke fatte det fulde Lys.

Der sidder en ensfoldig Svend, og paa ham har hele Menneskehedens Tynge lagt sig.

Himmelbuen spænder sig saa glandsfuld over den vide rige Jord, dens Saft nærer fra Slægt til Slægt, og hist og her i alle Kroge sidde Menneskene og sørge, og utilfredsfuldt Bængsel hører deres Brysi.

Lader os see, hvorledes det gaar Jacob.

Han sidder paa Stenen udenfor Stalden. Han, den ellers saa Urolige, kan nu ofte sidde hele lange Timer her og intet gjøre og intet sige; men det er ikke meer det gamle Lungesind, der søvnt og monotont følger hans Sjæl. Alt hopper i ham af Glæde og han sidder stille, som magnetisk fastbundet, og lader det bevæge sig i ham, som en stille Musik. Han er lykkelig. Han har sig selv igjen, idet han har fundet et andet Hjerte; han lever fornøiet i sit Jeg, thi han lever for et Andet.

Det er Loverdag Aften. Sommeren er hed, det er et Klar, i hvilket Slaanbærrene blive modne. Over den hele Landsby ligger det som den hede Aande af en Udmattet. Solen steg purpurfarvet ned og saae endnu engang ind i Menneskenes glødende Ansigter;

det var som ogsaa den, træt efter ser Dagværter, glædede sig til den kommende Dag, da den skulde staae alene derude over Mark og Skov, og ingen utaknemmelige Klager høre af Menneskestemmer. Gjennem Gaderne juble og larme Børnene og ere uvorne. Naar Solen synker ned, sporer det unge Menneskebarn en forunderlig Bevægelse, som om det sølte den Gysen med, der farer over vor Moder Jorden, naar den suger den sidste Solstraale i sig. Mænd og Qvinder sidde udenfor Dørene og lade de trøttede Hænder hvile; men desto flittigere bevæge Tungen sig i afslags Tale, ond og god. Fra Staldene hører man afbrudt Drummen af Dvøgene, det er deres Aftenfamtale.

Ved Siden af Jacob strækker Hingsten sit Hoved ud af Staldvinduet, lytter stille ind i Natten og blæser Næseborerne vidt op. Fra den øvre Deel af Byen hører man Knosens Sang. De gaar endnu sammen og lade gjensidige Ord lyde, men snart adskilte de sig, thi det er Loverdag Aften, og paa maugt et Vindue bliver der banket, og der finder nok Enhver de Ord, der due for ham alene.

Stillere og stedsfællere bliver det paa Gaderne, Menneskene ere gaadede ben at sove. Foroven hvælver sig den stjernblinkende Himmel, og stille flyder Maanelysen fra Kirke-taarnets Blitkupel. Men forneden sidder et Menneske, og hans Hjerte banker eensomt, og omkring ham svæve Tanker, som ikke ere hans, de komme langtfra og svæve om ham, medens Maanen straalte i hans Ansigt, glimder stille paa hans Pande og Kind og atter glider forbi.

Foroven funkler Stjernerne, frit udfillede af Guds Haand, og de vandrer, uden at

høres, deres afmaalte Bane. Millioner Dine, forklængt tillukkede, stuede her op; Millioner ville stue op, og intet trænger til Bunden. Jorden lever, Stjernerne leve, deres Død ere blinkende Straaler, Lyssbud ile gjennem Verdnerne. Vil Du fatte dem, Du stammende Barn ved Moderbrystet? Vil Du forslaae Faderens Blik og hans straaaleombundne Tanker? Lad af, o Jordbarn, fra Din Forsagen og Frygt, om en Stund aabner Døden Dig Underets Porte!

Jacob sukker dybt, han gaaer i Stalden, giver Hestene Nattesoder, og nu staaer han lænet til Dørstolpen, han finder ingen No.

Betberingede Mand! støb op og vug Dig frit over Bjerg og Dal, over Skov og Bæk, svøm hen i Maanelysets Bølger og slu ind i Trærnes Toppe, hvor Fuglene hvile tuunt, og i Søens Speil, hvori Stjernerne bestue sig! Vær salig og fri!

D hvor tungt heste Fodsaaalerne ved Jorden!

Midnatten er nær, Jacob gaaer gjennem Landsbyen; hvorhen? han veed det ikke selv; kun saa meget er vist, at han ikke længes efter noget, han er ikke mere sig selv, han er som opløst i Universet.

Maanen drager allevegne med, stedse fuldere, stedse dybere. Hvor lydlost rundomkring, som en Pause i Verdensaccordernes uendelige Brusen, hvori Hjertet aander op og samler sig. Drømmene stige taus ud og ind over Hytterne. Hift stømmer et Bryst af Doal, og hift smiler et Ansigt af Salighed. Snart stømmer Dit Bryst, snart smiler Dit Ansigt ikke mere, — den kommer, den evige Søvn.

Jacob gik stedse videre og videre. Han saae sig ikke om, han tænkte paa de Nætter,

han havde tilbragt i Fængslet, i hvilket han var straiinlagt, af død i den store, vide Verden; han vandrede nu frit om, og dog drog det ham næsten villieløs fremad. Han saae op, som om han søgte, at han var ved det sidste Huus. Oppe paa Tagkammeret i Hønsfangerstens Huus grinede et djævelsk Ansigt ind i Natmørket. Var det ikke Frieder? Jacob ilede videre, som vidstet af Dæmoner.

Hift ved Dammen staaer den eensomme Poppel, dens Stamme er boiet, som visde den lægge sig ned til Jorden. Hvilket sølsomt Tegn hift i Skyggen? Vil en Mand træde ud og slukke et Hjertes Lue, eller bringe den til at flamme høit? Hvo ere I, forunderlige Stikkelser, som dansde den natlige Munddands?

Jacob strider videre gjennem Engene ud paa Marken. Stormen har nedtraadt Kornet, og det modnes, ydmygt, taalmodigt, indtil Jordens Herre, Mennesket, lægger Leen an og indhøster det.

En rødlig Glænde ligger over Straaene, som om de indfugede Solstraaaler funkede frem af dem. Hvor natligt rage de dunkle Træer ind i Himlens blaaalebne, blinkende Krystal. De af Maanen gennemstrømmede Stryer hvile glædende mellem Solnedgang og Duggang. Hvor er Natten? — hift i den sorte Skov, hift har den nedsenket sig til Hvile.

Hvor snige Maanestraalerne sig gjennem Grenene og hvile paa Bladene og glide ned paa Jorden og slumre paa det bløde Mos. Men dybt nede indgraver Træet sine Rødder, og suger Saften og sende den op i Bladene, paa hvilke Straalerne hvile, for at de kunne hærtegenes med hinanden i lydlos Taushed, det, som slumrede i Mørket, og det som steg

ned i Lyset, — og hvert Blad er en Brude-
feng.

Jacob lagde sig under Bøgen ved Hsien.
Han vil lufte Dinene og det er ham som
saa han dybt nede paa Hæubunden, og over
ham brusede Belgerne og svømmede Stab-
ninger uden Tal.

Hvilken Klingen i Luften! Himmel og
Jord ligge i stille Omsavnelse, hvilken hvi-
skende Livsfuld i Etheren. En Blomst
visner, en Anden springer ud, et Mennefte
fødes, et Mennefte forgaaer.

Jacob reiser sig op, rykker raakt sin Hæ-
tilrette, han berænkter, medens Hovedet igien
synker ned paa Hæanden, hvor ene han er;
han vil bort, hvi tøver han? Dinene gaae
op og i, Armene hæve sig og synke ned —
Paa Magdalenes Vindue banker det sagte.
Hvem er det?

Et! Jacob.

For Guds Skyld, hvad vil Du?

Han svarede ikke, og sleg gjennem det
aabnede Vindue; han havde trykket Hænen dybt
ned over Panden; han kysede ikke Magda-
lene, men listede sig sagte gjennem Kammeret,
ned af Trappen. Efter nogen Tid kom han
tilbage og forlod taus Kammeret gjennem
Vinduet.

Magdalene saae ud i Natten. En Jam-
mer og Veeklagen drog gjennem Luften, og
en sort Kat eller en Maar sneg sig over
Taget paa Naboen's Huus. —

Bærten havde allerede forlængst hilset den
første Solstraale og svinget sig op imod den,
Torbisterne brummede, Bierne og Sommer-
fuglene floi omkring, — endelig vaagnede
Jacob. Han gned forundret sine Dine, han
kunde ikke begribe, hvor han var, hvorledes

han var kommet der. Efterhaanden blev det
ham klart, og hans Die straalede saa klart
som Dugdraaberne paa Blad og Sten. En-
hver Nerve i ham spændte sig munter, noget
af den moderlige Jords atkøplivende, hemme-
lighedsfulde Kraft gjennemstrømmede ham.
Han var som nyfødt og sprang modig ind
i den unge Dag.

Hvis man efter en saadan Nat og en
saadan Morgen kun kunde fuldbringe noget
Dverordentligt, en Daad for Evigheden!
Hvor smaalig og sønderlemmet er da al den
sædbanlige Gjerning og Virken!

Jacob ilede med bankende Hjerte hjem,
han vidste ikke, hvilken Tid paa Dagen det
var. Først da han nærmede sig til Byen
og kunde kjende Tallene paa Saarnuhret, gif
han langsomt, stille og front.

Bed det første Huus før han forskrækket
sammen. Godmorgen, Jacob! hoorfa saa
tidligt? raabte en stingrende Stemme; det
var Hønsfangersten, som saae ud af Vinduet.
Jacob svarede ikke og gif raakt; Heren havde
hilset ham først, det spaaede en ond Dag.

Hjemme traf Jacob stor Forvirring. En
Fragtmand havde alt ventet en Time paa
Forspænd; Orneverten skjendte af al sin
Magt. Hingsten havde om Natten revet sig
løs i Stalden og slaet den Brune, havde
sønderslaaet Foderkisten og anrettet alstens
Uordener.

Det var en smuk Morgen efter en saa-
dan Nat!

Just som Jacob vilde spørnde for, kom
Fogden og Skjyten og arresterede ham. Hø's
Bageren var der i denne Nat sjaalen fire-
findstyve Gylden ud af Hjørnestabet. Bæg-
teren havde seet Nogen stige ind til Mag-

dalene; Jacobs Seng var uberørt, han var Thyen.

I Begyndelsen lo Jacob af fuld Hals. Man havde endnu aldrig hørt ham see, og det klang nu som djævelst Spot. Men snart lo han ikke mere, men slog med Kæmpekraft om sig, da man vilde gribe ham. Han greb Skytten og den tilslende Kilian ved Halsstorklædet, og trak til, saa de bleve blaae i Ansigtet; han havde kvalt dem, hvis der ikke var kommet Hjælp. Kun med Moie lykkedes det fem Mand at nedkaste ham og binde ham.

Nu var han indespærret i Stalden. Magdalene vidste ikke noget af alt dette. Hun var staaet bedrøvet op og vilde just slippe Hønsene ud; Maaren havde bidt Halsen over paa dem alle. Hun kunde ikke ile ind i Huset og forkynde Ulykkesposten, thi ogsaa til hende kom nu Fogden og Skytten og arresterede hende. Hun fulgte stille Befalingen.

Den hele By var i Allarm, Alle skjældte og bandede over det fremmede Val, der kun stude være en Afslægter af en stor Bander; hvor der manglede noget, stude de To have taget det.

Jacob og Magdalene bleve af Landjægerne førte til Staden. De vare blevne stille ti Skridt fra hinanden, hver havde sin Ledsager. Inde i Landesbyen ringede Klokkerne første Gang til Kirke; de klang saa lystigt, som om det gik til Bryllupsfesten. Det er onde Brudsførere, der gaar ved deres Side!

(Sluttes.)

Seydelmann som Kunstner.

En dramaturgisk Afhandling.

(Af H. E. Nitschers: Seydelmanns Leven und Wirken.)

(Sluttes.)

Forfatteren gjennemgaaer i sin Afhandling fremdeles endel af Seydelmanns Fremstillinger, for at tvdeliggjøre Kunstnerens Stræben efter, paa engang at gjore den individuelle Personlighed til Udtryk for en Artsalmindelighed, og at lade den almindelige Tante bygge i en afsluttet Individualitet. Men da det her vilde blive for vidtløftigt at gjennemgaae alle disse Udviklinger, maa vi indskrænke os til at fremtætte den sidste af disse Udviklinger af Seydelmanns Fremstilling af Mephistopheles, hvormed Afhandlingen sluttes.)

At den kunstneriske Productionsloft, sedse at give det Almindelige et ganske individuelt Legeme, er ogsaa hele Seydelmanns Fremstilling af Mephistopheles fremvoret. Dette i en vis Forstand saa overordentlige Værd har ved Siden af den Beundring, det fremkaldte, ogsaa modt heftig Dadel. Men den yderste Grund til Seydelmanns Fremstilling og til Oppositionen mod hans Mephistopheles, er hidindtil endnu ikke bleven bragt til Belysning. Det er imidlertid vigtigt for at kunne vurdere Kunstneren og faae Indsigt i Sandseliggjørelsen af denne Charakter, at forfølge denne sidste Grund, af hvilken Seydelmanns Legemliggjørelse af Mephistopheles er fremgaaet. Med denne Udvikling slutte vi paa den bedste Maade Buderingen af Fremstilleren.

Mephistopheles er en Skabning af den frie Phantasi, i hvilken den mægtige Opgave er lykkedes Gøtthe, at fængsle det Overmenneskelige, reent Demoniske, kun for Tanten Fattelige, i en ganske individuel Tilværelses

Legeme, i hvilket samme alligevel ikke har tabt noget af sin med inter menneskelig Kreatur sammenlignelige diaboliske Kraft. Dette er derved blevet Digteren muligt, at han har grebet Folketroens Skabning med den hele sandfælsige Dyrighed og indaandet den som dens egentlige Sjæl det oversandsfælsige Indhold, det Dudes Princip, i den fulde Bestemthed af selvbvidst Erkendelse. Derved er hiin vidunderlige Skikkelse opstaaet, et af det digteriske Genies største Værker, i hvilket Alt har Stannet af den menneskelige Natur, medens dog Alt tillige viser os ud over enhver menneskelig Eksistens. Denne Skabning er derfor strengt taget kun til for den frie Phantasi, der i ethvert Moment formaaer at efterskabe Digteren Sammensmeltningen af det Menneskelige og Umenneskelige. Deraf følger, at denne Skikkelse ikke, som en anden, nok saa diabolisk, men dog menneskelig Individualitet, kan saaledes blive sandfælsiggjort, at Fremstillingen fuldkomment dækker Digteren. Der vil i enhver Legemliggjørelse af Mephistopheles blive en uopløselig Brøk tilbage, fordi enten Legemliggjørelsen er for sandfælsig djev, for tung, og formeget minder om den gamle Folketroens Djev, eller er for abstrakt, for lidet sandfælsig diabolisk, og altsaa formeget sløgtiggjor den af Digteren saa rigt individualiserede Djev, til Udtrykket for et Princip. Men da nu kun Folketroens Mephistopheles, ogsaa det egentlige Grundlag for den gødbiste Djev, er sandfælsigt greibelig og i Fremstillingen kan vinde individuel Realitet, saa greb Seydelmann denne med Phantasien fulde Magt og udstyrede den med alle de Træk, hvilke vor Phantasi laaner denne Sagnet Skabning. Kunstneren viste Me-

phistopheles allerede i Massen saa ganske og aldeles som et ikke menneskelig Væsen, der altsaa heller ikke er den menneskelige Tilværelses Betingelser underkastet, at vi maatte beundre den Virtuositet, med hvilken han havde individualiseret hiin Helvedes Son. Et hvepæagtigt tyndt Legeme, Fingrene krumbede som Kloer, Hovedet bedækket med stridt sort Haar, Dinene skjelende, Nesen trukken ned til Hagen, alt dette sammmentaget, gav Figuren en aldeles dæmonisk Karakter. Vi søgte ved denne Individualisering forgjæves efter en lignende Skabning i Memeskeverdenen; denne Skikkelse viste sig som sin egen Art. Udstyret med denne djærve Realitet bevægede nu Seydelmanns Mephistopheles sig i en Consequens, der i intet Dieblik glemte sig. Ligeindtil Vanddraget, med hvilket han tragter efter, morastt af forgiftede Gætte, var det Folketsagnet sandfælsige, djærve, haanende Skabning, der paa Bloksbjerg som i Heresjokkenet føler sig i sit egentligste Element, fordi den ber er sine Kreaturers Herre, i hvis Midte den ogsaa ganske føler sin Nydelse i diabolisk Gemenhed. Men den gødbeste Mephistopheles er, som vi ovenfor antydede, tillige det selvbvidste Onde, der anerkender sig som saadant, og udtaler Negationen af det Væsende som sit Væsen, men i det sig evigt gjensidende Liv ogsaa uafslægt erfarer sin tilintetgjørende Witfømbeds Usmagt. Dette Princip er indaandet i Folketsagnet Mephistopheles. Formedelt samme indbugget Mephistopheles sig tilintetgjørende og opløsende i Menneskeverdensens Stand og Gemyt, og feirer sine Triumfer i den indre Odslagelse, i den Fortvivlelse, han bereder. Men denne Mephistopheles taaler ingen sandfælsig-

djærv Individualisering, ja, han er egentlig som Negationen af enhver særlig Livserfjentes ikke stillet til nogenjombest Individualisering. Uden at ~~åne~~ den dybere Grund misbilligede derfor en Deel ligesaa afgjort den Seydelmannste Sandfelligjørelse af Mephistopheles, som Andre priste den som det højeste Mesterstykke af dramatisk Stabeevne. Begge havde Met og derhos tillige Uret. Hvor den gøthelste Mephistopheles optager Sagnet sandfelig Stabning i sig, og slutter sig sammen med den, der dækkede Seydelmanns Fremstilling Digteren saa meget, at vi tælle disse Scener blandt Stuepilkunstens højeste Triumfer. Saaledes var hans Mephistopheles i Auerbachs Skjæder, i Hørefjokkenet, udenfor Grevens Vindue, hvor han synger til Citharen, ligoverfor den lobtende Martie, ligesom den diabolisk haanende, som den i Fausts Mafte Fakultetsvidenskabernes knokkeltørre Tilstand bespottende Mephistopheles uovertrøffeligg, fordi i disse Scener deels Sagnet sandfelig djærv, vilde, phantastiske Djævel viser sig for os, deels, som i de sidst nævnte Scener, Mephistopheles falder sammen med Udtrykket af menneskelig Haan og menneskelig Ironi. Derimod maatte der nødvendigt indtræde en uoploselig Brol mellem Seydelmanns Mephistopheles, der saa demonisk sandfelliggjorde hiin „Sportgeburt von Dreck und Feuer“, Bloksbjergets Helt, og den sig at Individualisering unddragende Mephistopheles, det Andes Princip i dets Sands og Aand bedragende og forgiftende Magt. Dette alene er den absolute Grund til den Opposition, der fra mange Sider reiste sig mod Seydelmanns sandfelig djærv og saa skarpt individualiserede Djævel.

Men Kunstneren havde den allerbestemteste Bevidsthed om sin Mephistopheles, han turde ganske og aldeles vindicere ham som sin Stabning. Skulde han overhovedet legemliggjøres paa Scenen, saa syntes det Forsøg, at sandfelliggjøre Sagnet Stabning i hele dens phantastiske Aabenbaring og dens afstrækkende Dndskab, ham det eneste Middel til at gjøre denne Figur, der egentlig sprænger Scenens Ramme, fremstillelig paa den. I denne Forstand retfærdiggjør Seydelmann sin Fremstilling i et blandt hans efterladte Papirer fundet Brev, hvori han med den ham egne Klarhed og Skarphed udviser alle Elementerne til sit Billede af Gøthes Bævt. Vi ville meddele dette interessante Sted ordret: „De har paa Deres Stueplads seet Faust efter Gøthe. Dele af Faust og disse Dele formede som de l. l. Censurebedsmænd befale det. Bistnok! Men derfor vil man vel kun i Spøg eller i kold Uforstand kunne sige, at Wienerfremstillingen af Faust, af Mephistopheles, isærdeleshed er den Gøtheste, den ene rigtige. Bistnok er den en de dervedende Forhold saa godt som muligt tilpasset t a m Sandfelligjørelse af Djævelen. Men efterlobe vi denne Djævel gjennem det hele Digt, saa finde vi ham ei alene ikke tam, men fjæk og fræk og gemeen, ligesaa fræk og gemeen, som aandrøg, brændende og afsviende, ganske som Djævelen. Kun nogle Aarhundreder ældre, i Spøg dannet moderne, men ganske den gamle, velbesjendte Djævel. Og Gøthe, der for sit mere oplyste Publikum dog betjente sig af Folkesagnet i næsten alle dets Enkeltbeder, vilde ikke have ham anderledes. Hvad han maalkke maa have sagt derom sidenefer — med Hensyn paa Digtets theatralste Sandfelligjørelse, der som bekendt

seent kom i Forslag og siltiende blev indrommet af den fine Mand, — det bryder jeg mig Dævlen om, naar jeg skal have at affpeile Dævlen saaledes, som han skrev ham. Digtets Ord, det Kit, som vælder ud af dem, danner mig ganske alene det Materiale, af hvilket Phantasi-billedet har at legemliggjøre sig. Forfærdes nu en Hjelns fornem Natur, indhyllt i den alleromhyggeligste Dannelses Spindelvævslær, for det, naa, saa lad den forfærdes! Og om Digteren selv forundrede sig, saa undredes han dog kun over den Størhed af hans egen Kraft, der her sandelig træder ham imøde. Hvo der maler Dævlen paa Væggen maa ikke falde til Jorden naar Originalbilledet griner ham imøde. „Den Gøtteste Dævel!“ Hvad vil det da egentlig sige? Hans gamle gemtyllige Veninde, Heren, savner hun i hendes Gjentjendelsesjubel noget andet hos ham end den sædvanlige Prydelse af Hornene og Halen og Hestefoden? Nei! Kun nogle Ord af ham, en af hans venlige Gebærder, og hun jubler over sin Junker Satans Ankomst. Og de andre Figurer i Digtet? Faust veed meget godt, hvem han har forskrevet sig til, hvem der fra nu af er hans bestandige Ledfager. De indtil Sandfælsighed drukne Studenter lugte dog Dævlen i ham. Grefve skælver ved sin Anseserme i hans Nærhed. Men Marthes Sandfælsighed seer intet i ham uden en mandlig Afhjælp for hendes Nød og spørger Dævlen ikke om noget andet! Valentin bliver endelig i Natens Mørke anfaldet af en Stræk, som om en demonisk Kraft kæmper mod ham. Hvad der altsaa meer eller mindre tydeligt giver sig tilkjende for alle Personer i Digtet, det skulde alene skule sig for Tilskueren foran Scenen,

eller maaskee fremstille sig som noget Andet, Høfligere, for at Papa dog ogsaa engang kunde lade Kone og Døttre see den virkelige Dævel til behagelig Tidsfordriv? Hoorledes det var at gjøre i Overensstemmelse med Ordene, forsaar jeg ikke. Men det erkender jeg, at Gøthes Mephistopheles ikke er nogen uskyldig Fremstilling for unge Piger. Har man med Skuespillerens Ydre at gjøre, saa svarer jeg: jeg holder mig strengt til det af Digteren selv forefærdte Toilette, og spiller derefter Dævlen, idet jeg følger Manden og dens Indlærdning, — hvor godt, eller ikke godt, kan jeg desværre ikke sige med Bestemthed. Men det veed jeg meget note: jeg spiller ham hverken som den Huerpaaeste Tull, eller som Franz Moor, eller som Jago eller Richard III., eller Marinelli eller Gallellaven, vistnok alle Dævlelsens fjære Børn, men kun ikke ham Selv! De meget Glatte og Fines Bebreidelse, at jeg ikke fremstiller ham tam, ikke maadeholden og poleret nok, tager jeg imod og det i Navnet af Originalbilledet, der i Sandhed hverken kan gjælde for tamt eller maadeholdent.

Vi slutte hermed denne kritiske Afhandling over Seydelmann, den fremstillende Kunstner, der fortrinnsviis havde den Hensigt at udvikle den store Skuespilleres Betydning i hans Forhold til det Nærværende som til det Forbigangne, og fra et høiere Standpunkt at løse og føre tilbage til deres sande Værdi alle de Controverser, der have knyttet sig til hans Frembringelser.

varier næsten altid ere skæbne for Virtuoser i den mere Sangtunet, med hullte vi, som bekendt, ikke ere forlyndne.

Det skal være Musikforeningens Hensigt, i denne Vinter at udvide sin Virksomhed saaledes, at den bringer tre store Concerter ifland, isærlig for de hidtil givne to. Det var ønskelig at Foreningen ved Forberedelserne til en af disse vilde lægge Beslag paa den Mængde af Dilletanter, der i sidste stiggende Antal danner sig i flere her oprettede musikalske Selskaber, for med rige Kræfter i et større Locale at sjenke Publikum Nydelser af et af Hædrens eller Handels Oratorier i deres Hædelhed. Capelmester Glaser har ved Ophøret af Skadelsen og flere Brudstykker af Oratorier vist, at han forstaaer at lede sige musikalske Præstationer saaledes, at de ikke faae tilbage for Udlandets, og fra de Medvirkendes og Publikums Side vil der vist ikke savnes den varmeste Interesse for Sagen.

Kunst og Literatur.

Blundts store Maleri — De fire Livsaldre, er nu kommet hertil fra Berlin, og vil efter Forlydende snart blive offentlig udstillet i Kunstacademiet eller, et andet større Locale.

— Den forløbne Uge har efter bragt os en æsthetisk Nyhed i den af Hr. W. Goldschmidt udgivne og forlagte Novelle „En Jøde“.

— En Samling af Noveller og Skitser under Titlen: Ungdomsminder, af Asmodi, har ogsaa i disse Dage forladt Pressen.

— Af den paa Schubeths Forlag udkommende nye Udgave af Shakespeares dramatiske Værker, oversatte af V. Foerflom og V. F. Wulf, er den fjerde Levering, eller Slutningen af det andet Bind i disse Dage udgaaet, og indeholder Tragedien Romeo og Julie. Den billige Priis for denne værdifulde danske Bearbejdelse af den store Digters Dramaer, der udkommer i 18 Leveringer à 40 R., hørt godsigjøres tiltrædende Subscribers 10 pCt., lader formode, at Værket vil finde en betydelig Afsetning i de nordste Lande.

Franste Spaadomme for 1846.

Af Almanach comique.

1.

Henryk over at have opdaget et Druidealtar i Meudon, vil Dumicivalraaber for denne Stad ikke lade det blive derved med sine archæologiske Undersøgelser, og alle de Stene, man finder paa de

meudonnensiske Marker, vilde blive underkastede en Control af Stedets Værde og deres Briller. Man vil saaledes tilsluttet finde en Blok, paa hvilken Julius Cæsar skal have siddet under hans Tæg og Gallerie. Der vil blive udlovet 10,000 Francs til den Vantro, der paa en autentisk, uanfædelig Maade kan bevise, at Julius Cæsar 1666 har siddet paa den omhandlede Sten. Denne monumentale Sten vil endelig blive forerret til Nationalbibliotheket, for at sene som Sideskuffe til Kong Dagoberts berømte Løvekol. Man kan ikke gjøre formegter for at ommuntre Dmarksomheden for Mellemværet efter store Mand.

2.

Uagtet *Le Constitutionnel* definitivt har drøbt den evige Jøde, som er Dod, gjennemboet af Eugene Sues Pen, saa vil dog en Borger i Brüssel i Prædiken paaftaar, at have set denne Mand med det lange Schæg. Efterat Stedets Autoriteter have inddraget nærmere Underretninger om Sagen, vil man erfare, at denne belgiske evige Jøde ikke er andet end en simpel Eftergjærelse af den viretelige.

3.

Maleriudstillingen for Aaret 1846 vil ikke blive mindre glimrende end de foregaaende Aar, og fra den første Februar vil Mlleis Plads være betat med en Skare af Malere, der vilde nedlægge deres Værker for dette Nationalmonuments Døre, idet de benytte sig af Regjeringens Tuggepligtighed, der endnu har arbejdet den fra at lade strive med store Boghaaber: „det er forbudt at betalde disse Mure“. Det forstaaer sig, at af de 33000 Malerier, der indlendes til Bedømmelse, vilde 30,000 tage Veien tilbage til de Ateller, der har set dem fødes. Kunstnerne vil troste sig, som altid, med at sjælde Dommerne ud, og han vil hjemme hos sig anordne en offentlig Udstilling, hvilken Udstilling vil blive beæret med hans Portnerstes Besøg, — dersom denne Portnerste har paataget sig hans Dvartning.

4.

Sommeren 1846 vil ikke give efter for de fleste foregaaende, det vil sige at den vil findes ganske fortraffelig af Paralytismagere og Dmibusierne. Samfundet vilde alle Fremadcentreprenuers sjonne Dromme falde i Vandet.

Repertoire.

Søndag: Kun tove Aar. La Lithuanienne. Ude og hjemme.
Mandag: Den sorte Domino.
Tirsdag: Kun tove Aar. Rafael.
Onsdag: Kong Hens Datter. Volk. De Uad-skelige.
Torsdag: Statsmand og Borger.
Fredag: Corinth's Belæring.
Lørdag: Den Stundesløse. Uagertkarl og Sanger.
Søndag: Høllen i Marly. Dands. Debatten i Politivenn.

Indhold.

Köpenhamn, af Orvar Odd.

Fordrydere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.

Seydelmann som Kunstner, dramaturgisk Afhandling af Rötischer.

Det kongl. Theater. Kunstforeningen. Kunst og Litteratur. Franke Spaadomme.

Bondens Feiltagelse.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han sikkert træffes hver Formiddag indtil **Kl. 11**.

Af dette Ugeblad udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ kvartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Dvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ikke. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagere **F. S. Eibe**.

F. S. Eibe,

Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,

Bogtrækker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Medigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 7.

Søndagen den 16de Novbr. 1845.

Theater, Kunst og Litteratur.

— Jenny Lind er traadt op i Berlin som Norma, og er bleven modtaget med overordentlig Enthusiasme.

— (Paris) Paa Theatre français har man opført en Tragedie af Hippolyte Bis: *Jeanne de Flandre*, som er bleven modtaget af Publikum med Latter og Viben, og paa Ambigu comique et Melodrama, *Les trois musquetaires*, i tolv Afdelinger, med stort Spectakel, af A. Dumas og Maquet, som har gjort megen Lykke, men rigtigst ikke ved sine pragtfulde Decorationer, og den Glæde, hørmød det er sat i Scenen.

— I Dresden har en ny Opera, Der Tannhäuser, med Tert og Musik af Kovelmeister Wagner, vundet Bisfad. Wagners første Opera, *Cola Rienzi*, der i Dresden gjorde Lykke, men ikke ret vilde finde Anerkjendelse paa andre tydske Scener, havde den Feil at være saa lang, at den, efterat være opført deel ved den første Forestilling, maatte deles i to Partier, der fremdeles altid gik to Afstæter efter hinanden.

— Meloncellisten, Kammermusikus Kelleman, vil i denne Maaned tiltræde en Kunstrejse til Holland, Belgien og Frankrig.

— Paa det Klingske Forlag er udfømt: **Digtninger af C. K. Wolbeck**. Samlingen indeholder, foruden endel nye kvæfne Digte, det ved en Sommerforestilling iaar opførte Drama *Venusbjerg*et.

— Det første Nummer af et nyt Ugeblad er i disse Dage udfømt i Alborg. Dets Titel er: **Ualmindelig Danst og norsk Litteratur- og Boghandels-Tidende**, under Medvirkning af flere Videnskabsdyrkere og Bogvæner udgiven og redigeret af **Bernhard Née**. Tidendes Hensigt er at gjøre Publikum bekendt med Pressens Frembringelser, og den vil derfor levere korte Anmeldelser af de vigtigste udfømne Nyheder, en ugentlig Revue med Udfigt over den litteraire Virken og Productivitet, og en Feuilleton med Correspondensartikler og underretten med Uddrag af interessante nye Skrifter. Dglaa med den svenske Litteratur vil den senere hen bestjæftige sig. Der vil udføme et Nummer i stort Format ugentligt, og Abonnementsprisen er anført til 3 Rtl. kvartaliter.

Den berømte svenske Digter Rector Almqvist, Forfatteren af "*Torruosens bok*", gjæfter i disse Dage Kiebenhavn paa Gjenrejsen til Hamborg.

Om Feuilletons-Romanerne.

(Efter Paulin Limayrac.)

Digterne, baade de store og smaa, tie nu medens hele Armen af Romanfrivere er paa Benene og helder sig paa Kamppladen. Romanfrivernerne indhylle Verden i et ubrydende Net af Romaner, og Mængden raaber Bravo! Hver Morgen udbrede flere end hundrede fluvende Blade Stumper af Fortællinger fra den ene Ende af Frankrig til den anden, og der er en umaadelig Masse af Følt, som vente derpaa, som paa en Diana. Dette er en ny og meget farfarud Stilling. Siden Romanen har søgt sin Frihed for at bestje sig til Fortællumpen, det vil sige til Dagsbladet, har den sit paa det Føre. Den har først en factiff Maagt for sin Frihed; det er durt; men derom den led denne Maagt tjene til vor Førdel og til sin Fere, saa vilde hele Verden vandre. Men det er ikke saaledes, og den meest overdrevede Dittimisme vilde være nedt til at tilfaae, at hele Verden har tabt ved denne Smaamynt, som titulerer uden Brystbillede ved Føden af Journalerne, og ikke ved disse Mesterværker, som have erhaft saa megen Symmerfømbed omkring sig, og som ved et blindt og pratende Rygte have vundet Popularitet i det Førene.

Hørdan det maatte gaar, var at forubse. Naar en Romanfrivere forfatter et Væbde, som han vil lade gaar ud til Verden som en Bog, saa lader han Virkningen fremtræde i sit Møment. Dramaet naae sit Punkt; han aflyder, med eet Ord, sin Fortællingsens Muie. Men naar han skriver et Værk, der skal komme ud hver Morgen i Stumper, saa er det sjenstunligt nødvendigt at mangfoldiggjøre sine Virkninger uden Maal, at forcere Situationerne, at tage sin Tilflugt til Theatrecoups, som for den første Deel af Tiden ikke have noget med Handlingen at gjøre, thi Væseren vil ikke have læst fergjæves, han gjør Førdring paa at faae sit Sind dagligt sat i Bevægelse. Hvad dette angaar, da har han ikke noget at bestjæftige sig over; hele den nuværende Romanfriververs Talent vender sig mod dette Reultat, hvilket han opnaar, hvad det saa forer ham. En Forfatter, hvem man kunde navne, og som ikke er den mindst heldige i disse Tasterhæftersamler med Hønnen, har til usoranderlig Sedvane, naar hans Samtel bliver mat, at lunte det med en uventet Aabenbaring, en mystiff Hændelse, hvis Nølesning man ikke faaar førend fire og tyve Timer derfra, lige som Charaderens. Det er sandt, at Læseren den næste Dag kun finder sig halvt tilfredsstillet, dersom han endog ikke feler sig tagen ved Færien; men dette gjør intet til Sagen, hans Nygjærrighed har dog været rakt i en deel Dag, og det er allerede meget. Man vil sige, at dette Spil er farligt,

Ernst Heringf.

Em. Braunstein & C. lith. inv.

F. Lotmann lith.

EN „TENDRE ASSOLUTO.“

Freia 1845.

Zephyr og Rosenknoppen.

En Rosenknop, som nys sprang ud,
I Dalen stod, en yppig Brud.

Naturen havde med gavmild Haand
Saa rigt beldyret dens Klædebon.

Saa fløit den sted og stued ned,
Het som en Dronning i Blomsterbed.

Forbi den risted en Kilde Klar,
Den Rose sig spæled saa tid i dens Klar.

Hun var jo saa skøn, saa uskyldig net,
Het aldrig hun blev af den Kærlighed bet.

Dg Zephyr kommer med Ungdomsind,
Han ekkede Rosen saa skøn og saa mild.

Men Rosen sig neied saa tugtig og blig,
Mens yndigt hun redmed som Astruens Sky.

Undseelig hun vender sig bort en Stund,
Dog skjæter et Kys han paa hendes Mund.

Han holdtler i hendes Ore saa lyst —
Dvert Sut hun fanger med hærslig Lyst.

Dg Striden blev til en salig Leg. —
Da Tølen daled og Maanen steg.

Du vort hun blussed saa elstovsvarm,
Dmslyngtet driffigt af hans Arm. — —

Dg atter til smilende Blomsterbed
Den rødrende Morgen sig smilte ned.

Du saa den Rose med blegnet Kind,
Dg slagred, en Boldt for den saade Wind;

Dg Brudebragten, saa fin og saa rød,
Hvævede de blante Løver flød.

Carolis.

Alene er det en gammel Mand
af Gæstgæst, som først maatte se
eller inod Jacob, hun havde tit hørt om
Jedstegne, men hendes egen Ustikkelig var
aaftenbar. Hvor sorgfuld vendte hun tilbage
til Landsbyen! — Bageren vilde hun
holde hende til Skiftetiden, Præsten gjorde
hende bitre Nebredelser og sagde, at han
maatte indberette Sagen til Foreningen.
Fattig og forlabt var Magdalene og dog fandt
hun en Kross deri, at hun havde givet Jacob
sin Sparclassebog; man maatte vort sende
den hos ham, og hun tænkte, at hun levere
vilde disse set, naar han beandt skandin
der Hertogene. Hun sagde Bageren vort
og ved den at læge et godt Ord ind, men
han vendte hende — Sagen havde sig Gang,
og vortet var mere at gøre. Du er kalsad
af med dine Penge, sagde han, thi dem eede

EN „TENDRE ASSOLUTO.“

Zephyr og Rosenknoppen.

En Rosenknoy, som nys sprang ud,
I Dalen stod, en yppig Brud.

Naturen havde med gavmild Haand
Saa rigt baldyret dens Klædebon.

Saa stolt den stod og skued ned,
Ret som en Dronning i Blomsterbed.

Forbi den rised en Kilde klar,
Den Rose sig spejlede saa tidt i dens Glar.

Hun var jo saa skøn, saa usigelig net,
Ret aldrig hun blev af den Spejlen træet.

Dg Zephyr kommer med Ungdomsild,
Han elskede Rosen saa skøn og saa mild.

Men Rosen sig neied saa tugtig og bly,
Mens yndigt hun rødmed som Aftnens Sky.

Undseelig hun vender sig bort en Stund,
Dog skjæler et Kys han paa hendes Mund.

Han hvidsker i hendes Dre saa tykt —
Hvert Suk hun fanger med kjærlig Lyft.

Dg Striden blev til en salig Leg. —
Da Solen daled og Maanen steg,

Da hoit hun blusfed saa elskovsvarm,
Dmslyngtet dristigt af hans Arm. — —

Dg atter til smilende Blomsterbed
Den rødmande Morgen sig senked ned,

Da saa den Rose med blegnet Kind,
Dg slagred, en Voldt for den kaade Bind;

Dg Brudebragten, saa fin og saa rød,
Genover de blanke Bover stod.

Caralis.

Forbrydere.

En Landobphistorie,

af

Berthold Auerbach.

(Sluttet.)

Den rette Mand.

Magdalene var snart igjen bleven løsladt af Fængslet; hun kunde hverken vidne for eller imod Jacob, hun havde ikke kjendt den Indseerne, men hendes egen Uskyldighed var aabenbar. Hvor sorgfuld vendte hun tilbage til Landskhyen! — Bageren vilde kun beholde hende til Skiftetiden, Præsten gjorde hende bitre Bebreidelser og sagde, at han maatte indberette Sagen til Foreningen. Fattig og forladt var Magdalene og dog fandt hun en Trost deri, at hun havde givet Jacob sin Sparekasseseb; man maatte have fundet den hos ham, og hun troede, at han lettere vilde blive fri, naar han dermed erstatte det Borttagne. Hun sagde Bageren dette og bad ham at lægge et godt Ord ind, men han betydede hende, at Sagen havde sin Gang, og derved var intet at gjøre. Du er ialfsald af med dine Penge, sagde han, thi dem eede

Procesomkostningerne. Men der stier Dig Din Met.

Set Haab opløvede Magdalene igjen; Barbele, Ornevertinden, lovede at tage hende i Tjeneste. Nu havde hun dog et Underhold for Vinteren; men hun maatte blive i Byen, og hvor gjerne havde hun forladt den!

J, som i hele Eders Liv ere opvoxede bevogtede og skjærmede i Familiefredsen, hvem en hjærtlig Haand forsnyede og smykkede med Alt, fra det første Buggelinned til det bugnende rige Udsyr, J som aldrig have staaet alene og frysende udenfor i den vide Verden, hvor der ingensteds var et Die, der stuede frygtfomt og længselsfuldt efter Eder, — J kunne neppe fatte, hvad der oplader sig i en Piges Sjæl, til hvem det siden den første Barndom led: Din Skjæbne er givet i Din Haand, Du tilhører og har Ingen, Du er alene, al Hjærtlighed og alt Livsophold maa Du erobre, Du kan hvert Minut blive udstødt og blive fremmed igjen; intet uopstøjeligt Familiebaand omslynger Dig ud over alle Livets Bildfarelser og Omverlinger.

Saaledes at leve uden Noget, man kan hængse sig ved, er vel ogsaa en Frihed, men det ungdommelige Hjerte, især en Piges, gjør det saa godt at adlyde, at overgive til en fremmed Villie Ansvarligheden for Livsødsindingerne. Derfor havde Magdalene ladet sig udplyndre af sin Fader, derfor adlød hun derpaa saa glad Doktor Heisters Forholdsregler, og hun vilde trække for Jacob og taale hans Tungstind og hans Luner som en ydmyg Tjenestepige, naar hun blot havde et hjært Minneske, der tilhørte hende og hvem hun tilhørte.

Nu var hun igjen ganske alene. Hun vendte

sig til alle Menneskers Fader, hun vilde med al Magt gribe hans Haand, han skulde føre hende; hun ønskede et Tegn, en bestemt Befaling, hvad hun skulde gjøre; hun havde jo levet redeligt. Skulde hun bortdrage alle Tanker fra Jacob? det kunde hun ikke. — Hvem der saae hende ligge saa sonderknust i Kirken, havde Medlidenhed med hendes Anger, men Ingen hjalp hende, selv ikke Præsten, der var vred paa hende, fordi hun paastrød sin Ustyldighed.

Magdalene bankede om, udmattet af Kummer; hun haabede, snart at blive forløst ved Døden. Gostvinden legede med de affaldende Blade, og lod dem først i Døden sove, hvor frit man tugges sig i Luften. Om Jacobs Skjæbne var der endnu intet afgjort, kun pinede foruden Undersøgelsesdommeren ogsaa Portneren ham med sin paaatrængende Fromhed. Den Gode! Vi kende ham allerede fra Scenen i Foreningens Forværelse. Han havde med Nødsighed og alene ved sine salvelsesrige Taler opnaaet sit Maal. De Frommes meget mægtige Parti havde skaffet ham denne Post, og han virkede i deres Mand, prøvede om Selbforægtelse, og om at sætte sit Haab ene paa det Himmels, og besandt sig ret vel og rigeligt næret henede.

Jacob kunde saa meget lettere modstaae hans Formaning, som han sølte sig fuldkommen skyldfrie, og dog som undertiden den mørke Hoffsolekse udenfra ogsaa over ham. Han vilde sege Bederbøvelse i de ham paa- nødte gudelige Smaaøgger, men disse Blade vare ligeledes høfligt visnede, og prisfede Vinteren, al Naturs Død, som det eneste sande Liv.

En Middag gik Magdalene udenfor Lands-

byen til Hampsbrydningen. Saagen havde lagt sig og glimrede paa Græs og Stubbe; en forfriskende fugtig Wind blæste; de vilde Drengene havde blifft og her revet et Hul i Gjørdet, for hurtigere at kaste et forglemt Gæble ned fra Trøet; fra alle Sider hørte man Bjeldetlangen fra de græssende Røer og Bogternes Pidskethald; nede paa Engen stod en Dreng med Pidsken ved en Ild, og sang lystigt ud i Verden; langt borte hørte man Braget af Hampsbrydningen. I Bogetrættet knalbede et Stub, og forstrækkede si en Sværm af Spurve ud af Hækken, og dem agtede dog Ingen et Stub Krudt værd.

Broget svæmede det endnu overalt derude, som om man maatte tumle sig for den strenge Herre, Vinteren, udbræder sin hvide Dug, og Ingen tør komme til Gjæst uden hans Gøstfræster, Ravnene, der nu allerede sidde i store Skarer blifft paa Kirsebærtræet, holde Raad om Nigets Fremtid og love Kragerne i deres Lakailbrøe og de leffærdige Spurve deres Gunst og et Naadesbrød. De kloge og tillidsfulde Ravn! De lade sig ikke strække, hende Stubbvidden af Gæds Baaben, de lade Gæder komme ganske nær, og vilge først da roligt, og neppe hate I vendt Nøggen til, saa ere de der igjen. De kloge og ædeltsindede Ravn! De sjæle hvad der blinker og glimrer og glæder Mennesket, og høre det bort til deres mørke Næder, ikke fordi de selv have Glæde deraf, men for at Menneskene skulle savne det. De kloge og frie Ravn! De hende ikke Fæder og ikke Mosderfølelse.

Det var nu saadan ret en Dag til stille, uendelige Drommerier; men Magdalene var ikke oplagt dertil; hun estertænte hun et Die-

blifft, hvorfor man taler om Navnefæder og Navnemødre, og gil derpaa hurtigt til Hampsbryderen.

Med Hampsbrydningen hjælper altid et stort Antal den, der just idag har Touren. Hampsbryden bliver endnu hurtigt tørrer over, det i Leret gravebe Ildsted, og derpaa forarbejdet til reen Hamps og Blaar paa den simple Bryder, af skarptakket Træ. Jo lystigere de mange Brydere klapper, jo mere føler man sig opmuntret til at have sin Stemme høit til afslags Pasklar. Der bliver da ogsaa mangt et Forhold og mangen en Charakter dygtigt forarbejdet til Blaar, saa at Skjæverne flyve rundt omkring.

Magdalene havde stillet sig med sin Bryder yderst ved Enden, og man lod hende i No, hun var for ulykkelig til at spotte med. Men nu blev hun udrebet af sin No. Det er en gammel Skik hos Hampsbryderinderne, at Enhver, der kommer forbi, maa give dem en Drikkefiling. De gaar den Kæmmende imøde og strøe ham Skjæver for Fødderne, og naar han ikke vil give dem noget, saa ønske de ham, at han aldrig maa ligge roligt i Sengen, men stedse stille sig paa Skjæver; de Andre komme da til og overstrøe ham fra alle Sider med Skjæver.

Men nu saae man en Mand komme op af Veien. Alle loe; det var Frieder. Magdalene, der var kommet sidst, stulde strøe for ham; hun vilde ikke, men da Alle begyndte at skænde heftigt, begvemmede hun sig dertil. Hun gil Frieder langt imøde, længere end det var Skik, og sagde, det hun med nedslagne Dine kastede Skjæverne: Fæder, gib mig noget, at jeg kan faae No. Frieder greb i Kommen og gav hende en heef Ser-

kreuzer. Nu var der en Jubel, da Pengene kom, og en Dreng blev strax skiftet bort for at hente Vin.

Frieder var gaaet videre og Magdalene arbejdede igjen i Stillehed.

Var Frieder virkelig hendes Fader? Desværre var han det. Jacob havde Net, da han engang bemærkede en Lighed mellem hende og Frieder. Siden Frieder havde taget Steerne, havde hun ikke talt et Ord med ham. Hun havde for første Gang seet ham igjen, dengang da han gik med Jacob. Hun var bleven dybt forfærdet, og som ved en hemmelig Forsaaelse havde de ladet, som om de ikke kjendte hinanden. Engang ved Brønden havde han speget med de andre Piger og ogsaa tilfaldt Magdalene, men hun var gaaet bort uden at svare ham.

For nu at gjøre alle Ulykkers Maal fuldt, var Frieder atter kommet til Landsbyen; Magdalene havde talt med ham, hun kunde ikke mere undgaae ham.

Nu havde hun atter Gen, der tilhørte hende for alle Tider. Magdalene var dybt bedrøvet.

Da hun om Aftenen huggede Midsbrænde bag Huset, kom Frieder ventligt imod hende og sagde: godaften, Magdalene. Hun stod som naglet fast; Kjøffemænd blev hende pludseligt saa tung, at hun ikke mere kunde løfte den. Hun lod Frieder sige hvad han vilde; hun hørte ham ikke og stirrede rædsomt paa ham. Pludseligt foer der hende som en vild Anelse gjennem Sjelen: hun hævdede Dren, og stod som en Hævnens Engel og raabte: Giv Pengene hid! I har sjaalet dem fra Bageren! Hun rev med den venstre Haand Frieder Huen af Hovedet; denne havde hun

kjendt igjen, han havde i hiin Nat trykket den dybt ned over Panden. Frygteligt truende stod hun der og hendes Læber bævede. Frieder grinede haanligt til hende og sagde: Probeer det kun, hug til, hug mig Dren i Hovedet! men gjør det snart! Du er jo kommet til Verden i det første Vægtstøb, i Kirkebogen er jeg jo dog ikke Din Fader.

Magdalene lod Armen synke. Hun samlede hurtigt Brændet sammen og gik ind i Huset. Frieder tog den afstafede Hue op, krammede den med en Forbandedse sammen; Haanden og gik bort.

En ny Overraskelse! Er Magdalenes indertligste Drøst blevet til Birkelighed? Gist kommer Doktor Heister med Buchmaier og igjennem Byen; paa ham havde Magdalene just tænkt; han kunde løse alle disse Forvirringer, og nu — nu flyede hun for hans Nafn ind i Huset og stod i Kjøfkenet, og havde ingen Klæde til at puste til Jlden med Toærerne brændte i hendes Dine og vilde dog ikke falde. Hun stod der og lagde Haanden paa Panden, Alt var hende som en Drom, at hun havde talt med sin Fader, at Heister var der. Men eet stod fast: Frieder havde paaany bragt hende i Ulykke. Spændet paa Huen havde allerede dengang om Matten paa faldet hende. For sig selv turde hun afbøde en fremmed Forbrydelse, men Jacob turde hun ikke lade lide.

Men hvad skulde hun gjøre? Gist Faderen, her den Gfælde! En kold Gysen og en flyvende Hede vekslede i hende. Hun blæste saa heftigt til Jlden, at hun sviiede den vilde Lof.

Efter Aftensmaden gjorde hun sig et Grinde, og gik hen i Kjøfkenet i Ornen. Hun maatte have Visshed om at Heister var her; hun

troede ikke ret sig selv. Hun kiggede gjennem Vinduet ind i Stuen og — et nyt Under! Hun saae Negjeringsraaden, den venlige, stolte Mand, der saa ofte havde været hos Heister's. Men Barbele bekræftede ogsaa at Geister var der, og just havde bestilt Pandekager. Magdalene glædede sig ved at fortælle, at han gjerne spiste dem ret tynde og haardbakte; hun hjalp hurtigt til og rørte Deigen ret dygtigt om, og gav ikke No, før man endnu kom to UG deri. Da der endelig blev rettet an, sagde hun til Barbele, at hun maatte berette „Herren“, at hun var der, og nødvendigt maatte tale med ham. Neppé havde hun sagt dette, før hun vilde tage sit Dø tilbagé, men det var forsilde. Barbele stod allerede i den aabne Dør, gjennem hvilken nu Negjeringsraaden kom ud i Kjøkkenet, og bad om en Niisgigt til at rense sin Vibe med. Han studsede, da han saae Magdalene, og sagde, idet han tog hende om Hagen: Du seer jo ret daarlig ud! Ikke sandt, i Staden er der dog bedre?

Magdalene var nærvæd at synke til Jorden af Frygt og Angst; men Arbeide hjælper ud af alle Forlegenheder. Hun tog hurtigt Gaffelen fra Pigen og vendte Pandekagen i det brændende Smør, og sagde: Man maa venne sig til Alt, Hr. Deramtsdommer.

Negjeringsraaden, hvis Befordring endnu ikke var blevet Magdalene bekendt, trak sig snart tilbage og sagde til Afsted: Jeg vil sige til Doktor Geister, at Du er her; jeg vil saae ham herud, eller vil Du komme ind?

Alt nei, nei.

Det var nu meget godt, thi Barbele havde ikke havt Mod til at udrette Geindet, og hun fandt det ogsaa upassende.

Men nu blev Magdalene paa engang forførdelig bange. Hun havde glædet sig saa meget til at see den ædle Mand igjen, at søge Trost og Hjælp hos ham, og nu greb en navnløs Frygt hende. Hun ilede raskest ud af Kjøkkenet, ned af Trappen, og hjem. Hun vilde ogsaa have ventet forgyæves, thi inde i Storstuen, der ved en Brædebæg var stilt fra Gæstestuen, sagde Negjeringsraaden:

Jeg har i dette Dieblis seet den lystige Pige, der for nogle Aar siden tjente hos Dig. Hvor hun seer jammerlig ud. Hun staaer derude i Kjøkkenet. Hun har været sin Allertjæreste, den smukke Postillon, behjælpelig ved et Lyveri. Der gives alleslags Connectioner i denne Verden. Husker Du endnu denne Karl? han vilde, at der ikke maatte komme andre Losgivne i Landsbyen, end han, han havde ingen Tillid til Kammeraterne. Men vort Land vilde være for lille, naar man skulde sætte enhver Forbryder hen i et særstilt Terrain; dertil maatte vi have Sydamerikas Prairier.

Det behøvedes ikke, svarede Geister. Eigeindtil Forbryderne ubstrækker sig det Onde, der fremkommer af Tidslands Sønderlemmelse. I et stort Land, der har Genhed, er det et Menneste, der har begaaet et Feiltrin, lettere muligt, fjernet fra Stuepladsen for sit Fald og dog indenfor Fædrelandet, bebogtet og dog ubekjendt, at begynde et nyt Levnet.

Deliciøs! raabte Negjeringsraaden, Du kan gjøre Opsigt med, Du kan løse Patent paa, at have fundet dette teleologiske Beviis for den tydske Genheds Nødvendighed.

Der indtraadte en længere Pause. Man mærkede, at begge Bennerne, — saaledes kaldte

de sig endnu stedse, — vare forfæmte over at have fundet hinanden her. De skulde Hensigten med deres Reise for hinanden, og dog vidste hver af dem den Andens.

Min Hofreise leverer mig prægtigt Udbytte, begyndte Regjeringsraaden igjen. Jeg har fundet ganske magnifike Kabinetsstykker fra Nococotiden, og kjøbt dem for en Spotpris. Jeg kan nu meublere endnu et stue Værelse i Menaisfancesnagen.

Heister lo ved sig selv over sin Vens Snildhed, men han søgte ogsaa idag Lyft til at lege diplomatisk med ham, som Ratten med Musen. Han søgte sig saa tryk i sin virkelige Mission og skød en anden i Forgrunden, idet han foregav, at han, som Bestyrelsesmedlem af Foreningen for løsladte Forbrydere berøiste Egnen, for at se til dens Væibørn.

Saalædes legede de to Venner Skjul med hinanden, saa at Buchmaier, der sad hos dem, betragtede dem med Forundring.

Ah, udbrod Regjeringsraaden igjen, jeg havde nær glemt at gratulere Dig, Hr. Direktør; Du er jo kommet ind i Directionen for Jernbanen. Der seer man dog, hvor I Liberale ville hen. Derfor have I faaet det bragt dertil, at Jernbanen ikke bliver Stats- eiendom, for at ogsaa I kunne have Embeder og Titler at uddøle. Ikke sandt, saadan en Titel smager dog godt!

Ganste vist, svarede Heister, vel smilende, men dog noget stød, vi have lagt an paa at ruinere Titlerne, deres Nimbus falder af dem. Og dertil kommer endnu: Ederes almægtige Stat skal ikke opdygne sig ny Magt, for atter fra øverst til nederst at gjøre et bestemt Slæg afhængigt ved Embeder og Forsørgelser.

Der seer man atter Jer Korsfyndede, som kalde Eder Liberale! Om end Staten ikke er som den skulde være, hvilket jeg i mange Punkter indrømmer, saa misfjende I dog alle Principer for Statslivet, naar I gaae ud paa at indskrænke og spalte Statsmagten. Saae I engang en Stat, som I ønske den, saa have I, med disse Grundsetninger, et Sværd af Træ, som hverken kan hugge eller stille. Man kan være mere frisindet end I, om man ogsaa ikke stemmer overens med Eder, ja man maa det ikke; Statsmagten er det Høieste!

Sig hellere Embedsmagten, saadit Buchmaier halv høit ind. Regjeringsraaden syntes ikke at ville indlade sig paa videre Forklaringer, han stod op og gjorde atter sin Mundgang gjennem den store Krostue og Skjottenet.

Heister og Buchmaier sadde misfornøiede sammen og den Sidste sagde: Regjeringsraaden er ogsaa kommet for at lade sig vælge til Deputeret af vort Distrikt.

Jeg ved det nok, svarede Heister, men da han lægger Skjul derpaa for mig, saa siger jeg heller ikke noget.

Overamtmanden har ogsaa allerede mange Stemmer for ham i Vosen, vedblev Buchmaier; der er denne Gang altfor mange Fogder blebne Balsgænd; Overamtmanden har altid Fogderne i Lommen; de løbe ikke fra ham; dem kan han trykke naar han vil. Og saa bedder det ogsaa, at vi faae en Sidebane, naar vi vælge Regjeringsraaden.

Dum Snak!

Han synes slet ikke saa dum, bemærkede Buchmaier; hvad han der nyligt sagde, er

dog ikke saa galt, kjendte jeg ogsaa nok veed, gennem hvilket Gul han vil ud med det.

Gjennem hvilket Gul? Gjennem det tomme Knaphul, til en ny Orden, svarede Heister leende. Det spærrede Munden op og er saa sultent, og dog vil det ikke styve noget ind. En Stump Baand kunde man dog unde det til Foder.

Denne Tone slog an hos Buchmaier, han smilede fornoiet og Heister vedblev: Lad Gjer dog ikke føre om ved Næsen af et Par fiintspundne Talemaader. Manden har taget sin hvirode Orden ud af Knaphullet og sine hvirode Talemaader ud af Munden, og viser sig ganske jevn for Gjer. I har jo selv sagt, han taler om Statsmagt og mener Embedsmagt. Vi ville ogsaa, at Staten skal være stærk, men den skal kun være det derved, at den fører Oplysning over den Magt, der ligger i Borgernes Hænder.

Heister forklarede nu vidtsøgtigt, hvilken Kraft der boer i en ledsoiet Staf, som frembyder af selvstændige, frie Institutioner.

Vi see, hvilke Bevægelser, der finde Sted i Landebøyn. Hvem vil vel midt i Valgkampene tænke paa den ulykkelige Pige og den fængslede Knos? Og dog, — saa vidunderligt sammenslunge Livets Traade sig, — dog skulde just derved den sorgelige Historie finde sin Ende.

Negjeringsraaden kom pludseligt ind igjen og sagde: Udenfor gaare det vidt til. Embedsjaegeren, Frieder, fører det store Ord. Jeg maatte have mistet et criminalistisk Lugteevne, hvis den Kæl ikke har freistjaalet Guds i sin Lomme.

De Tre vare stille og lyttede, da Frieder raabte udenfor:

Ornevært, bring mig en ægte Hvinfvein! denne her smager jo af ingenting.

Da den bedre Vin var kommet og hurtigt udtømt i eet Drag, raabte Frieder atter: Ornevært, har Du ingen Hund der?

Hvorfor? spurgte Konrad.

Nar! raabte Frieder med klingrende Latter, jeg har saa mange Krondalere, at jeg gad give en Hund dem af øde. Meelorme! Meelorme! hvinede han tumlende, jeg har trukket dem ud af Bagerens Næse.

Han slog Glasfod mod Bordet, saa Staaerne skar ham i Haanden; han stampede veldigt mod Gulvet, før med begge Hænder i sit Haar, skar med Tænderne og raabte, kjendte Ingen vilde tage fat paa ham: Bort der, bort! Hvem der rører ved mig, skærer jeg Halsen over paa! Bort! bort!

Han stirrede sløv hen for sig; derpaa lod han Hænderne falde, Hovedet sank nedse dybere og han lagde det paa Bordet, som om han vilde sove; men med Skuldrene rystede han endnu afværgende, som om Dogen tog fat paa ham.

Buchmaier, Heister og Negjeringsraaden vare traadte ud i den store Krostue. Før Heister blev snart det Hele klart. Han kjendte Frieder som Magdalenes Fader. Ingen uden han havde sjaalet Pengene.

I sin Nuus blev Frieder bragt bort. Han havde kun været sig mod Angriberne i hans Tanker, mod de virkelige var han aldeles villig, for saavidt som der i hans Tilstand kunde være Tale om Willie.

Den næste Dag blev Frieder ført til Staden. Han forlangte, først at blive bragt til Magdalene, hvem han havde meget at sige. Men Magdalene hørte og saar ham

ikke, hun saa i Feberphantasier, og raabte kun sundom i Dromme: Døt med Dren! bort med Dren! — Gigger Maaren i Hovedet! — Navnen har Steerne —!

Geister stod med Saarer i Dinene ved hendes Leie. Frieder bekiende ham ogsaa sin tidligere Forbrydelse, og at Magdalene var fuldkommen skyldfri.

Jacob blev nu frigivet. Frieder kom i hans Fængsel.

Som en seivende Helt blev Jacob modtaget i Landsbyen. Alle trængte sig omkring ham, Alle grebe hans Haand. Man kaldte ham en brat, vacker Karl, og var høist venlig mod ham. Man roste ham endnu næsten mere end man var berettiget til, thi Ingen kjendte noie Dydden af hans Væsen; men Enhver havde noget at bede ham om Forladelse for, og kom ham nu imøde med dobbelt Kjærlighed.

Geister tog sig af Jacob som af en Broder, og denne erkjendte nu selv, at Magdalene havde Ret, naar hun paastod, at der gives et Baaud mellem Menneffene, der vækker ud over Slægtskabet, den frie, reentmenneskelige Kjærlighed.

I den hele Egn vandt det Geister alle Hjertier, at han havde bragt Ustyldigheden for Dagens Lys. Han var allerede Alle bekendt som en frisindet Mand, nu var han ved sit menneskefærlige Sind i de snevrere Livsforhold traadt dem nærmere. Den positive Frisindethed viste sig for Alle i sin oprindelige Kjærlighed, Humaniteten. Hertil udbredte sig endnu det Nygte, at Geister fornemmeligt var kommet til Byen for at befrie de Ustyldige, da han allerede længe havde anet Sagens rette Sammenhæng. Med stor

Stemmeheerhed blev Geister valgt til Deputeret, og han forsvarede Folkets Rettigheder med seietrykkelig Frimodighed.

Dg Frieder? Vi maae trænge ind i Fængslet til ham, men ville kun erfare lidet; han, som hadede Lausheden, han bevæger nu neppe Læberne til et Ord. Der maatte hvile endnu en tung Forbrydelse paa ham, thi undertiden mumler han dog hen for sig: Skam Dig, gamle Nafferknegt, Du har selv lagt Dig Strikken om Halsen, — Du har lært det, — gjør det ret! — Skam Dig, Vinbøvret!

Anden Dagen efter Frieders Fængsling hjerte ganske tidligt en tohjulet Karre, forspændt med en mager Hest, igjennem Dalen ind til Universitetsstaden. Paa Karren stod en lang Kiste, og deri laa Frieders Ligg. Han havde hængt sig i Fængslet. Svære, hemmelige Forbrydelser havde han taget med sig over i den anden Verden. Snart hvit i Lufsten, snart nærved ledsagede Navnene Karren. Deres høse Strig var den eneste Klagelyd, man horte. Vognen gik dem for langsomt, og de flei forud og satte sig paa en fremspringende Fyregreen, lode Vognen vinde et Forspring, og fulgte da atter hvsfende med den. Eller var det Kammerater, de maatte kalde hid, og lade afløse sig. Rudsten troede idetmindste suldt og fast, at det var de samme, der fulgte ham lige til Stadsporten.

Frieder har qvalt hemmelighedsfulde Forbrydelser med sig. De Lærde gjennemforskede hver Aare i hans Legeme, men hans Livs Hemmelighed finde de ingensteds.

En venlig Genius havde neddyssset Magdalene i Feberphantasier, hun bortsov de sidste Dages Lidelser og Glæder. Da hun efter flere Uger blev helbredet, tog Geister

hende igjen til sig i Staden. Hun blev atter det lykkelige, glade Barn som fordem, og lever i den Tro, at Frieder er død en naturlig Død.

Magdalenen havde ingen No, før Geister havde aabenbaret for Jacob, i hvilket Forhold hun havde staaet til Frieder. Han gysede smerteligt over denne sidste grusomme Tilskikkelse, men forjog Tanken derom med sielden Mandskraft, hvortil ogsaa en ny Overraskelse bidrog sit.

Da Fru Geister traadte ind i Kjøkkenet, gjenkjendte han strax i hende den unge Kone, hvem han paa hiin skæbnevangre Aften havde glædet saa meget med sin Musik; hun var forblevet i hans Erindring, men Geister havde han ikke kjendt igjen.

Et venligt Erindringsbaand blev efter gjen-sidig Meddelelse derved igjen knyttet fastere.

Byggen paa Jernbanen.

Hvor lidet og hvor snevert er ofte Maalet efter en stor og vild Livsbane, fuld af haarde Kampe, og det saavel i den heitslyvende, Almeenheden helligede Stræben, som i den lavere, indskrænkede. — Og tilsidst — To Skridt Jord, en forglemt Hoi, der snart bliver lig med Fladen!

Hvor fredeligt maatte Menneskene unde hverandre Plads, naar de tænkte paa Enden!

Men dette er den Belsignelse, vi modtage af vor Tumlen og Kampen i det Bide, at vi i det snevreste Num lære at fatte Uendeligheden. Over det mindste Spand af Jord hvelver Himmelstøtten sig, i den ringeste Virken staae vi midt inde i Universets Virksomhed.

Ved Udkanten af Bøgestoven, hist hvor Blikket svæver ud over den vide Slette, ind-

til de fjerne, Skovkronede Bjerge, fra hvilke en Borgruin stuer ned, der staaer et lille Huus, hvis Tommer endnu skinner i frisk, lysebrun Farve; det er med Forsiden vendt imod Dalen, Saget rager vidt frem, tre Eggestammer bære Svalen med Trærækverket, hvorpaa Nelliker og Rosen blomstre.

Dette Huus er en Banevogters Bopæl, thi her trække Skinnerne sig i dristigtfrummende Buer igjennem Dalen. Den nøgterne Vindebygge har kaldt det Odshed, at man har opbygget disse Huse saa jurtligt, men den uegennyttige Skjønbedsands har seiret. Disse Huse ere blevne til Mønstre for landlige Boliger, de staae i Genklang med Landskabet som en Prydelse for det.

Beboerne af de smukke Dagthuse synes ogsaa at holde dem i Være, thi ingensteds mangler der en lille Have med Blomster af alle Slags, der er bleven afknappet den sig affides strækkende Kartoffelmark.

Naar J fra Hovedstaden rulle frem paa Jernbanen, forbi Markerne, der for det hurtige Blik soie sig sammen som en Biste; naar J ser, hvorledes Gestene steile paa Engene, uvisse om, hvad enten de skulle glædes eller vredes over deres Medbeiler, den snostende Damphest; naar J ser, hvorledes Ngermanden et Dieblik lader Spaden hvile, ser efter Eder og da hurtigt igjen vender den Jordklump, der holder ham fast; naar J stedse raskere bruse frem, medens Damphesten hvinnende jubler, da vender hurtigt et Blik mod hiint Dagthuus ved Udkanten af Skoven. Hist staaer en Mand saa lige som et Lys og holder den sammenviklede Fane; paa Svalen staaer en Kone og holder paa Armen et lille Barn, der strækker Hænderne ud mod det

Fjerne, — Hilser dem! Det er Jacob, det er Magdalene, som bærer sin førstefødte Son, Heisters Gudsøn, paa Armen.

Naar da de rullende Bogne ere sufede forbi og man endnu kun hører dem langtfra, naar den hurtigt gispende Verden er borte og der atter er Stillehed rundt om, da sukker Jacob Fanen fast paa Vælen, nikker til sin Kone og leer med Drengen, og arbejder flittigt paa Marken.

Den stille, salige Lykke døer ikke, den sætter sit Bo tæt ved den nye Sids uboiesige Hjulspor.

Carmen.

Novelle

af

Prosper Merimeé.

Udkommet i Paris i October d. 2.

Jeg havde altid hørt Mistanke om, at Geographerne ikke vide hvad de sige, naar de henlægge Stedet, hvor Munda = Slaget blev holdt, i Bastuli = Poenernes Land, nær ved det moderne Monda, nogle faa Mile nord for Martella. Efter mine egne Conjecturer ved en anonym Forfatters Bæret: Bellum hispaniense, og nogle i Hertugen af Dunas fortræffelige Bibliotek samlede Udderretninger, troede jeg, at man i Omegnen af Montilla maatte søge det mærkelige Sted, hvor Cæsar for sidste Gang spillede quit eller dobbelt med Republikkens Rømpere. Da jeg i Begyndelsen af Høsten 1830 besøgte mig i Andalusien, gjorde jeg en temmelig lang Excursion for at faae den Tvivl oplæret, der endnu var tilbage hos mig. En Beretning, jeg agter snart at ud-

give, vil, som jeg haaber, ikke lade den mindste Tvivshed mere tilbage hos alle retsindede Archæologer. Men forinden min Dissertation endeligt løser det geographiske Problem, der endnu holder det lærde Europa i Tvivshed, vil jeg fortælle Eder en lille Historie; den forudsætter ikke Noget med Hensyn til det interessante Spørgsmaal om Mundas Beliggenhed.

Jeg havde i Cordoba leiet en Fører og to Heste, og begivet mig paa Veien med Cæsars Commentarer og nogle Skjorter, som min hele Bagage. En Dag, da jeg, halvdød af Udmattelse og Tørst, og stegt af en Sol, der kunde smelte Bly, vandrede om paa den opbrøede Deel af Cadenasetten, gav jeg af mit ganste Hjerte Cæsar og Pompeii Sønnen Djevlen, idet jeg, temmelig langt fra den Sti, jeg fulgte, bemærkede en lille grøn Engplet, bevoeret med Hø og Siv. Dette forkyndte mig Nærheden af en Kilde. Og virkelig saae jeg, at den opdagede Græsplet var en Mose, hvori en Bæk tabte sig, der lod til at gaae ud fra en snever Kluft mellem to høie Klipper af Sierra de Cabra. Jeg sluttede mig til, at jeg ved at gaae op mod Bækken vilde finde friskere Vand, færre Tøser og Frøer og maastee en Smule Skygge mellem Klipperne. Ved Indgangen i Klostet vrinskede min Hest, og en anden Hest, jeg ikke saae, svarede den strax. Neppe havde jeg gjort hundrede Skridt, før Klostet, der voldsomt udvidede sig, viste mig en Slags naturlig Circus, der fuldkomment var bespygget af de omgivende høie Bæge. Det var umuligt at træffe paa et Sted, der lovede Vandrerens et behageligere Hvilepunkt. Ved Foden af taffede Klipper fremvadede Kilden boblende og faldt i et lille Bassin belagt med

Sand saa hvidt som Sne. Fem eller sex smukke grønne Ege, stode i Ly mod Vinden og forfrestede af Kilden, hævdede sig ved dens Bredder og bedækkede den med deres tætte Skygge; og endelig frembød et fint, friskt Græs, omkring Basinet, en bedre Seng, end man skulde kunne finde i noget Værtshuus i ti Miles Omkreds.

«Een for at have opdaget en saa smuk Alet, tilborte ikke mig. En Mand hilsede sig allerede der, og sov uidentvilt, da jeg trængte derind. Valt af Hestens Brinften havde han rejst sig og nærmet sig til sin Hest; der havde benyttet sig af sin Herres Søvn til at gjøre sig et godt Maaltid med Græsset, der omgav den. Dens Nytte var en ung Kns, af Middelvægt, men af et kraftigt Udseende og med et mørkt og stolt Blis. Hans Ansigtssfarve, som maatte have været smuk, var ved Solens Paavirkning blevet dunklere end hans Haar. I den ene Haand holdt han Hestens Grime og i den anden en Espingol af Kobber. Jeg tilstaaer, at i Begyndelsen overrastede Espingolen og dens Herres vilde Mine mig noget, men jeg troede ikke mere paa Noverer, fordi jeg havde hørt saa meget tale om dem og aldrig modt nogen. Desuden havde jeg set saa mangen ærlig Forpagter bevæbne sig lige indtil Tænderne, for at gaar til Markedet, at Synet af et Skydegevær ikke berettigede mig til at sætte den Ubesjendtes Moralitet i Tvivl. Og desuden, tænkte jeg, hvad skulde han gjøre med mine Skorter og mine Ekevirske Commentarer? Jeg hilsende derfor Manden med Espingolen med et fortrøstligt Nis, og spurgte ham smilende, om jeg havde forstyrret hans Søvn. Uden at svare mig, mønstrede han

mig fra Top til Taa, og da han lod til at have gjort dette tilstrækkeligt nok, betragtede han med samme Dymærksomhed min Led-sager. Jeg saae denne blegne og standse med siensynlig Forfærdelse. Det er nok et slet Møde, tænkte jeg, men Klogskaben raadede mig strax, ikke at lade nogen Urolighed til-syne. Jeg steg af Hesten, jeg hød Foreeren at tage Lovet af den, hvorpaa jeg lagde mig paa Kns ved Kilden og dyppede mit Hoved og mine Hænder i Basinet; derpaa drak jeg en god Skul af dens Vaad.

Jeg holdt imidlertid Die med min Foreer og den Ubesjendte. Den Første kom freytsomt nærmere, den Anden syntes ikke, at have onde Planer imod os, thi han havde frigjort sin Hest igjen, og hans Gevær, som han før havde holdt horisontalt, var nu rettet mod Jorden.

Da jeg ikke troede at burde lade som fornærmert over, at man havde gjort saa ringe Omstændigheder med min Person, saa strakte jeg mig i Græsset og spurgte Manden, om han ikke havde et Fyrtoi hos sig. Idetsamme tog jeg mit Cigarfuttermal frem. Den endnu taus Ubesjendte søgte i sine Lommer, trak sit Fyrtoi op og stundte sig at gjøre Ild for mig. Han blev synligt mildere stemt, thi han satte sig ligeover for mig, bestandigt uden at slippe sit Vaaben. Da min Cigar var tændt, udsøgte jeg den bedste, jeg havde tilbage, og spurgte ham, om han vagede.

«Ja, Sennor, svarede han. Det var de første Ord, han lod høre, og jeg bemærkede at han ikke udtalte sit „E“ paa den andalusiske Maade, hvoraf jeg sluttede, at han var en Reisende, ligesom jeg, kun mindre ærkeologisk.

— De vil finde denne særdeles god, sagde jeg, idet jeg bød ham en ægte Megaglacigar.

Han gjorde en let Boining med Hovedet, kændte sin Cigar ved min, taltede mig med nok et Nik og gav sig derpaa til at roge med viensynlig Fornøielse. — Ah, raabte han, idet han lod det første Drag gaae ud igjennem Munden og Næseborene, hvor det er lang Tid siden, at jeg har roget!

I Spanien indleber en givet og modtaget Cigar Gæsteventyrsforhold, ligesom i Orien-ten Delingen af Salt og Brød. Min Mand viste sig mere snaksom end jeg havde ventet. Skjendt han foregav, at boe i Omegnen af Montilla, lod han til at kjende Landet meget slet. Han vidste ikke Navnet paa den yndige Dal, hvori vi befandt os; han kunde ikke nævne nogen By i Egnen, og da jeg spurgte ham, om han ikke i Nærheden havde seet odelagte Mure, store Teglsteen eller Biledhuggerarbejder, tilstod han, at han aldrig havde lagt Mærke til slige Ting. Derimod viste han sig meget erfarende hvad Heste angik. Han kritiserede min, hvilket ikke var vanskeligt; derpaa opregnede han mig sin Hests Slægtregister, der gik tilbage til det berømte Stutteri i Cordova; det var virkelig et ædelt Dyr, saa hærdet mod Udmattelse, efter hvad dens Herre sagde, at han engang havde redet tyve Mile paa en Dag i Galop eller stærkt Trav. Midt i sin Fortælling standsede den Ube kjendte pludseligt, som overrasket og vred over at have sagt for meget. — Det kom af at jeg i megen Hast maatte til Cordova, sagde han noget forvirret. Jeg skulde bøn- falde Dommeren i Anledning af en Proces. — Medens han talde, betragtede han min Fører Antonio, som slog Dinene ned.

Skjuggen og Kilden forfristede mig saaledes, at jeg erindrede mig nogle Stykker for- træffelig Stinke, som mine Venner i Mon- tilla havde lagt i min Førers Badsæk. Jeg lod ham bringe dem, og indbød den Fremmede til at tage Deel i det improviserede Maaltid. Derjom han ikke havde roget i lang Tid, saa havde han vist heller ikke spist, idetmindste i de to sidste Døgn. Han slugede som en hungrig Ulv. Jeg troede at Mødet med mig havde været en Bestikkelse af Forsynet for den arme Djævel. Min Fører derimod spiste lidet, drak endnu mindre og talde aldeles ikke, skjendt han fra Begyndelsen af vor Rejse havde vist sig for mig som en uendelig Glæddermund. Vor Gæsts Nærværelse syntes at genere ham, og en vis Mistillid fjernede dem fra hinanden, uden at jeg kunde gjærte Grunden dertil.

Allerede vare de sidste Nester af Maaltidet forsundne; vi havde hver roget en ny Cigar; jeg befalede Føreren at lægge paa vore Heste, og vilde til at tage Afsted med min ny Ven, da han spurgte mig, hvor jeg gjorde Regning paa at tilbringe Natten.

Førend jeg havde lagt Mærke til et Segn af min Fører, havde jeg svaret, at jeg vilde gaae til Vertshuset del Cuervo.

— Det er et daarligt Logis for en Herre som Dem. — Jeg gaar derhen, og derjom De tillader mig at ledsage Dem, kunne vi gjøre Veien sammen.

— Meget gjerne, sagde jeg, idet jeg steg paa min Hest. Min Ledsager gjorde mig et nyt Segn med Dinene. Jeg svarede derpaa med et Skuldertræk, som for at forsikre ham, at jeg var fuldkommen rolig, og vi begave os paa Reisen. (Fortættets.)

og at det er vanskeligt, om ikke umuligt, at gjøre Løffe i længere Tid ved saadanne Vidler; at det er paa en Maade at vilje med falske Tærninger og at lade det see. Man har Vel deri, og det er det, som fortæller Publiliums vildselige Foranderlighed og de Revolutioners, der foregaae i dette Zeuilletonnens Kongerige, hvor der er et Anne 93 hvert Aar. Et escamoteret Scepter sidder ikke løst i Haanden, og Zeuilletonnens Scepter er allerede faldet to eller tre Gange. Det ligger paa Verden i dette Dieblis. Hvem skal tage det og igjen? Det er uidentvort bestemt til endnu at gaae igjennem flere Ørander; det vil ikke holde sig fast i nogen. Være end en Romanfrivær kan høre en vovsende Stemme: «Nærbø, Du skal blive Konge!» men Høgen burde sige til: Du skal kun være det for en Dag. — Arme Zeuilletonnens Kongerige! Vonne Kongerige! — Kongen driffter!»

Derom Himlen ikke gjør Mirakler, maa Romanfriværens Iddublingskraft følge dem. En Romanfrivær kan gjerne sige sig stolt, men man kan dog, uden at taare ham, sige ham, at han ikke er Gud, og at hans Frugtbarhed har Grændser. Saa stor den end er, saa kan dog denne Frugtbarhed ikke være sig uden under bestemte Vilkaar af Virksomhed og Hvile, hvis den ikke skal bringe Aborter eller Vanfrøbninger til Verden. Kunsten lever af Arbejde og Lante, af Virksomhed og Drømmeri, og den kan ikke med en heldig Tænkthed frembringe noget, uden efterat den har smitt med en Haug Langsømhed. Den Mund, som i sin Tale udgjød Verier og Rubiner, som en Mund, som taledes i Verie Tid, og den, som udgjød Kirveen og Valer, var en Mund, som taledes altid. Vistnok have Romanfriværene givet os Verier og Rubiner, og de give os endnu ikke Guler, men lad dem tage sig agt! Udsmælleren kan have de farligste Virkninger, og ere de ikke allerede fenne til Aldermællen? I lang Tid gjentog de sig selv; nu copiere de hoerandre indbyrdes. Da enhver af dem i sin taabelige Vildhed allerede har udiømt sin Andel af Originalitet, og de næsten Alle ere ved Enden af Banen; saa ere de tvungne til at betjene sig af Vidler, der ere i Wede. Deraf kommer det, at næsten alle de nye Romaner, naaget Fortsætteligheden i Sujetterne, have en stor Familienlighed. De Dværg, der vare satte i Dmlob for ti eller femten Aar siden, fenne sedde tilbage, undvandaarligt, kun i det bievste med nogle lette Modifikationer og et forandret Costume; man kan sammenligne dem med en Euephilertroupe, der er blevet gammel, og ikke har funnet skaffe sig nye Rekrutter. En anden Livstye er den, at Sitten har haet Opfindelsens Sjælvne; den er blevet udmattet, har tabt sin naturlige Glæds, sin oprindelige Kraft, og for at skule sine Tab, har den givet sig en Slags vedvarende Fæber og convulsivise Bevægelser. Hvor skal Enden være paa denne Fæber og disse Convulsioner? Man kan ikke sige det. Hvad der er vist, det er at Sitten saarelsom Opfindelsen lader til at ligge paa sit Hverste. Hvad vil der saa skee? Efterhaanden som Smagen for Romaner forplanter sig, og deres Lesere blive mere og mere begjærlige og umættelige, vil Romanfriværens Talent dale. Forbrugernes Antal og Appetit vil vore og Produktionen vil aftage.

Der er ikke langt derfra til en Hungersnød. Stude vi allerede have haat vore syv Dverfsidighedsaar?

Denne Frugt er ingenlunde overdreven. Zeuilletonen er en brændende og usund Coloni, hvor Iddublingskraftens haardførte Soldater og tapreste Helte rammes af pludselige og ofte dødelige Sygdomme. En Fremmed, der ikke var oplyst om hvad der foregaaer hos os, og som ikke kjendte Vengens nuværende Værdi, i hvad der angaaer Iddublingskraften, kunde meget let falde paa at troe, at Zeuilletonen er et Deportationssted, en Slags Gavenne, hvor Romanfriværene bringes hen for at bøde for deres Sænder. Og de have i Grunden Ret. Lader os tage de lærde og geniale Romanfrivæere, hine Mestre i den fortællende Kunst, som gjore en Ende paa deres Fremstillinger, som viftigheidsfulde og delikate Fortællere, som Manzoni, de Rigny og Merimé, og fordomme dem til evig Zeuilleton, eller til endnu mindre, til Zeuilleton paa nogle Aar, og spørger dem, om de ikke vilde ligesaa gjerne sendes til Sinnamary! — I Sandhed, Glimtet der er ikke mere forterrende.

Becaaber Eder længe nok paa, at uden Zeuilletonen findes der kun for Romanfriværen en indskrænket Publicitet; jeg vil aldrig kunne begribe, at en Smule mere eller mindre Publicitet opveier alle de Dværfæste, Zeuilletonnen fordrer. Et det da fornøftigt at hobe for en saa overdreven Pris den Fornøstelse, at ligge fra Valconnen, paa hvilken man beherjede Vængden, ned paa Gaden, hvor man truffes og faaar Alibustof, siter naar Valconnen er en vidt Terrasse, fuld af Blomster, som den har været det for flere af vore Romanfrivæere?

Repertoire.

- Søndag: Debatten i Vesttiovnen. Torcederen.
 Mandag: Kun tyve Aar. Pas de deux. De lads-
 skillelige.
 Tirsdag: lide og hjemme Agerkarl og Sanger.
 (Kerfte Gang).
 Onsdag: Indparteringen. Dands. Debatten i
 Vesttiovnen.
 Torsdag: Den Juan (Overaen).
 Fredag: En Bryllupsdags Fataliteter. Agerkarl
 og Sanger.
 Løvedag: Diderich Mændensfred. Nafael.
 Søndag: Val!

Indhold.

Sephyr og Rosenknoppen, af Caralis.

Torbrydere, en Landsbyfortælling af Berthold Auerbach.

Carmen, Nouvelle af Prosper Mérimée.

Theater, Kunst og Literatur. Feuilleton-Romanerne, af Limayrac.

En „Tenore assoluto“.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han sikkest træffes
hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugeeftret udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk
Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ kvartaler eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende
for eet Kvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ifte. Man tegner sig i alle Bogladere
i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagere F. S. Eibe.

F. S. Eibe,

Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,

Bogtrykker,
Store Røstbagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Nedigeret

af
Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 8.

Søndagen den 23de Novbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

„**Agnerkarl og Sanger.**“ Vi tilføie, at vi, efter blot at være blevene bekendte med denne lille Skitse gjennem dens Opførelse paa Scenen, have været fuldbkommen enige med vore Dagblade i den strange Dem, de have sældet over Teksten; men vi ere, ved senere at læse denne, komne til den Erfkjendelse, at Forfatterens lille Arbejde i Forbindelse med en livlig og karakteristisk Musik, og et godt Scenearrangement, vilde kunne udøve en ret behagelig Virkning ved Opførelsen. Den største Feil fra Forfatterens Side er idetvivel den, at han har troet, at et Stykke, hvis Udfald saa betydeligt er afvængigt af dets hele mise-scene, stulde under Theatrets nuværende Forhold kunne blive arrangeret med den nødvendige Smag og Omhyggelighed. En anden Feil, som Forfatteren og Componisten tildeels dele med hinanden, er den, at de i Udførelsen af den Idee, at lade Sangerens Magt fremtræde som Hjørnesteud af Haardhjertet-heden, som Vækker af Kjærligheden og som Hæberer af den raa Hov, ikke have ladet den Sanger skal bevirke dette, træde frem med tilstrækkelig Kraft og Selvstændighed, hvilket her var saameget nødvendigt, som jo Stykkets hele øvrige Dialog og saa er Sang. Hr. Kunges Musik har mange smukke Enteligheder, men den er sikkert i det Hele taget, og især i Chørene, noget for alvorlig, og den faaner den Lethed og Livlighed, der skal aande frem af en Skildring af det jydslige Folkely. Scenearrangementet var, med Undtagelse af den ret smukke Decoration, i højeste Grad fattigt og dødt; det var saaledes bl. A. aldeles umuligt at forstaae, at de stive, livløse Klæder af Comparser, der fyldte Scenen, stulde forestille overgivne Carnevalsmaffer.

Hr. Bergnebr opfyldte ved sin smukke Udførelse af Sangerens Rolle, de Forventninger, man efter hendes første Debut i forrige Saison gjorde sig om hende; Mad. Kung sang Maria Hofas, for hendes Stemme fortrinligt komponerede Parti, særdeles smukt, og skiliede Rollen med Liv og Hævet. Hr. Whistler's Agnerkarl er et den fortræffelige Kunstner værdigt lille Genrebillede.

Efter hvad vi have erfaret, vil der til den næste Opførelse af Stykket blive foretaget nogle Forretninger og nogle Forandringer i Arrangementer, og hvis dette seer med Held, vil den lille Bagatel maafee endnu komme til at tage sig ret vakkert ud paa Scenen.

— Herk's Luftstul Emma er bestemt til Gjengjættelse i Reperertoiret og vil kunne ventes opført i denne Vinter.

— Shafspeares Tragedie Romeo og Julie indføres i denne Tid. Julies Rolle vil blive udført af en Debutantinde, Hr. Meier.

— Af Operaer ere: Et Eventyr i Rosensborg have, Den nye Jordegodsæier og Den hvide Dame under Indførelsen. I den sidnævnte vil Tenoristen Hr. Meier optræde som Debutant i George Browns Parti.

— Paa Dramaet Kong Volmer og Hustruene ere Syngeproverne begyndte.

Kunst.

Da Blunds store Maleri **De fire Livsalbre** nu er færdig vil blive offentlig udstillet, ville vi her meddele den af Kunstneren selv gjivne forklarende Dversigt over denne omfattende Composition:

„Fremstillingen af det menneskelige Liv i de fire forskellige Stadier, paa hvilke Mennesket under Troens, Kjærlighedens og Haabets bestjærmende Ledjagelse tilbagelægger sin Livsvej, og seer Maalet for sin Vandring, sin Forjættelse, sin Dødsvej, — er den Dgave, som Kunstneren i sit Billede har forsøgt at løse. Det være ham tilladt, at give en forklarende Dversigt over det, som han i Form og Farve har stræbt at gjøre anskueligt.

Fra Menneskets første Udflugt indtil dets Ende, hvor det naaer sit Livsmaal, og seer sin Livsvej gaar ned, ere de tre betegnede Væjener, Tro, Kjærlighed og Haab, dets bestandige Ledjagere. Fra den Tid af, da Anelsen om og Erfkjendelsen af Gud vaagner op i det, vige de aldrig mere fra det. Fremtrædende blandt disse himmelske Stikfæle, Alt-omfattende og ledende, er Kjærligheden. Den ledsager Barnet og Unglingen og fører dem ind i Livet; under dens Indflydelse fælle de mægtigt fremad paa Livsstrømmen, medens Vanden, med hvem det allerede gaar nedad og tilbage, styrket og opretholdt af Troen kæmper med Strøm og Brænding, og medens, der er Haabet, der fører Dvingen til hans Livsmaal. I Mennesket berste to Aander, en god og en ond; heller ikke de bør mangle i noget af Livsbillederne, og det overvejiende Herredømme, en af disse udøver, giver Billedet dets Tone og Farve.

For Barnet viler sig den bestjærmende Kjærlighed i den omhyggelige Moders Stikfæle. Hun bærer det paa sine Arme, og sorgfrit sløder det hen over Livsbækken, der glæder sigte frem gjennem blomstrende Engde. Den gode som den onde Aand liggende endnu begge i dyb Søvn. Udsvillet er Psyche,

Kluge Landseer.

Em. Berenstein & Co lith. scul.

E. Lehmann lit.

DJERVELD OG UFORSKAMMENHED.

Preis 1645.

Ragerkarl' og Sanger.

en musikalsk Carnevalsstykke,

componeret af Hr. Engemanns H. King.

Personer.

Leopardi, en Ragerkarl.....	Dr. Pflüger.	Mark Amorelli.....	Dr. Hansen.
Maria Rosa, hans Datter..	De. King.	Pierrot.....	Sdrum.
Filippo Palma, en italiensk		Pierrot, hans Kone.....	Knuden.
Sanger.....	Hr. Bergstr.	Tric-trac.....	Albrecht.

Smaa Prædikanter og Carnevalsmaad.

Handlingen foregaar i Rom i Midten af det forrige Aarhundrede.

(Sluepilden foregaar en Aftentid af Kvæltet i Rom. I Forgrunden ses broen Palazzo Amorelli, en smaa Bygning med Balconer, bebygget med røde og brogede Tæpper. I Baggrunden casa Leopardi, et uanfæltigt Hus, som en Stentrappe fører op til, og med en stikkende Vind. I Baggrunden Cabinerbergene. Rødt Tæppe gaar op, og Scenen oplyst med brogede Blister, Sønderplager fra Albano, Stoff. Blomstersejlgere, Patroer og Minervier. Paa Balconen i Palazzo Amorelli ender for nemme unge Perler, deriblandt Grek Luigi Amorelli. Under det første Skud sees der en livlig Kamp med Blomsterejlgere og Soufflet mellem Derrere paa Balconen og nogle af de Blisterer udenfor Palazzo Maria Rosa, mafferet som Dødsstol fra Albano, med en Blomstertur paa Arsen.)

Chor.

Himlen er fælsk og blå,

Slet ingen Ether derpaa!

Lystige, glade

Bil vi os bade

Genrykt i Gladens brusende Strøm!

Himlen er fælsk og blå,

Slet ingen Ether derpaa!

Mintert berøppe

Englene hoppe,

Lille og brømske en Carnevalsdrom.

(Under Choret kommer Filippo Palma, mafferet som Erubæant, ind paa Scenen og opgaar Maria Rosa.)

Volun.

(Et Mark Solo.)

Stærke, hvide, røde, sorte og lade

Alt det som er paa dig bade

Alt det som er paa dig bade

Mark Solo.

Forjævet vil, ligesom i Kæde

At løfte mig med smukke Tæde

Jeg Deet Sanger ikke troer.

Dalma.

I denne Brimmel er jeg ene,

For mig er ingen Glæde her—

Dig søger jeg, kun Dig alene....

Maria Rosa.

Det siger I vel til Lybøer!

Dalma.

Dig søger jeg! kun Dig alene!

Min Lykke vander paa din Vel,

Foruden Dig er her jeg ene

Oaar mig, sig: troer De mig en?

Maria Rosa.

Wig søger han, kun mig alene!

Hans Lykke vander paa min Vel,

*) Et Følge Operatører herforhønde er et nedsigtigt Løst, lig for det Selve den Forfatteren bare sig paa, at hvad der skædes foruden til hvad der foregår, og for det Løst, at man har forment sig at vil være Slangen paa haa, hvis Arteret mislykkes paa Scenen. Endelig er det ogsaa muligt nævnte den Forfatter, som man har forment sig at vil være Slangen paa haa, hvis Arteret mislykkes paa Scenen. Endelig er det ogsaa muligt nævnte den Forfatter, som man har forment sig at vil være Slangen paa haa, hvis Arteret mislykkes paa Scenen.

Forfatteren.

THE ARRIVAL OF THE DOGS

Agerkarl og Sanger*),

en musikalsk Carnevalsfsttje,

componeret af Hr. Syngemeester H. Rung.

Personerne.

Leopardi, en Agerkarl.... Hr. Pibster.
 Maria Rosa, hans Datter.... Wd. Rung.
 Filippo Palma, en italiensk
 Sanger..... Jfr. Bergnebr.

Grev Amorelli..... Hr. Panfen.
 Pierrot..... " Schram.
 Pierrette, hans Kone..... " Knudsen.
 Arleshino..... " Albrecht.

Smaa Arleshinoer og Carnevalsmaske.

Handlingen foregaaer i Rom i Midten af det forrige Aarhundrede.

(Stuepladsen forestiller en Udant af Trastevere i Rom. I Forgrunden til venstre palazzo Amorelli, en smuk Bygning med Balconer, bevangre med røde og brogede Tæpper. Til venstre casa Leopardi, et uanfæltigt Huus, som en Stentrappe fører op til, og med en tilstødende Vigne. I Baggrunden Sabinerbjergene. Naar Tæppet gaar op, er Scenen oplyst med brogede Masket, Vnderpiger fra Albano, Solsk, Blomstervælgere, Painsøer og Minenter. Paa Balconen i Palazzo Amorelli endel fornemme unge Herrer, deriblandt Grev Luigi Amorelli. Under det første Chor fores der en livlig Kamp med Blomstervælgere og Consetti mellem Herrerne paa Balconen og nogle af de Masketede udenfor Paladet. Maria Rosa, maskeret som Vondpige fra Albano, med en Blomstervælgere paa Armen.)

Chor.

Himlen er solblank og blaa,

Slet ingen Skyer derpaa!

Lyslige, glade

Bil vi os bade

Henrykt i Glædens brændende Strøm!

Himlen er solblank og blaa,

Slet ingen Skyer derpaa!

Muntert beroppe

Englene hoppe,

Litte og bromme en Carnevalstrøm.

(Under Choret kommer Filippo Palma, maskeret som Troubadour, ind paa Scenen og opbager Maria Rosa.)

Palma.

(til Maria Rosa.)

Stands, skønne Maske! stands og lad

Mit Die som en Bi sig kæbe

Til dine Læbers Rosenblad!

Maria Rosa.

Forgjæves vil, Signor! I stræbe

At lokke mig med smukke Ord:

Jeg Gæds Smiger ikke trod.

Palma.

I denne Brimmel er jeg ene,

For mig er ingen Glæde her—

Dig søger jeg, kun Dig alene....

Maria Rosa.

Det siger I vel til Enhver!

Palma.

Dig søger jeg! kun Dig alene!

Min Lykke blomstrer paa din Bei,

Foruden Dig er her jeg ene

D svar mig, sig: troer Du mig ei?

Maria Rosa.

Mig søger han, kun mig alene!

Hans Lykke blomstrer paa min Bei,

*) At skrive Døcterterter hertilands er et virkelig Dfser, thi for det første kan Forfatteren være vis paa, at hans Læst Regelen hæder vil heres eller forhaas, og for det andet, at man ikke desdomindre altid vil nøste Støden paa ham, hvis Arbeidet misbager paa Scenen. Saaledes er det ogsaa gaet narværende Sagetel, som man naar har karakteriseret som „hebelig“, „let“, „lammerlig“ o. s. v. Spørvidt den virkelig er det, vil nu Enhver have Leilighed til at overbevise sig om.

Foruden mig er her han ene —
Nei, nei! Signor, det troer jeg ei.

Palma.

Dig søger jeg, kun Dig alene o. s. v.

Maria Rosa.

Mig søger I, kun mig alene,

Zer Lykke blomstrer paa min Bei,

Foruden mig er her I ene —

Nei Signor, nei! jeg troer Zer ei.

(En stor *Arlecchino*, omringet af en deel *Mangde* smaa.)

Man træffer overalt dog Slægt og Venner!

I frier paa aaben Gade

Og mangler Brixen — det er evig Skade!

(til de smaa *Arlecchinoer*.)

Her er en Fetter, som I neppe kender,

Omfavner ham!

(De smaa *Arlecchinoer* hoppe lystigt opad *Palma* og danser rundt omkring ham.)

Palma.

Bort!

(Et *Maria Rosa*, der benytter sig af dette *Intermezzo* for at slippe bort.)

D bliv!

Maria Rosa.

Vi sees igjen.

(Sun kaster en *Bouquet* til ham.)

Palma.

Vi sees igjen! O Lyst og Liv!

Chor af Blomstersælgere.

Blomster, Confetti!

Jeg har dem bedst.

Blomster, Confetti!

Jeg giver flest!

En Pierrot,

(med et udhoppet Svobelsbarn paa Armen.)

Blisfulde, søde Noer!

Sov nu sødt og sov Dig stor —

Blise — visse — lulle!

Stille, stille! ikke strig!

Sov og bliv Din Fader krig,

Blise — visse — lulle!

(*Maria Rosa* kommer frem paa den modsatte Side af Stuepladsen, forfulgt af *Grev Amorelli*.)

Greven.

Hvi vil Du flygte?

Maria Rosa.

Kom mig ei nær.

Greven.

Hvor kan Du frygte?

Jeg har Dig kjær.

Maria Rosa.

O hvilken Plage!

O hvilken Nød!

Greven.

Stands dog din Klage!

Hvor Du er fød!

Maria Rosa.

Slip mig! I vover ...

Greven.

Alting, min Glut!

Alting jeg vover.

Blot et Minut!

(*Maria Rosa* river sig løs og iler fra ham. *Grev Amorelli* forfølger hende paany, men løber i Armenen paa *Pierrot*, der slaar ham sin Hue i Ansigtet; idet han slipper fra ham, falder han i Hænderne paa *Arlecchinoerne*, der danser omkring ham. *Blomstersælgernes* *Dobbelchor* gjentages. Forvirring mellem *Masterne*, der ligeledes udtrykkes af *Musiken*, som gaar over i det følgende *Chor*.)

Himlen er solblank og blaa,

Slet ingen Skyer derpaa!

Lystige, glade

Bil vi os bade

Henrykt i Glædens berusende Strøm!

Himlen er solblank og blaa,

Slet ingen Skyer derpaa!

Englene hoppe

Muntert beroppe,

Titte og drømme en *Carnaval*sdrom!

(*Masterne* bort. *Palma* bliver tilbage.)

Palma (alene.)

Hun er her ei. Her var, det hun forsvandt.
Saa bort igjen! Men det er sandt,
Et Vrind har jeg jo i denne Kant.

Ehi Cornualet, som er rigt paa Lyf, —
Har gjort saa fattig mig paa Guld,
At jeg — hvis ellers Skjæbnen er mig hulb —
Maa hos en Agerkarl nu søge Trost.
De Store mig bestytte,
Og Romas Damer til min Stemme lytte, —
Men af, i denne Nød kan Eligt kun lidt
mig nytte.

Nu til den Gamle ind! Hvo veed, maafsee
Stal jeg paa Corso atter hende see.

(Han iter henimod Drappen. Under den sidste
Deel af Recitativet træder Signor Leopardi ud
af sin Dør, seer sig forsigtig om og tillæner den
omhyggelig.)

Palma.

Hvad seer jeg ret? Nu maa jeg see . . .
Min ædle Ven! Nei det er deilig!
Hvor jeg er glad ved. Jer at see —
I kan ei komme meer beseeligt.

Leopardi.

Udmystigste Tjener! Skyldigst jeg takker!
Tohundred Piafere tilgode jeg har.

(Han udstrækker Haanden.)

Kom kun med Pengene! (sagte) Jeg blif'er
en Prækker,

Han vil ha'e flere — den Ting er jo klar!

Palma.

Tohundred Piafere, det er rigtig!
Just denne Sum behøver jeg.

Leopardi.

Nei gjør I det!

Palma.

Jo det er vigtigt . . .

Leopardi.

(tager Hatten af.)

Udbysted mig, at jeg gaaser min Vei!

Palma. (siger til sig selv)

Kunde I nanne? . . .

Leopardi. (siger til sig selv)

Jo det kan jeg godt!

Skyldigste Tjener!

Palma.

Her mig dog blot!

Leopardi.

Har I Caution da for mine Contanter?

Pant: Prætiøsa af Guld, Diamanter?

Palma.

Julet.

Leopardi.

Elet Julet?

Palma.

Nei . . . Jo det er sandt! . . .

Leopardi.

Hvad da?

Palma.

Min Stemme!

Leopardi.

Det kalder I Pant!

Palma.

Han vil ei længer paa mig høre —

Idag gaaser Alting mig forkeert.

Isald jeg ikke kan ham røre,

Saa er jeg næsten ruineert.

Leopardi.

Hans Stemme! Nei vil man blot høre!

Men er da Mennesket forkeert?

Hvad skal med slikt et Pant jeg giøre?

Jeg bliver tidenof ruineert.

Palma.

Han vil ei længer paa mig høre o. s. v.

Leopardi

Hans Stemme! Nei vil man blot høre!

o. s. v.

Palma

(præluderer paa Guitarren)

Jeg læser i hans Blifke, og

At denne Gang jeg ham bevæger iffe.

Leopardi.

Er da Menneftet gal! Har man hørt, hvilken
Snak?

For hans Stemme jeg g'ér ei en Pibe Tobak.

Palma.

Han hører ei min Klage,

Dg kun min Cithers Trost har jeg tilbage.

Leopardi.

Helt to hundred Piaſtre tilgode jeg har,

Dg med dem har han længe nok holdt mig
for Nar!

Palma.

Er det den Lykke, Livets Rigdom ſjænker
Til den, der dyrker Sangens muntre Kunst?
Saaſnart han flyde vil ved Mufers Gunst,
Han tyngeſ ned igjen af Modgangs Lænker!
Forhadte Stjæbne og forhadte Trost!

Hans Pande frændſer man med Blomſter
ſmukke

Dg gjerne hører man hans Sangerroſt —
Men hvor er den, der høre vil hans Sufte?
Hans Fryd, hans Jubel Alle kan forſtaae,
Men af, hans Dval vil Sengen høre paa!

Leopardi.

(hvis Værſhed under Palmas Sang gaacer grad-
vitts over til den ſjeldnommeſte Genrykkelſe.)

Nei, hvilken Roſt! — Hvor deilig, aah! —

Han rører mig! — Jeg græde maa! — —

Jeg kan iffe modſtaae. Han mig rører til
Lærer.

Palma.

Hvad er det?

Leopardi.

At, min Gud! denne Roſt mig bedaarer.

Palma.

Hvad min Roſt?

Leopardi.

J kan ſaae, hoaddſomhelſt J vil ha'e.

Palma.

Hvad? jeg Yngene ſaaer?

Leopardi.

J ſkal have dem, ja!
Vil J fleer, ſaa ſig til. Skynd Jer blot,

ſig kun frem.

Palma.

(affides) Et Mirakel det er! (hoit) Tak! jeg
be'er kun om dem.

Au veed jeg Maaden ham at røre!

En ſaadan Ven er Yenge værd —

Vil han blot hver Dag paa mig høre,

Saa bli'er jeg ſnart en Millionair!

Leopardi.

Hvilken Roſt, hvilken Sang! hvor hans
Toner mig røre!

Jo en Stemme ſom den er nok Yngene
værd!

Ja min Tro, hvis hver Dag jeg ſik Saadant
at høre,

Blev jeg ſnart mere glad end en Millionair.

Palma (til Leopardi.)

Vil J blot hver Dag paa mig høre,
Saa bli'er jeg ſnart en Millionair.

Leopardi (til Palma.)

Ja min Tro, hvis hver Dag jeg ſik
Saadant at høre,

Blev jeg ſnart mere glad end en Millionair.

(De gaace Begge opad Trappen og ind i
Eufet. Under de floſte Tafter kommer Maria
Noſa frem fra Baignen i Baggrunden uden at
blive bemærket.)

Maria Noſa.

Hvad kan den unge Mand min Foder vilſe?

Hvor er han ſmukt, hvor er hans Die milde!

Hvad har de To at tale om?

Dg for hvis Skyld mon hid han kom?

For min? Madonna, hvilken daarlig Lante.

Dog ſoler jeg mit Hjerte angſtigt banke.

Romance.

Man har mig sagt: naar i et Bryst
 Sin Jib Gud Amor kender,
 Da banker det med dobbelt Lyf, ¹⁸⁰⁰
 Dg Sorg og Modgang ender.
 Jeg troer det ei, thi nu forst ret
 Jeg Sorg og Modgang kender,
 Dog glemte er strax, hvad nys jeg led: ¹⁸⁰⁰
 Saa er da det ei Skjærlighed!

Dg dog, naar jeg, af Modgang træt,
 Til Andres Trost vil lytte,
 Dg naar jeg beder Himlen ret
 Mig i min Nød besyftte:
 Da synes mig igjen, at jeg
 Vil denne Sorg ei bytte
 For al den Lykke, som jeg veed, —
 Mon det ei dog er Skjærlighed?

Maria Rosa. Grev Amorelli.

Greven.

Ha seer jeg ret? Min Gjenboes smukke Datter!
 Dg Du vil flygte atter?
 Nei stands, nei døel
 Dg sluk den Jib, Du tænkte i min Sjæl!

Maria Rosa.

Jeg fatter Eder ei. I mig tilgive!
 Min Fader venter mig... Jeg tor ei blive..

Greven.

Mit smukke Barn! hvem spørger om din
 Fader!
 Hvormangen Sang, hvormange Serenader
 Har jeg Dig her ei bragt,
 Naar Matten lyske med sin Stjernepragt,
 Men altid blev dit Bindue tilluffet!

— Den stille Nat har hørt, hvor jeg
 har fuffet,

Dg Maanen saae mig paa sin stille Bei,
 Men den, jeg elsker, hørte, saae mig ei!
 D sig mig, soar,
 Hvi aabned aldrig sig Din Rudes Glar?

Maria Rosa.

Fordi... fordi...

Greven.

D soar mig, ver dog blid!

Maria Rosa.

Nu vel, saa viid,
 Fordi for Jer mit Hjertes Dør er lutt,
 Dg sang I end, Hr. Greve! nok saa smukt,
 Med den saer I dog aldrig Bugt.
 Nu har jeg ærligt soart ... og nu, lad nu
 mig gaae.

Greven.

Det Svar kan jeg forstaae,
 Men tro blot ei, Du slipper mig saadan!
 Du siger selv, at mine Sange kan
 Ei røre Dig. Nu vel, i denne Stund,
 Bed dette Kys, jeg trykker paa dit Mund,
 Jeg sværger hoit ...

Maria Rosa

(stoder ham fra sig.)

D Himmel, staa mig bi!

Hvo frelser mig? Vil Jagen mig befrie?

Palma

(kommer i det Samme ud fra Leopards Dør.)
 Du frække Rover!

Maria Rosa.

Himmel! han!

(Gunner hen imod ham.)

Palma

(til Greven.)

Hvad vover I?

Greven.

Ha vogt Jer, unge Mand!

Maria Rosa.

D frels mig for den frække!

Palma.

Lad Eder ei forfrætte,

Her er ei Fare meer!

Greven.

Jeg er af Eders Mening —

Nei hoilken om Forening!

Tilgiver, at jeg leer!

Palma.

Han spotter mig og truer!

Af Harm mit Hjerte luer,

Mig Breben river hen.

Ha ved min Sangerære!

Jeg skal Respekt ham lære

Naar vi To sees igjen.

Maria Rosa.

Jeg for hans Dndstak gruer;

Men glad jeg Frelsens stuer

I Eders Blif, min Ven!

Hans Spot jeg let vil bære,

Naar jeg det Haad tør nære,

At ei vi sees igjen!

Greven.

To omme Turfelduer!

For sligt et Syn jeg gruer —

(til Palma.)

Derfor farvel, min Ven

Men ved min Ridderære!

Mit Losen Hevn skal være,

Naar snart vi sees igjen!

Palma

(til Greven.)

Jeg skal Respekt Jer lære,

Naar vi To sees igjen!

Maria Rosa

(til Samme.)

Jer Spot jeg let kan bære

Blot ei vi sees igjen!

Greven

(til dem Begge.)

Mit Losen Hevn skal være,

Naar snart vi sees igjen.

Palma, Maria Rosa.

Palma.

D glem hans frække Ord,

Der dræbte disse Benders Rosenblod!

Lad dette Smil, der har sit Hjem

Paa Eders Læbe, atter blomstre frem,

Lad ingen Sty fordukle

De skønne Stjerner, som saa hærligt funkler!

Men laan mig venligt Dæ

Dg lad min Stemme Eders Hjerte røre!

Maria Rosa.

Hvad kan I sige mig? Hvad skal jeg høre?

Palma.

Saa vid det da: Du er min Længsels Haan,

Dg kun hos Dig vil mine Tanker bygge,

Ehi kun hos Dig jeg kjender Livets Lykke,

Dg kun hos Dig jeg kjender ei til Savn!

Maria Rosa.

Hvor sødt fortrylle mig hans emme Ord,

Dg af en navnløs Fryd mit Hjerte banker!

En Verden aabner sig for mine Tanker,

Dg nyftakt synes mig den skønne Jord!

Begge.

D Salighed at vandre Arm i Arm

Med Dig, min Elskte, lytte til din Stemme.

Dg ved dit Bryst den hele Jord forgylemme,

Med al dens Ufred, al dens Sorg og Harm!

(Under Eiterpillet gaar de langsomt bort, tæt klængede til hinanden.)

Leopardi

(Kommer frem i heftig Bevægelse.)

Nei han er her ei meer!

Jugensteds jeg ham seer!

Jeg var gal, jeg var fuld,

Nu jeg tilstaaer det Lydt!
 Jeg er skammelig snydt
 For mit Guld, for mit Guld!
 Mine Zehiner, mine Dubloner
 Bortgav jeg Døsmær for nogle Tøner:
 Jeg vil søge ham op!
 Hold paa Tyven! stop! stop!
 Hver en Skilling og Hvid
 Skal han strax give hid!
 Jeg er snydt, jeg er snydt,
 Jeg er skammelig snydt
 For mit Guld, for mit Guld,
 For mit deilige Guld!

(I det han vil ile ud af Scenen, møder han Palma og Maria Rosa, der komme Arm i Arm, forbyrbede i hinandens Beskuelse.)

Leopardi.

Ha hvad seer jeg? Falske Datter!

Palma

Han din Fader?

Leopardi.

Lumpne Røver,

Gødt, saa seer jeg Jer dog atter!

Maria Rosa.

Hvor din Brede mig bedrover!

Leopardi.

Vil man see, hun sig beklager!

Palma.

Vil I rolig paa mig here?

Leopardi.

Forst for Guld I mig bedrager,

Nu I Dattren vil forføre!

Maria Rosa.

Han mig elsker! lad Dig røre!

Leopardi.

Kom mig ei for Dine meer!

Maria Rosa.

Han jeg evig vil tilhøre,

I hvad end der med mig steer.

Palma og Maria Rosa.

Lad ham brebes, lad ham true!

Fra Dit Bryst mig Ingen river!

Een er kun vor Hjertes Luc,

Din i Liv og Død jeg bliver!

Leopardi.

Min Forbittrelse jeg længer ei kan tue,

Jeg dit Billeb, Falske! fra mit Hjerte
 river!

Lad mig aldrig meer Jer for mit Die stue,

Min Forbandelse Jer begge To jeg giver.

(Signor Leopardi gaar i bestig Bevægelse op og ned. I det Samme høres man Musikken til en Saltarella udenfor, og strax efter kommer en Mængde lystige Mæsker med Arlechinoerne i Spidsen ind paa Scenen og begynde at danse. Mæskerne omkring strax Signor Leopardi, danser rundt omkring ham, trækker ham med ind i Kredsen og støde ham frem og tilbage.)

Leopardi.

Jeg vil ei danses! — Vil I la'e mig være!

Du lille Satan! — Vi, jeg skal Dig lære!

(Endelig give de sig paa dan, og han synker udmattet og aabenes om paa en Bænk i Korgrunden udenfor sin Vigne. Imidlertid offentliges en lystig Saltarella med hurtig afværende og caricerede Tøner, hvori en Arlechino og en quindelig Pierrot udføre Fodepartierne.)

Pierrot

(fra første Scene kommer gradende ind.)

Hvor er min Kone? hvor er hun henne?

Uden min Kone jeg kan ikke være mig.

(Han opdager hende i Armen paa Arlechino.)

Troløse Kvinde, hvor kan du nemne?

Al, hvor din Falskhed i Hjertet kan skjære mig.

Pierrette.

Trost Dig, min Kære! her er jeg igjen —

Der saalidt maa Du ikke bedrove Dig.

Ehi jeg med ham der vilde kun øve mig

I Dig at kysses og klappe, min Ven.

Pierrot (vort).

Hun vilde øve sig! Hvor hun er god!

Arlechino.

Ja vist, blot øve sig! Er hun ei god?

Pierrot.

Du Dig kun dygtigt, saa gjor Du min Villie!

hva
en
Gaa
} Hvad I mig sige gier atter mig Nod —

Ja jeg er lyffelig i min Familie!

Pierrette..

Ja Du er lyffelig i Din Familie!

Arlechino.

Ja han er lyffelig i sin Familie!

(De omfarne hinanden).

Grev Amorelli

(i Spidsen for endel Maffter kommer frem paa Scenen i Jorgrunden til venstre).

Greven

(peger paa Leopardi).

Seer I den Agerkarl?

Maffterne.

Vi kjende ham.

Greven.

Han lever af Jer Svod.

Maffterne.

Ja det er Stam!

Greven.

Hvad om vi drille ham?

Maffterne.

Ja hvorfor ei?

Greven.

Det kan ei skade ham.

Maffterne.

Hvad skade, nei!

Greven og Maffterne.

Vi vil ham dygtigt drille —

Han frygter alt for vor Complot!

Den Spas er ikke ilde,

Han den Lektion fortjener godt!

Leopardi, Palma, Maria Nosa.

Hvad kan de Folk mig (ham) vilde?

Jeg troer, det er en heel Complot.

Et Puds mau vil mig (ham) spille —

D Gud! jeg ahner intet godt.

Maffterne

(Kotte sig truende om Leopardi).

Stammelige Pengepuger,

Som med Lyst vort Blod udfuger

Og dog holder os for Nar,

Dy med Doren! frem med Binen!

Stynd Dig lidt, forfort Dig Pinen!

Sæt det Bedste frem, Du har!

Leopardi.

Hoifkærede Pobel! Ifald jeg maa tale. . .

Maffterne.

Nei, nei, nei!

Maria Nosa.

Madonna i de lyse Himmelsale,

D frels min Fader! o forlad ham ei!

Leopardi.

Maa det være mig tilladt at tale min Sag,
eller ei?

Maffterne.

Nei, nei, nei!

Leopardi.

Hoifkærede Pobel! De har at befale.

Maffterne

(hurtigere og bestigere).

Stammelige Pengepuger o. s. v.

Palma.

Hold inde! Stammer Jer ved sig en Tvist!

Roms stolte Vt en gammel Mand vil true!

For sig Bedrift greer ikke Laurens Tvist —

Paa Capitolium, paa Forum hist

De Gamle rodmæ maae ved Jer at stue!

Maffterne.

Ei vi meente det saa ilde

Ran ham straffe lidt vi vilde.

Palma.

Bort da med Riv og med Dval!

Stammer ei Glædens Pocal

Dobbelt i Solens synkende Lue?

Lad os da pryde
 Den smukt med sin Krands!
 Lad os da nyde
 Dens Nectar med Sands!
 Hoo vil, naar Himlen er blaa,
 Sels sætte Skyer derpaa?
 Tidnok de komme, og tidnok de true.

Masferne.
 Hvad er det? hvad maae vi høre?
 Han fortæller Sjæl og Dre!

(Under Palmas Sang trække Masferne sig
 bestandig længere tilbage fra Leopardi, der i Hen-
 rykkelse over Sangen glemmer sin Krogt. Umiu-
 delig Nøvelse. Pierrot tørrer Dinene med Huen
 og vrider Blandet af den. Greo Amorelli gaaer
 forbitret bort. Leopardi trækker i en Kloffe uden
 for sin Bique; en ung Knøs aabner Døren oven
 for Trappen.)

Leopardi.

Bring Viin! bring Viin, den bedste, Huset eier!
 — Hvad er dog alt mit Guld med slige Toner!
 (Til Palma.)

Tag kun min Datter! I har vundet Seier!
 Tag kun mit Guld, tag Alting, hvad jeg eier,
 Thi atter I med Livet mig forsoner.

(Et Par unge Knøse bringe Bægere og Krutter
 med Viin. Leopardi gaaer selv omkring og skænter
 flittig for Masferne.)

Maria Rosa (til Palma).

Nu kan jeg frit til mit Hjerte Dig trykke —
 D hvorfor mangler min Lykke dog Drd?
 Begge.

Alt, hvad man føler og haaber og troer,
 Udfiges kan — kun ei Skærligheds Lykke!

Slutningsschor

(af Alle paa Scenen.)

Sangen skal leve, thi den blev dog ene
 Givet til Trost for os jordiske Stakker.

Engang bevæged den Træer og Stene, —
 Stundom den gjør endnu større Mirakler!

(Teppet falder hurtigt.)

Carmen.

Novelle

af

Prosper Mérimé.

(Fortsat.)

Antonios hemmelighedsfulde Tegn, hans
 Uro, nogle Ord, der vare undslupne den
 Ubejendte, og især hans Misd af tyve Mile
 og den lidet tilfredsstillende Forklaring, han
 havde givet deryder, havde allerede dannet
 min Mening om min Rejsekommerat. Jeg
 tvivlede ikke om, at jeg var i Selskab med
 en Smugler, maaskee med en Nøver; men
 hvad brod jeg mig derom? Jeg kendte til-
 strækkeligt den spanske Charakter til at være
 vis paa, at jeg intet havde at befrygte af en
 Mand, der havde spist og roget med mig.
 Hans Nærværelse selv var en siffer Beskty-
 telse mod ethvert ubehageligt Møde. Man
 træffer ikke hver Dag paa farlige Besæner,
 og det har en vis Interesse at befinde sig
 sammen med et saadant, især naar man mærker,
 at det er mildt og tæmnet.

Jeg haabede, gradviist at bringe den Ube-
 kjendte til at gjøre mig fortrolige Tiltaelser,
 og uagtet min Førers Blinten med Dinene,
 førte jeg Samtalen paa Stratenøverne. Det
 forstaaer sig, jeg talede om dem med Ngtelse.
 Der var dengang i Andalusien en berøgtet
 Bandit, ved Navn Joseph-Maria, hvis Be-
 drifter vare i Alles Munde. Hvis jeg var
 ved Joseph-Marias Side? tænkte jeg. —
 Jeg fortalte de Historier, jeg vidste om denne
 Helt, og udtrykte hoit min Beundring for
 hans Tapperhed og Veddelmod.

— Joseph-Maria er kun en Dødsmer,
 sagde den Fremmede koldt.

— Viser han sig selv Hæsfærdighed eller er det en overdreven Hæfledenbed fra hans Side? tænkte jeg; thi ved at betragte min Kammerat var jeg kommet til at anvende Joseph-Marias Signalement paa ham, hvilket jeg havde seet opslaaet paa Gadehjørnerne. Jo, det var ham selv. Blonde Haar, blaa Dine, en stor Mund, smukke Tænder, smaa Hænder; en fin Skjorte, en Floiels Vest med Sølvnapper, Gamacher af hvidt Skind, en rødbrun Hest — — der var ingen Tvivl derom! Men laaber os ære hans Incognito.

Vi ankom til Vertshuset. Det var saaledes, som han havde skildret mig det, det vil sige, et af de usleste, jeg endnu har truffet paa. Et stort Num tjente til Kjøkken, til Spisesal og til Sovekammer, og gjennem et i Taget anbragt Hul gik Nogen ud, eller standfede rettere sagt, og dannede en Sky nogle Fod over Gulvet. Langs med Muren saae man fem eller sex Maaleselsdækkener, det var de Reisendes Sengetæpper. Lyve Skridt fra Huset, eller rettere fra det eneste Num, jeg har bestrevet, hævdede sig en Slags Skuur, der tjente til Stald. I denne fortræffelige Bolig var der ikke andre menneskelige Væsen, idetmindste for Diebskicket, end en gammel Kone og en lille Pige paa ti eller tolv Aar, begge sodfarvede og klædte i frygtelige Klæder. — Dette er da Alt, hvad der er tilbage af Munda Baeticas Befolkning! sagde jeg. — O Cæsar! o Certus Pompeius! hvor I vilde blive forundrede, hvis I kom tilbage til Verden!

Idet den Gamle saae min Kammerat, lod hun et Overraskelsesstrig undslippe. Ah! Sænnor Don Joseph! skreg hun.

Don Joseph rynkede Brynene og hævdede

den ene Haand saa bydende, at den Gamle strax taug. Jeg vendte mig til min Forer, og lod ham ved et umærkeligt Tegns forstaae, at han ikke havde noget at forklare mig angaaende den Mand, med hvem jeg stulde tilbringe Natten. Aftensmaaltidet var bedredet end jeg havde ventet mig det. Man serverede os paa et lille Bord, der var en Fod høit, en Fricassee paa en gammel Hane med Mils og en Mængde spansk Peber, derpaa spansk Peber i Die og endelig Gaspacho, en Slags Sallat af spansk Peber. Tre saa stærkt tryddrede Hætter nødte os til, ofte at tage Tilflugt til en Kumme med Montilla-viin, der var fortrinlig. Da jeg efter Aftensmaaltidet saae en Mandoline henge paa Væggen, spurgte jeg den lille Pige, om hun kunde spille paa den. — Nei, svarede hun; men Don Joseph spiller saa smukt. — Vær saa god, sagde jeg til ham, at syngte noget for mig; jeg er en lidenskabelig Elsker af Eders Nationalmusik.

— Jeg kan ikke nægte en saa god Herre, der giver mig saa ypperlige Cigaretter, noget Forlangende, sagde Don Joseph muntert, og sang og accompagnerede sig paa Mandolinen. Hans Stemme var raa, men dog behagelig, Melodien var melancholsk og bizar; af Ordene forstod jeg ikke det mindste.

— Derfor jeg ikke seiler, sagde jeg, saa var dette ingen spansk Visse. Den ligner de Lorcicos, jeg har hørt, og Ordene ere vist i det hastigste Sprog.

— Ja, svarede Don Joseph med en mørk Mine. Han lagde Mandolinen paa Gulvet, forsøgte Åemene og betragtede med et sælsomt Udtryk af Sorgmodighed den udgaaende Ald. Belyst af en Lampe, der stod paa det lille

Word, gjentakste hans paa engang øde og vilde Ansigt mig Miltons Satan. Som han, tænkte maaskee min Ledfager paa det Dødssted, han havde forladt, paa den Landstygthighed, han havde paadraget sig ved sin Brøde. Jeg forsøgte at gjenoplive Samtalen, men han svarede mig ikke, og var bensunket i sine mørke Tanter. Den Gamle havde allerede lagt sig i en Krog af Børelset, skjult bag et hullet Teppe, der hang over en Snor. Den lille Pige havde fulgt hende ind i dette Rum, der var forbeholdt det smukke Hjørn. Min Fører rejste sig nu og bad mig følge sig ud i Stalden; men ved disse Ord foer Don Joseph op som om han vaagnede, og spurgte ham i en heftig Tone, hvor han gik hen.

— I Stalden, svarede Føreren.

— Hvad har Du der at gjøre? Hestene have Foder. Røg Dig hen, Din Herre vil tillade Dig det.

— Jeg frygter, at min Herres Hest er syg; jeg ønskede at han skulde see den, maaskee veed han hvad der er at gjøre ved den.

Det var klart, at Antonio ønskede at tale i Centrum med mig; men jeg vilde ikke indgyde Don Joseph Mistro, og i vor Stilling holdt jeg det for klogeest at vise den størstmulige Tillid. Jeg svarede derfor Antonio, at jeg ikke forstod mig paa Heste, og at jeg havde Lyst til at sove. Don Joseph fulgte ham ud i Stalden, hvorfra han snart kom ene tilbage. Han sagde mig, at Hesten ikke feilede noget, men at min Fører fandt Dyret saa kostbart, at han gned det med sin Dreie, for at faa det til at svede, og at han havde ifinde at tilbringe Natten med denne hjertlige Bestjæftigelse. Imidlertid havde jeg strakt

mig paa Dækkenerne, omhyggeligt indhyllet i min Kappe, for ikke at komme i Berørelse med dem. Efterat have bedet mig at tilgive den Frihed, han tog sig, at lægge sig i min Nærhed, tog Don Joseph sin Plads foran Døren, ikke uden at have fornyet Fængkrudtet paa sin Espingol, hvilken han omhyggeligt lagde under den Vadsæk, der tjente ham til Hovedpude. Faa Minutter efter at vi havde anstet hinanden Godnat, vare vi begge dybt indslumrede.

Jeg troede mig udmattet nok til at kunne sove paa et saadant Leie, men efter en Times Forløb udjogte nogle hvist ubehagelige Stillingen paa Kroppen mig af min første Søvn. Da jeg havde erfaret disses Natur, stod jeg op og indsaae, at det var bedre at tilbringe Natten af Matten under aaben Himmel, end under dette ugjæstfrie Tag. Lifsende mig paa Taafidsen naaede jeg til Døren, ubgik forsigtigt at berøre Don Josephs Leie, og slap ud af Huset uden at han vaagnede. Udenfor Døren var der en stor Tredekent; jeg strakte mig paa den og indrettede mig saa godt jeg kunde for det Øvrige af Natten. Jeg vilde just for anden Gang til at lukke Dinene, da det forekom mig, at Skyggen af en Mand og en Hest passerede forbi mig, uden dog at gjøre nogen Larm. Jeg rejste mig op og troede at gjenkende Antonio. Forundret over at see ham udenfor Stalden paa denne Tid, gik jeg ud imod ham. Han var standset, da han havde seet mig. — Hvor er han? spurgte Antonio mig sagte.

— I Stuen; han sover; han er ikke borte for Baggetoi. Men hvorfor fører Du Hesten ud?

Jeg saae nu at Antonio havde omhyggeligt

omvisket Hestens Been med Hjalterne af et gammelt Dækken, for at dens Skridt ikke skulde høres.

— Tal sagtere, sagde Antonio, for Guds Skyld! De veed ikke hvem dette Menneske er. Det er Joseph Navarro, den frygteligste Bandit i Andalusien. Jeg har hele Dagen givet Dem Segn, men De har ikke villet forstaae dem.

— Bandit eller ikke Bandit, hvad kommer det mig ved? spaaede jeg; han har ikke plyndret os, og jeg vedder paa at han ikke har det isinde.

— Ja, det er godt nok; men der er 200 Dukater at fortjene for den, som udleverer ham. Jeg veed, at der er en Vagt af Nyttene halvanden Mil herfra, og inden det dages vil jeg fyre nogle solide Karle herhen. Jeg vilde taget hans Hest; men den er saa ond, at Ingen uden Navarro kan komme den nær.

— For Fanden! sagde jeg, hvad Dndt har den stakkels Mand gjort Dig, siden Du vil angibe ham? Og desuden, er Du vis paa, at han er den omtalte Nøver?

— Fuldkomment; for lidt siden fulgte han mig ud i Stalden og sagde: "Du lader til at hende mig; dersom Du siger denne gode Herre hvem jeg er, skyder jeg Dig en Kugle for Panden". Bliv De hos ham, Sennor, De har intet at frygte. Saalenge han veed at De er her, vil han ikke fatte Mistanke.

Under denne Samtale vare vi allerede komne saa langt fra Bærtskuset, at man ikke mere kunde høre Hestens Skridt, derfra. Antonio afreb i et Nu Hestens Fodbedækning og vilde stige op. Jeg forsøgte ved Bønner og Trusler at holde ham tilbage.

— Jeg er en fattig Djævel, Sennor, sagde han; to hundrede Dukater ere ikke værd at foragte, især naar det gjælder om at befrie Lander fra en saadan Ogle. Men tag Dem iagt; dersom Navarro vaagner, vil han gribe sin Flint, og da er det ude med Dem. Jeg er kommet for vidt til at vende tilbage, indret De Dem, som De kan. — Karlen var i Sædlen, han gav Hesten Sporverne, og i Mørket havde jeg snart tabt ham affyne.

Jeg var meget opbragt paa min Fører og temmelig urolig. Efter et Dieblisks Betænkning fattede jeg min Plan og gik atter ind i Bærtskuset. Don Joseph sov endnu; jeg var nødt til at ruske heftigt i ham for at faae ham vaagen. Aldrig vil jeg glemme hans vilde Blik og den Bevægelse, han gjorde for at gribe sit Gevær, som jeg af Forsigtighed havde lagt nogle Skridt fra hans Leie.

(Fortfætted.)

Repertoire.

Søndag: Val.
Mandag: Don Juan (Comœdien). Magerkarl og Sanger.
Tirsdag: Don Juan (Dæraen).
Onsdag: Ude og hjemme. Hvi. De Danse i China.
Torsdag: Indkvarteringen. Alferne.
Fredag: Val.
Lørdag: Den hvide Dame (Fr. Meyer George Bronn, Debüt).
Søndag: Luftueru (første Gang). Dands. De Uadskillige. Adolph og Henriette.

som Sommerfuglen i Vuppen. Seglene ere sammenrullede ved Masten, udfoldede, som Fremtiden for a n BARNET, som Sankteverdenen i det. Dets Verden er lille, ligesom dens første Vælgang.

Med uomsigtede Seil farer **Ynglingen** hen over Livsstrømmen, der nu allerede udvider sig til et uoversigtligt Hav. Dglaa ham leder Kjærligheden. Den er Sturmanden, som fører Roret. Den holder den onde Genius nede; sammenbøjet og trukket ligger han for dens Fødder. Livlig og aarvaagen er den gode Genius; han strammer Seilene, og under hans Haand fremvoere Livets sjøneste Blemmer i den vpyigste Fulde. Jngen sty forduktler Livshimlen; klar og blaa stinner og straalr dens Hvalving over Ynglingen. Fredig stuer han ud i Verden, og breder Armene ud, som om han vilde omfavne den og i stormnde Livs- og Kjærlighedslyst troste den til sit Hjerte.

Heel anderledes viser Verden og Livet sig for Mennesket i den fremtrukke **Mandsalder**, naar han har overfæret Livets Vænderpunkt, og det gaar ned ad paa Livsbaaret. Alle Selvbedrag og Illusioner ere forbi, en mørk Himmel trækker sig hen over hans Hoved; forvillede og sonderreone hænge Seilene ved Masten og slagre i Vinden. Stærkt bevagede og oprørte rase Haabslungerne. Han maa lide og kæmpe for at hervinge Brændingen og afbolde Skibet fra de Klipper, der true det med Undergang. Men hos ham sidder Troen, den fælle, gudbenginne Tro; den er nu hans Føretinde, og styrer Roret med kraftig Haand. Med den er den gode Aand virksom for at afbolde Skibet fra Klipperne og at føre det sikkert og frelst gjennem det stemmende Hav til dets Maal, og under hans Haand fremvoere endnu bestandigt, om end kun svarstomt, Livets høstlige Blemmer. Hvor ivrigt og glaa den onde Aand bag Manden er besjæftiget med at styre ham ud af hans Bane, at brude Staven, der er hans Støtte, saa overveie og overvinde Mandens Kraft, den bedre Aand, det trofæste, gudbenginne Hved, alle det onde Princips Indvirkninger og Indvirkninger. Ornen, der magtigt straber med Himlen, er hans Livs Symbol.

Udvingen vandrer nu med sit Livsmaal og sin Ende. Brudet er Masten paa hans Kartoi, og intet Seil bevinger dets Gang. Med ham seiler Haabet, og sanker Ankere ned i Dybet. Den gode Genius er nu den alene styrende og berstende; han har betriet den onde Aand, der nu ligger bunden og lenket ved Masten. Foran ham gaer Livets seil og farver den milde Aftenhimmel rød, medens Maanen staaer ey bag ham, og kaster sin Straaleglæds over ham; det er Grindringen, der forklarer os det henfavnne Liv.

De vde Eshjørner og Tilfiskeller indlutte og omfatte det indre Sjæleliv og bringe det til Anskuelse. Kunstneren har paa Hammen, der indlutter Billedet, fremstillet et anskuelsesgjort de vigtigste, mest indvirkelsesrige Momenter og Begivenheder i Livet i deres Grundtræk.

I Midten af det Hele, ligesom den fraalende Sol, der giver de vandrende Planeter Liv og Varme, viser sig atter de tre Hovedfigurer: Kjærlig-

lighed, Tro og Haab. Dgsaa her er atter Kjærligheden den fremberstende, besjælende, til hvilken Troen og Haabet stotte sig. Den viser sig med BARNET paa sit Skib, med Korset i Haanden, — som Billedet paa den opoffrende Bengviele, Kristus vint ved sin Død paa Korset; den om Hovedet slingede Myrkebrands er Billedet paa den jordfste Kjærlighed som Afglands af den himmelste. Over dens Hoved lyser den usforanderlige Vølarstjerne, der ved alle Tidens Bevægelser og Værlinger altid svæver paa det samme Punkt paa vor Livshimmel. Ved Kjærlighedens Side staae Haabet og Troen med deres Sjøernebilleder, Syvstjernen, der aldrig duffer sig i Havet, og den ryggaende Maane, der oplyser os Natten, ligesom Troen er vort Lys i Verdens Gru og Mørke.

I Hammens Hjørner fremtræde i fire Billeder de fire Cardinalvnder som Grundstone for den menneskelige Character, allegorisk fremstillede ved de tilsvarende Føretallinger af Skrifter, der ligesom ere bleve Svær derfor: Den Barnealderens tilhørende Lydighed ved Jaafs Dffring; Ynglingens Beskedenhed ved Saul, der Muler sig for det ham huldende Skjold, da han er bleven Konge; Mandens Kraft (*virtus*) ved Samson, som sønderriver Loven; den erfarte Vidsdom og Salemons Dom.

Disse Billeder underordnede ere de i Hammen indfæiede tolv Medaillons, hvoraf tre høre til hver af de fire Livsaldre, og fremstille de vigtigste Momenter og Begivenheder i disse forskellige Perioder. I dem, der betegne Barnealderen, er den Aale gjort anskuelig, at Førbredelsen og Uddannelsen for Livet ere betingede ved den tilsvarende Udvikling af den legemlige Kraft, den kunstnerisk staaende Magt (Phantasien) og den aandelige Medtagelighed. Ynglingen viser der, hvorledes han paa sin Vandring gjennemreiser Verden ved sin Stav, finder sin Gistede og seier sit Brullup (voilket Sidste er anvendt ved, at han tager den som frueelige Myrkebrands af Brudens Hoved.) Manden see vi i Glæden over hans forfædte Søn; vi see ham i Nød og Lidelse, (hans brændende Haas ligger bag ham,) lege og finde Trost; vi see ham i Kamp og Seier, idet han overvinder Løve og Drn, og behersker Verden ved sin Mandskraft. Af Udvingens Liv ere følgende tre Momenter fremhævede: Hans BARNES Giftermaal; Glæden over hans Elagts Bevarelse (han leger med sit Barnebarn); hans Afsted med sin Kreds i Dødsstieblikket.

Som videre Brudstøer paa Hammens og vassende Betegnelser af Kjærlighets og Wienskæleket, ere de fire Aars tider og de dem ledagende Himmeltegn, anbragte i øyboiet Arbejde.

Indhold.

Agerkarl og Sanger, Carnevalseffiske.

Carmen, Novelle af Prosper Mérimée.

Det kongl. Theater, Kunst.

Djervehed og Uforsømmethed.

Redacteurens Bopæl er i Hôtel du Nord Nr. 57, hvor han tilfrest træffes hver Formiddag intil Kl. 11.

Af dette Ugefriskt udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ kvartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Dvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ifke. Man tegner sig i alle Bogladre i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlægger **J. S. Eibe**.

J. S. Eibe,
Boghandler, Lovstrade Nr. 122.
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 9.

Søndagen den 30te Novbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Den italienske Opera.

Den italienske Operas Debut er altid en Begivenhed, der bringer Liv og Svænding ind i det triste og sovnlige Novemberliv i Kjøbenhavn. Den saakaldte boiere Verden og Alt, hvad der higer efter at regnes med i den og at blive set af den, møder ved Operaens Nabning med en Blanding af Glæde og Frugt; den italienske Opera er en Modetrag, man skal besøge den, man skal finde den god, men man har en Angst for, at man, før at bylde Moden i en hel Vinter, skal komme til at gjøre altsor store Dffringer til Kjedsomhedens Gudinde. Den vegeterende Del af Publikum, der betragter Theatret kun som et Digestionsmiddel, indfinder sig med en urelig Svænding; den skal paa denne Aften af den fremmeværende Mængde have en Dem for, hvorvidt den fremdeles vilde Anstand og god Samvittighed kan lade sine Jordvielsesfredsliker arbejde paa Hoftheatrets Bank. Nigoriisterne, de saakaldte musikalske Classifere, som kun bylde visse Retninger og visse Navne i Kunstens, bylde ogsaa med en pinnlig Uvisshed; der er ikke Uvisheden om, hvad enten de skulle rose eller fordomme, thi fordomme skulle de og fordomme ville de, men hvad der rimer dem, er, at komme paa det Reue med, under hvilken Form og med hvilken Løsen de for denne Gang skulle udtale Fordømmelsen. Den lille Del af Italienernes Publikum endelig, som med ubildet Sind stræber efter at nyde det Skønne, under hvilken Form det end fremstiller sig, som vil forsøge sig Livet ved at luge Henning af enhver Menst, uden først at borge om det er en fornem dreven Havesplante eller en simpel Wartort, denne besøger ogsaa Debutforestillingen, delt mellem Haab og Frugt; er Udsaldet godt, da har den Udsigt til een oplivende Nydelse mere i de mørke Vinterdage; er det slet, da har den jo kun den eneste Trost i sin musikalske Nedslibened tilbage, at læse Anmeldelserne af og Materialerne til de Operaer, som det kongelige Theater — ikke opfører.

Hvad nu den første Opførelse af Puritænerne angaaer, saa forlede vist alle Classer af Publikum Buset i den samme Uvisshed, hvormed de vare komne dertil. Hvad man paa denne første Aften sit at høre, lovede ikke noget rigt Udbytte for Fremtiden; Rygten blev hos den italienske Operas Andere den fremberfende Følelse, men der var over den hele Forestilling noget saa Ullart, noget saa Ubeskemt i Fremtrædelser af det Gode og det Naabelige, at de Uvillige endnu ikke vilde lade Haabet falde og de Drangvillige ikke ret endnu kunde finde Angrebspunkter. Alle Partier vare enige om, at maatte opføre deres Dom indtil videre. — PrimaDonnan, Signora Fanny Leon, har vel en god Stole og Ferdighed i Foredraget,

men hendes Stemme viste ikke nogen underlig Kraft og Fulde, og var i Mellementerne flanglos og bedakket. Om dette var Følgen af en siebliffelig Indisposition, eller det var en permanent Mangel paa Kraft og Friskhed, derom kunde man ikke faae nogen tilstrækkelig Overbevisning. Hendes Foredrag og Spil udmærkede sig ikke ved noget fremtrædende Liv og Varme; hendes Anstand og Bevægelser vare ret frie og lette. Tenoristen Pellegri i har en Stemme med en agte Tenor karakter, dog uden underlig Klang og Kraft; men han var meget usikker i Partiet, og saavel hans Sang, som hans hele fættede Fremtrædelse paa Scenen vidnede om, at han endnu maa være for meget Begynder til at kunne tilfredsstille i store Partier. Signora Rho gestulerede meget taavelst som Englands Dronning, men af Sang var der ikke en Lyd at høre. Brodrene Napoleone og Vincenzo Corre udførte deres Partier meget smukt og kraftigt, og den besiddende store Duet i anden Act var det eneste Nummer, der bragte noget Liv i Publikum. — Den anden Forestilling af Puritænerne afgav omtrent det samme Resultat som den første, men man bør dog vel endnu opbyde Døforelsen af den næste Opera, i hvilken det samme Personale har Partier, førend man selder nogen afgjørende Dem over det. Chørene i den italienske Opera ere i Regelen saa maadelige og blive dertil her saa slet udførte, at de kun gjøre et ubehageligt Indtryk, og dette forbydes endnu ved de lange Pauser og den hurtige Tomhed paa Scenen, der foranlediges ved de lange For- og Efterliv til Chørene, der ere komponerede for de store italienske Scener, hvor det store Chorpersonales Ind- og Udgang fordrer betydelig Tid, men som paa Hoftheatrets lille Scene aldeles blive uden Betydning. Der vilde vist vindes endel for Fremstillingen naar man med køndig Haand forlorrede disse vintereslante Musikstuffer.

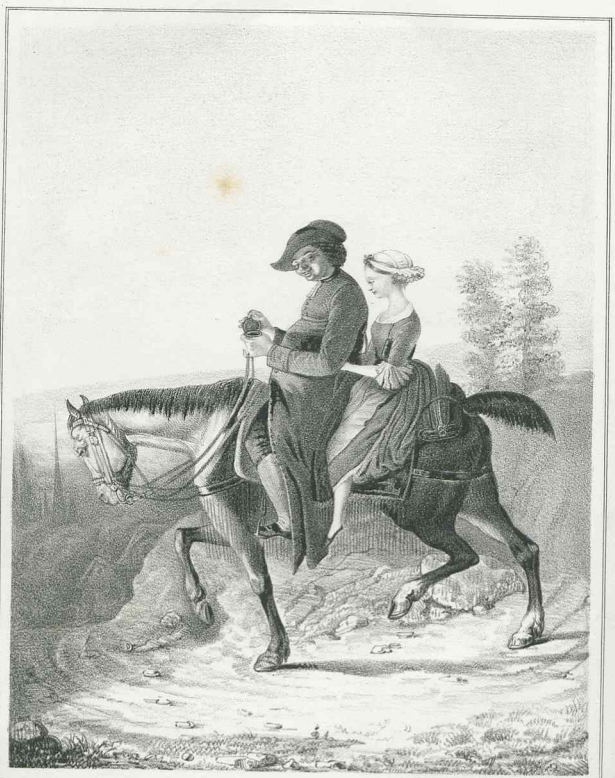
Theater.

— Til Opførelse paa det kongelige Theater er antaget: Hjertiet paa Prøve, Operette af Eb. Dverstou, med Musik af Siegfried Saloman.

— Den svenske Tenorist Guntber, Sanger ved Operaen i Stockholm, er kommet til Kjøbenhavn og agter at lade sig offentlig høre i Concertet.

— I Hamburgs Italiatheater giver man i denne Tid en dramatiske Bearbejdelse af Den

Riter Corward.

Em. Berentzen v. Jnh. Bus.

E. Fustla, del.

EN HERLIG PRIS!

S c e n e r

of

Niccolini Tragedie
„Arnaldo af Brescia.“

Den italienske Digter Giovanni Battista Niccolini er født i Firenze i Aaret 1789, og vandt sig allerede som Ungling et stort Naam blandt Italiens nyere Digtere ved sin Tragedie Volgens Medens han lærte afværende flere latin, græsk og dramatiske Sprogtyng og lærerede endel verdifulde Afhandlinger over Kunst og Sprog, traaede han som Krafsvold Medlemmer ind i „det nye Italien“, der siden Freden havde begyndt at uddanne og udbede sig i alle Halvøens Stater. Det lyde Vilf naar sin Tid og naar sin Fædrelands uldste Forhold, han i sin Samvirkelse med Italiens dygtigste liberale Lænder arbejdede sig frembragte hans tre veltillte Tragedier: Antonio Besearna, Giovanni da Pinedo, og Arnaldo af Brescia. Alle disse Bæfter naaede den oprindelige Frihedslystighed, den dybeste Hedersæde eller Italiens Føds fra dets forrige Støds og den blottede Afsigt med dets Undertrykkelse. Det er her med det trofaste Nag af den verdslige Vaerdmagt og med den fordervelige Indflydelse af de fremmede Magter, at han i den sidste af de nævnte Tragedier reiser sig, og den Afsættelse, de dets lidende Forhold finder endnu paa vor Tid, vakte, i Jordindelse med den Rønne og kraslige politiske Behandling, en overordentlig Entusiasme for den. Det hele Dyring var udfølgte i to Dage, og det var kun med Bidd at Forfatteren udmalt de forfælske, der saa har for hards laded Silvio Pellico henhangte i et skærsigt Hængsel.

Tragediens Helt, Arnaldo, var født i Brescia i Begyndelsen af det 12de Aarhundrede. Han var bestemt for den geistlige Stand, og gik, efter at have studeret under den berømte Vater Abelard, i et Kloster. Men de freire Anstuelser, han havde indbrættet hos sin Vater, gjorde ham snart det hele geistlige Væsen fordybt, han forlod Klosteret, og optraadte i Brescia med sin glimrende Veltalenhed som Kæmper med Gæstgæddens verdslige Anmasselser. Fordreede sig sin Fædreland vrafede han med megen Værning sin Fætre i Schweiz, og drog derpaa til Rom, hvor han i 1145 fremtraadte

i det rædselsskækkende Møde, der det tilsted Kælleren Overbringerromen, og som, men forredede den uundværdige Foranstaltning overdraget til Senaten og Folket, og paa ingen Maade vilde anerkende Væren som den verdslige Herre, eller som undskrauet Søsværen. Paa dets Fortid udsæde Arnaldo en beviddlig Indflydelse, da Silvano Niccolini vrafede i 1145 blev valgt til Pape under Navnet Hadrian IV, og det er ved hans Besigtelse af den helige Stiel, at Tragediens Handlung begynder.

Ved Statens Begyndelse sit et Arnaldo paa Caracolis vensterte og raade det af Svager og Dod udtænde, at den gjerrige Geistlighed baandede Romer. Kræver Generel Kardinals vrafede sig til Rom med sin elste sønle Dax. Pape Hadrian vil slude Arnaldo for sig, men besæde en vræfkelig, K is Rom i Gaderne mellem Føds og Hadrians geistlige Parti vrafede en Cardinal Dax og Væren lever i Hæst i Rom. Væren eller Vænsfællens, Vænsfællens og Vænsfællens af endet af Kællens Væren, og Mantens vrafede Vænsfællens, vrafede Væren til at forlade Arnaldo, som vrafede Væren, det er af sin vrafede Vænsfællens, vrafede Væren. Indderst vrafede Væren med sin Kræver, den skærsigt geistlige Væren, vrafede Væren for Vænsfællens, Kælleren vrafede Væren som Væren og paatager sig at bringe Føds til Vænsfællens, vrafede Væren af Væren de vrafede Væren overladt. Vænsfællens Vænsfællens har imidlertid forraadt Arnaldos Opvædsfællens. Han græbes, han bliver hengt, hans Væren villes paa et Sydd og vrafede, og hans Afsættelse i Væren, for at der ingen Væren af ham vrafede vrafede tilbage paa Fødsen.

I.

Plads paa Capitollet.

Patriceren Giordano Pierlone. Folket.
(Sæner) Arnaldo.

Giordano.

O Romere! forgjæves har jeg ifte
Kaldt Eder hid; Arnaldo er iblandt os.

En af Folket.

Hvor er han? hvorefor roter han? Han komme!

Folket.

Den Helige lede!

(Arnaldo kommer.)

Bliss & Sons

Em. Deussen & Co. Lith. Ind.

E. York

BY HERLIG PRINS!

Freia 1845.

S c e n e r

Niccolini's Tragoedie

,,Arnaldo af Brescia."

Den italienske Digter Giovanni Battista Niccolini er født i Florens i Aaret 1789, og vandt sig allerede som Ungling et stort Navn blandt Italiens nyere Digtere ved sin Tragoedie Polyzene. Videns han senere afperlede strev lyriske, episke og dramatiske Digninge og leverede endel værdifulde Afhandlinger over Kunst og Sprog, maadte han som krasstjind Medtæmper ind i det nye Italien, der siden Freden havde begyndt at uddanne og udbrede sig i alle Halvoens Stater. Det dybe Blot paa sin Tid og paa sin Fædrelands utydelige Forhold, han i sin Samvirken med Italiens dygtigste liberale Aander erbyrvede sig, frembragte hans tre politiske Tragoedier: Antonio Foscarini, Giovanni da Procida og Arnaldo da Brescia. Alle disse Bærker aande den værmeste Frihedslystlighed, den dybeste Hedronelse over Italiens Fald fra dets forrige Størhed og den bitreste Afsty med dets Lindertnyttlere. Det er især mod det trykkelige Aag af den verdslige Pavenmagt og mod den fordervelige Indflydelse af de fremmede Magter, at han i den sidste af de nævnte Tragoedier retter sig, og den Anvendelse, de dertil stidrede Forhold finder endnu paa vor Tid, vakte, i Forbindelse med den skønne og kraftige poetiske Behandling, en overordentlig Enthusiasme for den. Det hele Dstlag var udfolgt i to Dage, og det var tuit med Nød at Fortælleren undgik de Forfølgelser, der saa Aar for havde ladet Silvio Pellico henfængte i et østerrigt Fængsel.

Tragoediens Helt, Arnaldo, var født i Brescia i Begyndelsen af det 12te Aarhundrede. Han var bestemt for den geistlige Stand, og gik, efterat have studeret under den berømte Vater Abelard, i et Kloster. Men de friere Ansuelser, han havde inddrækket hos sin Lærer, gjorde ham inært det hele geistlige Væsen forhadet; han forled Klofret, og optraadte i Brescia med sin glimrende Deltalenhed som Kæmper med Geistlighedens verdslige Anmasselser. Fordreuen feg sin Fædreslad præfede han med megen Virkning sin Lære i Schweiz, og drog derpaa til Rom, hvor han i 1145 fremtraadte

i det republikanske Parti, der vel tilfod Keiseren Overherredømmet over Rom, men fordrøede den umiddelbare Forvaltning overdraget til Senatet og Folket, og paa ingen Maade vilde anerkende Paven som den verdslige Herre eller som uindfranket Souveræn. Paa dette Parti udoevte Arnaldo en betydelig Indflydelse, da Britten Nicolaus Breakpear i 1153 blev valgt til Pave under Navnet Hadrian IV, og det er ved hans Bestigelse af den hellige Stol, at Tragoediens Handling begynder.

Ved Stykkets Begyndelse see vi Arnaldo paa Capitoliet opmuntre og raade det af Hunger og Nød udtærede, af den gjerrige Geistlighed haanede Romerfolk. Keiser Frederik Barbarossa nærmer sig til Rom med sin vilde tydske Hær. Pave Hadrian vil vinde Arnaldo for sig, men denne er uroffelig. I en Kamp i Gaderne mellem Folket og Hadrians guelfiske Parti bliver en Cardinal dræbt og Paven sætter Folket i Ban. Nadsfelen over Banrettelsen, Paagriuellsen og Afstraffelsen af endel af Folkets Ledere, og Munkenes ræntefulde Indflydelse, bringe Romerne til at forlade Arnaldo, som maa søge Tilflugt hos en af sine troe Tilhængere, Greven af Ostasio. Imidlertid ankommer Keiseren med sin Armee; den østerrigt guelfiske Pagt sluttes i en stor Nigsforamling; Keiseren affrer Paven hans Magt og paatager sig at bringe Folket til Helighed; selv faaer han af Paven de lombardiske Byer overlade. Ostasios Gemalinde har imidlertid forraade Arnaldos Dyrholdssied. Han griebes; han bliver hængt, hans Legeme stilles paa et Spyd og brændes, og hans Afte spredes i Tiberen, for at der ingen Hæster af ham skulle være tilbage paa Jorden.

I.

Nads paa Capitoliet.

Patricieren **Giordano Pierlione**. **Folket.**
(Sener) **Arnaldo.**

Giordano.

I Romere! forgjæves har jeg ikke kaldt Eder hid; Arnaldo er iblandt os.

En af Folket.

Hvor er han? hvorfor nøler han? Han komme!

Folket.

Den Hellige leve!

(Arnaldo kommer.)

En af Folket.

Kirken han befrie
Fra Gyflere!

En Anden.
D lad os engang aande
Italiens Lust, og ryste fra vor Fod
Hvert fremmed Stengran!

Giordano.
Ha! hvor skælner sig
Hans Nafn fra de stolte Cardinalers,
Som fylde Christenblod i deres Laver,
For sig begjære, Andre love tun,
Dg dælte Herrens Brud med evig Skændfel!
Seer, Benner! svagt af Fasten er hans
Legem;

En hellig Blegthed hviler paa hans Ansigt,
Det milde, suret dybt af fromme Taarer.
For Eders sjunkne Størhed har han grædt.
Dg gives der i Menneskenes Die
Vel Taarer, værdige saa stor en Jammer?
Ei Een bør sørge tun, der hvor Du ligger,
Du Verdens Dronning! D, jeg onsket at
Sei Kors tun rejste sig paa Din Ruin!

Folket.

Hvad Midler gives der?

Arnaldo (træder frem).

Frihed og Gud!

Hor, Stemmen fra Osten,

Dg Stemmen fra Vesten,

Dg Stemmen fra Østnen,

Dg Gedos Stemme fra de aabne Grave,

Anklage Dig, Du Besæqvinde, Rom!

Beruust er Du af Helgenblod, og driver

Med alle Verdens Konger Boleri.

Ha seer! I Guld og Purpur er hun smykket,

Dg Edelsteen og Spange tynge hende;

Den hvide Dragt, — den første Brudgoms Pjfi,

Den Himmelskes, — har hun i Støvet tabt;

Dg derfor gudsbespottet og hovmodig
Skrev hun sig Ordet: Hemmelighed paa
Vanden.

Al, aldrig meer man hører hendes Stemme
Betrængte troste; Alle truer hun,

Dg ved sin evige Forbandelse
Hun bringer evig Dval de bange Sjæle.

De Ulykkelige, — vi er det Alle —

Forened' sig til Favnag under Smerten,
Men grufomt stille hun dem fra hverandre
I Christi Navn; imellem Son og Fader
Hun vækker Hjendskab, river Gætefallen
Dort fra hans Biv og luster Krig blandt
Bredre.

Hun skal fortolke Evangeliet,
Dg Hadet river Kjærlighedens Bog

Til sig! Forsvunden er den Tid, som henrykt
Den patristiske Evangelist os spaaede;

For Folkene at daare sprængte Satan
De gamle Lanker, og den Grumme hersker

Hvit over Hadet af utalte Taarer,
Som vi har grædt for hende. Evende Vægre

Har Menneskenes evige Forfører
Sat frem for Bolerstenskens urene Læber,

Det ene fyldt med Blod, med Guld det andet,
Dg raa, begjærlig drifter hun af begge,

Saa Verden ikke veed, om efter Blod,
Om efter Guld hun tørster mest. Hvi steg hun

Fra Jordens dybe Skjod til Capitoliet?
I hendes Fængsler var hun stor og stjen!

D Herre! de, som engang rantes af
Din Svøbe, staae ei meer ved Templets

Tærskel

Som fordem, for at sælge stumme Df're;
Nu sælger Mennesket man i den for,
Dit Blod, o Herrens Sen, man sælger der!

Folket.

Hvad raader Du?

Arnaldo.

Sag Sværd og Scepter fra
Den Frætte, og lad hende give Jer
Det Guds tilbage, hun har ranet sig.

En af Folket.

Rom, vi vil plyndre Cardinalerne!

En Anden.

Patrizierne har ogsaa Guld!

Arnaldo.

Folk, her mig!

Bekling Dig, — Loven —

En af Folket.

Loven holder kun

Den Arme her i Toile; længe nok

Vi levede forhaanede, betrængte.

Hvad lover os Din Frihed?

Arnaldo.

Hører mig!

Med Magt og Lyst tog Geistligheden her

Sig Alt. Den eier vide Strækninger,

Som engang vare Eders Fædres. Landet

Gjer den ubyggeilig og tomt, og Kristus,

Alt Livets Herre, omgav den med Døden.

Men i den rene Luft paa skjonne Hjerde

Den Huse byggede til Lyst for Munk,

Med syndig Pragt; for Eder Hytterne,

Palladserne for dem!

Folket.

Arnaldo leve!

Arnaldo.

Fra hiin Dag af, da christent Folk forsmaaede

Alt fryde sig ved Vind og Gjøgleri,

Faldt over mig en Hyrdes bedste Brede,

Dg grumt forjaget fra mit Fædreland,

Blev jeg til Pilgrim; det er Jer bekjendt,

Hvor mojsomt jeg er draget med min Værelse

Fra Folk til Folk, hvor nu den bærer Frugter.

Hvor ofte vanded jeg paa hvide Aag

Af Appeninen, og igjennem Alpens

Evige Sne, og verled tunge Bei

Med blodig Fod! — Hvorfra jeg kommer, skal

I vide, snart skal andre Folk I see

For samle sig omkring min christne Fane.

Dog var mit Hjerte steds her hos Eder;

Forstumme skulde det, hvis nogen sinde

Jeg kunde glemme mit Italien!

Et Marti fast jeg kæmped' mod Eugen,

Dg nærede den hellige Id, som flammed

I Eders Brevst. Som Ulv Eugen begyndte,

Saa blev han Næv, og ved at kaste Brod

Pil syndefulde Væster, haabed han

For Spotpris at tilkøbe sig af Folket

Bort Nomas Frihed. Døden ødelagde

Hans onde Plan, og ved Giordanos Høimod

Blev Nøden afvendt. Dog, den kommer

atter,

Hvis tøilesløst I give Eder hen

Pil Plyndring; Nov gjør alle fattige,

Det avler Skjændselsdaad, der følges af

Samvittighedens Dvaler, og I vide

Hvor herligt Præsterne forsaar at drage

Sig Fordeel ud af disse. O hvor ofte

Har ei min Stemme raabt fra denne Hoi:

Besidde Noget skal ei Geistligheden,

Nok skal det være den at leve kun

Af fattig Kost og af de Frommes Gaver;

Af Herrens Brede skal ei drage Fordeel

Den gridste Præst, som i sin Pengefæl

Begraver Landen; reen og hellig Dyd

Skal med den hvide Brud formele ham,

Hvem Kristus bandt sig til ved Blodets

Baand!

Dg derfor dele Løben nu blandt Eder

Hvad Geistligheden har erhvervet sig

Bed langt Bedrag; I har ei Plyndring

mod mig;

Dg kan I frygte for at faae for Lidet,
Naar længst den hele Verden ei forsløg
Til med Tributens høie Sum at mætte
Hiin glubende Uvindes vilde Hunger?

Folket.

Ja Loven — Loven!

Arnaldo.

Vender endeligt
Du til Din Dyd tilbage, Romerfolk,
Dg mindes hvad Du var, og hvor Du er?
See, her er Capitoliet; en Larm

Af tusind Stemmer siger vredefuld
Fra tusind Struber frem; I seie det,
Ved dette Navn forfumdne Scires Land
Dmviser Eders frie Pander; her

I Fred Jert Tempel var, i Krig Jer Borg.
Det hellige Hjerz forlade den, som tænker
Paa Trældom! i et Kloster skule han sig!
Seer her, Tarpeius er igjen befæstet,
Til Bæren I svinge Fædrelandets Vaaben,
Frie har I her forsamlet Jer til Naad,
Dg gjenopstandet er det adle Sind
Den frie Sankt, — Præsten saa forhadet.

Paa denne Klippe, som alt længst var glemt,
Fremstiger nu bebreidende Grindring!

Til Eder er det, Nomere, at disse
Ruiner tale; paa Jert Kasyn seer
Jeg merke Spor af en opphøiet Smerte;
Hver Grænssten spørges af Jer, drømmende
I vanke om blandt Nomermodets Minder,
Thi til enhver af Eder raaber Jorden:

Staa stille, thi Du træder paa en Helt!
See, her besteg man i Triumferne
Den stolte Hoi, — nu er det stumle Munk,
Forvæderste, blødagtige, som bygged
Sig Nede paa Ruinerne. I Klofret
Et Gen sig viste af det gamle Folk;
Det skjuler med sin Skygge Marmorurnen

Med Heltens Afte, stummet herfter det
I Nomas Hæder og i Nomas Bankfeld.
O Capitol, hvor jeg med Harmen vandrer,
Aflast den usleste blandt alle Byrder,
Som Jorden nogenfinde maatte bære,
Dg aldrig Verdens Skændsel finde man
Paa Veien til Din gamle Hæder mere!

En Hædsel for vort Blik er deres Huse!
Nedvender Blikket mod den evige Stads
Udsprede Nester hist, hvis Storfed syntes
En Fabel for de Svagere, og som
Blot med et Blik tvang Verden til at skjælv,
Dg styrede dens Skjæbne. Du, o Rom,
Alene syntes under Himlen staaet
For Dødens og Tilfikkelsernes Bredde.
Selv Tiden, han, som seier over Alt,
Mistroede her sin Kraft, og fordred Hjelp
Af Præster og Barbarer. Dog, ei Staal,
Ei Jld, ei varig Glemfels Støvlag mægted,
At overdække Dine stolte Mure.

Som Seflers Drevindere de trodse
Mod Himlen. — Ja, ved Eders Glands jeg
sværges.

Saaledes, Nomere, vil I betvinge
Tyrannerne! — Fornyer de gamle Love,
Som gennem lange Tider vare stumme.

De gamle Titler nævnes end med Hæder;
Consuler teller hver Italiens Stad;
Dg dette Kald blev stiftet iblandt Eder,
Dengang da Brutus peged med det Staal,
Som han drog ud af en uskyldig Barm,
Paa Kongemagtens sidste Skændselsdaad,
Dg paa Lucretias Blod den første Straale
Af Frihedsjolen faldt. — Dg her hos Eder,
I Nomere, er dette høie Kald
Et usjelt Navn kun, skrevet paa Ruiner.
Dyvækker det igjen, indstifter atter
Senatorens og Middrens hellige Magt.

Den Orden, som engang var staaet imellem
Patrizier og Folk.

Folket.

Hvordan, Patricier?

Arnaldo.

Tribuner ogsaa, ufortræffelige,
Til Folkets Bærn. Jeg elsker Folket, Brødre,
Jeg stammer fra det selv og følger hiin
Dyphoiede Befrier fra hver Trældom;
Til Folket gav han Bred og evig Sandhed,
Og Venner søgte han blandt de Betrængte.
Den nye Phariseer speider nu
Paa Frankrigs og paa Tydsklands Troner efter
Tyranner, og i Kejsrens Navn blev Christus
Dræbt andengang.

Endeel af Folket.

Arnaldo leve! vælger

Til Consul ham!

Andre.

Nei, han Tribun skal være!

Nogle.

Han er ei nogen Romer!

Arnaldo.

I Italien

Jeg fødtes, Romere! — Her mig, mit Folk:
Skjøndt fjernt fra Dig, bebogted jeg Din
Skjæbne.

J ved, at Tydskland aabned sine Guler,
Og atter gyder sig Barbarers Strøm
Ud over vore Marker. Før jeg kom
Tilbage til Jer, søgte jeg at knytte
Til helligt Forbund Lombardiets Stæder.
D havde dette Bryst dog været Malm,
Og havde jeg dog eiet tusind Stemmer,
Og havde ei min Tunge været træet
Og tor af Talens Blod, dengang jeg raabte:
D værer Brødre, alle I, som aande
Italiens rene Luft, fra Elisæum

Til Alperne! Jer gøre Frihed til
Eet Folk, et eneste Italiens Folk!
Hør disse Ord, Dit Echo værdige,
O Capitol, og gientag dem med Vælde
En imod alle Høie! — Du, o Luft,
Som Bruti Bryst har aandet, vær Du dem
Til hvert et Dre! — Staaer Italien
Som een Mand op, og er kun een dets

Willie,

Da trænger det til Sværd ei for at jage
De vilde Tydskte bort fra dette Land,
Hvis Blomster deres Heste søndertraadte.
— Da kan en Klippe det nedstyrte paa dem,
Og det er Not! Hver Barm oplukke sig
For denne Sandhed, som ei nok kan tolkes!
D lad mig ikke have talt forgjæves!

— Men tror ei derfor, at jeg stræber efter
At blive Consul og Tribun hos Eder;
Lad Purpur, Guld og Silke smykke den,
Der følger Constantin i Pragt og Glands
Istedesfor Sanct Petrus. Hvo det er,
Hvo blandt Italiens Folk er værdig til det,
Ham vælger til det høie Kald, og han,
En Son af gamle Monster, skabe saa
Med Klogtighed Din nye Republik.

Til Statens Ordning giver jeg mit Naad.
Naar det er sleet, saa vil jeg i hiin Orden,
Hvor Abelard, min Mester, lærte Sandhed,
Opbygge mig af Jord og Rør en Hytte.
Der vil i Bon jeg vaage, og til Himlen
En Host opsende, som er Himlen værdig,
Som aldrig vaagned i et Præstekjerte:
Frit være Rom, Italien, hele Verden!
— Og saa — saa føre Døden mig tilbage
Til Gud! —

Carmen.

Novelle
af
Prosper Mérimée.

(Fortset.)

— Sennor, sagde jeg, jeg beder Dem undskyld, at jeg vækker Dem, men jeg har et naragtigt Spørgsmaal at gjøre Dem: Stulde det være Dem behageligt at see et halvt Dufin Nyttene komme hertil?

Han sprang op og spurgte med frygtelig Stemme: Hvem har sagt Dem det?

— Algemeget hvorfra Vinket kommer, naar det er godt.

— Deres Fører har forraadt mig, men han skal betale mig det! Hvor er han?

— Jeg veed ikke, . . . i Stalden, tænker jeg — men der har Nogen sagt mig . . .

— Hvem har sagt Dem? . . . Det kan ikke være den Gamle . . .

— Nogen, som jeg ikke kjender . . . Kort, ja eller nei, har De Grunde til ikke at oppebie Soldaternes Ankomst? Hvis De har det, saa spiid ikke Tiden, hvis ikke, saa godnat igjen, og tilgiv, at jeg har forstyrret Deres Sovn.

— Ah! Deres Fører! Deres Fører! Jeg havde strax Mistro til ham, — men, hans Megning er opgjort! — Farvel, Sennor! Gud gjengjælde Dem den Tjeneste, De har gjort mig. Jeg er ikke fuldt saa slet som De troer mig, . . . ja, der er endnu noget hos mig, der fortjener en Kavalers Medsidenhed. — Farvel, Sennor . . . Jeg har kun een Sorg, og det er den, at jeg ikke kan betale Dem min Gæld.

— Lov mig, Don Joseph, som Lon for den Tjeneste, jeg har viist Dem, ikke at mistænke Nogen og ikke at tænke paa Hævn. See her er Cigarer for Deres Reise; jeg ønsker Dem Lykke til den! Og jeg rakte ham Haanden. Han rystede den taus, tog sin Bøsse og sin Badsæk, og liede til Stalden, efter at have sagt nogle Ord til den Gamle i et Sprog, jeg ikke kunde forstaae. Nogle Diebliske derpaa hørte jeg ham galsopere over Sletten.

Jeg lagde mig atter paa min Bænk, men jeg kunde ikke sove mere. Jeg spurgte mig selv, om jeg havde gjort Ret i at frelse en Nøver, og maastee en Worder, fra Galgen, og det blot fordi jeg havde spiiist og drukket med ham. Havde jeg ikke forraadt min Fører, der holdt paa Nittens Sag? havde jeg ikke udsat ham for en Sturks Hævn? Men Gjestevensstabets Pligter? . . . de ere uciiviliserede Fordomme, tænkte jeg; jeg vil blive ansvarlig for alle de Forbrydelser, Vanditten fremdeles begaaer. — Og dog, er denne Samvittighedsinstinct, der trodser alle Fornuftgrunde, en Fordom? Maastee kunde jeg i den delicate Stilling, hvori jeg befandt mig, ikke trække mig ud af det uden at føle Nag. Jeg svævede endnu i den største Uvisshed med Hensyn til det Moraliske i min Handling, da jeg saae et halvt Dufin Hestfolk komme med Antonio, som holdt sig klogeligt ved Bagtruppen. Jeg gif dem imøde og underrettede dem om, at Vanditten havde taget Flugten for over to Timer siden. Den Gamle spaaede paa Corporalens Spørgsmaal, at hun kjendte Navarro, men at hun, da hun levede ene, aldrig havde villet voxe sit Liv ved at angive ham. Hun lagde til, at

det var hans Sædvane, naar han kom til hende, altid at reise igien midt om Natten. Svad mig angaaer, saa maatte jeg gaae nogle Mile derfra for at forevise mit Paa og underkrive min Erklæring for Alcalde, hvorpaa man tillod mig at fortsætte mine aræologiske Undersøgelser. Antonio var Nag til mig, da han meente at det var mig, der havde hindret ham fra at tjene de 200 Dukater. Imidlertid stiftes vi som gode Venner fra hinanden i Cordova, hvor jeg gav ham et saa stort Gratiale, som mine Finantser tillode det.

Jeg tilbragte nogle Dage i Cordova. Man havde angivet mig et vist Manuscript i Dominikanernes Bibliothek, hvori jeg skulde finde interessante Oplysninger angaaende det gamle Munda. Jeg blev meget vel modtaget af de gode Fædre, tilbragte Dagene i deres Kloster, og spadserede om Aftenen omkring i Staden. I Cordova er der ved Solnedgang en Mæsse af Lediggængere samlet ved den høire Bred af Guadalquivir. Her indaander man Uddunstningerne af et Garveri, som endnu vedligeholder Landets gamle Besættelse for Tilberedning af Læder, men til Erstatning nyder man her et Skuespil, som vel fortjener at sees. Nogle Minuter før Angelus forsamler et stort Antal af Fruentimmer sig ved Flodbreddens, nedeaf Kaien, der ligger temmelig høit. Ingen Mand vilde vove at blande sig ind i denne Skare. Saasnart det ringer til Angelus, er det antaget at Natten begynder. Ved det sidste Slag af Kloften aflæde alle disse Qvinder sig og gaae i Vandet. Og nu bliver der en Skrigen, en Latter, en infernalsk Larm.

Fra Høiden af Kaien betragte Mandsoffene de Badende med opspilede Dine og see ikke noget stort. Imidlertid bringe disse hvide og ubeftemte Former, der tegne sig paa Florens mørke Azur, de poetiske Nander i Gjering, og med en Smule Phantasi er det ikke vanskeligt at foresille sig Diana og hendes Nympher i Badet, uden at have Actæi Skjæbne at befrygte. Man har fortalt mig, at nogle flemme Spøgefugle engang havde bestufter Klokkeren ved Kathedralen, og bragt ham til at ringe til Angelus tyve Minuter før den lovlige Tid. Uagtet det endnu var lys Dag, havde Guadalquivirs Nympher ikke tøvet, men stolende mere paa deres Angelus end paa Solen, havde de med rolig Samvittighed gjort deres Badetoilette, som altid er yderst simpelt. Jeg var ikke tilstede. I min Tid var Klokkeren ubesigtelig, Tusmørket lidet klart, og kun en Kat havde funnet skjelne den ældste Drangeandlerske fra den smukkeste Grisette i Cordova.

En Aften, paa den Tid, da man ikke seer noget mere, vagede jeg, støttet mod Bolværket, min Cigar, da et Fruentimmer steg op af Trappen, der fører til Fløden, og kom hen og satte sig hos mig. Hun havde i sit Haar en stor Bouquet af Jasminer, der om Aftenen udaande en berusende Duft. Hun var simpelt, maastee fattigt klædt, ganste i Sort, som de fleste Grisetter om Aftenen. De ægte Damer bære kun Sort om Morgenens; om Aftenen klæde de sig a la francesca. Min Baderinde lod, da hun kom hen til mig, den Mantilla, der bedækkede hendes Hoved, glide ned paa Skuldrene, og ved det Lys, der falder fra Stjernerne, saae jeg, at hun var lille, ung, velskabt, og at hun

havde meget store Dine. Jeg kastede strax min Cigar. Hun forstod denne scanste Opmærksomhed og skyndte sig at sige mig, at hun holdt meget af Lugten af Tobak, og at hun selv røg, naar hun kunde faae ret lette Papelitos. Til Lykke havde jeg nogle i mit Futteral og jeg skyndte mig at byde hende dem. Hun gjorde mig den Gæde at tage en, og hun kændte den ved en Lunte af Toug, som et Barn bragte os. Den smukke Baderinde og jeg blandede vor Hæg sammen og sladdrede saa længe, at vi næsten besandt os ene ved Floden. Jeg troede det ikke upassende at indbyde hende til at gaae hen og nyde en Portion Jis. Efter en besteben Nolen modtog hun min Indbydelse; men førend hun vilde bestemme sig, onskede hun at vide hvad Klokken var. Jeg lod mit Uhr slaae, og dette forbausede hende meget. — Hvilke Opfindelser man dog har hos Eder, I Herreer Fremmede, sagde hun; fra hvilket Land er De, Sennor? formodentlig en Engländer?

— Jeg er en Fransmand, til Deres Tjeneste. Og De, min Fruken eller Fruen, De er uden tvivl født i Cordova?

— Nei.

— De er idetmindste en Andalusierinde! jeg sender det paa Deres bløde Sprog.

— Derjom De saa godt lægger Mærke til Landets Sprog, vil De kunne gjætte hvad jeg er.

— Jeg troer at De er fra Jesulandet, to Skridt fra Paradiset.

(Jeg havde lært denne Talemaade, der betegner Andalusien, af min Ven, Francisco Sevilla, en bekendt Picador.)

— Bab! Paradiset! . . . Føll her sige, at det er ikke slabt for os.

— Allsaa, stulde De være en Maurerinde, eller . . . jeg standse, da jeg ikke turde sige Jøidine.

— Naa, De ser jo nok at jeg er Sjæunerinde; vil De, at jeg skal spaae Dem? Har De hørt tale om la Carmencita? Det er mig.

Jeg var dengang saa vantro, det er semten Aar siden, at jeg ikke soer tilbage af Straf over at see mig ved Siden af en Troldquinde.

— Godt! tænkte jeg; i forrige Uge spiste jeg tilfalden med en Stratenøver, hvorfor da ikke idag spise Jis med en af Nævelens Sjæunerinder. Naa Heiser maa man prøve Alt. Jeg havde endnu en anden Grund til at fortsætte hendes Beskændskab. Jeg tilstaaer, at jeg, da jeg havde forladt Universitetet, havde spildt megen Tid paa at studere de hemmelige Videnskaber, og at jeg selv flere Gange havde forsøgt at fremmane Norkets Land. Forlangst helbredet for Lysten til slige Undersøgelser, vedligeholdt jeg dog stedse en vis Nysgjerrighed efter at erfare Alt, hvad der hører til Overtroen, og jeg gjorde mig en Fæst af at høre, hvor høit den magiske Kunst havde høvet sig blandt Sigeunerne.

Under vor Samtale vare vi traadte ind i la neveria, og havde taget Plads ved et lille Bord, hvorpaa der stod et Lys, som var indesluttet i en Glaskugle. Jeg havde nu Leilighed til at betragte min Gitana, medens nogle Godtsfolk stude, idet de fortærede deres Jis, over at see mig i saa godt Selskab.

Jeg tvivler meget om at Sennora Carmen

var af reen Race; idetmindste var hun uendelig smukkere end alle de Qvinder af hendes Nation, jeg nogetsinde har truffet paa. Spanierne sige, at et Fruentimmer, for at være smukt, maa kunne betegnes ved Hjelp af ti Adjektiver, hvorefter hvort for sig kan anvendes paa tre Dele af hendes Legeme. Hun maa for Exempel have tre sorte Ting: Dinene, Dienbaarene og Brunnene; tre fine, Fingrene, Læberne og Haarene o. s. v. Iøvrigt see Brantome. Min Zigeunerinde kunde ikke gjøre Fordring paa saa mange Fuldkommenheder. Hendes Hud, der isøvrigt var fuldkommen eensfarvet, nærmede sig meget til Kobberfarven. Hendes Dienbryn vare krumme, men beundringsværdigt formede, hendes Læber meget store, men smukt tegnede, og de lode Tænder tilsyne, der vare hvidere end Manden i dens Skat. Hendes Haar, maaskee noget for stærkt, var sort, med et blaat Gjensjær, som Vingene paa en Ravn, langt og glindsende. For ikke at trække Øer med en altfor vidtloftig Beskrivelse, vil jeg kortelig sige, at med hver Mangel forenede hun et Fortrin, der maaskee hævdes endnu kraftigere ved Modsetningen. Det var en fremmed og raa Skjønhed, et Ansigt, som forbausede styr, men som man ikke kunde glemme. Hendes Dine havde et paa engang vellystigt og vildt Udtryk, som jeg ikke har fundet i noget menneskelig Blik. Zigeunerne, Uværelse! det er en spansk Talemaade, som er meget betegnende. Derjom J ikke have Leilighed til at betragte en Ulds Bisk, saa lægger Mærke til Øers Kat, naar den surer paa en Spurv. Man begriber, at det vilde være latterligt at lade sig spaae i et Kaffehus. Jeg bad

den smukke Troldpinde at tillade mig at ledsage hende hjem; hun samtykkede deri uden Vanskelighed, men hun vilde endnu engang vide Tiden, og bad mig om at lade mit Uhr slaae paany.

— Er det virkelig af Guld? sagde hun, idet hun betragtede det med overordentlig Opmærksomhed.

Da vi begave os paa Veien igjen var det hølmørt Nat. De fleste Boutikker vare lukkede og Gaderne næsten øde. Vi gik over Guadalquivirbroen, og yderst i Forsluden standsede vi ved et Hus, der ingenlunde havde Udseende af et Pallads. Et Barn raabede for os. Zigeunerinden sagde det nogle Ord i et mig udefjendt Sprog, som jeg siden erfarede at være rommani eller *chipe calli*, Gitanernes Idiom. Barnet forsvandt strax og lod os tilbage i et meget stort Værelse, der var meublert med et lille Bord, to Tabouretter og en Kuffert. Jeg maa ikke forglemme en Vandtømme og en Bunte Appelsiner.

Saa snart vi vare ene, tog Zigeunerinden et Spil Kort, der syntes at have gjort lang Tjeneste, ud af sin Kuffert, tilligemed en udstoppet Cameleon og nogle andre Gjensstande, der hørte til hendes Kunst. Derpaa bød hun mig at gjøre Korsets Tegns i min venstre Haand med et Pengestykke, og nu begyndte de magiske Ceremonier. Det er unødvendigt at berette hendes Spaadomme, og hvad hendes Maade at behandle Kunsten paa angik, da viste det sig tydeligt at hun ikke var nogen halv Tryllerste.

Ulykkeligvis bleve vi snart forstyrrede. Døren aabnedes pludselig rodfont, og et Menneske, indhyllet indtil Dinene i en brun

Kappe, traadte ind i Børelset og tilfalte Zigeunerinden paa en just ikke hoslig Maade. Jeg forstod ikke hvad han sagde, men Zonen forkyndte, at han var i meget slet Lune. Ved Synet af ham visse Gitanaen hverken Overraskelse eller Bredde, men hun ilede ham imøde, og henvendte med overordentlig flydende Tunge nogle Phraser til ham i det mystiske Sprog, hvoraf hun allerede havde berjent sig for mig. Ordet payllo, der ofte blev gjentaget, var det eneste, jeg forstod. Jeg vidste, at Zigeunerne dermed betegne ethvert Menneske, der ikke hører til deres Race. Da jeg formodede, at Zalen var om mig, var jeg forberedt paa en delicat Forklaring; jeg havde allerede Haanden paa Benet af en af Sabouretterne, og jeg syllogiserede ved mig selv, for at finde det Dieblis, hvor det var rigtigst at kaste den i Hovedet paa Fredsforstyrteren. Denne stødte Zigeunerinden tilbage og skred hen imod mig.

— Ah, Sennor, er det Dem, raabte han idet han foer et Skridt tilbage.

Jeg betragtede nu ham, og gjensjendte min Ven Don Joseph. I dette Dieblis fortrød jeg lidt, at jeg ikke havde ladet dem gribe ham.

— Ah, det er Dem, min kaste Ven! raabte jeg, og smilede saalidt suurt som jeg kunde; De har forstyrret Sennora i det Dieblis, hvor hun forkyndte mig hoist interessante Ting.

— Altid den Samme! men det skal faae en Ende, sagde han mellem Tænderne og kastede et vildt Blik paa hende.

Smidletid vedblev Zigeunerinden at tale til ham i sit Sprog. Hun blev gradviis heftigere. Hendes Die blev underløbet med

Blod og fik et frygteligt Udtryk; hendes Brøt fordreiede sig, hun stampede med Føden. Det forekom mig at hun med Hefstighed opfordrede ham til at gjøre Noget, hvorved han vægrede sig. Hvad dette var, troede jeg kun altfor godt at forstaae ved at see hende gjentaget føre sin lille Haand frem og tilbage under hans Hage. Jeg var fristet til at antage, at Zalen var om at skjære en Hals over, og jeg havde nogen Mistante om at denne Hals var min.

Paa denne Strøm af Velsalighed svarede Don Joseph kun med nogle i en fort Tone udstødte Ord. Nu tilfaste Zigeunerinden ham et Blik fuldt af dyb Foragt, hvorpaa hun satte sig paa tyrkisk Maneer i en Skrog af Børelset, søgte sig en Kuffet ud, strælede den og gav sig til at spise.

Don Joseph tog mig ved Armen, aabnede Døren og førte mig ud paa Gaden. Vi gik omtrent to hundrede Skridt i den dybeste Tausched. Derpaa rakte han mig Haanden og sagde: — Bestandigt ligefrem og De vil finde Broen.

Derpaa vendte han mig Nyggen og fjernede sig hurtigt. Jeg kom tilbage til mit Værtshuus noget forvirret og i temmelig ond Lune. Det Værste var, at jeg, ved at aflæde mig, fandt at mit Uhr var borte.

Forskjellige Betragtninger afholdt mig fra at gaae hen og fordre det tilbage den følgende Dag, eller at bede Hr. Corregidoren om at lade søge efter det. Jeg fuldendte mit Arbeide med Manuscriptet hos Dominikanerne, og jeg reiste til Sevilla. Efter flere Maaneders Omvandring i Andalusien vilde jeg vende tilbage til Madrid, og jeg maatte gaae over Cordova. Jeg havde ikke ifinde

at gjøre noget langt Ophold der, thi jeg havde faaet et Horn i Siden til denne smukke Stad og Baderinderne i Guadaluquivir. Da jeg imidlertid maatte gjensee nogle Venner og udrette nogle Commissioner, vilde jeg forblive idetmindste tre til fire Dage i de muselmanske Fyrsters gamle Hovedstad.

Da jeg kom tilbage til Dominikanerklosteret modtog en af Munkene, som steds havde viist mig en levende Interesse under mine lærde Granstninger, mig med aabne Arme og raabte:

— Lovet være Herrens Navn! Vær os velkommen, min kjære Ven! Vi have troet Dem død, og jeg har læst mangt et Pater og Ave for Deres Sjels Salighed. Allsaa er De ikke dræbt, thi at De var plyndret, det vidste vi.

— Hvorledes? spurgte jeg noget forundret.

— Jo, De veed nok, dette smukke Repe-teeruhr, De lod slaae i Bibliotheket, naar vi sagde Dem, at det var Tid at gaae i Choret. Naar, det er gjenfundet, man vil give Dem det tilbage.

— Det er sandt, afbrød jeg ham lidt forvirret, jeg havde forlagt det . . .

— Sturken er under Raas og Lutke, og da man vidste, at han var Mand for at skyde en Kugle i Livet paa en Christen for at berøve ham en Smaating, saa forvevede vi i Frygt for at han havde dræbt Dem. Jeg skal gaae med Dem til Corregidoren, og De skal faae Deres smukke Uhr tilbage. Og vov De saa herefter at sige, at Ketten ikke har sin Gang i Spanien.

— Jeg tilstaaer Dem, sagde jeg, at jeg hellere vilde miste mit Uhr, end afgive Vidne

i Ketten for at faae en stakkels Djævel hængt, især da, — da jeg . . .

— Vær De kun ikke bange; han er godt anbefalet, og man kan ikke hænge ham to Gange. Naar jeg siger hænge udtrykker jeg mig urigtigt. Deres Nover er en Hidalgo; han vil derfor blive kvalt*) iovermorgen uden Opsættelse. De seer at et Nuv mere eller mindre ikke forandrer noget i hans Sag. Gud give, at han ikke havde gjort Andet end at røve! men han har begaaet flere Mord, det ene frygteligere end det andet.

— Hvad hedder han?

— Man kender ham i Egnen under Navnet Joseph Navarro; men han har endnu et andet bastiff Navn, som Ingen af Os kan udtale. Men det falder mig ind, det er en Mand, der er værd at sees, og da De holder af at gjøre Bekjendtskab med Landets Eiendommeligheder, bør De ikke forsømme at være Vidne til, hvorledes Sturkene i Spanien gaae ud af denne Verden. Han er i Fængslet og Broder Martin vil føre Dem dert hen.

Min Dominikaner paastod saa ivrigt, at jeg skulde see Forberedelserne til „den smukke lille Henrettelse“, at jeg ikke kunde undslaae mig derfor. Jeg gik ind til Fangen, forsynet med en Pakke Cigarer, der, som jeg haabede, vilde bringe ham til at undskyldte min Vaarænhed.

Man førte mig ind hos Don Joseph i det Dieblit, da han gjorde sit Maaltid. Han nikkede koldt til mig og takkede mig høfligt

*) I 1830 nod Adelen endnu dette Privilegium. Nu, under den constitutionelle Regjering, bliver Dvalning anvendt mod Nøienigmand.

for den Gave, jeg bragte ham. Efterat have talt Cigarerne i Pakken, valgte han et vist Antal deraf, og gav mig Resten tilbage med den Bemærkning, at han ikke havde Brug for flere.

Jeg spurgte ham, om jeg ved nogle Penge eller ved mine Venners Credit kunde skaffe ham nogen Formildelse i hans Skæbne. Først traal han paa Skuldrene og smilede bittert, men derpaa fattede han sig og bad mig at lade læse en Messe for hans Sjels Frelse. — Og kunde De, foiede han frygtsomt til, kunde De lade en anden læse for en Person, der har tilsoiet Dem Dødt?

— Gaaſte viſt, min Kære, ſvarede jeg; men ſaa vidt jeg veed, har Ingen i dette Land tilſoiet mig noget Dødt.

Han greb min Haand og trykkede den med Alvor. Efter et Dieblits Lænſhed vedblev han: Læde jeg endnu bede Dem om en Tjeneste? . . . Naar De gaaer tilbage til Deres Fædreland, drager De maaskee gjennem Navarra? idetmindſte vil De komme gjennem Vittoria, ſom ikke ligger langt derfra.

— Ja, ſvarede jeg ham, jeg kommer ganſte viſt gjennem Vittoria. Men det er ikke umuligt, at jeg dreier af, og gaaer til Pampe-luna, og for Deres Skyld gjorde jeg gjerne denne Omvei.

— Belan! Derſom De gaaer til Pampe-luna, vil De der ſee mere end een Ting, der vil intereſſere Dem. . . Det er en ſnuſt Stad; . . . jeg vil give Dem denne Medaillon. Han viſte mig en lille Skuemynt af Sølv, ſom han bar paa Bryſtet. . . De indſoiber den i Papiir. . . han ſandsede et Dieblis for at blive Herre over ſin Bevægſe. . . og De overbringer den til en god Kone,

hvis Adreſſe jeg vil ſige Dem. De ſiger at jeg er død, men De ſiger ikke hoordan.

Jeg lovede at udrette hans Commiſſion. Jeg ſaae ham den næſte Dag og jeg tilbragte en Deel af den med ham. Det er af hans Mund at jeg har erfaret de forgelige Be-givenheder, jeg nu vil overgive til Læſerne.

Jeg er født, fortalte Don Joſeph, i Glizondo i Baztanerдалen. Jeg kalder mig Don Joſeph Lizarrabengoa, og De kender Spanien tilſtrækkeligt, Sennor, til af mit Navn at høre, at jeg er en Bæſter og en gammel Chriſten. Naar jeg nævner mig Don, ſaa er det fordi jeg har Aet dertil, og derſom jeg var i Glizondo, kunde jeg viſe Dem mit Stamtree paa Pergament. Man vilde at jeg ſkulde tilhøre Kirken, og man lod mig ſtudere, men jeg drog ikke ſtor Nytte deraf. Jeg holdt alſor meget af at spille Bolt og det er det, der har ødelagt mig. Naar vi Navarrefere spille Bolt, glemme vi Alt. En Dag, da jeg havde vundet, hppede en Knos fra Alava Strid med mig; vi grebe til vore jernbeſlaaede Stokke, og jeg var atter den Seirende, men dette nødte mig til at forlade Landet. Jeg traal paa nogle Dragoner og jeg lod mig hverde til Cavalierregimentet Almanza.

(Fortſætt.

evige Jøde, i fem Acter med For- og Efterbil. Den italienske Sangerinde Albani har med udførelse af en Sr. Grivelli giver flere Concerter i Stadtheatret.

— Paa Theatret i Potsdam har man nyligt for Hoffet opført Sophocles Tragedie Oedip i Colonos, i en ny udsit Bearbejdelse. Duetturen, Chørene og Mellemacterne ere komponerede af Mendelssohn-Warholdn. Dette er den tredje græske Tragedie, Berlinerne have bragt paa Scenen. Antigone, af Sophocles, gjorde Hegundelsen, og efter den fulgte Medea, af Euripides, hvilken ikke skal have gjort nogen betydelig Virkning.

— Bургtheatret i Wien har gjennoptaget Dehleschlagers Correggio i sit Repertoire og Stykket er blevet opført en halv Snees Gange for fuldt Hus og med betydelig Bisaf.

— Dandserinden Maria Taglioni har i denne Tid opholdt sig nogle Dage i Paris og er derfra gaaret til Italien, hvor hun vil opholde sig nogen Tid paa sit Landsted ved Comogen, og dernaa rejse til Rom for at opføre paa Theatro Torlonia, hvor hun er engageret for 20 Forestillinger med 2000 fr. for hver Aften.

Kunst og Literatur.

— Paa A. F. Hofsts Forlag er udkommet: **Garrick i Frankrig**, Lustspil i tre Handlinger af H. Dehleschläger. Pris 64 Sk.

— Hos samme Forlegger er udkommet en ny Udgave af Dehleschlagers Helge, Yria og Hroars Saga, i et Bind. Saars elegant indbundet for 9 Mk.

— Kongen af Bayern skal have kjøbt den fjerde Billedugger Fagelbergs betydelige og interessante Samling af Copier af antikke Billedbuggerværker, udførte i Terra colla.

Schillerstatuen af Thorvaldsen.

Intet Arbejde af vor afdøde Meester er bleven udførelst en saa almindelig streng Critik, som hans for Staden Stuttigart udførte Statue af Schiller, der maaske ogsaa er det mindst belbige af alle hans større Arbejder. Endnu i dette Aar har den som politisk Digtet og politisk Vendeelslige bestjende Hr Dingelsted leveret et Smædebrev over dette Arbejde, der ved Siden af den mest uforstammede Arrogance, viser en Naabed i Be-

dommelsen af den store Meester, der næsten overgaar den, hvormed Santo Domingo for endel Aar siden i sin "Rom som det er", legte at frarive Thorvaldsen al hans Kunstnerbæder. Den beskændte Kunstidommeur Dauid udtaler sig i sit nyeudkomne Værk: "Beobachtungen und Vbarrastien über den Menschen, Natur und Kunst", om en Hæise ins mittägige Frankreich, med Anekdoter over Thorvaldsens Schiller, men antager, at det ikke har været Thorvaldsen eller overboret nogen plastisk Kunstner muligt, at gjengive Schillers Billedet med det aandige udtryk, man som en Afspjeling af Digterens Liv, Stræben og Værk, fordrer at finde deri. Den flærende Dissonans mellem Digterens himmelske Aelster og Dromme, og den virkelige Verden, saaledes som den oplos sig for ham, den Modsigelse mellem det Ideale og Reale, der fødte Schillers Sjæl, laante hans Værker en fortryllende Beemod, en ædel langselvud Stræben efter noget Uopnaaeligt, der i Aelster havde fremstillet sig for ham. — "Schillers Diale", siger Forfatteren, "lignede glandsfulde Eder, der saae foran Solen; den skinner igjennem dem, men oploser dem ikke; det er en stjern Subjectivitet, der skinner igjennem den objective Verdensanskuelse, og opvarmer den, men ikke bærer den til Forkærelse i Ideen. Et saadant Genyt staar i ligefrem Modstridning til Plasterens Aand, og saaledes funde det ikke lyffes Thorvaldsen, der i hoesse Betjødning var en plastisk skabende Aand, en saadan, hos hvem Ideen selv bestemmer Fremstillingen, og hvor altsaa ingen Modsigelse mellem det Ideale og Reale finder Sted, — at fremstille det, der stod i Modstridning til hans Væsen. Schiller var et enbaier Genyt, Thorvaldsen en stor Aand; den Enes indre Sands og Hoesle er uden Grandier; den Anden har i Kunsten fundet Enheden mellem Aand og Materie, Idens absolute Udværelse."

"Thorvaldsen funde altsaa vanskeligt fætte sig ind i et Genytmenneffes indre Vffande, og fremstillede derfor Schiller efferkantsom, grublende, luttende paa sit Hjerteslag, med sanket Hoved, og ikke med Dreblikket vendt mod Solen, i hvis Glands alle Former opløse sig i Lys. Der ligger i dette Billedet et Udtryk af Tungstid, men ikke af det opbøiede Smermeri, der i Langelens Smerre treer at bære et Underpaaet paa at finde Tilfredsstillelse hinsides Virkeligheden".

Repertoire.

Sondag: Lustuena. Pas de deux. De Uadskillige. Adolph og Henriette.
Mandag: Indværetningen. Torredoren.
Tirsdag: Den Juan (Opera).
Onsdag: Lustuena. Faust.
Fredag: Kong Hæns Datter. Et Eventyr i Rosenborghave.
Lørdag: Romeo og Julie.
Sondag: Lustuena. Et Eventyr i Rosenborghave. De Danffe i China.

Indhold.

Scener af Nicolinis Tragedie „Arnaldo af Brescia“.
Carmen, Novelle af Prosper Mérimée.

Den italienske Opera. Theater. Kunst og Literatur. Schillerstatuen af Thorvaldsen.

En herlig Preis!

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han sikkest træffes
hver Formiddag indtil Kl. 11.

Alt dette Ugeskrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk
Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ quartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Subscriptionen er kun bindende
for eet Kvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ikke. Man tegner sig i alle Bogladre
i Danmark, Norge og Everrig, samt hos medundertegnede Forlagere J. S. Eibe.

J. S. Eibe,

Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,

Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Hedigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 10.

Søndagen den 7de Decbr. 1845.

Theater, Kunst og Litteratur.

Det kongelige Theater.

Den hvide Dame. Den nye Tenorist, der som George Brown i denne Opera for første Gang betraaede Scenen, vandt sig ikke hos Publikum nogen Dymnstring til at gaae videre frem paa den begyndte Bane, og skjøndt dette vel burde have behandlet Debutanten med nogen mere Delicatesse og Staausel, havde det vist fuldkommen Ret i at ytre sin Misbilligelse af Hr. Weiers Fremtrædelse som Operasanger, idet det vigtigste Requirit, Stemmen, mangler ham. — Hr. Weiers Svingestemme er saa tyg og tynd, at den er aldeles ubrugelig i Operaen, og den lider dertil endnu af en betydelig Mangel paa Uddannelse. I den reciterende Deel af Rollen talde han i en fremmed Jargon, der blev endnu ubegaveligere ved den usædvanlige Gøide af hans Taleorgan. Iøvrigt sang Hr. Weier næsten Alt hvad der kunde ynges viano, ret smukt og udtrykfuldt, hans Føredrag var lysligt og karakteristisk, hans Vrenunciation i Sengen var meget tydelig, hans Anstand og Begavelser frie og leile, — kort, — dersom ikke den vigtigste Betingelse for en Operasanger havde manglet i en altsor høj Grad, vilde Debutanten i alt det Dørlige ikke have staaet tilbage for nogen af de Begyndere, der ere optraadte som Sangere hos os. — Tom Fru Warcher sang Ferragier-tonens Part særdeles smukt og hendes Udforelse af Romanen i første Act var i Særdeleshed fuld af Varme og dramatisk Udtryk.

Lustucru. Nyliget Theatret i de nu forløbne tre Maanedes af Sæsonen ikke har bragt noget ældre Stykke frem, der ikke var givet i den foregaaende Sæison, og det altsaa, hvad Prover angaar, har haat det iveri mægligt, har det dog i hele denne lange Tid ikke formaaet at bringe mere end to mindre reciterende Stuepil, *Alde* og *Hjemme* og *Kun tyve Aar* frem paa Scenen som Nyheder. Man maa formodentlig have indset, at dette dog var noget for søffigt, og man har derfor antraengt alle sine Kræfter for paa Quartalets sidste Aften at faae endnu en tredje Nyhed til at gaade over Brøderne. Og denne Nyhed var *Lustucru!* Studie det være muligt at finde Høiet, der var en større Scene uardigere end dette for af den sædvanlige franske Stid, Lyne og Rindhed blottede, sig kun i den afførligste Platted og Gemenhed veltende Genatsesske? I Sandhed, man skulde næsten troe, at Theatret ved denne Fares Fremdragelse har villet anstille en Under-sagelse om, hvor dybt det danske Publikums Smag var sunket, og hvor dybt man i Fremtiden turde gaae ind paa Kammerligbedens Gebeet med hvad man bed det. Vi vide meget vel at En og Anden dertil vil sige, at et Theater, hvorpaa der gives

saavel Comedie som Opera og Ballet, ogsaa nødvendigvis til Udførelse maa eytage Smagstoffer i sit Repertoire, og at man ikke maa gjøre for store Fordringer til disse. Dette give vi fuldkomment vort Medheld, saalange disse Stykker kun blive brugte som udføлдende Biting; men dette er ikke længer Tilfældet med vort Theater; Bagatellen begynder der mere og mere at fortrænge det ældre og solidere Stuespil, og vi behøve kun at offerrgaace Repertoiret for det forløbne Quartal, for at overbevise os om, at det er den, man har anset for Hovedsagen. Enhver, der betragter Scenen i botere Berødnung som Kunstanstalt, vil sikkert indromme, at Bagatellen kun har Berettigelse paa en større Scene, naar der ved Siden af den og vradomniterende over den opføres store og gebaltfulde Værker. Der kan endvidere aldeles ikke være Tale om at fordomme Bagatellen blot fordi den er Bagatel, thi hvor ofte har ikke de ubetværligste Smaating ved vore Kunstneres fortraffelige Udførelse skaffet os den rigtige Nydelse? Men naar man har en saa rig Kilde at ole af, som det franske Repertoire i denne Retning aarligt frembyder, hvorfor da vælge noget af det Sletteste, det har offodt? *Lustucru* har ikke engang den Gjenstod, der kan bringe os til at glemme saa mange Vangler, den at være morsomt, det har ikke en eneste Nølle, der kan give et dramatisk Talent Velsighed til Udvikling af sin Kunst, hvorved ogsaa et Stykke kan eroverre sig Rettighed til Dyrkelse paa Scenen. Enkelte ville maaskee her atter undskulde Stykkets Dyrkelse med, at det for endel Aar siden har behaget ved dets Udforelse at det franske Stuespils Urfællstfad fra Berlin; men denne Grund har aldeles ingen Berødnung, thi for det første have de franske Kunstnere en eieendommelig Velsed i at fremstille lige Sager, der dækker deres Plumbed for endeel, medens den, som en Følge af vort Sprog og vor Sillilemaades tungere Charakter, hos vore Fremstillere traeder op i hele sin Vangsbød, — og for det Andet tilstaaer vistnok Enhver sig, at en betydelig Deel af den Velsed, han har haat i det franske Stuespil, har befaaet i at se nye og ham Iovante Indbildeer optraede, og i at kunne forstaae og følge med det fremmede Sprog. Det frugtbare franske Repertoire er en Vangde smaa Lustpil, der ere langt bedre end *Lustucru* og vasse langt bedre for vort Publikum og for vor Scene, og det kan vist ikke falde Theatret vanstæffeligt at komme i Besiddelse af brugbare Oversettelse og Bearbejdelser af disse.

Freds al anvendt Tid vilde det ikke luffes Personlet ved Fremstillingen at bibringe Publikum nogen Interesse for *Lustucru*, og selv det sædvanligt meget milddommende Søndagsbuds vittere for Storstedlen sit Misbag med Stykker. Over store Forventninger Theatret iøvrigt har gjort sig om dets gunstige Udfald, viser sig dert, at det har udshyret det med en heel ny og temmelig forstær De-

H. H. H. H.

Ed. Serantou & Co. Lib. Del.

SAVOYARDEINS T DILETTE.

Freia 1845.

S C E N E

af
Nicolini's Tragedie
„Arnaldo af Brescia.“

II.

Sal i Bantani.

Have Hadrian. Arnaldo.

Hadrian.

For mine Fodder! lys dem! Vei Din Pande
Saa dybt for mig, at den berører Jorden,
Hvorpaa jeg traadte. Som med Gud, Arnaldo,
Saa taler man med mig; spyt ned! Vei
burde

Jeg Synderen ei høre, men jeg haaber,
At han vil angre. For Du rensket Dig
I Beddrag, for Din Jæse dødes omgaa
Med Afse, for Du tale her med mig.
Dog, — ned i Dødet for mig!

Arnaldo.

Engang han,
Hvis Nads Du tager her paa Jord, har
vdmgi

Discipelstavens Fodder toet. At Dig
Udtaler sig den faldne Engels Hoemod.
Fortryd, o Verden, at Du ham fornægter,
Dg nær ved Taapel er, dog høent fra Gud!

Hadrian.

Du, som fra Alpen serned hidmod Rom,
Dg med forglemte Navnes tomme Klang
Af Stummen vakte dets Ruines Echo,
Vend om til Kloster; Du har vppet Strid
Blandt Siederne, forløbne Munk! og med
Din Lære triser Du til Kamp og Dver
Den Bedden, Du har sovet at foruete.

Arnaldo.

Du som fra Tønder sang Dig som en Slange
Ili Trenen op, som var en neset Slave
Af Munk, mens Du i Sanct Albans aad
De Smuler, som faldt ned fra deres Bord,
Du mindte mig om lave Herkomst? Har
Staven alt bragt sig Fordring over
At koge Dødet? Dog, si mere af Dødtid,
Et øst en Dødtid; nu Din Tanke døede
Aa ved en Nid, der gjorde os til Brøder.
Et Allet alle Alene Du? Det hede
Blandt alle Hæder horte man sig
For anseelse i Rom. Du si Du var
I Guds Sted, du talte Du til mig,
Hans Ånd var af Dødet løs.

Hadrian.

Hadrian.

Du som staaer over Dødet, du som
Hed hader døddes, og man mig sigte
Et hvidt hvidt Sæde. Gudsens Lid
Har Beden skabt, og mig rejser den.
Et Tæt af Regnet vil Du gjere Sjæl.
Du Frihed taler Du, og kæmper med
Den Gælle, der haar paa Jord mellem
Dyran og Menneste! — Fra til Rom
Hæret Dø, Du taler, at du sigte
Det hede forsvare alle vander den
I det Rom; — for jeg forsvare at tale
Det Dø, som tone set at øde Jorden.

Arnaldo.

Dg Frihed hed det aldrig; hede Hæder
Som haar mellem Koffet og Kransen,
Var grusom mod den Strige, forvænde
Mod Jordens Magtige. Du Menneste!
Laa hidindtil som kvast af jernbaaret Træl,
Naar Krise og Levit hinanden forvæd.
Med Foklene og deres Skabne see
I Hvernepræjer sløngerne at lege,

SAVOYARDENS WÄLTER

S c e n e r

af

Niccolinis Tragedie

„Arnaldo af Brescia.“

II.

Sal i Vatikanet.

Havde Hadrian. Arnaldo.

Hadrian.

For mine Fodder! lys dem! Vei Din Pande
Saa dybt for mig, at den berører Jorden,
Hvorpaa jeg traadte. Som med Gud, Arnaldo,
Saa taler man med mig; synt ned! Vel
burde

Jeg Synderen ei høre, men jeg haaber,
Alt han vil angre. Fer Du revser Dig
I Boddragt, for Din Isse dækkes ydmyg
Med Afte, tør Du tale her med mig.
Dog, — ned i Stovet for mig!

Arnaldo.

Engang ha u,
Hvis Plads Du tager her paa Jord, har
ydmygt
Discipelstarens Fodder toet. Af Dig
Udtaler sig den faldne Engels Hovmod.
Fortryd, o Petrus, at Du ham fornægter,
Dg nær ved Templet er, dog fjernt fra Gud!

Hadrian.

Du, som fra Alpen stævned hidmod Rom,
Dg med forglente Navnes tomme Klang
Af Slumren vatte dets Ruiners Echo,
Vend om til Klosteret; Du har yppet Strid
Blandt Stæderne, forløbne Munk! og med
Din Lære tirer Du til Kamp og Dyrer
Den Verden, Du har sporet at forlade.

Arnaldo.

Du som fra Dyndet sneg Dig som en Slange
Til Tronen op, som var en ussel Slave
Af Munk, mens Du i Sanct Albans aad
De Smuler, som faldt ned fra deres Bord,
Du minder mig om lave Herkomst? Har
Diaren alt bragt sig Forvirring over
Dit svage Hoved? Dog, ei meer af Dødsleid,
Ei meer om Herkomst; nu Din Tante dvæle
Kun ved det Blod, der gjorde os til Brødre.
Er Biskop eller Konge Du? Det sidste
Blandt disse Navne hertes ingenfinde
For andengang i Rom. Dg er Du her
I Christi Sted, da burde Du vel vide,
Hans Krone var af Torne kun.

Hadrian.

Han gav

Mig Herredømmet over Verden, da jeg
Med Kaaben smykkedes, og man mig valgte
Til Kirkens hvide Sæde. Herrens Ord
Har Verden skabt, og mit regjerer den.
Til Træl af Legnet vil Du gjøre Sjelen!
Om Frihed taler Du, og kæmper mod
Den Eneste, der staaer paa Jord imellem
Tyran og Menneste? — Kom til Fornuft!
Hvert Ord, Du taler, er kun usselt Mundsveir,
Der strax forstummer eller spinder hen
I øde Rom; — kun jeg formaar at tale
Det Ord, som tæner fort ud over Jorden.

Arnaldo.

Dg Frihed hed det aldrig; steds Kirken,
Som staaer imellem Folket og Tyrannen,
Var grusom mod den Svage, krybende
Mod Jordens Magtige. Dg Menneftet
Laa vidindil som valt af jernhaardt Tryk,
Naar Keiser og Levit hinanden farned.
Med Folkene og deres Skabne see
I Ypperstepræster Kongerne at lege,

Men over Sværdets blodiggrumme Net,
 Ja, over saadan Udaad selv, som aldrig
 Tyrannisk Hedning voved, breder I
 Den store Raabe ud, — og Alt er Nat!
 Ja, ja, for Blodets og for Smertens Datter,
 Som bygger paa sin Martyrs Grav sit Altar,
 Var usel den, som skjænked hende Guld,
 Og som betroede Sværdet til den Haand,
 Der ifkun burde have sig til Bønnen.
 Af guldne Bægre drak hun Glemsel af
 Det gamle fromme Sind; hun var paa Jorden
 Ei Herrens Echo, kun Tyrannens Echo,
 Og fra sin Stol paa Romas Høie seer hun
 Ei Golgatha, det første Altar meer.

Hadrian.

Vagvaskelse Du taler! Den Betrangte
 Beskyttet vi, og kun sin Seierherre
 Besejred Rom. Dog selv var det kun Gruus
 Og Gravmuld, — og det saae hvordan
 Barbaren

Med Sværdet maalte dets Ruiner. Siig,
 Hvo var det vel, som bød ham drage hjem
 Som Pilgrim, hver han nærmed sig som
 Fjende?

Ei gamle Heroers Grave visse han ham,
 — En Fiskergrav, og raabte: Synk i Støvet!
 Barbaren adlød, Nom sig hæved atter
 Af de ved Korset skjærmede Ruiner,
 Og i sin Barm det fælte Slaget af
 Det nye Livs guddommelige Puls,
 Og Troens Seir det saae, som uforgænglig
 Blev for dets Kapitol den sikkre Klippe.
 Nom er nu evigt, ja dets Hjerde dybt
 Foragter Lande, hvor der gives Grændfer,
 Thi han er det Uendelige Herre.

Arnaldo.

Hvi iser Du Dit Nige her, og ei
 I Himmelen? hvorslange vil Du leve?

I daglig Bon I raabe: Hjertet opad!
 Og blive stedse dog i Dybet; hvorfor
 Vil Du forene Hjerdestav med Sværd,
 Da dog saa stor Din Almagt er — i Ordet?
 Ei vilde Frelseren, at til hans Værn
 Et Sværd sig stulde blotte, og hiin Daad
 Af Petrus, hvorfor Herren revsed ham,
 Den er den eneste, Du efterfigner.
 Hvad siger jeg! — Den Dig betroede Hjord
 Du dræbte med Barbarens Sværd, og kalder
 Dig reen for Blodskyld! Ha, saa ulig er Du
 I Daad og Ord, at Du gjør Løgn til
 Sandhed,

Og Sandheden til Løgn. Du kalder Dig
 Bestandigt Slaters Slave, og Du er kun
 Tyrannernes Tyran; een Tanke kun
 Ledfager Dig igjennem alle Tider:
 Til Kriger gjør Du Præsten, og regierer
 Ved Nædsel for det myllisdunkle Ord
 Ydmyg og stolt. Som Konge kriger Du,
 Som Præst forbander Du, og ald rig bliver
 Du Præst, og aldrig blier Du Konge heller,
 Thi som Besejret sætter Du Dig paa
 Dit Altar, og som Seirende paa Tronen.

Hadrian.

Jeg hører syndig Tale; Kirken nu
 Forstøder Dig; det evige Anathem
 Omhyller Dig med Nat, thi fra Din Løbe
 Taler den onde Mand, som har besat Dig!

Arnaldo.

Forgjæves vil Du stræmme mig; jeg skjender
 Heel vel den høie Lov, Du stulde lyde,
 Det er ei tilladt i dens Bog at stryge.
 Med Dig alene gaaer jeg ei irecte;
 Den gamle Sætning følger Du, thi dybt
 Nu ligger Herrens Evangelium
 Begravet under Præsternes Decreter.
 Fra skumle Høies Top, hvorfra man Alt

Paa Jorden undertrykker, staae nu disse,
 Og see hvorledes Menneskens Hjord
 I Dalen angst bevæger sig, og naar
 Dens blinde Madselskfrig forfærder dem,
 Og naar det blodbesænkte Skind dem nægtes,
 Da kaldes Atpens Ulflok ind i Landet,
 Hvor alt saa meget Blod er flydt, dog uden
 At naare Markerne. — Hvi under Du
 Ei Nom de gamle Rettigheder?

Hadrian.

Kaldte Bøfskand

Et Folk vel hid, som mere stjerned sig
 Fra Romersindet, end Dit Folk?

Annals.

Ha, Folket!

Det ligner Hunden, som bliver vild i Lænker.
 Du Frihedsaanden standse vil, dog da først
 Du frygte Slaven, naar han sprænger Lænken!
 Du skjælder paa ham for hans Synd, og
 vover

At spørge efter Dyd, hvor Ret ei findes?
 Grusomme Præster, Eder huer det
 At taale Synderne, fordi de vække
 Samvittighedens Dval, hvoraf I slabe
 Jer verdslig Nidgom, der fremkalder Jammer
 For vore Børn, for Eder Nydelse;
 Thi steds gav I Lidet, ro ved Meget.
 Ved Frygt og Vogn I pugte Penge sammen;
 En blindet Slægt besjærer Eder, mens
 I storme fra Forbrydelsen til Alttret,
 Fra Alttret atter til Forbrydelsen.
 Men naar den saa af Hungersnod betvingen
 Forsyrerer Eders No, da harmes I.
 Dog, ikke meer om Nom; er Du tilfands
 Din Magt at øve, nu velan saa tæm
 Den præstelige Frækkhed, og lad Kirken
 Sig skamme ved at være Navnemoder
 For fattige Folkeslag.

I Lombardiet

Blier hver en Biskop til Tyrant; bedagerst
 Taer han Parti for Keiser eller Kirke.
 Hans Børd er yppigt, glimrende hans Dragt,
 Forbrydelse hans Lyst, og Stov bedækker
 Altarene, hvor glemte Infulen ligger,
 Mens Hjelmene nu bedækker stolte Pande,
 Der ikke meer i Templet bvoer sig
 For Herrens Afsyn. Men paa blodig Bal
 Der svinger han imod den faldne Tjende
 Det syndige Sværd, ja, ved den sidste Bon
 Han støder plumpe Skjælsord ud imod ham,
 Og gjennemborer saa den Dønnegns Bryst,
 Og bader i hans Blod sin Gangers Hove.

Dg naar i korte, falske Fred en Præst
 Vil efter blodig Færd udhvile sig,
 Da er Forbrydelse hans Tidsfordriv,
 Da følger efter Plyndren Fraadferi,
 Da lister han sig lumsk i Faarestien,
 Dg hvad der har ved Dagen lændt hans
 Brynde,

Det gjør han til sin Eiendom om Diatten,
 Dg Hoer er lovlig Hymensfest for Præsten.
 Ja, sandelig, som Nom har haabet det,
 Saa gjorde de sig frie for lave Dvang
 Af menneskelige Tilboieligheder,
 Thi deres Sandseraahed ligner Dyrets,
 Der glemmer Moderen, kender ei sin Søn.

Ei Klokketlang, men Larm af Jagthorn toner
 I Skoven, hvor Lombardens Præst omstreifer
 Som Herre, hvor han nægter syge Bøtter
 Det Brød, han kaster hen for sine Hunde.
 Til syndig Krig den Skændige foroder
 Den trykkende Tribut; fra Christi Altar,
 — Tilgivelsens og Fredens hvide Sæde, —
 Man hører Høvnens Gød, og hine Fætter,

Som grumt han kaster ind i Stæderne,
Antænder han ved Lampen for Guds Naafyn.

Men Du, bliv Templets Herre, opad stred
Mod Herrens Bjerg, udslog Dit Lvn imod
De Syndige, og stærre vil Du blive,
Og mere frygtet. — Sigg mig, Hadrian,
Om ei Du bærer paa en Last, som selv
For Engle var for tung? Hvi vil Du Død
Med Liv forene, hvi fornægter Du
Guds Stemme, som har talt: mit Nlige er ei
Af denne Verden!? Frelserens Exempel
Og Noms Du følge, begge lærte de
At boie Hovmod, Idmyghed at hæve.
— Din Fod jeg kysser, naar den træder
Konger!

Hadrian.

Arnaldo! jeg ta'er ei Parti, jeg hersker.
Da jeg paa Jorden er hvad Gud i Himlen,
Saa er jeg Alles Dommer, Ingen min.
Jeg vaager, og uddeler Haab og Frygt
Og Lon og Straf til Konger og til Folk.
Jeg er Begyndelsen og Kilden til
Det Liv, der giver Kirken Magt og Genhed,
Som Folk og Troner saae bevæge sig
I Tidens Vølsegang, der sonderbrødes
Mod Kirkens evigfaste Klippevæg;
Og da en Aand tilvisse skærmer den,
Den valler ei ved flygtig Kærdomstant,
Men evig den bevare vil sin Størhed
I Willien og i Maalgte.

Arnaldo.

Bryder Kirken
Sin Trofak mod det evige Guddomsord,
Da vil den høre op at være til.
Mens i Bildfarelsernes gamle Nat
End Menneskene hvilede, da kunde
En hedenll Cæsar være Præst og Konge;

Men Matten flaredes af ham, som meer
End Solen fyldte hele Verdens Rum
Med Liv og Tanker. Ved sin evige Sandhed
Udstilte han hvad Du forene vil.
Du gjør den jødiske Dagvæstelse
Til Net for Dig, men læse Biblen vi,
Da finder den Dyrøvere, som Magten
Tilriver sig — og da vil Blod udgydes;
Det flød ved Eder, I som ere Christo
Til evig Skændsel! Krigens Tempeldor
Han vilde lukke, og I aabne den!

Hadrian.

Vi kæmpe mod det Onde for at værne
Om Zions Borg, og derfor Syndere
Og Daarer fører Krig mod os. Arnaldo,
Jeg maa beklage Dig; forgjæves varmer
Du Gruset med Dit Bryst og stirrer ned
I Nomas Grave; der ei Been Du finder,
Til hvilke Du kan sige: Stander op!
Der hviler ikke Stov af nogen Heroe!
Og dog Du vil, at med de gamle Navne
Skal Fædres Dyder vende hid tilbage.
Tribuner og Senat og Ridderordner
Kan, Nom, Du onste Dig! Langt større Hæder
Din Pave bringer Dig, som ei bestytter
Ufsindig Pøbels dremte Nættigheder;
Men — som Tribun for Verden troner han
I Nom, og tordner imod Folk og Konger
Sit: *Veto!*

Jeg maa sige Dig end mere,
At Juda's Fisker stæbte ved sin Død
Langt større Ting, end denne syndige Magt,
Der nu forgjæves stræber at fornye sig.
Han stæbte med sit Blod et Fædreland
For alle Folk; og her, hvor kun der var
En Stad, en Verden hæved sig. Ved
Christi Død

Forbandt hver Grandse mellem Folkene;
 Det Nige, hvoreng engang han i Bonnen
 Anraabte Faderen, — see, det er her.
 I hvert et Folk bar Kirken sine Somner,
 Ulykkelig berster jeg som Alles Konge,
 Og Nom er overalt!

Arnaldo.

Du feiler, Pave!
 Man skjælver ikke meer for Nomas Van;
 Fornuften griber alt i hine Leanter,
 Som Du Dig onsket evige, og den
 Vil sprænge dem, — end er den ret ei vaagnet.
 En sliq Dprover er alt Tanken blevet,
 At ei den laer sig tanme meer, og Christus
 Den byder, som han engang bed den Syge:
 Stat op og gaae Din Gang! — Den knuser Dig,
 Gaer Du ei foran den. En anden Sandhed
 Har Verden nu, som ikke staaer paa Altret,
 Og den ei gemmes vil i noget Tempel,
 Der skuler Himmellyset for den. Pave,
 Du var en Hyrde, bliv en Fader nu;
 Af Navnet Hjord er Christenslagten traet;
 For ofte ramt af Eders Hurdestaav
 Den standsede med Nædsel paa sin Bane.
 Hvi traeder Du i Himlens Navn med Foden
 Paa Mennesket, den æsteligste Son
 Af den guddommelige Tanke?

Hadrian.

Vaagnet

Er Abelard, og taler atter her
 Iagennem Dig. Hviis pralende Fornuist
 Du stille vil mod Troen, hviis til Dronning
 Du høve vil Guddommens ringe Terne,
 Da griber Svalget Dig, der fører ned
 Til dybest Afgrund, og med Lys og Sandhed
 Og Fred er det forbi paa Dine Veie.

Arnaldo.

Du misforstaaer mig.

Hadrian,

Naar Du efterligner

Din Mesier i hans Anger, naar Du troer
 Og haaber, hvad Du ei begriber, hvorfor
 Forsvorer Du da Kirkens Nollighed
 Med fremmede Vildfarelser? hvi vil Du
 Forsvare Folket til det syndigste
 Blandt alle Nov, hvi vil Du Herrens Brud
 Ved noget Altar stille som Slavinde,
 Som Betlerste? Og gives der da Frihed
 Hvor ingen Ret der er? Og kunde jeg
 I Landet, som Du berjed for min Fod,
 Vel bære Christi tunge Byrde, spottet
 For Fattigdom, og vaage over Verden,
 Naar selv jeg maatte skjælve? — Frastig Dig
 Den syndefulde Lære, drag fra Nom;
 Og da, naar det er Tid, formild Lombarden
 Med Frihed, som ei krænker Geistligheden;
 Saaledes bliver Du min Tankes Arm.
 Ved dette Forbund giver Sonnen jeg
 Tjjen til Moderen, og, — angrer Du —
 Opfulder Du Sanct Bernhards fromme Haab.
 Vend om til Petri Tjeneste! — Dog først
 Maa jeg raadsørge Cardinalerne
 Om denne Sag.

Arnaldo.

Hvad taler Du om dem?

En svag og livløs Gjenklang er de kun,
 Som følger Dig. Jeg selv vil svare Dig:
 Dit Haab bedrager Dig; jeg bliver tro
 Mod Nom, mod Gud!

Hadrian.

Glem ei den Straf, Arnaldo,
 Som venter Dig!

Arnaldo.

Mit Maal er høit og helligt.
 Forgjæves vil Du strække mig med Viinsler.
 Du mindes vel, at engang var det Korset,
 Som Seiren vandt!

Carmen.

Novelle

af

Prosper Mérimée.

(Fortsat.)

Folkene fra vore Bjerge lære hurtigt Militærtjenesten. Jeg blev snart Corporal og man lovede at forfremme mig til Foureer, da man til min Ulykke satte mig som Vagt ved Tobaksfabrikken i Sevilla. Dersom De har været i Sevilla, saa har De seet den store Bygning der, udenfor Voldene ved Floden. Jeg synes endnu at see dens Port og Bagten udenfor den. Naar Spanierne ere i Tjenesten, spille de Kort eller søve; jeg søgte, som en brav Navarrefer, altid noget at beskæftige mig med. Jeg gjorde mig en Kjæde af Messingtraad til at bære min Nomnaal i. Paa engang sig mine Kammerater: Kloffen ringer, Pigerne skulle atter gaae til Arbeidet! De veed, Sennor, at fire til femhundrede Fruentimmer ere beskæftigede i Fabrikken. Det er dem, som rulle Cigarene i en stor Sal, der ikke maa betrædes af Mandfolkene, uden en Tilladelse fra Municipalpolitiet, fordi de gjøre sig det beqvemt, især de Unge, naar det er darmt Veir. Paa den Tid, da Fruentimmerne komme tilbage efter deres Middagsmaaltid,

indfinde en Mængde unge Mænd sig for at see dem gaae forbi og sladdre med dem. Der er kun faa af disse Piger, der sige nei til en Taafes Mantilla og Ynderne af dette Fiskeri have kun at bukke sig ned for at fange Byttet. Medens de Andre saae til blev jeg siddende paa min Bænk ved Porten. Jeg var dengang ung; jeg tænkte bestandigt paa mit Hjem, og jeg troede ikke, at der kunde gives smukke Piger uden blaae Skjorter og Fletninger, der faldt ned over Skuldrene*). Iøvrigt var jeg bange for Andalusierinderne, jeg var endnu ikke vant til deres Sæder. Altid Spøg og Spot, aldrig et alvorligt Ord! Jeg sad da der med Næsen mod min Kjæde, da jeg hørte Nogen sige: Der er Gitanillaen! Jeg slog Dinene op, og jeg saae hende. Det var en Fredag og jeg glemmer den aldrig. Jeg saae denne Carmen, som De hender og hos hvem jeg traf Dem for nogen Tid siden.

Hun bar et meget kort rodt Skjort, der lod hvide Silkestrømper med mere end et Gul tilsyne, og smaa Stø af rodt Maroquin, bundne med idsfarvede Baaend. Hun slog sin Mantilla ned for at man skulde see hendes Skuldre og en stor Bouquet af Mazier, hun bar paa Brystet. Hun havde endnu en Blomst af samme Slags mellem Læberne og hun stred frem, vakkende med Hofterne, som et Føl fra Cordovas Stutteri. I mit Land vilde en Kvinde i denne Dragt bragt Alle til at korse sig. I Sevilla gjorde Alle hende en lystig Compliment over hendes Udseende; hun svarede Alle med sunkende Dine, med

*) Et almindeligt Costume for Bønderpiger i Navarra og de baske Provindser.

Haanden støttet mod Hofsten, uforflammet som en sand Zigeunerinde, hvilket hun ogsaa var. I Begyndelsen behagede hun mig ikke, og jeg tog fat paa mit Arbeide igjen; men hun fulgte Qvindersnes og Kattenes Skik, der ikke komme naar man kalder paa dem, og komme naar man ikke kalder paa dem, og standsede foran mig, idet hun sagde paa andalusisk Maneer: Kammerat, vil Du give mig Din Hjæde til at bære mine Nøgler i?

— Den er til at bære min Nømmaal med, svarede jeg.

— Din Nømmaal! raabte hun leende. Ah, Herren gjør Kniplingser, siden han trænger til Naale! Alle Mennesker gave sig til at lee, jeg mærkede, at jeg blev rød, og kunde ikke finde paa noget at svare hende.

— Velan, min Hjære, vedblev hun, gjør mig syv Men sorte Kniplingser til en Mantilla, Du min Sjæls Naalemager! Derpaa tog hun Blomsten, hun bar ved Munden, og kastede mig den ved et Knips med Tommelfingeren midt imellem begge Dinene. Sennor, det vickede paa mig som en Kugle, der ramte mig. . . Jeg vidste ikke hvor jeg skulde gjøre af mig, jeg stod ubetvægelig som en Pæl. Da hun var gaaet ind i Fabrikken, saae jeg Nazieblomsten, som var faldet til Jorden for mine Fødder; jeg veed ikke hvad der skak mig, men jeg tog den op uden at mine Kammerater mærkede det, og skak den omhyggeligt fast i min Troie. Det var min første Daarflab.

To eller tre Timer derefter, medens jeg endnu tænkte paa hende, kom der en Portner aandløs og med forferdet Ansigt ind i Dagstluen. Han berettede os, at der i den store Sal var myrdet et Fruentimmer, og

at der maatte sendes Vagt derop. Foureeren befalede mig at tage to Mand og gaae op i Salen. Foresil Dem, Sennor, at jeg, idet jeg traadte ind i Salen, fandt næsten trehundrede Fruentimmer forsamlede i det bare Linned eller dog ikke langt derfra, og Alle skrigende, hylende og fægtende omkring sig med en Stoi, saa man ikke kunde høre den hjære Gud tordne. Ved den ene Side laa der En med Arme og Been iveiret, bedækket med Blod og mærket i Ansigtet med et X, som man havde bibragt hende med to Knivsnit. Ligeoverfor den Saarede, der blev understøttet af de Bedre i Banden, seer jeg Carmen, holdt af fem eller syv gamle Qvindes. Den Saarede raabte: Lad mig skrifte! Lad mig skrifte! jeg er myrdet! Carmen taug, hun skar Tænder og rullede med Dinene som en Kamæleon. — Hvad er der paafærd? spurgte jeg. Jeg havde stor Noie med at faae at vide, hvad der var skeet, thi alle Fruentimmerne talede paa eengang. Jeg udfandt deraf, at den Saarede havde prælet af, at hun havde Penge nok i Lommen til at kjøbe sig et Hjel paa Markedet i Triana. — Saa! havde den raptungede Carmen sagt, Du har altsaa ikke nok af et Kosteskift? — Den Anden, fornærmet over denne Skofe, der maaskee var noget træffende, svarede hende, at hun ikke forstod at ride paa Kosteskifter, da hun ikke havde den Vre at være Zigeunerinde eller Sonnenbatter af Satan, men at Sennora Carmencita snart skulde gjøre Bekjendskab med hendes Hjel, naar Corregidoren fik hende ud paa en Ridetour med to Lakajer bagester hende, der skulde vifte Fluerne fra hende. — Hvad! sagde Carmen, jeg skal sætte Dig et Flueplaster paa Rinden,

og jeg skal male Dig et Dambrot. — Og derpaa en, to, tre! begynder hun med sin Gigaarkniv at tegne hende St. Andreasforjet i Ansigtet.

Jeg greb Carmen ved Armen og sagde høfligt: Min Søster, I maa følge med mig. Hun fastede et Blik paa mig, som om hun gjentfendte mig, men sagde med Fatning: Ja, jeg følger! Hvor er min Mantilla? — Hun sagde den over Hovedet saaledes at man kun saa det ene af hendes store Dine, og fulgte mine to Mænd saa taalmodig som et Lam. Da vi kom ind i Bagstuen, sagde Souveren, at Sagen fordrede alvorlig Behandling, og at hun maatte føres i Fængsel. Det var atter mig, som skulde føre hende. Jeg satte hende mellem to Dragoner og gik selv bagefter. Vi begave os paa Veien ind i Staden. I Begyndelsen havde Zigeunerinden været taus, men i Slangegaden, — De kender den, den fortjener sit Navn ved de mange Skrumninger, den giver, — i Slangegaden begynder hun med at lade sin Mantilla falde ned paa Skuldrene, for at vise mig sin smukke Nakke, og siger, idet hun vender sig til mig saameget hun kan: Min Hr. Officier, hvor fører De mig hen? — Til Fængslet, mit stakkels Barn, svarer jeg saa mildt jeg kan, saaledes som en god Soldat bør tale til en Knecht, især naar det er et Fruentimmer.

— Al! hvad skal der blive af mig? Sennor Officier, haab Medlidenhed med mig. De er saa ung, saa smuk . . . Derpaa sagde hun sagtere: Lad mig slippe fri, saa skal jeg give Dem et Stykke bar lachi, som skal bringe alle Qvinder til at elske Dem. — Bar lachi, Sennor, er Skføvsstenen, hvormed Zigeunerne

paafaae at man kan gjøre tusinde Hørekunster naar man forstaaer at bruge den. Naar man lader et Fruentimmer drikke et Pulver af den i et Glas hvid Vin, kan hun ikke længer modstaae. — Jeg svarede hende saa alvorligt som det var mig muligt: Vi ere ikke her for at sige Dumheder; Du maa arreteres, det er min Ordre, og den kan ikke overtrædes.

Al mit Sprog var det Carmen let at gætte, at jeg var fra de baskiske Provindser, og hun forstod og talede, som Zigeuner, alle mulige Dialecter og altsaa ogsaa den baskiske Laguna ene bihotsarena, mit Hjertes Kammerat! sagde hun pludselig, er De min Landsmand?

Vort Sprog er saa smukt, Sennor, at vi komme til at skjælve naar vi høre det i et fremmed Land. . . „D, dersom jeg kunde faae en Skriftesader fra Hjemmet!“ lagde Wanditten sagtere til, og vedblev efter en Pause: — Jeg er fra Elizonda, svarede jeg hende paa Baskisk, stærkt bevoget ved at høre mit Fædresprog.

— Og jeg er fra Etchalan, sagde hun. — Det er en Egn, fire Mile fra vor. — Jeg er bleven bortført af Zigeunerne til Sevilla. Jeg arbejdede i Fabrikken for at fortjene mig Penge til at vende tilbage til Navarra, til min stakkels Moder, der ikke har nogen anden Støtte end mig. D at jeg var i mit Hjem, ved mine snedækkede Bjerge! Man har spottet mig, fordi jeg ikke var Landsmand med disse Næve her, disse Kræmmerne, der falskbyde raadne Appelsiner, og jeg har faaet dem Alle imod mig, fordi jeg paa-stod, at alle deres Pralere i Sevilla, med deres Knive, ikke kunde strømme en Knæ

fra vort Land, med hans blaa Hue og hans Maquita. Kammerat, min Ven, vil De ikke gjøre noget for en Landsmandinde?

Hun lei, Sennor, hun har altid loiet. Jeg veed ikke om denne Pige nogensinde i sit Liv har sagt et sandt Ord; men da jeg horte hende, troede jeg hende, — jeg kunde ikke modsaae hende. Hun radbrækkede det Baskiste, og jeg antog hende for Navarreserinde; hendes Dine, hendes Mund og hendes Farve forraadede Sigeunerinden. Jeg var affindig, jeg lagde ikke mere Mærke til noget. Jeg tænkte paa, at dersom Spanierne havde voget at tale idde om mit Hjem, saa vilde jeg mærket dem i Ansigtet, ligesom hun havde gjort ved sin Kammerat. Kort, jeg var som en Drukken, jeg begyndte at sige Dumheder, jeg var rede til at begaae Dumheder.

— Dersom jeg angreb Dem, og kastede Dem om, Landsmand, sagde hun nu paa Baskist, saa skulde disse to Castillanske Dekrutter ikke holde mig tilbage. . . .

Ja, Sennor, jeg glente min Ordre og Alt, og sagde: Helan, Landsmandinde, forsøg det, og Madonna skjænte Dig sin Hjælp! — I dette Dieblis passerede vi forbi en af disse snevre Gyder, hvoraf der findes saa mange i Sevilla. Pludseligt vender Carmen sig og støder mig med knyttet Næve for Brystet. Jeg lader mig falde, i eet Spring flyver hun over mig, sifter i at løbe, og viser os et Yar Been! — Man roser de baskiske Been; hendes overgik Alle i Skønhed og Hurtighed. Jeg reiste mig strax, men jeg satte min Landsje paatvers, som om jeg vilde spørre Gaden, og hindrede derved ogsaa mine Kammerater fra strax at forfølge hende. Derpaa gav jeg mig selv til at løbe

og de efter mig; men at vi, med vore Sporere, vore Sabler og Landsjer, skulde naae hende, derfor var der ingen Fare. I mindre Tid end jeg bruger til at fortælle det, var Fængsen forsbundet. Desuden begunstige alle Kjørlingerne i Qvarteret hendes Flugt og spottede os og viste os paa galt Spor. Efter lang Loben og Søgen maatte vi gaar tilbage til Bagten, uden noget Modtagelsesbevis fra Fængselsgouverneuren.

Mine Soldater sagde, for at undgaae Straf, at Carmen havde talt Baskist med mig, og sandt at sige syntes det ikke meget naturligt, at et Næveslod af en saa lille Pige saa let skulde have sleet en Karl af min Styrke til Jorden. Alt dette syntes mistænkeligt, eller snarere altsor klart. Jeg blev ved Afsløningen degraderet og demt i en Maanedes Fængsel. Det var min første Straf siden jeg kom i Tjenesten. Farvel, I Foureer-Galoner, som jeg allerede troede at see paa min Uniform!

Mine første Fængselsdage tilbragte jeg meget sorgeligt. Da jeg lod mig hverve til Soldat, foreskillede jeg mig, at jeg idetmindste maatte blive Officere; Longa, Mina, mine Landsmænd, vare Generaler; Chapelangarra, der er en Negro, som Mina, og som han er Flygtning i Ders Land, Chapelangarra var Oberst, og jeg har hundrede Gange spillet Bolt med ham, der var en fattig Djevvel ligesom jeg. Nu tænkte jeg: al den Tid, Du har tjent uden Straf, den er spildt. Du er nu misrecommanderet; for at vinde Dig Dine Forfætters Agtelse igjen, maa Du arbejde ti Gange ibrigere, end da Du kom hertil som Recrut. Og for hvem har jeg ladet mig straffe? for et Udsud af en Zi-

geunerinde, som har gjort Nar af mig, og i dette Diebstil er ude paa Byveri i en eller anden Krog af Byen. Og dog kunde jeg ikke lade være at tænke paa hende. Skulde De troe det, Sennor? hendes bullede Silkestrømper, som hun lod mig see, idet hun flygtede, dem havde jeg bestandigt for Dinene. Jeg tittede ud paa Gaden mellem Fængslets Jernstænger, og blandt alle de Fruentimmer, der gik forbi, saae jeg ikke et, der veiede op mod denne Djævel af en Pige. Og dertil lugtede jeg bestandigt den Neazieblomst, hun havde kastet til mig, og som selv forterret vedligeholdte sin søde Duft. . . Derjom der gives Troldqvinder, saa var denne Pige en af dem.

En Dag kommer Fangerogteren ind og rækker mig et af de ypperlige Brød fra Alcalá. See her, siger han, hvad Eders Cousine sender Eder. Jeg tog Brødet, meget forundret, thi jeg havde ikke nogen Cousine i Sevilla. Det er maafløe en Feiltagelse, tænkte jeg, idet jeg betragtede Brødet; men det var saa appetitligt, det lugtede saa godt, at jeg uden at tænke mere derover, besluttede mig til at spise det. Idet jeg vilde skjære det itu, stødte min Kniv paa noget Haardt; jeg undersøgte det, og fandt en lille engelsk Fjæl, som man havde puttet ind i Deigen, for Brødet blev bagt. Der var endnu et Guldstykke paa to Piastra indsluttet deri. Der var ingen Tvivl mere, det var en Gave fra Carmen. For Folk af hendes Race er Friheden Alt og de kunne sætte Jld paa en By, for at befrie sig fra en Dags Fængsel. Det var snildt udtrækt af hende. Efter en Times Forløb kunde den største Jernfang være fileet over, og ved Hjælp af mit Guld-

stykke kunde jeg hos den første den bedste Skaffer ombytte min Uniformstrække med en borgerlig Klædning. De begriber nok, at en Karl, der hundrede Gange har hentet Ornereder ned fra vore Klipper, ikke gjorde stort Væsen af at slige ned paa Gaden fra et Vindue, der idermindste var tredive Fod fra Jorden; men jeg vilde ikke undflye. Jeg havde endnu min Soldatervære, og at desertere syntes mig en stor Fordrydelse. Imidlertid var jeg dog rørt over dette Tegns paa at hun mindedes mig. Naar man er i Fængsel holder man af at tænke paa, at man har en deeltagende Ven udenfor. Guldstykket forurosligede mig noget, jeg vilde saa gjerne give hende det tilbage; men hvor skulde jeg finde hende? Det syntes mig at ville blive vanskeligt.

Efter Ceremonien ved min Degradation, troede jeg ikke at have noget mere at lide; men der forestod mig endnu en stor Idmygelse; det var ved Udgangen af min Arrest, da man commanderede mig til Tjenesten, og satte mig paa Post som simpel Soldat. De kan ikke forestille Dem, hvad en Karl med Væge i Livet føler ved en saadan Leilighed. Jeg troer at jeg hellere havde ladet mig flyde.

Jeg blev sat paa Post ved Oberstens Post. Det var en ung, rig, lystig Mand, som holdt af at more sig. Alle de unge Officerer vare hos ham, og der savnedes heller ikke Fruentimmer; det var Dandserinder, sagde man. Mig forekom det, som om hele Byen havde samlet sig udenfor hans Post, blot for at see paa mig. Nu kommer Oberstens Bogn med hans Kammerjener paa Bagsædet. Hvem seer jeg slige ud? Vita-

nillaen! Hun var pyntet dengang som en Duffe, udmaiet og broget, overalt besat med Guld og Baand. En Kjole med Pailletter, Et Par blaae Skoe, ogsaa med Pailletter, Blomster og Galoner fra overst til nederst. Hun havde en bastisk Tambourin i Haanden. Med hende var der to andre Zigeunerinder, en gammel og en ung. Der er altid en gammel med for at føre dem, og desuden en gammel Zigeuner med en Guitar for at spille til deres Dands. De veed at man ofte lader Zigeunerinder komme i Selskaberne, for at dandse deres Romalis, og ofte ogsaa for Andet.

Carmen gjentjendte mig og vi verlede et Blik med hinanden. Jeg veed ikke, men i dette Dieblit knstede jeg mig hundrede Fod under Jorden. Agur Laguna, Goddag, Kammerat, sagde hun. Min Hr. Officeer, Du saaer Stiltvagt som en Recrut! — Og førend jeg kunde finde et Ord at svare, var hun inde i Huset.

Helt Selskabet var i Patioen, og jeg kunde gennem Galleriet see det meste af hvad der foregik*). Jeg hørte Castagnetterne, Tambourinen, Latteren og Bravoraabene; undertiden saae jeg hendes Hoved, naar hun sprang med sin Tambourin. Senere hørte jeg Officereerne sige hende mange Ting, som bragte Blodet til at stige mig til Hovedet. Hvad hun svarede derpaa, vidste jeg ikke.

*) De fleste Huse i Sevilla have en indre Gaard, Patio, der er omgivet med Buegange. Man beholdt sig der om Sommeren. Denne Gaard er bedækket med et Seil, som man vander om Dagen og tager bort om Aftenen. Døren ud til Gaden er næsten altid aaben, og Gangen, der fører til Gaarden, Zaguan, er lukket med et meget smukt forarbejdet Gitter.

Det var, troer jeg, i dette Dieblit at jeg begyndte at elske hende, thi jeg fik flere Gange Lyst til at gaar ind i Patioen og bore min Sabel ind i Bugen paa alle disse Laps, der sagde hende smukke Ting. Min Dval varede en god Time; derpaa forlod Zigeunerinderne Selskabet og Bognen førte dem hjem. Da Carmen gik forbi mig, betragtede hun mig endnu engang med de Dine, De veed nok, og sagde meget sagte: Landsmand, naar man holder af god Friteau, saa spiser man den i Triana, hos Villas, Pastia. Let som en Hind svingede hun sig ind i Bognen, Kudstken slog løs paa sine Muuløster, og den hele lystige Bunde var, jeg ved ikke hvor.

De gjætter let, at jeg efter min Afsløsning gik til Triana; men først lod jeg mig barbere og pudse mig som paa en Paradedag. Hun var hos Villas Pastia, en gammel Friteausleger, en Zigeuner, sort som en Maurer, hos hvem mange Borgere kom for at spise indbagte Fisk, især vel siden Carmen havde opslaaet sit Qvarter der. Villas, sagde hun strax da hun saae mig, jeg bestiller ikke mere idag. Imorgen er der ogsaa en Dag! Kom, Landsmand, lad os spadser! Hun tog sin Mantilla paa lige for hans Næse, og vi vare paa Gaden, uden at jeg vidste hvor vi gik hen. — Sennora, sagde jeg, jeg troer at jeg har Dem at talke for en Gave, De har sendt mig medens jeg var i Fængsel. Jeg har spist Brødet; Filen skal tjene mig til at skærpe min Landse med, og jeg beholder den som en Erindring om Dem. Men Pengene ere her.

— Nei, vil man see! han har gjemt Pengene! raabte hun leende. Forresten er det meget godt, thi min Pung er just ikke

meget feed; men hvad siger det? En Hund, der er om sig, døer ikke af Sult. Kom, lad os spise Pengene op; Du trakterer mig. Vi havde taget Veien til Sevilla; ved Indgangen til Slangegaden, købte hun et Dusin Appelsiner og lod mig bære dem i mit Lommevekslede. Noget derfra købte hun ogsaa et Brød og en Flaske Viin, og endelig gif hun ind til en Conditor. Der kastede hun det Guldhylke, jeg havde givet hende tilbage, paa Disken, og dertil endnu et Andet, hun havde i sin Lomme, samt nogle Smaapenge; endelig bad hun mig om Alt, hvad jeg havde hos mig. Jeg havde kun meget saa Penge hos mig, hvilke jeg gav hende, yderst skamfuld over at jeg ikke havde mere. Jeg troede at hun vilde købe hele Boutikken. Hun udspogte sig Alt hvad der var af det Bedste og Dyreste, saalange som Pengene sloge til. Alt dette maatte jeg bære i Papirosposer. De hender maaskee Candilejegaden, hvor Hovedet af Kongen Don Pedro den Dommer staaer*). Det burde

have bragt mig til at gjøre Betænkninger! Vi standsede i denne Gade, udenfor et gammelt Hus. Hun gif ind i Gangen og bankede paa i Stueetagen. En Sigeunerinde, en ægte Datter af Satan, lukkede op for os. Carmen sagde hende nogle Ord i deres Sprog. Den Gamle brummede i Begyndelsen. For at formilde hende gav Carmen hende to Appelsiner og en Haandsfuld Bonbons, og tillod hende at smage Vinen. Derpaa sagde hun hende sin Mantilla paa Nyggen og førte hende til Døren, som hun lukkede med en Trækstaa. Saa snart vi vare ene, gav hun sig til at danske og see som en Banvittig, og sang: Du er min Rom, jeg er Din Romi*). Jeg stod midt i Bærelset, belæstet med alt hendes Indkjøb, og vidste ikke hvor jeg skulde lægge det. Hun kastede det Hele paa Gulvet, sprang mig om Halsen og sagde: Jeg betaler min Gjæld! jeg betaler min Gjæld! Det er Caloens Lov!**). — O Sennor, denne Dag! denne Dag! naar jeg tænker paa den glemmer jeg den Dag imorgen.

(Fortsattes.)

*) Kong Pedro, der af os kaldes den Grufemme, og hvem Dronning Isabella den Catholske aldrig kaldte andet end den Demmer, vandede at spadsere om Alstene paa Sevillas Gader, og søge Eventyr, ligesom Kalifen Haroun-al-Maschid. En Nat kom han i en af Sides Gade i Strid med en Mand, som bragte en Ere-nade. De sloges og Kongen dræbte den forfælsede Kavalier. Ved Larmen af Kaarderne stak en gammel Kvinde Hovedet ud af Vinduet, og oplyste Scenen med en lille Lampe, Candilejo, hun havde i Haanden. Man maa vide, at Kong Pedro, der forresten var imdig og kraftig, havde en lækem Feil i sin Eggenbygning. Naar han gif snagede hans Knæstøtter stærkt. Den Gamle havde paa denne Snagen ikke ondt ved at hende ham. Den følgende Dag kom Velstichefen for at gjøre sin Rapport til Kongen. Sire, man har duelleret i denne Nat i en af Gaderne; en af de Kampende er død. — Har De opdaget Morderen? — Ja, Sire. — Hvorfor er han ikke allerede straffet? — Sire, jeg venter Deres

Ordrer. — Følg Lovens Bud! — Men nu havde Kongen nyligt udgivet et Decret, der bed, at hver Duellant skulde balsebuges, og hans Hoved forblive ubillet paa det Sted, hvor Kampen var foregaaet. Velstichefen traf sig inuldt ud af Sagen. Han lod Hovedet saage af en Statue af Kongen og stillede det op i en Nische midt i Gaden. Kongen og alle Sevillanerne vare meget tilfredse dermed. Gaden fik sit Navn af den Gamles Lampe, der havde været næste Vidne til Eventyret. Saaledes lyder Folketraditionen.

*) Rom, Mand. Romi, Kone.

**) Calo betyder egentlig den Sorte; et Navn, som Sigeunerne give sig i deres Sprog.

coration. Det er vel sandt, at denne kan fremdeles bruges i andre Stykker, men da Scenen er flere Decorationer, der kunne forestille Varietetsstykker, og som ved ubetendelige Modificationer i Arrangementet kunde bliver meget brugbare for dette Stykke, saa synes denne Rundbaandede noget forterlig paa en Tid, da vore danske Forsatere ikke kunne opdrive en saaledes lidlydsfuld af vores nye Arbejder, og da Taalensvilet i det Hele er saa fattigt udfort, at Scenen bl. A. ikke har en eneste anstændig Scene- eller Salsdecoration for det borte Lysspil.

Den italienske Opera.

Corrado d'Altamura af Ricci hører blandt de ubetendelige af de nyere italienske Operer, der kun ved Virtuositet i Udførelsen af Hovedpartierne kunne tilvænde sig nogen Interesse. Som *Virtuos* viste nu rigtigst *Vasilla* Sign. *Viberti* sig i sin Fremstilling af Titeltrollen, thi der hører utvilsomt Virtuositet i det Slehte til at fange og fælle saa flet og i det Hele til at vise en saa engang saa udelig og latterlig Figur frem paa Scenen, som denne *Virtuos* er af den Art, man kun ser for een Gang omstret at bevandre, og Publikum lagde Sign. *Viberti* temmelig fortaeltigt for Dagen, at det ikke onskede sig flere Prover paa hans Kunst. Det er ubegribeligt at Directøren, som dog af Erfaring maa vide, at vort Publikum, saa næfemt det ogsaa er med Hensyn til den italienske Opera, ikke tager tilfælde med noget aldeles Slet, har kunnet engagere et saadant Subject og give ham dette Parti, der saa ganske egnede sig til Udførelse af Directøren selv eller af *Vincenzo Forre*. *Tenore* Sign. *Vagliani* har en temmelig ubetendelig Stemme, og viste ikke nogen god Skole; hans Person har ikke noget Tiltrækkende og hans Manerer vare seitede og ufsjonne. *Soprano* Signora *Tavola* har en ret smuk og frisk Stemme og et godt Foredrag; hendes Høveling og Svul var udtrucksfuld og temmelig frit for det hos ubetendelige italienske Primadonnaer saadnarlige Manerer og Conuulsviste. Den Fortrinsfulste i det nye Personale, der ibidindil er entræadt, er *Alten* Signora *Benedini*, der med en særdeles smuk Stemme og en god Skole forer en i smagfuldt Foredrag og Svul og en særdeles vakker vdrer Personlighed. Begge disse Damer ville sikkert i heldigere Parier for Fremtiden erberve sig Publikums Interesse og vdrage berudeligt til at fæste Operaen Besøg. — *Tetralindruffet* af **Corrado d'Altamura** var ikke kunligt, og kunde saavel ved den tilbeds forlede Udførelse som ved de mange Forandringer og Forkortninger, der vare foretagne med den i sig selv allerede fattige Kunst, heller ikke vare det.

Componisten Verdi.

Jen overordentlig rosende Bedømmelse af Operaen *Nabucodonosor* i *Revue des deux mondes*, karakteriserer Verdi som *Componist* paa følgende Maade:

Efter de tre Partiturer af domme, som ere os bekendte, *Nabucodonosor*, *Ernani* og *I due Foscari*, sætter *Verdi* sig i den høieste Rang blandt den nye Periode's *Componister*, og de *Mestere*, hvorpaa hans i *Italien* saa store *Renommée* — et *Renommée*, der endnu er meget ved den overordentlige Lykke, *Nabucodonosor* har gjort i *Paris* — er grundet, have inter at befrøgte af en retlig og ubøvelig *Underfølgelse*. Det er nok at høre tove *Faciter* af denne *Kunst*, for strax at vide hvem man har at gjøre med. *Verdi* er ikke en af disse underordnede *Efterlignere*, af disse *rustnede Copister*, som indstrænge sig til at variere for tredie *Gang* en *Formel*, der er kommet i *Væde*, disse *Grashopper*, der som *Egyptens* *lyvende Plage* overflomme *Italien* og bertrænge *Genieris* *Hoff*; han er endnu mindre en af disse *haardnaktede Secterere*, hvis hele *Klogskab* og hvis hele *Originalitet* bestaaer i at gribe den mindre gode *Side* af en stor *Mand*, og i *Er*, *efterligne* *Sværne* og *Mærket* i *Beethovens* *Stil*, og at gjenbringe os deres uheldige *Kunstfærdigheder* som *sublime* *Vindindfælder*. Iden at indlade sig paa de *forlede* *Grædighed*, eller paa de *Sistes* *uforkæmmede* *Charlatanisme*, sammenfatter *Nabucodonosors* *Componist* sit *Bæst* af *forlellige* *Elementer*, idet han snart sætter sine egne *Kræfter* i *Bevægelse*, snart *beugter* sig af *fremmede* *Erøbringer*, hvilke han *lovrigt* *gjør* til sin *Eiendom* med en *Kunst*, hvorpaa *Italien* for ham *fremmed* *saa* *Grenvler*. Hans *Mand* er *Danser*, hans *Indbudslyst* *maadebøvelsen*, hans *Tanker* *aande* *meget* *ofte* en *boiere* *Begejstring*, hans *Stil* har *Fælted* og *Beslæmthed*, *tert* — *Verdi* er en *Mester*!

Repertoire.

Søndag: *Ivrid* *Memphisbrev*. Et *Genvent* i *Hofensborghave*. De *Danske* i *China*.
Mandag: *Dscar*. Et *Genvent* i *Hofensborghave*.
Tirsdag: *Kultur*. *Fant*.
Onsdag: *Vaf*.
Torsdag: *Romeo* og *Julie*.
Fredag: *Joseph* og hans *Brodre*.
Lørdag: *Don Juan* (*Comœdie*). *Romeo* og *Giulietta*.
Søndag: *Idde* og *hjemme*. De *ladstillelige*.

Indhold.

Scener af Niccolini's Tragedie "Arnaldo af Brescia".
Carmen, Novelle af Prosper Mérimée.

Det kongelige Theater. Den italienske Opera. Componisten Verdi.

Savoyardens Toilette.

Redactorens Bopæl er i **Hôtel du Nord Nr. 57**, hvor han stikkest træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugekrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 K kvartalvis eller 1 Kr. pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Quartal. Enkelte Nummere eller Lithographier selges ifte. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagere F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Lovstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Medigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 11.

Søndagen den 14de Decbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater. Det første Resultat, der har vilit sig af den af Theatervedstrelsen truffene Foranstaltning, at lade endeel ældre Operaer og Singspiller indstudere under Hr. Concertmeester Bredahl, var Gjenopførelsen af Heibergs og Meisels altfor lange benlagte mesterske Opera: Et Eventyr i Rosenborgs have. Stoffet gik over Scenen med et Liv, en Lethed, et Lune og en komisk Kraft fra næsten alle de Eftlendes Side, der truldede os tilbage til vort Theaters forsløvede glimrende Periode, og fremtaldte en overordentlig Enbuskasme hos Publikum.

En fransk Bedømmelse

af

Frederikke Bremers Romaner.

(Efter Revue des deux mondes.)

Frederikke Bremers Navn, der neppe er bekendt i Frankrig, er allerede i lang Tid berømt i England og Tyskland. Enhvert nyt Værk af den svenske Forfatterinde finder i Berlin og London lige saa ivrige Læsere, som i Stockholm. Nabofamiliernes Forfatterinde har seet sin Berømmelse gaare over Havet, og der er for Diebliffet ingen mere yndet Romanforfatter i de forenede Stater. Et saa almindeligt tilbundet Bifald funde forresten os, hvis vi segte at forklare os det ved blot litterære Grunde. Det er sandt, at man i Hr. Bremers Romaner bemærker en lidet almindelig Blanding af Fintbed og Ynde, af Vistighed og Følelse; en om og alverlig Sjæl har sat sit Stempel paa enhver af disse fredelige Fortællinger. Familielivet er sjeldent bleven beskrevet, om end ikke med mere Kraft og Dybsind, saa dog med mere Nænsomhed og fint Afsigt. Og dog er det ikke visse Gensjæber, som fedte, vandre og de-konjurerer Sympathier. Hvad der overalt har forskaffet Hr. Bremer talrige Læsere, er mindre hendes Talent, end den Retning, hun har vildt at gaae det. I en Periode, hvis Særkende er Ubeslemthed, blind Familien og mere eller mindre driftige Experimentier, maa man lukstøse den Forfatter, der bliver tro imod Forfædrenes og Nationalaandens gamle Tændens. Der er steet med Hr. Bremer, hvad der er steet med mange et navn og fint Talent, der har forvidtet sig ind i de litteraire Revolutioner; hun er ved Instinct kommet tilbage til de Aare, som de mere forfængelige havde forladt, til de Aare, som de havde troet ubelagte, hun har troet at vandre alene og Mængden har fulgt hende. I de nordiske Litteraturer har Romanen til alle Tider været det buuslige Livs Gves. Man har ikke ustraffet turdet forandre denne Character, ud-

vide denne Namme. Flere end een frugstelos Bestræbelse har bevist dette himnske Hvinen. Hr. Bremers Fortjeneste har været, ved den første Fremtrædelse at finde den rette Aare, den udtømmelige Kilde, som man havde foragtet, denne velgjørende Inspiration, som ene den fredelige Aare indgiver og som altid vil forblive klar for Jordens Bælt. Romanforfatterinden var her i enig Stemning med det rolige og fromme Samfund, for hvilket hun skrev. Kan man da undre sig over at et enstemmig Bifald har biljet hendes Bestræbelser?

Der er i de nordiske Litteraturer en heel Familie af udmærkede Forfattere; de ere Malere af det buuslige Liv, naive og yndfulde Klavsøder af Livet i Ferpøtgergaarden og Præsteboligen. Denne litteraire Familie, som naaer sit allerhøieste Udtryk ved Crabbe i England og ved Voss i Tyskland, har til Repræsentanter af anden Rang talrige og meget rovsordige Romanforfattere, af hvilke den sidst fremtraadte og vistnok ikke mindst udmærkede er Frederikke Bremer. Forfatterinden af Nabofamilierne har gjenoptaget Traditionen, igjen behandlet et Thema, der var noget glemt, i det Diebliff, hvor den Genre, hun tillegner sig, forandrer sig og forsvinder under tvindende modfattede Indbudsler. I Tyskland især synes den buuslige Muse, uagtet nogle agtværdige Forlig, i dette Diebliff fordømt til Tausdel; Tidsaandens Røber er gaaet over i Samfundet selv, og den bestående Buis, Høltu har plantet, taber hver Dag et af sine Blade. Det Bifald, der ledjager de fra Sverige udgaaende religiøse Fortællinger, har alt det Vilante af en Reaction. Det er den sidste Tilbagevenden til denne redbelige og alvorlige Verden, hvis Uvulganemmi forsvinder, og hvis patriarkalske Sæder ikke mere gjenfindes, uden i nogle adfærdige Døder langs med Sverrigs Søer eller i Finlandss Skove. Der er deri en Gjenindringens Aand, som man ikke vilde kunne begrunde i Frankrig, hvor der iøvrigt selv af de Billeder, der ere fremstillede af den skværdige Forfatterinde, det er Contrasten mellem dette rolige Liv og vor Larm og vore Ufredigheder. Derved maa de behage os, der ved belære de os, og give os en heel Samling af yndfulde Tegninger af Familielivet i Norden.

Den i Nabofamilierne udførlige Handling er meget simpel; det er det gamle Sagn om den forlorne Sen, der er belagt til Sverrig i det 19de Aarhundrede. Bruno Mansfeld er den brædesulde og arevelse Søen af en Vinde, i hvem alle de gamle Scandinavers ebøvede Dyder ere gjenoplivde. Denne voldsomme og vilde Naturs Bildefærelse haves forresten en frugtlig Straff. Bruno er bleven forbandet af sin Moder. Hun Afer sine Forfædres Bøls, og en stormfuld Afsættelse, Gørfar- og Skillerlivet, begynder for ham. Hver mange ulykkelige Trøntimmer, han har forført,

Em. Barentzen & Co lith. Inst.

EN ROMERSK BONDE,
EFTER LEOPOLD ROBERT.

Ellepiggen.

„Farvel nu, Anna — see Fuldmaanen bader
Sig bort over Skoven paa Himmelens Blaa;
Hvor findig den frem mellem Sjiernene
svaver.

Alvorlig som Hønen blandt Kalkunger ligger,
Men har den først sluttet sin Glæds under
Boven.

Dg Solen seer ind ad det Vindue bød,
Forkunde da skal være Løst fra
At Harald vil hente sin Brud paa
Stenen.“ —

„Saa lil da; men trolig mit Die skal lide
Genover den lundrede Mædvei din Gang,
Dg naar Du saa finder dog Skoven dernede,
Saa luffer jeg Døen og apaner din Sang
Om Kaffen, der griber saa hærligt i Strengen,
At Besgen selv stander i stumende Tid,
Om Ellepiggen — dog vogt Dig nu selv:
I Maanedin danser hun nede i Engen.“

Et Smil ham spiller saa haanligt om Munden,
„Ja, var jeg ene; men vi er jo tre“ —
Saa griber han Bøssen og sletter ad Gunden —
„Hun la'r og nul gaar i Færd, skal Du see“
Heel sjiendeslet Kræm paa Piffelen vover,
Mend rolig han vandter mod Skoven afsted;
Nu stander han hist ved det knagende Led,
Blinker saa trygt med Haanden og smiler.

Saa gaar det raskt over Gøster og Tuer,
Jageren følger ei Vel eller Sit;
Chorderne altid er mindre end Buet,
Det har han lært af sin Geometri.

Paa reengang han stander — en Blad seer
han luffe
Løngsmed en Gøst ved den fugtige Eng —
„Balder! Hoi! Has paa Piffel, min Drang!“
Dg bort fare Balder blandt Hjørne og Bulte.

Gunden af'er Hald, og Edo gjenager
Det i det Hjørne dens klingende Boud
Balder mere ivrigt end Harald nu jager,
Fare afsted i den tæteste Skov,
Der ligger Jægeren; med Hovedet bøiet
Løbet han følger; men Vilg er tygt;
Da er det som om en brædt han Vist,
Løbet er ender og påvædet Det.

„Hoi, Balder! Hoi!“ — end Klang det i Skoven;
Men Høven er bort og Balder med hoi;
Harald sig bøier saa mot over Boven,
Sætter saa Bøssen ved Træstammen hen,
Synker i Gøster, men Kræfterne dige,
Døsig han bøtter mod Haanden sin Kind,
Mændens hans Kante som sligtende Hind
Her igjen til den afsted Pige.

„At vilde Højer her vil jeg binde
For Anna saa yndig en Brudebrands;
Dg om hendes Tinding jeg selv vil den
binde,
Naar Solen gaar frem i sin strauende Glæds.

EN ROMERSK BONDE,
EFTER LEOPOLD ROBERT.

Ellepigen.

„Farvel nu, Anna — see Fuldmaanen hæver
Sig heit over Skoven paa Himmelens Blaa;
Hvor sindig den frem mellem Stjernerne
svæver,

Alvorlig som Hønen blandt Kyllinger smaa.
Men har den først slukket sin Glands under
Boven,

Dg Solen seer ind ad dit Vindue hist,
Forkynde da skal bore Horn forvijs,
At Harald vil hente sin Brud hjem til
Skoven.“ —

„Saa til da; men troelig mit Die skal lede
Genover den knudede Markvei din Gang,
Dg naar Du saa svinder bag Skoven dernede,
Saa lukker jeg Døren og nyrner din Sang
Om Nøkken, der griber saa hjerligt i Strengen,
At Volgen selv standser i stummende Elv,
Om Ellepigen — dog vogt Dig nu selv:
I Maanestien dandser hun nede i Engen.“

Et Smil ham spiller saa haanligt om Munden,
„Ja, var jeg ene; men vi er jo tre“ —
Saa griber han Bøssen og svinger ad Hunden —
„Sun la'r os nok gaae i Fred, skal Du see“.
Hel stjedesløst Armen paa Hisselen hviler,
Mens rolig han vandrer mod Skoven affied;
Nu standser han hist ved det knagende Led,
Vinter saa trygt med Haanden og smiler.

Saa gaaser det raskt over Grøfter og Luer,
Jægeren følger ei Bei eller Sti:
Chorderne altid er mindre end Buer,
Det har han lært af sin Geometri.

Paa eengang han standser — en Næv seer
— kaldt sig han den saa han lufte
Langsmed en Grøft ved den fugtige Eng —
„Valder! Hoi! Pas paa Middel, min Dreng!“
Dg bort farer Valder blandt Tjerne og Buske.

Hunden gi'er Hals, og Echo gjentager
Heit i det Fjerne dens svingrende: Wob!
Valder meer ivrigt end Harald nu jager,
Farer affied i den tætteste Skov.

Ene staaer Jægren; med Hovedet boiet
Lytter han skarpt; men Alting er tyft;
Du til at staae har ei længer han Lyft,
Uroligt er Hjertet og harmfuldt Diet. —

Midt gjennem Skoven der visler en Kilde,
Flyder saa let paa det krusede Sand;
Lakkede Bregner og Moser vilde
Speile sig der i det solklare Vand.
Høen mod en Egestub Harald sig støtter,
Sveden ham ruller fra Panden ned,
Kinden ham brænder saa blusfende hed:
Endnu han søger og kalder og lytter.

„Valder, ic!“ end klang det i Skoven;
Men Næven er borte og Valder med den;
Harald sig boier saa mat over Boven,
Sætter saa Bøssen ved Træstubben hen,
Synker i Græsset; men Kræfterne vige,
Døfig han støtter mod Haanden sin Kind,
Medens hans Tanke som flygtende Hind
Iler igjen til den elskede Pige.

„Af vilde Moser her vil jeg binde
For Anna saa yndig en Brudekrands;
Dg om hendes Linding jeg selv vil den
binde,
Naar Solen gaaser frem i sin straalende Glands.“

Kun denne Rose jeg endnu plukker,
 Dg knytter den fast med en Vidie blod —
 Sels stetter jeg Venken for Liv og Død. —
 Farvel da, min Frihed, nu Kranfen jeg
 lukker."

Saa griber han efter sin Bøsse ved Egen —
 En Kvist saa skjer kun i Haanden han faaer;
 Han studser, for streng ham bliver nu
 Legen,

Dg Grenen harmfuld mod Jorden han slaaer.
 Saa søger han rundt mellem Blade og Kviste —
 „Er Bøssen nu væk? — Men hvordan er
 det fat?

Mon Nissen buferer i Skoven inat?
 For pleied han kun om i Huset at liste.

Dg Ellepiggen — Hun danser i Engen. —
 Men see! — Hvad er dette! — Stille dog,
 Dvs!

Mon det er Nalken, som klimprer paa
 Strengen?

Han nævned jo Anna ved Halken nys.
 Bøssen er borte — og Balder, han jager;
 Jeg svimler jo fast — Men er jeg en Bolt
 For et Gjeglespil da? — Kildebandet var
 foldt —

Bedst jeg nok Veien til Hjemmet nu tager."

Saa stræber han fremad; men Tankerne
 bæve

Saa vidt mellem Jorden og Stjernernes
 Hær;

Flygtige Saagebilleder svæve

Dunkelt imellem de mosgroede Træer.

Snart valter han frem over rullende Stene,
 Snart synker han dybt i det fugtige Siv;
 Hver Plante har Stemme, hver Duff faaer Liv,
 Dg holder ham fast ved de udstrakte Grene.

Maanen hist mellem Bladene dunkle
 Kaster sit Skar gjennem Træerne frem;
 Klart Cassiopea seer han alt funkle
 Hvit over fjedrede Smaafugles Hjem.
 Straalen sniger sig hen over Rosen,
 Slynger sig rundt til en funklende Krands:
 Morket er veget — i Stjernerens Glands
 Staaer han alt midt i Ellemosen.

Hen over Grønsværet Taagerne vige,
 For et Vindpust saa let over Engen de flye;
 Skyggerne henimod Skoven sig snige,
 Ie tilbage mod Granlundens Ly.
 Men frem af hver Blomst en Stikkelse dukter,
 Snoer sig i lette, i søgende Sving —
 Det er en magist, en tryllende Ring,
 Der som et Siv for Vinden sig vugger.

Midt i Kredsen en Mo sig hæver
 Af en Vandlillie ved Haralds Fod;
 Over Skulderen Skovet svæver
 Ned imod Jorden, en søgende Flod.
 Som en Svane paa Dybet seiler,
 Hæver hun sig, en Piiil saa rank;
 Men i Bevandtet om Midien slank
 Underfuld klart hver Stjerne sig speiler.

Ned Sølvreglands en Halmmaane vaier
 Over Panden saa straaleric;
 Dg som et Ur for Vinden sig neier,
 Let imod Harald hun beier sig,

Kjærligt henimod Lunden ham vinker,
 Trykker sin Haand mod den halvdulgte Barm,
 Strækker smilende mod ham sin Arm —
 Men klart i Haanden et Guldbøger blinker.

Dunkelt i Diet en Lue der brænder,
 Tryller ham sødt med sin magiske Glands;
 Bægret han griber med sitrende Hænder —
 Da falder til Jorden den Elskedes Krands;
 Nu Annas Billed staaer klart ham for Diet
 Dg Barmen saa fyldig og Haaret saa blødt;
 Men Ellepigen ham vinker saa sødt —
 Han vaffer; mod Jorden er Hovedet boiet.

Da heit mod Stjernen han Bægret slynger,
 Let Draaberne flyve mod Himmelens Blaa,
 Dg langsomt mod Jorden i yndige Klynger
 De falde som tusind Hjerminer smaa.
 Men atter i Haanden Guldbøgeret blinker;
 Han vender sig bort; men hvor han seer hen,
 Der Ellepigen staaer for ham igjen,
 Dg smilende henimod Lunden ham vinker.

Men kjærligt han kaster et Blik paa Krandsen,
 Dg Lanterne svæve mod Annas Hjem;
 Saa styrer han midt gjennem Skyggedanssen
 Henover den gængende Mose frem.
 Snelt som Stormen fra barste Norden
 I Natens Mulm han iler afsted;
 Til Skoven han flygter paa vingede Fjed —
 Der synker han afmægtig ned til Jorden.

Alt Solen mat sine Straaler kaster
 Ijennem det dæmrende Morgengry;
 Saa muntert en Skare af Jægere baster
 Genunder Skovens bladdækte Ly.
 Ved Haralds Hytte staaer Skaren stille —
 Men Døren er stængt, og Hytten er tom.
 „Harald! Harald! Saa kom dog, kom!
 Alt Lærken staaer jo i Engen sin Trille. —

— Hvordan! Vil Harald sin Brud ei hente
 Hjem til vor Skov under Hornenes Klang?
 Det har han jo lovet; men lad ham kun

„Han vistnok skal høre vor Jægersang.“
 Til Annas Hytte nu Skaren iler;
 Der staaer hun alt ved det knagende Led,
 Hoor fast hun styrer mod Skoven ned,
 Hoor blusser ei kinden, og Diet smiler.

Mens Morgenvinden i Lokkerne spæger,
 Hun speider henad den knudrede Bei:
 Blandt Jægerens Skare sin Harald hun
 søger;

Da sænker hun Diet — han er der ei.
 Forbauset om Anna sig Flokken samler —
 Hvad er der vel hendet, hvad kan være steet?
 Det Vidunder har man jo aldrig seet.
 At vildsomt Harald i Skoven samler.

Tilbage det gaar mellem dunkle Bøge;
 En iler mod Syd, en Anden mod Ost;
 Rundtom i Skoven Jægerne søge —
 Men Anna staaer ene med bankende Bryst.
 Snart jager Angsten hende mod Skoven,
 Mens rundtom toner Hornenes Klang —
 Men Bækken nynner en kjærlig Sang,
 Dg langsomt hun følger med Kildeboven.

Ved en Egeftub faaer hun, hvor Bolgerne
trille;

Men Hjertet er tungt og Foden saa mat;

Taffede Bregner og Moser vilde

Slynge sig rundt i det dunfle Krat.

Tankefuld hun en Rose bryder,

Men hurtig hun slipper den torneede Green,

Springer saa let over mosgrønne Steen,

Dg hviit gjennem Sloven et Glædesfrig

lyder.

Der Harald saa roligt i Græsset hviler,

Hovedet lænet mod Vagens Rod;

Kjærligt i Dromme hans Læbe smiler;

Men død ligger Næven tæt ved hans Fod.

Genover Balder han hviler Armen,

Midt i en Busk seer hun Bøssen staae;

Men Nofenfranden med Dugdraaber paa

Trykker i Dromme han fast mod Barmen.

Der blev en Jubel i Jægerstæren,

Hurtig var samlet den lystige Flok;

Borte var Frygten, og glemt var Faren;

Men rundt om Annas bruunnglindsende Lof

Slynger Harald smilende Nofen,

Trykker hende mod Barmen saa om —

„Elkede Anna! D var det en Drom?

Ellepigen hun dandsed i Nofen.“

A. V. Guntelberg.

Carmen.

Novelle

of

Prosper Merimée.

(Fortf.)

Vanditten taug et Dieblit, derpaa tændte
han sin Cigar igjen og vedblev:

— Vi tilbragte hele Dagen sammen med
at spise, drikke, og saa videre. Da hun
havde proppet sig med Bonbons, som et
Barn paa ser Nar, kastede hun hele Haand-
fulde i den Gamles Bandtømme. — Det er
for at lave hende Sorbet, sagde hun. Hun
hængte Kager op paa Væggene. — Det er
for at Fluerne skulle lade os i Fred, sagde
hun. Der er ikke nogen Dumhed eller Gal-
skab, som hun ikke begit. Jeg sagde hende,
at jeg havde Lyst til at see hende dansfe;
men hvor skulde man finde Castagnetter?
Hun tager den Gamles eneste Talleten,
brækker den i Stykker, og danser nu sin
Nomalis, idet hun lader Faiancestumperne
klappre saa godt, som om hun havde Cas-
tagnetter af Ibenholt eller Esfenbeen. Jeg
svare Dem for at man ikke ledede sig hos
denne Pige. Aftenen kom, og jeg horte
Trommerne, som sloge Tappentreg. Jeg
maa nu gaae hjem i mit Dvarteer, sagde
jeg. — I Dit Dvarteer? sagde hun i en
foragtelig Tone; er Du da en Neger, der
lader sig fere ved Vidsten? Du er en sand
Kanarifugl baade i Sind og i Skind! Gaa
Din Wei, Du har et Kollingehjerte! —
Jeg blev! Den næste Morgen var det hende,
der først talede om at stilles fra hinanden.
Hor, Joseito, sagde hun, har jeg betalt Dig?

Efter vor Lov skyldte jeg Dig Intet, da Du er en Paylo; men Du er en smuk Knos, og Du har behaget mig. Vi ere quit. Farvel!

Jeg spurgte hende, naar vi skulde sees igjen.

— Naar Du er blevet mindre ensfoldig, svarede hun leende. Derpaa sagde hun at vorligere: Ved Du, min Son, at jeg troer at jeg elsker Dig lidt? Men det kan ikke vare ved, Hund og Ulv fore ikke lange god Huusholdning sammen. Maaskee vilde jeg være Din Romi, naar Du gik over til Egypternes Lov. Men det er Dumheder, det kan ikke stee. Bab! min Knos, tro mig, Du er sluppet godt fra det. Du har modt Djævelen, ja, Djævelen! han er ikke altid sort, og han har ikke dreiet Halsen om paa Dig. Jeg er klædt i Uld, men jeg er ikke nogen Geed. Gaa hen og tend et Lys for Din Madonna; hun har vel fortjent det. Naa, endnu engang farvel! Tænk ikke mere paa Carmencita, eller hun bringer Dig til at gifte Dig med en Onke paa Trabean*.)

Under disse Ord aabnede hun Døren, indhyllede sig i sin Mantilla, sprang ud paa Gaden og forsvandt.

Hun sagde sandt. Det havde været klogt af mig, ikke at tænke mere paa hende; men, siden hiin Dag i Candilejogaden, kunde jeg ikke mere tænke paa noget Andet. Jeg dreb omkring hele Dage, i det Haab at møde hende. Jeg spurgte efter hende hos den Gamle og hos Friteaufstegeren. Begge svarede mig, at hun var reist til Laloró, saaledes kaldte de Portugal. Næmligvis sagde

*) Galgen, den er den Eidskængtes Enke.

de dette efter Carmens Tilskyndelse, men jeg fik snart at vide, at de løi. Nogle Uger derefter havde jeg Dagt ved en af Stadens Porte. Kort fra denne Port var der en Breshen, som var gjort i Volden; man arbejdede der hele Dagen, og om Natten satte man en Post ved den for at holde Smuglerne ude. Ved Dagen saae jeg Lillas Paffia gaae frem og tilbage udenfor Bagten og tale med nogle af mine Kammerater. Alle kjendte ham, og hans Fiske og Pandelager endnu bedre. Han nærmede sig til mig, og spurgte om jeg havde hørt noget fra Carmen.

— Nei, sagde jeg. — Nuvel, Du skal snart høre noget, Kammerat! — Han tog ikke fejl. Om Natten blev jeg sat paa Post ved Breshen. Saasnart Corporalen var borte, saae jeg et Frøentimmer komme indom mig. Mit Hjerte sagde mig, at det var Carmen. Men dog raabte jeg: Bort! her kommer Ingen igjennem! — Vær dog ikke saa streng, sagde hun og viste mig sit Ansigt. — Hvad, det er Dig, Carmen! — Ja, Landsmand. Kort og godt, vil Du fortjene en Duro? Her komme Folk med Pakker, lad dem slippe igjennem.

— Nei, svarede jeg. Jeg har Ordre til at forhindre al Passage.

— Ordre! Ordre! Derpaa tænkte Du ikke i Candilejogaden.

— Ja, svarede jeg, ganske forstyrret ved den blotte Tanke, det var ogsaa noget at glemme Ordren over, men jeg vil ikke have Smuglernes Penge.

— Velan, dersom Du ikke vil have Penge, vil Du da, at vi endnu engang skulle gaae hen og spise til Middag hos den gamle Dorothea?

— Nei, sagde jeg, halv qvart af den Anstrængelse, det kostede mig. Jeg kan det ikke.

— Ja, ja da. Derfor Du er saa vanskeligt, veed jeg, til hvem jeg kan henvende mig. Saa beder jeg Din Officer at gaae med mig til Dorothea. Han seer ud til at være et godt Slind, og han vil sætte en Karl til Skildvagt, der ikke vil see Andet end det, han maa see. Farvel, Kanarifugl. Jeg skal see dygtigt paa den Dag, da Ordren lyder at hænge Dig.

Jeg havde den Svaghed at kalde hende tilbage, og jeg lovede hende at lade Alverdens Digeenerer passere, naar jeg blot erholdt den eneste Belønning, jeg ønskede. Hun svor mig strax at holde Ord den næste Dag, og løb for at give Underretning til sine Venner, der vare saa Skridt derfra. Der var fem Mand, og iblandt dem Pastia, Alle dygtigt beløsfede med engelske Manufacturvare. Carmen var deres Forpost. Hun skulde med sine Castagnetter give dem Tegn, dersom hun saae en Nonde, men det behøvedes ikke; Smuglerne gjorde deres Gjennemgang i et Dieblit.

Den næste Dag mødte jeg i Candilejogaden. Carmen lod vente paa sig, og kom endelig i meget slet Lune. — Jeg holder ikke af Folk, der lade sig trygle, sagde hun; Du har gjort mig en langt større Tjeneste den første Gang, uden at vide om Du vandt noget derved. Tjaar har Du prutter med mig. Jeg veed ikke hvorfor jeg er kommet, thi jeg holder ikke mere af Dig. Altsaa, gaa Din Vej! her er en Duro for Din Uleilighed. — Der mangledes kun lidet i, at jeg havde kastet hende Pengene i Ansigtet, og jeg maatte gjøre Bold paa mig, for ikke at slaae hende.

Efterat vi havde skændtes i en Time, gik jeg rasende bort. Jeg vantede længe om i Byen paa kryds og tvers som en Afstindig; endelig gik jeg ind i en Kirke, hvor jeg lagde mig i den mørkeste Krog og brast ud i hede Taarer. Pludseligt hører jeg en Stemme: — Dragontaarer! jeg vil lave en Gistvandsdrik af dem! — Jeg slog Dinene op, Carmen stod for mig. — Naa, Landsmand, er Du endnu vred paa mig? sagde hun. Jeg er nødt til at holde af Dig, thi jeg ved ikke hvad der fattes mig, siden Du forlod mig. See, nu er det mig, der beder Dig at komme i Candilejogaden. — Vi sluttede da Fred, men Carmens Humour var som Uveiret hos os. Aldrig er Stormen saa nær i vore Bjerge, som naar Solen stinner allersmukkest. Hun havde lovet at gjensee mig en anden Gang hos Dorothea, men hun kom ikke. Og Dorothea fortalte mig atter, at hun var gaaet til Valoro i Egypternes Afsliggender.

Da jeg allerede af Erfaring vidste, hvad jeg havde at troe derom, søgte jeg Carmen overalt, hvor jeg troede at hun kunde være, og jeg gik tove Gange om Dagen gjennem Candilejogaden. En Aften var jeg hos Dorothea, hvem jeg næsten havde gjort tam, ved ofte at betale et Glas Ansætte for hende, da Carmen traadte ind, ledsaget af en ung Mand, Lieutenant i vort Regiment. — Gaa Din Vej hurtigt, sagde hun paa Baskiff. — Jeg stod ubevægelig med Naseri i Hjertet. — Hvad har Du her at gjøre? spurgte Lieutnanten mig. Afsted med Dig! — Jeg kunde ikke gjøre et Skridt; jeg var som naglet fast. Lieutnanten, opbragt over at jeg ikke gik og at jeg ikke engang havde taget min Feltbue af, greb mig i Dyrstet og ruskede mig heftigt.

Jeg veed ikke hvad jeg sagde til ham. Han trak sin Sabel og slog mig med Fladen. Nu mistede jeg min Fattning og jeg trak Sabeln. Den Gamle greb mig ved Armen og Lieutnanten gav mig et Hug i Panden, hvoraf jeg endnu bærer Mærke. Jeg soer tilbage og kastede Dorothea omkuld med et Albusød, og da Lieutnanten vedblev at forfølge mig, satte jeg ham Spidsen for Brystet og den gjennemborede ham. Nu slukkede Carmen Kampen og bød i sit Sprog Dorothea at flye. Jeg selv ilede ud paa Gaden og gav mig til at løbe, uden at vide hvorhen. Det forekom mig at Noget fulgte mig. Da jeg kom til mig selv, fandt jeg, at Carmen ikke havde forladt mig. — Du store Døsmer! sagde hun, Du kan da ikke gjøre Andet end Dumheder. Men lad gaae, jeg har jo sagt Dig, at jeg vilde bringe Dig Ulykke. Men der er Hjelp for Alt, naar man har en Gitana til Veninde. Vind først dette Forklæde om Dit Hoved, og kast saa dette Gehæng fra Dig. Vent mig i denne Allé, jeg kommer strax tilbage. — Hun forsvandt og bragte mig snart en forredet Kofte; hun lod mig trække Uniformen af og hjalp mig Koften paa. Saaledes forklædt lignede jeg en valenciansk Bonde, saaledes som man ofte seer dem i Sevilla. Derpaa førte hun mig ind i et Huus, der meget lignede Dorotheas, langt inde i en snever Gyde. Hun og en anden Zigeunerinde forbandt mit Saar og gav mig noget at drikke, jeg veed ikke hvad det var; derpaa lagde de mig paa en Madras, og jeg sov ind. Himeligvis havde disse Qvinder blandet nogle af de sovsnysfende Safter, hvis Virkning var dem bekendt, i min Drik, thi jeg

vaagnede først meget seent den næste Dag. Jeg havde stærk Hovedpine og nogen Fieber. Det varede noget, inden jeg kunde besinde mig paa den frygtelige Scene, hvori jeg havde deeltaget den forrige Aften. Efterat have forbundet mig verledte Carmen og hendes Veninde, der begge sadde med forslagne Been ved min Madras, nogle Ord i Zigeunersproget, der syntes mig at være en medicinsk Consultation. Derpaa forfikkede Begge mig, at jeg snart vilde være helbredet, men at jeg maatte forlade Sevilla snarest muligt, thi dersom man fandt mig der vilde jeg uden Naade blive skudt. — Min Ven, sagde Carmen, Du maa tage Dig noget for; nu da Kongen hverken giver Dig Niis eller Stokfisk mere, maa Du tænke paa at forstjene Dig Dit Brod. Du er altfor dum til at sjæle a pastesas*), men Du er stærk og kraftig; dersom Du har Mod i Brystet, saa gaa hen til Kysten og bliv Smugler. Har jeg ikke lovet at staffe Dig hængt? Det er dog bedre end at blive skudt. Forresten kan Du leve som en Prinds, naar Du passer Dit Snit, saalænge Fricoppene og Kystvogterne ikke lægge Dig Haanden paa Brystet.

Det var paa denne indbydende Naade, at denne Djævel af en Pige viste mig den nye Haandtering, hun tiltænkte mig, vistnok den Eneste, der var mig tilbage, nu da jeg havde gjort mig fortjent til Dødsstraffen. Jeg behøver ikke at sige Dem, Sennor, at hun uden Møie fik mig til at bestemme mig dertil. Det forekom mig som om jeg ved dette dum-

*) Ustilar à pastesas, sjæle med Gehandighet, uden Vold.

driflige og oprørste Liv forenede mig inderligere med hende. Jeg troede, for Fremtiden at have sikret mig hendes Kjærlighed. Jeg havde ofte hørt tale om nogle Contrebandister, der krydsede gjennem Andaluzien, ridende paa gode Heste, med Bøssen i Haanden og deres Eskede bag sig paa Hesten. Jeg saae mig allerede trave over Bjerge og Dale med den smukke Zigeunerinde bag mig. Naar jeg taledes til hende derom, lo hun, saa hun maatte holde sig i Siderne, og sagde, at der var Intet saa herligt, som en Nat, der tilbringes i Divanaten, naar hver Nøm træffer sig tilbage med sin Nomi i det lille Telt, der dannes af tre Lægter, med et Seil over. Naar jeg først har Dig mellem Bjergene, sagde jeg, saa er jeg sikker paa Dig; der er ingen Lieutenant til at dele med mig. — Ah, Du er flink, svarede hun. Saa meget værre for Dig. Hvor kan Du være saa dum? Seer Du ikke at jeg elsker Dig, da jeg aldrig har fordret Penge af Dig? Ved disse Ord kunde jeg have lyst at quæle hende.

Carmen skaffede mig en borgerlig Dragt, i hvilken jeg forlod Sevilla. Jeg gik til Jerez med et Brev fra Pastia til en Anisettehandler, hos hvem Smuglerne forsamlede sig. Man forestillede mig for disse Følk, hvis Ansører Dancatre optog mig i sin Bunde. Vi reiste til Gaucin, hvor jeg gjentraf Carmen ifølge Afstale. I alle Expeditioner tjente hun som Espion for vore Følk, og de kunde aldrig have nogen bedre. Hun kom tilbage fra Gibraltar, hvor hun allerede havde underhandlet med en Skibsreder og Indskibningen af engelske Vare, som vi skulde modtage ved Kysten. Vi gif for at oppbeide dem i Nærheden af Estepona, derpaa skulde vi en Deel

af dem i Bjergene og begave os med Næsten til Moyda; Carmen var gaaet i Forveien. Det var atter hende, der angav os det Dieblis, da vi kunde gaae ind i Byen. Denne første Reise og nogle flere vare meget heldige. Smuglerlivet behagde mig mere end Soldaterlivet, og jeg gjorde Carmen Foræringer. Jeg havde Penge. Overalt bleve vi godt modtagne; mine Kammerater behandlede mig godt, og viste mig endog Udmerkelse. Grunden dertil var at jeg havde dræbt et Menneske, og iblandt dem var der flere, der ikke havde en saadan Bedrift paa deres Samvittighed. Men det, der glædede mig mest i mit nye Liv, var at jeg ofte saae Carmen. Hun viste mig mere Venfæb end fordum, men dog vedgik hun ikke for Kammeraterne, at hun var min Eskede; hun havde endog ladet mig sværge den højeste Eed paa, ikke at sige dem noget om mit Forhold til hende. Jeg var saa svag mod denne Skabning, at jeg abled alle hendes Luner. Iøvrigt var dette den første Gang, at hun viste sig for mig med et honnet Fruentimmers Bæsen, og jeg var usfordlig nok til at troe, at hun virkelig havde vænnet sig af med sine gamle Manerer.

Den næste Gang
 Der Bunde, som bestod af otte til ti Mand, forenede sig kun i afgjørende Dieblis, og sædvanligt vare vi adspalttede To og To eller Tre og Tre i Stæderne og Landsbyerne. Enhver af os gav sig ud for at have en Haandtering, En var Kjædesluffer, en Anden Hestetrænger, jeg var Strompehandler, men jeg viste mig ikke i de store Stæder paa Grund af min ulykkelige Historie i Sevilla. En Dag, eller rettere en Nat, mødte Dancatre og jeg for de Andre paa vort Sam-

lingssted. Han syntes meget munter. Vi saae en ny Kammerat, sagde han. Carmen har fuldbragt en af sine bedste Streger. Hun har hjulpet sin Nom, som var fængslet i Tariffa, til at undslippe. — Jeg begyndte allerede at forsaae Zigeunerproget, der blev talt af næsten alle mine Kammerater, og det Død Nom bragte mig til at skjælve. — Hvorledes! hendes Mand! hun er da gift? spurgte jeg Anføreren.

— Ja, svarede han, med Garcia den Gensiede, en ligesaa huul Zigeuner som hun. Den stakkels Fyr var paa Galeerne. Carmen har saa godt narret Chirurgen ved Præsidiet, at hun har faaet sin Nom fri. Denne Pige er sin Bægt i Guld værd. I to Nar har hun arbejdet paa at saae ham til at undløbe. Intet har villet lykkes, før end man fik isinde at indsette en ny Maior; med ham lader det til at hun hurtigt har fundet Midler til at blive enig. — De kan forestille Dem, hvilken Glæde denne Nyhed foraarsagede mig. Jeg saae snart Garcia den Gensiede; det var vistnok det afsløgligste Ulyre, Zigeunerslægten har opfofret; han var sort i Sind, men endnu sortere i Sind, han var den reneste Skurk, jeg i mit Liv har truffet paa. Carmen kom med ham og De skulde seet de Dine, hun gjorde til mig, naar hun betænvede ham sin Nom for mig, og hendes Grimaer, naar Garcia vendte sig bort. Jeg var opbragt og jeg talde ikke til hende den hele Nat. Om Morgenens havde vi ordnet vore Pækker, og vare allerede paa Veien, da vi mærkede, at et Dusin Hestfolk vare i Hælene paa os. De andalusiske Prælere, som ikke talde om Andet end at bygge Alting ned, gjorde strax en ynkkelig

Mine. Der blev en almindelig Flugt. Dancære, Garcia, en smuk Kæns fra Ceja, der kaldte sig Remendado, og Carmen, tabte ikke Fatningen. Næsten havde forladt Maaledyrene og kastede sig ind i Kloster, hvor Hestene ikke kunde følge dem. Vi kunde ikke frelse vore Muler, og vi skyndte os at læsse det bedste af vor Fragt af dem og tage det paa vore Skuldre; derpaa forsøgte vi at flygte gennem Klipperne paa de bratteste Stier. Vi kastede vore Pækker foran os og fulgte dem saa godt vi kunde, ved at glide paa Hælene. Imidlertid besjod Fjenden os; det var den første Gang, jeg hørte Kuglerne pibe, og det gjorde mig ikke nogen stor Frygt. Naar man har en Kvinde for Dinene, er der ingen stor Fortjeneste i at spotte Døden. Vi undslap, undtagen den stakkels Remendado, der fik en Kugle i Livet. Jeg kastede min Pække og forsøgte at slæbe ham med mig. — Klodrian! raabte Garcia, hvad have vi at gjere med et Kæbse! Gjør Ende paa ham og frels vore Bomuldsstrømper. — Slip ham! kast ham fra Dig! raabte Carmen. — Frøgheden nødte mig til at lægge ham et Dieblis ved et Klippestykke. Garcia lob til og stød ham med sin Espingol for Panden. — Den der nu skal kjende ham, maa kunne see godt, sagde han, idet han betragtede hans Ansigt, der var sønderrevet af tolv Kugler. — Ja, Sentor, det er det smukke Liv, jeg har ført. — Om Aftenen befandt vi os i et Skar, fortæredes af Udmattelse, uden Fødemidler og edelagde ved Tabet af vore Mulaesler. Hvad gjorde nu den djævelske Garcia? Han trak et Spil Kort op af Lommen og satte sig til at spille med Dancære ved Lyset af en Ild, de havde

antændt. Imidlertid havde jeg lagt mig; jeg saae op paa Stjernerne, tænkte paa Njemdado og ønskede, at jeg var i hans Sted. Carmen havde sat sig hos mig, og fra Tid til anden slog hun med sine Castagnetter og nynnede. Derpaa kom hun nærmere, som for at hviske til mig, og kysede mig mod min Willie to eller tre Gange. — Du er Djævelen, sagde jeg. — Ja, svarede hun.

Efter nogle Timers Hvile gik hun til Gaucin, og om Morgenen kom en lille Hyrdebrend og bragte os Brød. Vi bleve der hele Dagen og om Natten nærmede vi os til Gaucin. Vi ventede Efterretning fra Carmen. Der kom intet. Ved Dagen saae vi en Vældriver, der førte en velklædt Dame med en Parasol, og en lille Pige, der syntes at være i hendes Tjeneste. Garcia sagde til os: See, her sender St. Nicolas os to Muulæsler og to Fruentimmer; jeg havde hellere set fire Muulæsler; men lad gaae, jeg gjør min Fangst! — Han tog sin Espingol, steg ned imod Stien og skjulte sig i Buskene. Dancatre og jeg fulgte ham i en liden Afstand. Da vi havde dem paa Skudvidde, viste vi os og raadte til Driveren, at han skulde standse. Da Damen saae os, slog hun, istedetfor at blive forferdet, hvortil vort Udseende var tilstrækkelig, en høj Latzer op. — Ah! De Døsmere antage mig for en fornem Dame! — Det var Carmen, men saa godt forklædt, at jeg ikke havde kjendt hende, hvis hun havde talet et andet Sprog. Hun sprang ned af Muuldyret og talde nogen Tid sagte med Garcia og Dancatre, derpaa sagde hun til mig: Canarifugl, vi sees igjen, inden Du bliver hængt. Jeg gaar til Gibraltar i Egypternes Anliggender.

Du skal snart høre tale om mig. — Vi afskiftes efterat hun havde angivet os et Sted, hvor vi kunde finde et Ly for nogle Dage. Denne Pige var vor Bændes Forsyn. Vi modtog snart nogle Penge, hun sendte os, og en Beretning, der var endnu mere værd; det var at paa den og den Dag vilde to engelste Lorder rejse fra Gibraltar til Granada ad den og den Wei. De vare forsynede med blanke Guineer. Garcia vilde dræbe dem, men Dancatre og jeg satte os derimod. Vi toge kun deres Penge og deres Uhre foruden nogle Sforter, hvortil vi havde stor Trang.

Sennor, man bliver en Skurk uden at tænke derpaa. En smuk Pige forvirrer os Hovedet, vi laaas for hende, der hændes en Ulykke, man maa leve paa Bjergene, og fra Smugler bliver man Nøvel førend man veed det. Vi betænkte, at der ikke vilde være sikkert for os i Omegnen af Gibraltar efter Affairen med Lorderne, og vi trængte os ind i Sierra de Nonda. — De har talt til mig om Joseph Maria; der var det at jeg gjorde Beskjendtskab med ham. Han førte sin Esklede med paa sine Fødder. Det var en smuk, beskeden og god Pige; aldrig taledes hun et fælt Ord og hvor hengiven var hun ham! Han gjengjeldte hende med at gjøre hende meget ulykkelig. Han løb bestandigt efter alle Fruentimmer, han førte hende i Fristelser, og fandt dog undertiden paa at være skinsyg. Engang stak han hende med en Kniv. Og dog elskede hun ham derfor endnu høiere. Kvinderne ere engang saaledes stæbte, især de andalusiske. Denne var stolt af det Ar, hun havde paa Armen og viste det frem som noget af det Smukkeste i Verden.

Dg saa var Joseph Maria ovenisjebet den fletteste Kammerat! — Paa et Tog, vi gjorde, indrettede han sig det saa godt, at han fik hele Gevinsten og vi Pyglene og Uleiligheden. — Men, tilbage til min Historie. Vi horte ikke mere tale om Carmen. Dancatre sagde: En af os maa gaae til Gibraltar for at høre til hende; hun maa have forberedt en eller anden Affaire. Jeg vilde gjerne gaae, men jeg er altfor bekendt i Gibraltar. — Den Gensiede sagde: Jeg ogsaa; jeg har gjort saa mange Epitopper med Myslorderne, og da jeg kun har eet Die, vil jeg være vanstelig at gjøre ukjendelig. — Altsaa maa jeg gaae, sagde jeg, glad ved den blotte Tanke om at gjensee Carmen; lad os høre, hvad er der at gjøre? — De Andre sagde: indskib Dig eller gaae over Sanct-Noc, som Du helst vil, og naar Du kommer til Gibraltar, saa spørg i Havnen hvor der boer en Chocoladehandler, der kalder sig Nollona; naar Du har fundet hende, vil hun sige Dig hvad der gaaer for sig derinde. — Vi bleve enige om, at vi alle Tre stulde rejse til Bjergene ved Gaucin, at jeg der stulde forlade mine Kammerater og begive mig til Gibraltar som en Frugtbandler. I Nonda havde en Mand, som stod i Forbindelse med os, forkaffet mig et Pæs. I Gaucin gav man mig et Hjel; jeg belæssede det med Appelsiner og Meloner og begav mig paa Veien. Da jeg var kommet til Gibraltar erfarede jeg, at man der vel kjendte Nollona, men hun var død eller gaaet til Galeerne, eller til Helvede, og hendes Forvinden syntes mig at forklare, hvorledes vi havde mistet vort Middel til Meddelelse mellem Carmen og os. Jeg satte mit Hjel i en Stald, tog mine

Frugter og gik igjennem Byen som for at sælge dem, men især for at see om jeg ikke skulde støde paa noget bekendt Ansigt. Her er en Masse af Væbel fra hele Verden, og det er et Babels Taarn, thi man kan ikke gaae ti Skridt i en Gade uden at høre ligesaa mange Sprog. Jeg saae mange af Egyptens Folk, men jeg vovede ikke at betroe mig til dem. Jeg frittede dem og de frittede mig. Vi gjattede nok at vi vare Skurke: det gjaldt kun at vide, om vi vare af den samme Bunde. Efter to Dages unyttige Omflakken havde jeg endnu ikke erfaret noget angaaende Nollona eller Carmen, og jeg tænkte paa at vende tilbage til mine Kammerater efterat have gjort nogle Indsjob, da jeg ved Solens Nedgang hører en qvindelig Stemme kalde paa mig fra et Vindue: — Frugtmænd! raabte den. — Jeg seer op og opdager Carmen, staaende paa en Balcon, Arm i Arm med en Officer i rød Uniform, med Guldepauletter og friseert Haar, ret en stormægtig Myslord. Hun selv var prægtigt klædt i Silke med et Schawl over Skuldrene, og det smukke Ansigt var som sædvanligt, det smilede af Glæde. Engländeren bød mig paa radbrækket Spanst at komme op, da Damen vilde købe Frugt af mig, og Carmen sagde paa Bastist: — Kom op og viis Dig ikke forundret over noget. — Fra hendes Side kunde heller ikke noget forundre mig. Jeg veed ikke om jeg solte mere Glæde end Uergrelse ved at see hende. Der var ved Porten en stor engelsk Tjener med pudret Haar, og han førte mig ind i en pragtfuld Sal. Carmen sagde strax til mig: — Du forstaaer ikke et spansk Ord, Du kjender mig ikke! — Derpaa vendte hun sig til Engländeren

og sagde: — Jeg vidste det nok, jeg gjenkjendte ham strax som en Baster; nu skal De høre et underligt Sprog. Hvor han seer saa ud, ikke sandt! han ligner en Kat, der er greben i et Spiseflammer. — Og Du, sagde jeg i mit Sprog, Du ligner en fræk Soite, og jeg havde lyst til at mærke Dig i Ansigtet for Din Giffers Dine. — Min Giffet! hvordan har Du været ene om at gjætte det? Og Du er stinysg paa denne Stakkel? Du er endnu dummere end for vore Aftener i Candilejogaden. Seer Du ikke, Du Mar, at jeg i dette Dieblst gjør Affairer for Egypterne, og det hoist glimrende Affairer. Dette Hus er mit, Kreebens Guineer skulle blive mine, jeg fører ham om ved Næsen, og jeg skal føre ham et Sted hen, hvorfra han aldrig skal vende tilbage.

— Og jeg, sagde jeg, dersom Du endnu engang gjør Affairer for Egypterne paa denne Måneer, saa skal jeg sørge for, at Du aldrig mere skal begynde derpaa.

— Na Sna! Er Du min Kom? har Du Net til at befale mig? Den Genoiede er tilfreds dermed, hvad har Du da at sige? Maatte Du ikke være tilfreds med at være den Gneste, der kan kalde sig min Minchorro? *)

— Hvad er det han siger? spurgte Engländeren.

— Han siger, at han er tørstig og at han gjerne vilde drikke et Glas, svarede Carmen, idet hun kaldte sig paa en Canapé og lo af fuld Hals.

— Sennor, naar denne Vige lo, var det ikke muligt at tale et fornuftigt Ord. Alle maatte lee med hende. Den store Engländer

*) Minchorro, min Giffet, eller reittere, min Lune.

gav sig ogsaa til at lee, saa dum som han ogsaa var, og befalede at bringe Vin.

— Medens jeg drak, sagde hun: — Seer Du den Ring, han har paa Fingeren? Vil Du have den, saa skal jeg give Dig den.

— Jeg svarede: — Jeg vilde give en Finger for at være sammen med Din Myslord inde mellem Bjergene, hver med sin Maquila i Haanden.

— Engländeren spurgte: Maquila, hvad vil det sige?

— Maquila, svarede Carmen, steds leende, det er en Appelsin. Et det ikke et naragtigt Navn paa en Appelsin? — Han siger, at han gjerne vilde forsyne Dem med Appelsiner.

— Ja, sagde Engländeren, bring mig kun Maquila imorgen igjen. — Medens vi talde, kom Tjeneren ind og meldte at der var serveret. Myslorden rejste sig, gav mig en Pfaster, og bød Carmen sin Nem, som om hun ikke kunde gaee ene.

Carmen sagde leende: — Min Dreng, jeg kan ikke byde Dig til Middag, men imorgen, naar Du hører Bagtparaden trætte op, kom saa igjen med Dine Appelsiner. Du skal finde et Bærelse, der er bedre meubleret end det i Candilejogaden, og Du skal erfare, om jeg endnu er Din Carmencita. Og saa skulle vi ogsaa tale om Egypternes Affairer. — Jeg svarede ikke, og jeg var allerede ude paa Gaden, da Engländeren raabte til mig; — Bring mig saa Maquila imorgen! og jeg hørte Carmens Skoggerlatter.

(Sluttes.)

hvor mange affvøelige Dramer, han har været Deeltager i, hvor mange Dftræ han har faldet ved sine Videnskaber unættelige Valeri, — hvem kunde overgaae det? Dog kommer der en Dag, hvor Afsmag følger paa denne lugdelige Gratifikation: en uigelig Melancholi bemægter sig Bruno. Han gjenfalder Everrig i sin Grindring, og han græder. Den moderlige Forbandelse loder endnu for hans Dret; Billedet af en ung Vice, Jofeleerne fra hans forfættede Kjærlighed, sætte dette Hjerte, som lidføvelserne ikke ganfte have tunnet fordøve, i Bevægelse. Bruno bestemmer sig, han vender tilbage til Everrig, han gjenleer sit Fædrenetags, og efter smertelige Kampe, efter tusinde Afgrøinger af Vætte og Forvivlelse, af Ombed og Vrede, tilbringes Forsoningen. Dramat ophæver sig, og Bruno faaer sin Moders Tilgivelse, tiligevend den unge, af ham endnu sedte elskede, Viges Haand.

Saalædes er med saa Dyd den dramatiske Del af Romanen. Efter vor Mening er denne i høj Grad den mindst interessante, og det som vi forestrækte er de Udsvingler og Detailler, der fremstille sig indentor denne Dode-dramme. Brunos Charakter finder med Sandfynligheden, og derover maa man ikke undre sig. Det Fr. Bremer har ladet Bruno gaae i de Virovffe Heltes vilde Sver, har han forvidet sig fra de Værs, der er hendes Talent beskaetede. Phantasten kunde her ikke forfatte Erfarungen. Men, som man haaer til Forfatterinden af Robs-familien, Da gjor Bruno til en utvæmmelig Væder til Corfaren og Gliauren; Da og i Jaans Hjerte haaer i hans Darn, han gjenemløber den hele Verden, forjaaget fra det ene Verdenshjørne til det andet ved sine Videnskaber Storm; og hvad der dermaa behøves for at berolige denne vilde Sjæl, for at omstabe den grådige Spille, den raar Ubertimer, til en ærefrygtfuld og en Sam, det er en Moders Tilgivelse, og endnu mindre, det vilffte Haad om denne Tilgivelse. Det er færtelken en elskværdig Inochte-vents, som man holder, of at finde under en Dvindes Ven. Det er fun makt for opholdte Sjæle at begaae faadanne Viftfarelser, og at give Lara samme Mlæsning som Grandfon.

Fredrikke Bremer er heldigere, naar hun ikke finder sig i Berørelse med disse vilde Væser, der bringe Kro og Læden ind i hendes lille, saa religiøse og friffe Verden. Hendes Phantast fremtælder, behøft af Grindringen, uden Noie tusinde naive og unydelige Billeder. Fru Mansfeldt, Francisca, Werner, Serena, Dahlerne, ere paa engang poetiske og sande Hjaerter, hvis Hnde og Natur fordrer Lindfildning for nogle endererne Partier i Brunos Charakter. Der er enhver Blætte af Jøvelser, som denne corrette Ven udmærker sig i at gjenaae. Den unge Viges vralige Kjærlighed, Konens og Moderens oplyttede Alvor, Hættelædrens arværdige Mænderhed, finde i Fr. Bremer en fin og tro Skildrer. Saattagerinden er derved saa meget elskværdigere, at hun ikke selv kan medfaae Bevægelsen, og at hun ofte betragter sine Væfener gjennem en Faare eller et Smil. Det er en Svagbed, som har sin Hnde. Ved Eiden af de smutte Blæde, hvori de saa forskellige Charakterer i Hæbefamilierne tegne sig og udvifte sig i hjerdelige Samtaler, træffer man paa beffrøvede Partier, hvis materiske Virk-

ning gjor fremfor Alt Fordring paa Viften. Mændt de bedste Samtler i Romanen vilde vi anføre det, som fortæller Fru Mansfeldts og Francisca Werners Reife til Staden paa en Martedag. Det er et lille Maleri af den flammte Skole, fuldt af de mindste Malerier, som ordne sig uden Forvirring under et levende Lys og paa en Saggrund, der er en Mættis værdig. De svenske Søder ere beffrøvede, snart med en Mænderhed, det har et let Anfrag af Freni, snart med en rørende Melancholi. Dette finder Fr. Bremer Værlighed til midt af kritifere sine Landsmænd. Medens hun ophæver det private Vigs Klæder, fremstiller hun de Misbrug; som den udelættende Virkelse af de hvalde Dider medfører. Romanen haaer sig endogtaa til Satire i en gammel Viges Bekendeliger, hvis Længden er henfundet mellem Arnen og Hæffen, paa et ensomt Sted under en fremg Families aarpaagne Dofun. Men aldrig er Fr. Bremers Freni blandet med Bitterhed, og den Tone, som beffer i de meest absolut-fantastiske Billeder, er fun faaom Svag.

Kort, Hæbefamilierne er en af de mest værdigste Romaner, Nordens Litteraturer haae feet fremkomme i de sidste Tider. Man anmæder Færtelsten af et andet Værf af Frederikke Bremer, Hjemmet, eller Familie Klæder og Sorg. Det var onfeligt at disse gavnlige Arbeider maatte fortares. Studiet af de fremmede Litteraturer har altid været frugtbrøende for den franske Land. Og nu i Berørelshed, da Romanen hos os kemper under saa mange fætte Indfivlelser, vilde man ikke kunne fore den tilbage til alfor rene Kilder, eller udfætte den for alfor friffe Landdrag. Om man end hos vifse Romanftrivere i Norden fandt en Dverdrivelse af de Genftaber, man onfter, om end deres Hnde var noget fielen og deres Hærbød noget barnagtig, saa vare dog disse elskværdige Keil langt mere værd end vore fummeleie Værtigjæner. De bedste Koftrier, hvormaa disse naive Fortællere dyale, ere langt mere værd end den larmfulde og fævede Rei, hvoreen vore Romanftrivere forvilde sig fem en Folge af Uvælfmagten.

Repertoire.

Søndag: Vaf!
 Mandag: Jofenb og hans Broder.
 Tirsdag: Dvellen i Marb. Fæsten i Albano. Gen-
 til og Vernille.
 Onsdag: Romeo og Julie.
 Torsdag: En Brullupsdags Kafaliteter. De Uad-
 stillige.
 Fredag: Hafon Jarl.
 Loverdag: Roverborgen.
 Søndag: Jean de France. La Lithuannienne.
 Et Gæntyr i Rosenborghane.

Indhold.

Ellevigen, af N. V. Gantelberg.

Carmen, Novelle af Prosper Merimée.

Det kongelige Theater. En fransk Bedømmelse af Frederikke Bremers Romaner.

En romersk Bonde. (Efter Leopold Robert.)

Redactorens Bopal er i Hôtel du Nord Nr. 57, hvor han stikkest træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugebladet udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ kvartaliter eller 1 $\frac{1}{2}$ pr. Nummer. Eufskriptionen er kun bindende for eet Kvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier salges ilke. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlægger F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Lovstrade Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
store Kjobmagergade Nr. 65.

De ærede Abonnenter bedes at undskylde, at der ved en Feiltagelse med forrige Hefte af „Freia“ medfulgte et andet artistisk Bilag end det paa Indholdslisten angivne. „Savoyardens Toilette“ skal følge med næste Hefte.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 12.

Søndagen den 21de Decbr. 1845.

Theater, Kunst og Literatur.

Det kongelige Theater.

Romeo og Julie. At bringe et Shakespearfs Drama paa Scenen, er forbundet med store Vanskeligheder, idet disse Stykker i deres oprindelige Skikkelse have en Brede i Dialogen, og en Kjøpning og Iro i Scenegangen, der ved at bibeholdes ved Fremstillingen, meget vilde fordele Totalvirkningen deraf. At forforte iden at forlunde sig med den Vieset, og man studer den store Mester, at bortsjære iden at røve Dialogen noget af det Skjønne og det Nødvendige, at lempe Scenegangen saaledes, at den faaer den nødvendige Høj og Høldning, er en Dogaue, som kun en grundig og med sin Scene meget fortrolig Dramaturg forstaaer at løse. At ingen sunderlig tungd Gaand har været paa Haand med ved Gjennemtagelsen af Romeo og Julie, derom vindende den hele Form, under hvilken man har bragt Stykket paa Scenen. En heel Del af de ubrugte Fortællinger ere skete ved ligefrem mekanisk Bortvisning, mange af Dialogens skjønne Stænder og Klæmter ere bortfaldne, medens man har bibeholdt mange Stæder i deres hele Lynde, der uden Elade for Vieset i Verket eller for Lydeligheden, kunde været meget affortede. Den det skønneste Indtryk betydeligt skadende Slutningsscenen har man saaledes næsten ganske ladet blive staaende. Enkelte Scener, der uden Elade kunde været udeladte, og hvorved man havde undgaaet nogle af de forstyrrende Decorationsforandringer, ere blevne beholdte, medens man har bortstaaet det Smukkeste af dem, som f. Ex. Iste Act 4de Scene, hvor man har udeladt noget af det Skjønne i hele Verket. Mercutio's Fortælling om Mab. Dg'aa med Hensyn til Hellebesætningen er det ikke anvendt den Dmhu man kunde fordrer. Det er vistnok uderst vanskeligt med vort nuværende Personale at behæfte alle Hællerne i et saa stort Stykke godt eller blot saaleligt, og det vil Dag for Dag blive endnu vanskeligere derved, at Eldevisserne mere og mere tabe Vieset i at spille det boiere Drama, men man kunde dog vist have undgaaet et saa stort Misgreb som det, at lade Mercutio's Rolle udføre af en Kunstner, hvis hele Hæning ligger aldeles udenfor dette Høllefaag. Det er ikke blot Stykket, der stades ved en saa freilagig Besætning, men ogsaa den talentfulde Kunstner udføres det derved for uforskelagte Domme af den Deel af Publikum, der ikke kjender Theatrets indre Forhold. Hr. Holst er den eneste af vore Eldevisser, der kunde udføre Mercutio's Rolle tilfredsstillende, og det er vanskeligt at indse, hvorfor denne smulle Dogaues Løsning ikke er bleven ham antoret. I Besætningen af de mindre Hæller vilde det være let at paasætte flere lignende Misgreb, der havde kunnet være undgaaede.

Hr. Meier, der i Jules Rolle afslagde sin første Vove i den skønneste Kunst, kunde ikke andet end fraspere ved den Høj, Sifferhed og Aflømb, hvormed hun optraadte. Et rent Spreg, en correct Declamation, en god Høldning og Skibed i Brøvgæfterne, fort, Alt hvad der kan læres af en god Skole, vilde Debutantinden i en udbaalig høj Grad. Men hun viste sig derhos endnu temmelig skæft bundet af denne Skole, og om det var af denne Grund, eller af Mangel paa virkelig boiere Begavelse, at man kun opdagede Iden Inspiration, Iden Sjelfuldhed og indre Varme i hendes Gjennemførelse af Jules Part, derom tar man endnu ikke domme. Villoskningen i første Act, i hvilken hun rev sig noget løs fra det Været og skabte noget Sælskændigere, lyntes imidlertid at berettigge til Forshaabninger om, at der skumrer et Talent hos den unge Begynderinde, som ved fortat omhyggelig Vies og Vieset kan komme til at naaen til fuld Bevidsthed og bringe gode Kræfter. Hr. Wiches Romeo er et med forbaulende Correcitid, Sandhed, Ibrist Kraft og Kunstværk. Scenen med Vieset, da han erfarer, at han er forvist, Scenen med Ansettesen, Vies med Henik til Paris og Jules Klægt, og Dedsaichliffet, ere blandt det det Skjønne, som i denne Rolle har stadt. Menomter, der ere den fuldende Kunstner verdige. Hr. Wessens Elade gav Viesens vanskelige Rolle med en hoist raesværdig Moderation. I dens gemulige Deel havde hun sig flere Gange til vort Hønd; det Alportlige laa mere udenfor hendes Kræfter. Hr. Nielsen udførelde som Vieset i sine de-clamatoriske Kraft og Mad. I det en skabte i sin lille Rolle et karakteristisk Billede af en sidsborstærlig, men harlig Væder. Hvad Stykkets skønneste Udførelse angaar, da kunde man vel onste, at de gamle, forslidte og næsten farveløse Decorationer, der ere blevne fremdragne, vare blevne noget restaurerede, for dog at faae et nogenlunde anstændigt Udseende.

Joseph og hans Brødre. At to ældre skønneste Engestukker i den korte Tid af en lige atter ere blevne bragte paa Scenen, og det paa en verdig Maade, er en Begivenhed, der hvilken man vistnok bør være Theatrets Bestyrelse megen Tak skuldig, og som vækter Haab om, at vor forstømte Opera atter vil komme til at skienes os hyggigere og mere afberende Udørelse. Udørelsen af alle Høveder lærne og Ensemblemængden i Joseph og hans Brødre, vindende om en omhyggelig og flittig, af Klarhed til det gamle Musikværk opværet Indudørelse, og samtlige Høvederfæner gade deres Heller fra Sillers Side laa godt, som man vil vort Opera-personale tør fordrer det. Hr. Sabler's Fordrag af Romancen: "Min kjærlige Vaar" var i et noget for langsomt Tempo, og

After Edmund Sperry.

Em. Brevintzen & Co. Lith. Inc.

I GUDS NAVN.

Freia 1845.

Carmen.

Novelle

of

Prosper Merimee.

(Charlet.)

Jeg gik, uden at vide, hvad jeg skulde gjøre. Jeg sov ikke om Natten, og den næste Mørgen fandt jeg mig saa opbragt paa denne Forvæderste, at jeg besluttede at reise fra Gibraltar uden at see hende igjen; men ved den første Lyd af Trommerne forlod, hede mit Mod mig; jeg tog min Kuffert og isede til Carmen. Hendes Blik var aabent, og jeg saae hendes store sorte Øie, som stirrede ud efter mig. Den pudrede Hæare førte mig strax ind; Carmen gav ham et Grinde, og saafnaar vi vare ene, brød hun ud i sin Goedbidelatter og faldt mig om Halsen. Jeg havde aldrig seet hende saa smil. Hun var smykket som en Madonna. — Sælen var fyldt med Beslag, Heublene vare dekkede med Silke — Gardinerne broderede med Guld . . . og jeg, jeg stod der, plattet som en Nover. — Minborra, sagde Carmen, jeg kunde have Lust til at faae Moring til her, at sætte Id paa Huset og flygte til Bergene. — Og saa gav hun mig Hjætegn! — og saa lo hun! — og saa håndførte hun og senderede sine Garneringer; ingen Møbel kunde gjøre værre Krumhuug, Geimacer og Hæroester. Da hun var blevet alvorlig igjen, sagde hun: — Hør mig, nu taler jeg om Egypten. Jeg vil at han skal føre mig til Nonda, hvor jeg har en Søster, der er Nonne . . . (Hyt Udbrud af Latter.) Vi reise forbi et Sted, som jeg vil angive

Øder. I forte over ham! hans Gud er vort! Det bedste var at, gjøre Ende paa ham, men — lagde hun til med et hævselst Smil, som hun havde ved visse Leiligheder, et Smil, som Ingen da havde Lust til at efterligne, — ved Du hvad man skulde gjøre? Lad den Søsterde komme først frem. Holder Øder sig tilbage. Engländeren er modig og behændig, han har gode Pistoler . . . Foreslaaer Du? — Hun afbrød med en ny Strøm af Latter, der bragte mig til at gys.

— Nej, sagde jeg; jeg haaber Garcia, men han er min Kammerat. Engang skal jeg maaskee stille Dig af med ham, men vi vilde da gjøre vor Begjæring af paa mit Fæderlands Mæner. Jeg er kun Egypter ved Tilfældet og af andre Forsaag; jeg vil altid forblive en rigtig Kammerat.

Hun svarede: — Du er et Bør, en Nac, en sand Payll. Du er den Børgen, der tror sig stor, naar han ser maanel hvide laagt. Du efter mig til mere. Bort med Dig!

Da hun sagde: Bort med Dig! kunde jeg ikke forlade hende. Jeg lovede at reise, at vende tilbage til mine Kammerater og vente paa Engländeren; hun lovede mig igjen at være søg lige indtil hun skulde drage til Nonda. Jeg blev endnu to Dage i Gibraltar. Hun havde den Lunderlighed at besøge mig forklædt i mit Logis. Jeg reiste; jeg havde ogsaa min Plan. Jeg vendte tilbage til vort Samlingssted efter at have faaet Tiden at vide, da Engländeren og Carmen vilde komme. Jeg fandt Danastee og Garcia, som ventede mig. Vi tilbragte Natten i en Skov ved en Id af Granfogler, som blussede prægtigt. Jeg foreslog Garcia

I & UDS NAVIN.

Freia 1845.

Carmen.

Novelle

af

Prosper Mérimée.

(Sluttet.)

Jeg gik, uden at vide, hvad jeg skulde gjøre. Jeg sov ikke om Natten, og den næste Morgen fandt jeg mig saa opbragt paa denne Forræderste, at jeg besluttede at reise fra Gibraltar uden at see hende igjen; men ved den første Lyd af Trommerne forlod hele mit Mod mig; jeg tog min Appelsinkurv og isede til Carmen. Hendes Vindue var aabent, og jeg saae hendes store sorte Die, som stirrede ud efter mig. Den puddrede Tjener førte mig strax ind; Carmen gav ham et Grinde, og saasnart vi vare ene, brød hun ud i sin Crocodillelatter og faldt mig om Halsen. Jeg havde aldrig seet hende saa smuk. Hun var smykket som en Madonna, — Salen var fyldt med Bellugt, Meublerne vare beklædte med Silke — Gardinerne broderede med Guld . . . og jeg, jeg stod der, pjaltet som en Nøver. — Minchorro, sagde Carmen, jeg kunde have Lyst til at slaae Alting itu her, at sætte Ild paa Huset og flygte til Bjergene. — Og saa gav hun mig Hjærtagn! — og saa lo hun! — og saa dansede hun og sønderrev sine Garneringer; ingen Abekat kunde gjøre værre Krumpkring, Grimacer og Dævlerier. Da hun var blevet alvorlig igjen, sagde hun: — Hør mig, nu taler jeg om Egypten. Jeg vil at han skal føre mig til Nonda, hvor jeg har en Søster, der er Monne . . . (Ny Udbrud af Latter.) Vi reise forbi et Sted, som jeg vil angive

Eder. I styrte over ham! hans Guld er vort! Det bedste var at gjøre Ende paa ham, men — lagde hun til med et djævelst Smil, som hun havde ved visse Leiligheder, et Smil, som Ingen da havde Lyst til at efterligne, — ved Du hvad man skulde gjøre? Lad den Gensiede komme først frem. Holder Eder lidt tilbage. Engländeren er modig og behændig, han har gode Pistoler . . . Forstaaer Du? — Hun afbrød med en ny Strøm af Latter, der bragte mig til at gysse.

— Nei, sagde jeg; jeg hader Garcia, men han er min Kammerat. Engang skal jeg maaskee stille Dig af med ham, men vi vilde da gjøre vor Regning af paa mit Fædrelands Mæner. Jeg er kun Egypter ved Tilfældet og af visse Narfager; jeg vil altid forblive en ærlig Navarrefer.

Hun svarede: — Du er et Tyr, en Nar, en sand Payllo. Du er som Dværgen, der troer sig stor, naar han har kunnet spytte langt. Du elsker mig ikke mere. Vort med Dig!

Da hun sagde: Vort med Dig! kunde jeg ikke forlade hende. Jeg lovede at reise, at vende tilbage til mine Kammerater og vente paa Engländeren; hun lovede mig igjen at være sig lige indtil hun skulde drage til Nonda. Jeg blev endnu to Dage i Gibraltar. Hun havde den Dumdriftighed at besjæge mig forklædt i mit Logis. Jeg reiste; jeg havde ogsaa min Plan. Jeg vendte tilbage til vort Samlingssted efter at have faaet Tiden at vide, da Engländeren og Carmen vilde komme. Jeg fandt Dancaëre og Garcia, som ventede mig. Vi tilbragte Natten i en Skov ved en Ild af Grantogler, som blusede prægtigt. Jeg foreslog Garcia

at spille Kort. Han gik ind paa det. Ved det andet Parti sagde jeg, at han spillede falskt; han gav sig til at lee. Jeg kastede ham Kortene i Ansigtet. Han vilde tage sit Gevær; jeg satte Foden paa det og sagde: — Man siger at Du forsaaer at bruge Kniven som den bedste Mållagenser; vil Du forsøge Dig med mig? Dancatre vilde stille os fra hinanden. Jeg havde allerede givet Garcia to eller tre Nævestød. Breiden havde gjort ham modig; han trak sin Kniv og jeg trak min. Vi bode Begge Dancatre at give os Plads og frit Spil. Han saae, at det ikke var muligt at holde os tilbage og han fjernede sig fra os. Garcia havde allerede krympet sig ind som en Kat, der vil springe paa Musen. Han holdt sin Hat i den venstre Haand for at parere; Kniven holdt han ud for sig. Det er den andalusiske Engardesilling. Jeg derimod stillede mig paa Navarresist ligeover for ham, med den venstre Arm bøvet, det venstre Been foran, Kniven langs med det høire Laar. Jeg solte mig stærkere end en Kræmpe. Han kastede sig mod mig med eet Spring; jeg vendte mig paa den venstre Fod og han fandt ikke mere noget for sig; men jeg ramte ham paa Struben, og Kniven gik saa rasht ind, at min Haand var under hans Hage. Jeg vendte Klingen saa voldsomt, at den brakkedes. Det var ude med ham. Han faldt paa Bugen saa stiv som en Pæl. — Hvad har Du gjort? sagde Dancatre. — Hør mig, sagde jeg, vi kunde ikke leve sammen. Jeg elsker Carmen og jeg vil være ene. Jovrigt var Garcia en Sturk, og jeg erindrer mig hvad han har gjort mod den stakkels Nemandado. Nu ere vi fun to, men vi ere

brave Folk. Og nu, vil Du have mig til Ven i Liv og i Død? — Dancatre rakte mig Haanden. Han var en Mand paa halvtredstindstyve Aar. — Fanden i Bøld med alle Kjerlighedshistorier! sagde han. Derfor Du havde bedet ham om Carmen, havde han solgt Dig hende for en Piafter. Vi ere fun to; hvad skulle vi nu gjøre imorgen? — Lad mig afgjøre det ganske alene, svarede jeg. Nu byder jeg Trods mod hele Verden.

Vi begravede Garcia og flyttede vor Leir to hundrede Skridt længere bort. Den følgende Dag kom Carmen og hendes Engländer med to Muuldrivere og en Tjener. Jeg sagde til Dancatre: — Jeg tager Engländeren paa mig. Gjør de Andre bange, de have ingen Vaaben. Engländeren havde Mod. Han havde dræbt mig, hvis Carmen ikke havde stødt til hans Arm. Kort, jeg gjenerobrede paa denne Dag Carmen, og mit første Død var at fortælle hende at hun var Enke. Da hun havde hørt, hvorledes det var gaaet til, sagde hun: — Du er og bliver altid en Døsner! Garcia kunde dræbt Dig; Din navarresiske Kampmaade duer ikke, og han har bragt behændigere Folk end Dig ud af Verden. Men hans Tid maa have været der. Din skal komme. — Og Din ogsaa, svarede jeg, derfor Du nu ikke er en ægte Nomi for mig. Lad gaae, svarede hun, jeg har meer end engang læst i Kaffebrumset, at vi skulle ende sammen. Naa, lad det gaae som det vil! Hun slog med Cassagnetterne, som altid, naar hun vilde forjage en ubeleilig Tanke.

Man glemmer sig, naar man taler om sig selv. Alle disse Bidtstigheder kede Dem maastee, men jeg er snart ved Enden. Det

Liv vi nu førte, varede temmelig længe. Dancatre og jeg havde erhvervet os nogle Kammerater, der vare sikkrere end de forrige; vi beskæftigede os med Smugleri, og jeg tilstaaer, at vi ogsaa undertiden, men kun i den yderste Nød, anholdt Folk paa Landeveien. Iøvrigt mishandlede vi ikke de Reisende, men nsiedes med at tage deres Penge. I flere Maaneder var jeg tilfreds med Carmen; hun vedblev at være os nyttig ved vore Af-saarer; hun opholdt sig snart i Malaga, snart i Cordova, snart i Granada; men paa et Dødt af mig forlod hun hvert Sted og kom tilbage til mig i et eensomt Bærtshuus eller selv i en Bisouac. Kun engang gjorde hun mig noget urolig; det var i Malaga. Jeg vidste, at hun havde kastet sine Garn ud for en meget rig Kjøbmand, med hvem hun sandsynligviis havde isinde at fornye Co-moedien i Gibraltar. Uagtet Alt hvad Dancatre sagde mig for at holde mig tilbage, rejste jeg, og kom ind i Malaga ved hvitlys Dag. Jeg opsøgte Carmen og førte hende strax med mig. Der opstod en heftig For-klaring mellem os. — Ved Du vel, sagde hun, at siden Du har gjort Dig til min Nødhelder jeg mindre af Dig, end da Du var min Minchorro. Jeg vil ikke være generet, og fremfor Alt ikke commanderet. Jeg gjør Fordring paa at være fri og gjøre hvad der behager mig. Vogt Dig for at drive det for vidt med mig. Dersom Du leder mig, vil jeg let finde en god Ansø, der vil gjøre med Dig, hvad Du har gjort med den Gen-siede. — Dancatre forsonede os; men vi havde sagt hinanden Ting, der vedbleve at tyngte os paa Hjertet, og vi vare ikke mod hinanden som før. Kort derpaa hændtes der

os en Ulykke. Soldaterne overfaldt os. Dancatre og to af mine Kammerater bleve dræbte, to Andre fangne. Jeg blev baardt saaret, og dersom jeg ikke havde havt min gode Hest, var jeg blevet i Soldaternes Aler. Hentet af Udmattelse og med en Kugle i Kroppen, skulde jeg mig i en Skov med den eneste Kammerat, jeg havde tilbage. Jeg bekvæmede da jeg steg af Hesten, og jeg troede at jeg skulde døe i Buskene som en Hare, der er bleven anskadt. Min Kammerat bar mig ind i en Hule, der var os bekendt, og gik derpaa at opsøge Carmen. Hun var i Granada og ilede strax til mig. I fjorten Dage forlod hun mig ikke et Dieblit. Hun luskede ikke et Die, hun pleiede mig med en Behændighed og en Opmærksomhed, som aldrig nogen Kvinde har viist sin Elskede. Saa snart jeg kunde holde mig paa Benene førte hun mig i den største Hemmelighed til Granada. Zigeunerinderne finde overalt sikker Tilflugtssteder, og jeg tilbragte mere end sex Uger i et Huus, ganske tæt ved Corregidoren, der søgte efter mig. Ofte saae jeg ham gaae forbi mit Vindue. Endelig kom jeg til Kræfter igjen; men jeg havde tænkt meget under mit Sygeleie, og jeg havde isinde at forandre Levemaade. Jeg talte til Carmen om at forlade Spanien og søge at leve re-delig i den nye Verden. Hun spottede mig: — Vi ere ikke skabte til at plante Kaaal, sagde hun; vor Bestemmelse er at leve paa Paysloernes Bekostning. Hør mig, jeg har aftalt en Affaire med Nathan-ben-Joseph i Gibraltar. Han har Bomuldsvarer, som kun vente paa Dig for at komme igjennem. Han veed at Du lever, og han gjør Regning paa Dig. Hvad ville vore Correspondenter i

Gibraltar sige, hvis Du bryder dem Dit Ord? — Jeg lod mig forlede og gav mig atter ind i min skjendige Haandtering.

Medens jeg var skjult i Granada var der Tyrefægtninger, der bleve besøgte af Carmen. Naar hun kom hjem derfra taledes hun meget om en Picador, der hed Lucas. Hun vidste Navnet paa hans Hest og hvormeget hans broderede Troie havde kostet ham. Jeg lagde ikke Mærke dertil. Juanito, den Kammerat, jeg havde tilovers, sagde mig nogle Dage derefter, at han havde set Carmen med Lucas hos en Limonadehandler. Dette begyndte at forurolige mig. Jeg spurgte Carmen, hvorledes og hvorfor hun havde gjort Besjendtskab med Picadoren. — Det er en Kæds, sagde hun, med hvem man kan gjøre en Affaire. Han har forsjent toshundredde Realer ved sine Kampe. Et af To, enten maae vi have disse Penge, eller, da han er en god Nyttig og en Bøvebats, hverve ham til vor Bænde. Flere af vore Kammerater ere døde og Du trænger til at erstatte dem. Tag ham med Dig.

— Jeg vil hverten vide af hans Penge eller hans Person, sagde jeg, og jeg forbyder Dig at tale om ham: — Vogt Dig! Svarede hun, naar man forbyder mig at gjøre en Ting, er den snart gjort! — Lykkeligvis reiste Picadoren til Malaga, og jeg paatog mig at indføre Jedens Bomuldsvarer. Jeg havde fuldt op at gjøre med denne Expedition, og Carmen ogsaa; jeg glemte Lucas og maaskee glemte hun ham ogsaa, idetmindste for Dieblikket. Det var mod denne Tid, Sennor, at jeg traf Dem, først ved Montilla og derpaa i Cordoba. Jeg vil ikke tale om vort sidste Møde. De veed maaskee mere derom end

jeg. Carmen berøvede Dem Deres Uhr; hun vilde ogsaa have Deres Penge, og især den Ring, jeg seer paa Deres Finger, og som efter hendes Sigende skulde være en magisk Ring, hvis Besiddelse var hende meget vigtig. Vi havde en voldsom Tvætte og jeg slog hende. Hun bleguede og græd. Det var den første Gang, jeg saae hende græde, og det gjorde en frygtelig Virkning paa mig. Jeg bad hende om Forladelse, men hun var vred paa mig en heel Dag, og da jeg gik tilbage til Montilla, vilde hun ikke kysse mig. — Jeg blev meget glad da hun tre Dage derpaa kom til mig reber og munter som en Bogfinke. Alt var glemt og vi levede kjærligt sammen i to Dage. Da vi skiltes ad, sagde hun: — Der er et Bryllup i Cordova, jeg vil see det; og desuden vil jeg saae at vide, hvem der gaaer derfra med Penge, og sige Dig det. Jeg lod hende reise. Da jeg var blevet ene, tænkte jeg paa dette Bryllup, og paa Carmens forandrede Stemning. Hun maa allerede have høvnet sig paa mig, tænkte jeg, efterføm hun er kommet først til mig. En Bonde sagde mig, at der var Tyrefægtning i Cordova. Nu togte mit Blod, og som en Banvittig ilede jeg derhen og ind paa Kamppladsen. Man viste mig Lucas, og paa Bænken ved Barrieren opdagede jeg Carmen. Det var mig nok at see hende et Minut for at saae Dverbevisning. Lucas viste, i Kampen med den første Tyr, sit Galanteri mod hende. Han rev Baandsløfsen, hvormed den var prøvet, af den, og bragte den til Carmen, som strax stak den paa sit Haar. Tyren paatog sig at høvne mig. Lucas blev styrket til Jorden med sin Hest og Tyren styrtede oven paa dem begge. Jeg saae efter Carmen;

hun var allerede ikke mere paa sin Plads. Det var mig ikke muligt at komme bort fra den, hvorpaa jeg befandt mig, og jeg blev nødt til at oppebi Enden paa Fægtningen. Derpaa gik jeg til det Huus, de kjænder, og holdt mig der rolig hele Dagen og en Deel af Natten. Henimod Kloften to kom Carmen, og blev noget overrasket ved at see mig. — Kom med mig! sagde jeg. — Velan! jeg følger Dig! — Jeg sadlede min Hest, jeg satte hende op bag ved mig, og vi rede hele Næsten af Natten uden at tale et Ord. Om Morgenen gjorde vi Holdt ved et eensomt Bærts huus, ikke langt fra en lille Eremitbolig. Der sagde jeg til Carmen:

— Hør mig! jeg vil glemme Alt, jeg vil ingen Bebrejdelser gjøre Dig; men sværg mig en Ting, og det er, at Du vil følge mig til Amerika, og at Du der vil holde Dig rolig.

— Nei, sagde hun i en vred Tone; jeg vil ikke gaae til Amerika; jeg befinder mig vel her.

— Det er fordi Du er i Nærheden af Lucas; men, betænk det vel, dersom han kommer sig efter sit Fald, skal det ikke være for at leve længe. Og dog, hvorfor skulde jeg bævne mig paa ham? Jeg er træt af at myrde alle Dine Elskere; det er Dig, jeg vil myrde.

Hun betragtede mig stift med et vildt Blik, og sagde:

— Jeg har altid troet at Du vilde myrde mig. Den første Gang, jeg saae Dig, havde jeg mødt en Præst i Huusdøren. Og har Du intet seet i denne Nat, da vi drog fra Cordova? Der løb en Hare over Heien mellem Hestens Been. Det er skrevet, at Du skal myrde mig.

— Carmencita, spurgte jeg hende, er det sandt, at Du elsker mig ikke meer?

Hun svarede mig ikke. Hun havde sat sig med forslagne Been paa en Raatte og ridsede Vogstaver i Jorden med sin Finger.

— Lader os forandre Lejnet, Carmen, sagde jeg i en bønlig Tone. Lader os drage hen at leve paa et Sted, hvor vi aldrig stilles fra hinanden. Du veed, at vi ikke langt herfra, under en Eg, have nedgravet hundrede og tyve Unzer. Desuden have vi endnu Penge tilgode hos Joden Ben-Joseph.

Hun gav sig til at smile, og sagde: Jeg forst, og saa Du. Jeg veed vel at det maa skee saaledes.

— Betænk Dig! vedblev jeg. Det er ved Enden med min Taalmodighed og mit Mod; tag Din Beslutning eller jeg tager min. Jeg forlod hende og vantede hen til Eremitboligen. Jeg fandt Eremiten bedende. Jeg ventede indtil hans Bøn var forbi; jeg vilde ogsaa bedet, men jeg kunde ikke. Da han reiste sig, gik jeg til ham. — Værdige Fader, sagde jeg, vil I bede for En, der er i stor Fare?

— Jeg beder for alle Betrængte, svarede han.

— Kan I lase en Messe for en Sjæl, som maastee vil gaae over til sin Slæbe?

— Ja svarede han, idet han saae stift paa mig. Og da der var noget Sælsomt i mit Bæsen, vilde han bringe mig til at forklare mig, og sagde: — Det forekommer mig, at jeg har seet Dig før.

Jeg lagde en Piafter paa hans Bænk. — Naar vil I lase Messen? spurgte jeg.

— Om en halv Time. Bærtens Søn vil komme og være Sacrifian for mig. Sig

— mig, unge Mand, har Du ikke noget paa Samvittigheden, som piner Dig? Vil Du høre en gammel Christens Naad?

Jeg sølte mig nær ved at græde. Jeg sagde ham, at jeg vilde komme igjen, og jeg forlod ham. Jeg gik hen og lagde mig i Græsset indtil jeg hørte Kloffen. Da nærmede jeg mig, men holdt mig udenfor Capellet. Da Messen var læst vendte jeg tilbage til Værts huset. Jeg haabede næsten at Carmen skulde være flygtet; hun kunde have taget min Hest og undflyet, — men jeg gjenfandt hende. Hun vilde ikke at der skulde kunne siges, at jeg havde indjaget hende Frygt. Hun stod ved et Bord og stirrede ned i et Fad med Vand paa noget Bly, som hun havde smeltet og kastet deri. Hun var saa beskæftiget med sin Magi, at hun ikke strax lagde Mærke til min Tilbagekomst. Snart tog hun et Stykke Bly og vendte det paa alle Kanter med en bedrøvet Mine, snart sang hun en af hine magiske Sange, hvori de paakalde Maria Padilla, Don Pedros Elskede, der, som de sige, var Bari Crallisa, eller Zigeunerne's store Dronning*).

— Carmen, sagde jeg, vil Du følge med mig?

Hun rejste sig, kastede sine magiske Redskaber og lagde sin Mantilla over Hovedet, som reiseferdig. Man bragte mig min Hest, hun steg op bag ved mig, og vi bortfjærnedes os.

— Altsaa, min Carmen, sagde jeg efter nogen Tausched, Du vil følge mig?

*) Man har beskyldt Maria Padilla for at have forberedt Kong Den Pedro. Et Folkesagn fortæller, at hun havde foræret Dronning Blanca af Bourbon et guldent Belte, der for Kongens forblændede Dine viste sig som en levende Slange. Derfra den Mødderdelighed, han altid viste mod den uhyggelige Dronning.

— Ja, jeg følger Dig til Døden, men jeg vil ikke leve mere med Dig.

Vi befandt os i en eenfom Kloft; jeg standsede min Hest. — Er det her? sagde hun, og med et Spring var hun paa Jorden. Hun tog sin Mantilla af, kastede den for sine Fødder og holdt sig ubevægelig med den ene Haand paa Hosten, idet hun stirrede stivt paa mig.

— Du vil dræbe mig, jeg seer det vel, sagde hun; det er skrevet, men Du skal ikke bringe mig til at give efter.

Jeg bønfaalder Dig! vær fornuftig! Hør mig! Alt det Fortbigaagne er glemt. Og dog, Du veed det, dog er det Dig, der har bragt mig i Undergang; det er for Din Skyld at jeg er blevet en Høver og en Morder. Carmen! min Carmen! Lad mig frelse Dig! lad mig frelse mig med Dig!

— Joseph, svarede hun, Du fordrer Umliggheder. Jeg elsker Dig ikke mere; Du elsker mig endnu, og det er derfor at Du vil dræbe mig. Jeg kunde endnu opdigte en Legn for Dig, men jeg vil ikke gjøre mig den Uleilighed. Alt er ude mellem os. Som min Nomi har Du Ret til at dræbe Din Nomi, men Carmen vil steds være fri. Som Calli er hun dødt, som Calli vil hun døe.

— Du elsker da Lucas, spurgte jeg.

— Ja, jeg har elsket ham, som Dig, et Dieblisk, mindre end Dig maastee. Nu elsker jeg Ingen mere, og jeg hader mig selv, fordi jeg har elsket Dig.

Jeg kastede mig for hendes Fødder, jeg greb hendes Hænder, jeg vædede dem med mine Taarer. Jeg gjentaktede hende alle de lykkelige Diebliske, vi havde tilbragt sammen. Jeg lovede hende at vedslive at være Høver,

for at behage hende, Alt, Sennor, Alt lo-
vede jeg hende, naar hun vilde give mig sin
Kjærlighed igjen.

Hun sagde: Elske Dig igjen, det er unu-
ligt, leve med Dig, det vil jeg ikke. — Et
frygteligt Naseri greb mig. Jeg traak min
Kniv. Jeg troede at hun skulde føle Frygt
og bede mig om Naade; men denne Dvinde
var en Djævel.

— For sidste Gang, raabte jeg, vil Du
leve med mig?

— Nei! nei! nei! raabte hun og stampede
med Foden, og hun tog en Ring, jeg havde
skjenket hende, af Fingeren, og kastede den
ind i Bustene.

Jeg saarede hende to Gange. Det var
med den Genoides Kniv. Hun faldt ved
det andet Stød uden at strige. Jeg troer
endnu at see hendes store Die stirre stivt
paa mig; derpaa blev det mat og sukkelede sig.
Jeg stod en heel Time som tiltetgjort foran
Liget. Derpaa erindrede jeg mig, at Car-
men ofte havde sagt mig, at hun ønskede at
blive begravet i en Skov. Jeg gravede
hende en Grav med min Kniv, og jeg lagde
hende derned. Jeg søgte længe efter hendes
Ring, og fandt den endelig. Jeg lagde den
i Graven hos hende tilligemed et lille Kors.
Endelig steg jeg paa min Hest; jeg galoperede
til Cordova og angav mig selv ved den første
Dag. Jeg har bekendt at jeg har dræbt
Carmen, men jeg har ikke villet sige, hvor
hendes Lig var. Gremiten var en hellig
Mand. Han har bedet for hende! han har
laet en Messe for hendes Sjæl! Det stakkels
Barn! — Galleerne bæve Skjlden, ved den
Dydragelse, de have givet hende.

Den Hjaalne Lammelever.

Et croatisk Eventyr.

Da Vorherre endnu vandrede paa Jorden,
besøgte han flere Lande, for at see, hvilken
Fremgang hans Lære fik blandt Folkene.
Paa en af disse Vandringer kom han ogsaa
i det Land, som Croaterne beboe, og som
har sit Navn af deres Folkestamme.

I Croatien var der dengang, ligesom til-
deels endnu, øde Landstrækninger og udvredte
Stove, i hvilke man kun sjeldent seer et
flet Værtsshuus, og derfor er tvungen til,
selv at føre Levnetsmidlerne for Nejsen med sig.

En saadan Skov havde nu Vorherre at
gjennemvandre med sin Discipel og Ledsager,
den troe Petrus. De toge sig derfor i den
sidste Landsby en Bonde, ved Navn Dane
(Daniel), til Fører, købte sig et Lam og
begave sig saa paa Vandringen.

De kunde omtrent have tilbagelagt en halv
Dagsreise, da Udmattelse og Hede tvang dem
til at udhvile sig under en skyggefuld Eg-
Baade Vorherre og Petrus strakte sig ned i
det dustende Græs for at sove lidt, medens
Dane skulde stege Lammet og, efter croatisk
Skit, stege det heelt.

Dane gav sig isærd med sit Arbejde og
stegte Lammet, men dets Lever fristede ham
saa uimodhaaeligt, at han ikke kunde afholde
sig fra, i al Hast at forføre den.

Da nu Vorherre og Petrus vaagnede og
vilde til at fortære en Deel af Stegen, sav-
nede den Førte Leveren og spurgte derfor
Føreren: „Dane, hvor er Lammets Lever?“

„Herre, jeg har ikke seet noget til Leveren?“
sagde denne med den ligegyldigste Mine af
Verden.

„Og ikke,“ sagde Vorherre og saae ham skarpt ind i Ansigtet. „Du har spist Leveren.“

Men Dane svær og forsikrede, at han ikke havde gjort det, ja at Lammet slet ikke havde haft nogen Lever.

„Belan da“, sagde Herren, „Fremtiden vil vise os, om Du har loiet eller ikke.“

Derpaa kom de til Floden Kupa, der var opsvulmet af Regnstyl og spærrede deres Vej, thi de skulde over til den modsatte Kyst. Men Herren vinkede, da de fleste Bølgerne sig og han og Petrus strede gjennem dem; frygtfom og nærende fulgte Dane efter.

Men da den Sidste var kommet midt ud paa Floden, havde Vandet sig paa engang omkring ham, og vorede og vorede, indtil det naaede ham til Struben, og Dane hævde, i sin Frygt for at drukne, et frygteligt Jammerstyg.

Da vendte Vorherre sig til ham og raabte: „Dane, bejend, at Du har spist Leveren!“

„Herre“, stønnede Dane, „om jeg ogsaa i dette Dieblig skal drukne, saa er jeg uskyldig og har ikke spist den.“

Da vinkede Herren atter, Bølgerne sank og Dane fulgte de To.

Saaledes vandrede de nu atter en Tidlang; Natten begyndte allerede stærkt at falde paa, da de fik Die paa en usel Jordbytte, og strede hen mod den; snart havde de naaet det eensomt liggende Værtshuus, og beslattede at tilbringe Natten i det.

Efterat de havde spist deres Aftensmad, begave de sig til Hvile, og da der ikke var Plads nok for dem alle Tre i den underste Stue, maatte Dane opslaae sit Natteleie paa Gøloftet.

Søvnen havde kun meget kort Tid sanket sig ned paa deres Dienlaage, da en heftig Larm vaagnede dem. Det hele Huus stod i Flamme.

Vorherre vinkede, og see, Flammerne deelte sig, og saavel han som Petrus og Værtshuusfolkene gik ubevadgede igjennem dem. Men meget slæmmere gik det Dane, under hvis Fodder allerede Gulvet brændte, og som, for ikke at brænde sine Fodder, hoppede og sprang om paa Kullene med de frygteligste Grimacer, søgte forgjæves efter en Uvei fra Luerne og streg om Hjelp.

Da raabte Vorherre atter til ham: „Dane, bejend, at Du har spist Leveren!“

„Herre“, jamrede Dane, „om jeg ogsaa strax skal brændes op, saa har jeg ikke spist den.“

Da vinkede Herren atter, Ilden stilledes og Dane haltede med halvbrændte Fodsjaaler efter de to Vandere.

Den næste Dag kom Vorherre med Petrus og Dane til en lille By, hvor der just blev holdt Kirkevielsesfest. Croatiske Bønder og Piger dreve i broget Vrimmel om mellem Kramboderne for at købe sig Et eller Andet. Fra Værtshuset og Dandsstuen tonede Musik, og der frydede Ungdommen sig ved Dands og Vin.

Pludseligt raabte en Krammer: „Hold paa Tyven! hold paa Tyven!“

Alle strømmede i Forvirring sammen for at fange den Flygtende; han havde staaet et Livbelte i en af Boderne.

Han var sluppet bort, man vidste ikke hvorhen. Da fik Folkene Mistanke om, at en af de tre Fremmede var Gjerningsmanden, og Dommeren forsoiede sig til dem og fordrede, at de skulde aadne deres Reisebyste.

Vorherre og Petrus efterkom hans Besjering, uden at det Sjaalne blev fundet.

Men da Dane aabuede sin Torba, da vinkede Herren, og til Danes store Bestyrtelse bes fandtes det sjaalne Beste blandt hans Tøi.

„Affsted! til Galgen med Thyen!“ raabte Mængden rasende, og Dommeren lod strax Dane gribe af sine Svende og føre til Galgen, der stod tæt ved Byen, for usfortøvet at fuldbyrde Dommen paa ham.

Allerede klattede Bødlen op ad Galgen, befastede Strikken ved Dørbjælken, og lod sig den arme Dane ræfte op ved de Andre, for at klynge ham op.

Forgjæves søgte Dane at bevise sin Uskyldighed, forgjæves raabte han paa det stræffeligste om Hjælp; allerede kildrede den haarde Slynge hans Hals — et Secund endnu og han er væk!

Da vendte Vorherre sig endnu engang til Dane, og raabte: „Dane, jeg vil frelse Dig, men bestænd at Du har spiiist Lammelereren.“

„Herre“, klynkede Dane, „og om jeg ogsaa strax skal blive qvalt, saa har jeg ikke spiiist den“.

Da vinkede Herren atter, og forsvunden var Galge, Bøddel, Dommer og Folkestimmet.

Dane troede at han havde drømt, thi han befandt sig med Torbaen paa Nyggen, som forhen i Selskab med de to Reisende, dog vare de en halv Mil borte fra Byen.

Vorherre var siensynligt vred over Danes Udholdenhed i at lyve, og sagde sagte til Petrus: „I Sandhed, Petrus, det ærgrer mig, at jeg, trods alle de Mirakler jeg har anvendt, ikke formaaer at bringe denne halsstarrige Knegt til at tilstaae sin Bred.“

„Al, Herre!“ svarede Petrus, „Du kender

ikke det Folk, som beboer dette Land. Giver Du mig Tilladelse til at handle i Dit Sted, saa vil jeg uden stor Noie lokke Bekjendelsen ud af ham.

„Lad gaae!“ sagde Vorherre.

„Naa, saa lad os udhvile os her, og stil Dig an, som om Du sov haardt“, sagde Petrus.

„Jeg er træt“, sagde derpaa Herren bøit til Petrus; „lad os blive her lidt og udhvile os.“

Derpaa strakte de sig alle Tre i Græsset, og Vorherre lod som om han sov. Da tog Petrus en lille Pung op af sin Lomme, af hvilken han udtog flere Guldstykker.

Dane stottede lyfsten til de blinkende Mønter.

Petrus talte og deelte Guldmonterne i fire Dele. Forundret saae Dane paa ham, men da Petrus slet ikke syntes at agte paa ham, formaaede han ikke længer at styre sin Nysgjerrighed, og spurgte Petrus paa det venligste: „Ei, ei! hvad gjør I der med de mange smukke Guldstykker?“

„Jeg deler dem i fire lige Dele“, svarede Petrus, „da vi nu ere ved Maalet for vor Vandring, og stilles fra hverandre ved Milepælen der.“

„Saa!“ sagde Dane; „og hvem tilhører den første Bunte?“ spurgte han atter.

„Den tilhører Herren“.

„Dg den Anden?“

„Den tilhører mig“, sagde Petrus.

„Dg den Tredie?“

„Den tredie er Din Eiendom.“

„Ja, men saa bliver der endnu en fjerde Bunte tilovers, hvem skal have den?“

„Den tilhører den, som har spiiist Lammelereren“, svarede Petrus.

Da sprang Dane pludseligt op og skreg af alle Kræfter: „Herre, den Bunte tilhører mig, thi jeg har spist Lammeleveren! jeg sværges ved min Salighed, ved Alt, hvad der er mig kjær, at jeg har spist den. Intet andet Menneske fik en Bid af den, jeg har fortæret den hele Lammelever medens I sov!

Penningen.

Et ungarsk Eventyr.

Marzi havde i flere Aar været Soldat; men da han ikke kunde bringe det videre, end at alle hans Kammerater roste ham som en valfer, lystig Knos, thi han var saa rundhaandet, at han deelte sin sidste Hvid med dem, saa tog han endelig sin Afsted og drog hjem til sin Slægt.

Her antom han just, da denne deelte Aften efter hans Fader, der først var død for saa Dage siden. Menndtskjend Soldaten aldrig havde ventet nogen rig Arv, var det ham dog underligt nok, at han ikke fik meer eller mindre end en eneste blank Penning. Imidlertid tog han ogsaa denne uden at tænke sig, efter sit Fædrenehuus atter Nøggen, og drog bort, ikke synderlig vægtigere end han var kommet.

Han tog sin Wei over Eng og Uger, og gik utrættelig fremad, indtil han naaede en Skov. Der traadte pludseligt en iisgra gammel Tigger ham imøde, og bad ham om en Gave. Marzi greb strax, uden at betænke sig, efter sin hele Arvelod og gav den til Dvingen.

Denne takkede ham meget venligt og sagde: „Din Gave skal blive Dig rigeligt giengjældt. Held og Velsignelse skulle ledsage Dig paa enhver af Dine Veie. Sitg, hvad ønsker Du herneen?“

Marzi var meget forundret over at høre saadanne Ord af en Tigger; dog svarede han rasst: „Min gode Gamle, noget ret Stort, eller slet Intet! Det hjæreste var mig, naar jeg besad Evnen til, efter Behag at kunne forvandle mig til en Due, en Hare og en Fisk.“

„Denne Evne skal blive Dig tilskaaet“, sagde Gubben, „drag hen i mit Navn, og

tænk paa mig“. Og neppe havde han sagt disse Ord for han var forsvundet.

Denne Næde og Dvingens Ord bekræftigede Soldaten saa meget, at han, uden at mærke det, kom ud over sit Fædrelands Grændse. Endnu før Solen gik ned var Marzi naaet til en fremmed Kongeslad. Paa dens Hovedplads saae han Unge og Gamle forsamlede, og høit toned Jubel og lystig Sang ham imøde, thi der havde just indfundet sig en Skare Hververe, for ved Dands og Vagerklang at vinde Netruiter for Kongen, der nyligt var bleven indviklet i en Krig.

Hververnes lystige Udsende, den smukke Klædning, den blinkende Dalerbunte paa Borden, omkring hvulst de dandsede, og hvoraf Enhver, der lod sig hverve, modtog en Haandpenge, og dertil Biofinernes Klang og de fuldre Dager, Alt dette bebagede Soldaten saa vel, at han, trods sin Træthed, svingede sig med i den muntre Runddands, og drak et Glas efter det andet paa Kongens Sundhed. Før han vidste af det havde han en Tschako med vaiende Hjerbulst paa Hovedet og i hans Lomme skivrede et Duzin blanke Dalere.

Allerede Dagen derpaa befandt han sig atter, som for saa Uger siden, i Selederne, og snart efter gik det i den gamle Taft ud imod Hjenden.

Da han ikke var nogen Lærling i Krigstjenesten, og var af smuk og kraftig Bygning, saa optog man ham snart i Livvagten, som omgav Kongens Person. Men denne Udmærkelse skaffede ham mange Misundere og Hjender, fordi han var en Fremmed og endnu ikke kunde rose sig af store Fortjenester hos denne Herre.

Nu havde Kongen efter en gammel Trodsmand arvet en Ring, der havde den Egenskab, at gjøre sin Besidder uovervindelig. Men utvokkeligvis stæete det, at Kongen just denne Ring, hvor han havde med en meget magtig Hjende at gjøre, glemte sin Ring hjemme og først savnede den kort for et Aar, greb, der forestod ham. Den hændelige Hær anfaldt ham saa heftigt, at han maatte trække sig tilbage for at samle nye Kræfter. Og endtskjendt han snart igjen ordnede sine Rækker og førte dem imod Hjenden, blev dog enhver Anstrængelse frugtesløs. Den ham ellers saa trofaste Lykke syntes ganske at have forladt ham, og Hæren saae sig pludselig i en saa farefuld Stilling, at den maatte besvrygte

at blive omringet og fangen tilligemed Kongen.

Da raabte denne i sin heieste Nød: „Hvo der staffer mig Dingen, endnu inden Fjenden gaafte har overvundet os, han skal have min eneste Datters Haand til Lon!“

Men Faren, der truede ham, var saa nær, og Veien tilbage til Hovedstaden saa lang, at ikke selv den hurtigste Hyster turde tiltroe sig at kunne være tilbage igjen til rette Tid, thi ogsaa en saadan vilde have kunnet behøve syv Dage for at komme over alle de Bænde og Bjerge, der stille Kongestaden fra Leiren. Derfor bovede ikke en Eneste at paatage sig Grindet og man traad efterhaensom paa Skuldrene.

Men da traadte Marzi, der mindedes de tre Undergaver, den graabørkede Tigger havde skienket ham, hen for Kongen og sagde:

„Sin Ding, o Konge, skal snart være hos Dig; husk da Dit Løfte“. Og strax ryfede han sig og foer i en Hares Skikkelse over Stok og Steen, ja han løb saa hurtigt, at Støvet fløi op i store Skyer bag ham, hvorover Alle ikke forundrede sig lidet.

Da han kom til Dreifloeden ryfede han sig atter, og spommede som selvskjælet Gjedde over den; og da han havde naaet den modfattede Kyst ryfede han sig for tredje Gang, isvang sig som Due op i Luften og fløi hurtigere end Vinden over Bjerg og Dal. Før end Kongen kunde drømme om det i sin Leir, havde Marzi naaet Borgens, søvede gennem Vinduet ind i den skønne Prindsesses Gemak og satte sig paa hendes Skjod.

Kongedatteren kjælede for den tamme Due og rakte den Mælk og Sukkerbrød; men Duen ryfede sig pludseligt og Marzi stod i sin naturlige Skikkelse for den forbausede Prindsesses Dine. Han opdagede hende strax, i hvilken Hensigt han var kommet, og Prindsessen glædede sig ved at faae en saa smuk og rask Soldat til Brudgom. Hun gav ham den kostbare Talisman og formanede ham til, paa Hjemveien at tage sig iagt for misundelige Kammeraters Eftertræbelsler,

Men for at nu Marzi, ifald han skulde blive berøvet Dingen, eller ellers ramt af en Ulykke, kunde have et Vidnesbyrd for Kongen, bad han Prindsessen at tage tre Panter af ham. Han ryfede sig, sad atter som Due paa Prindsessens Skjod og sagde:

„Træk nu to Fjæder smaa
Af mine Vinger blaa.“

Dette gjorde Prindsessen og traak to smukke Fjer ud af Duevingerne. Da ryfede Duen sig og en smuk selvverskjælet Gjedde laa for hende og sagde:

„Nu med de Fingre smaa
Syv Skjal Du tage maa.“

Da tog Prindsessen syv smukke Sølvverskjæl. Men nu ryfede ogsaa Gjedden sig, blev rieblikkelig forbandlet til en Hare, og sagde:

„Min lille Hale graa
Du nu aflippe maa.“

Prindsessen tog Særen og skar Halen af ham. Alle tre Panter lagde hun i et Striin og forvarede det under Laas og Luffe blandt hendes Kostbarheder. Haren havde imidlertid ogsaa ryflet sig, og stod atter for hende som Marzi for at tage Afsted med hende.

Han forvandlede sig derpaa til en Due, tog Dyrlleringen i Næbet og fløi hurtigt ud af Vinduet. Den lange Wei, han i rask Flugt tilbagelagde og den uvante Byrde af Dingen trættede ham efterhaanden; dog samlede han alle sine Kræfter og sturede modigt mod den Kant af Leiren, hvor Kongen allerede ventede ham med den største Kængsel. Men da han endnu var nogle hundrede Stridstjernene borte, hævdede der sig en Vind, der blæste saa bestigt imod ham, at han var nødt til at opgibe sin Flugt og forvandle sig til Hare. Han ryfede sig, tog Dingen mellem Tænderne og løb over Stok og Steen saa hurtigt han kunde.

Men snart maatte han erfare, hvor grundet Prindsessens Frygt var. En af hans Krigskammerater, der havde seet ham løbe bort som Hare, brendte saaledes af Misundelse, at han besluttede at oplure ham ved hans Tilbagekomst og fratøve ham den Vokse, Kongen havde lovet ham. Han skulde sig bag et Fels, og da Haren kom løbende stød han den ned paa Stedet, tog Dingen og gif til Kongen med den. Denne blev yderst glad ved at have sin Talisman igjen; han stak den paa Fingeren og gjentog sit Løfte for Dverbringeren.

Ikke en Time var forgaaet for Krigslykken igjen vendte sig til Kongens Side, saa at den hele Fjendehær blev slagen, dens Fyrste dræbt, mange Stætte og Kostbarheder erobred, og Landet uden stor Væie udbertungnet. Da nu Krigen var forbi vendte Kongen hjem med sin seirtrige Armee og drog under Jubel

ind paa sin Borg. Prindsessen glædede sig hjerteligt over hans Ankomst. Men sorgjævede søgte hendes Blis blandt de tappre Stæder efter hendes Brudgom.

Men nu traadte Kongen hende imøde og førte den falske Brudgom, Marzi's Morder, frem for hende, idet han sagde: „Her er den, jeg har lovet Din Haand, den tappe Soldat, der har bragt mig Ringen og reddet os Alle. Imorgen skal Gærs Bryllup holdes.“

Da Prindsessen hørte dette, forfærdedes hun og brød ud i hede Taarer og gråd Dag og Nat. Hun blev syg af Sorg, men tilstod ikke Grunden; hun vilde ingen Røring tage til sig og gråd uophørligt, hvorfør ogsaa Bryllupsfejten maatte udsættes. Da blev ogsaa Kongen fra Dag til Dag alvorligere, fordi hans Datters Lidelse gift ham til Hjertet; men hverken han eller hans Læger kunde angive Grunden dertil.

Imidlertid var Marzi, den stakkels Hare, blevet liggende paa Marken og var nærved at tjene Ravnens til Fode. Men da skete det, at den graahørkede Tigger, der engang havde skjænket ham de tre Undergaver for hans Bemning, atter kom over Marken og fandt ham liggende støvnet paa Jorden. Han kjendte ham strax og sagde: „Hare! staa op og lev! ryst Dig og iil til Kongeborgen, thi en Anden staaer paa Din Plads.“

Da sprang Haren igjen munter og levende op og ilede over Mark og Hede, og da han kom til Bredden af Elvén, dukkede han ned i Floden og svømmede over som sølvfarvet Gjedde. Men derpaa blev han atter til Due og fløi rask over Dal og Bjerge, indtil han naaede Kongens Borg. Da rystede han sig, antog sin naturlige Stikkelse og viste sig for Herrens Nafsyn. Men Kongen vilde ikke kjenbes ved ham og sadte ham en uforklæmt Logner, idet han stillede den Mand lige overfor ham, der havde bragt Ringen.

Denne Absurd krænkede den arme Marzi saameget, at han neppe kunde holde sine Taarer tilbage. Dog fattede han nyt Mod og sagde til Kongen: „Vil Du tillade at jeg reiserdiggjør mig, saa lad mig mig staae frem for Prindsessen; af hendes Mund vil Du høre, hvem af os To der har bragt Dig Ringen.“

Kongen betragtede ham noiere og nu erindrede han sig vel at det havde været Marzi

og ingen Anden, der tilbød sig til at hente Ringen; men han sagde intet og førte ham uden videre selv til sin Datter. De fandt Prindsessen endnu i dyb Skummer, men neppe saa hun Marzi, før hun sprang glad op, ilede imod ham og raabte: „Dette er min rette Brudgom, han har jeg givet Ringen.“

Denne Erklæring satte Alle i stor Forundring, men Kongen var meget tvivlraadig om, hvem han skulde tildeemme Prindsessen. Da henede hun Skrinet, hvori hun havde gjemt Marzi's Vanter, og sagde til sin Fader: „Befal dog hiin Brudgom, at han skal forvandle sig til en Due, en Gjedde og en Hare!“

Kongen befalede det, men den falske Brudgom stod ubevægelig, som lammet af Angit.

Men paa engang rystede Marzi sig og sad som Due paa Prindsessens Skjod, og Duen sagde:

„But nu de Fjrede smaa
Ind i min Binge blaa.“

Prindsessen tog nu begge Hjerene, holdt dem til Duens Binge, og Enhver maatte tilstaae, at de tilhørte Duen. Nu rystede Duen sig, en sølvskjallet Gjedde laa i dens Sted og sagde:

„Eet nu med Fingre smaa
Eskjællene atter paa.“

Da tog Prindsessen de syv Sølvskjæl, og Alle kunde see at de havde manglet paa Fisker. Endelig rystede ogsaa Gjedden sig, sprang som Hare for Kongedatterens Fødder og sagde:

„Halen den lille graa
Eet mig nu atter paa.“

Da overbevisste Alle sig om at Haren fattedes sin Hale, og at den passede fortræffelig. Men endelig rystede ogsaa Haren sig og Marzi stod i sin saunde Stikkelse.

Da han havde fortalt Kongen sin Eskjæbne, lod denne strax Bedrageren gride og henge i Galgen. Men allerede den næste Dag blev Kongedatteren formalet med den brave Soldat. Det var et Bryllup! Alle vare fornøiede, men Kongen skjænkede sin Svigerforn det erobrede Rige som Medgift. Der blev Marzi kronet til Konge, og nu levede de Alle lykkelige og glade indtil deres Ende.

Jacobs Parti ligger noget for høit til at Hr. Gram med fuldkommen Frihed kan foredrage det. — Mænd de ældre Dverger og Syngestuffer, der under Hr. Concermeister Bredahls Veiledning forberedes, ville Den nye Jordegodsseier og Høverbørgen blive de første, der bringes til Døforelle. Der skal fremdeles ogsaa være paaraent, atter at føre Theatrets smukke Syngestykke *Leconte* frem paa Scenen.

En sjelden Kapelmusikus.

Partierblade fortælle følgende Factum, der har saameget Besønderligt ved sig, at man vel har Grund til at drage dets Nødsaglighed i Tvivl:

I forrige Uge døde Christian Urban, første Violinist ved den store Opera. Han var en fuldendt Musiker og nød høi Anseelse i den musikaliske Verden, men var ikke mindre beskæftiget som sin Originalitet. Han var lille, selvbygget, bar sadigt en løvblaa Kjole, og spiste dagligt ved samme Bord i Café Anglais. Hvad der fremfor Alt admærkede ham var hans Gudsfrugt og den Samvittighedsfuldhed, hvormed han hiraaned næsten enhver mulig Guds tjeneste. Om Aftenen teg han fire guldige Bøger med sig i Orkestret, og anvendte et-hvert Dieblil, hvori han kunde lægge Bøen, til at læse andagtigt i dem. Man vil spørge, hvorfør en saa gudfrøgtig Kunstner havde taget Anstættelse ved Operaen; det var ogsaa Naaget, han beskæftede; men han havde gjort det af Nødvendighed. Hvert Aande han helliget sig Kirkemusikken, men da denne ikke indbragte ham det Nødvendige til Livets Døhold, havde Omstændighederne ført ham ind i den dramatiske Verden som Orchestermusiker. Hele hans Aands Drogave var at fuldstændig samtidigt hans egne Kjøleler og hans Kalds Fordringer. Medens han med sin Violin accompanerede Sangen og Dandsen, var han forbleven fuldkommen fremmed for Scenen med dens Pragt og loffende Kjøretøller; thi han havde gjort sig det til Regel, bestandigt at holde Hovedet nedadstøret og Dønen fæstede enten paa Støberne eller Bønnen. Under ingen Omstændigheder lod han sig forlede til at overtræde denne Regel; enhver Dvertrædelse vilde have forekommet ham som en blodig Sund. Aldrig havde saaledes hans Blif været sig over Kammerakten, aldrig havde han smuet Taafalden af en Dandsferinde, selv ikke i hendes mest fortryllende Virtuetter eller mest himmelske Entrecuats. Han havde en hellig Afstø for sine Døverfæggeligheder. Vi overdrive ikke, men det er bogstaveligt vist, at Christian Urban var mange Aar ansat i Operaens Orkestret, uden nogenstunde at have set Scenen. Han var i lige høi Grad ubeskæftiget med Sangerinderne og Dandsferinderne. En Dag traf han i en privat Kreds en ung Dame, der tiltalte ham, som man tiltaler En, man ofte leer, og sagde ham nogle smigrende Ord i Anledning af hans Talent. „Hvem er den Dame?“ spurgte Urban. „Hvad,

skjender De ikke hende?“ svarede Beren. — „Jeg har aldrig set hende før.“ — „Det er umuligt; see nede paa hende.“ — „Det gjør jeg ogsaa, men jeg forstikker Dem før, at jeg aldrig har set hende før.“ Han sagde den rene Sandhed, og man maatte nævne for ham Mad. Dorus Gras, uagtet han i dette Dieblil sa a e for første Gang, uagtet han uafbrudt i de sidste ti Aar havde hørt hende sølge Urban kjende ingen Anstifter fra Skuepladsen, og var ligeaa ubeskæftiget med Stuffernes Indhold, som med de Spillende. Han uagtede om-bøggeligt at skiente disse Døvelens Partier der mindste Døværkshøved, og de fremme Betragtninger, hvori han forbybede sig, forhindrede ham fra at høre Ordene i det lyriske Drama. I flere senere dramatiske Afsender findes Kirken Ceremonier og Pragt fremstillet paa Scenen: dette be-tragtede Urban som Banhelløst, og han gulle, naar han hørte Chøret falde ind med geistlig Musik. En Aften, medens en Procession bevægede sig hen over Scenen, saae man ham knæle i Orkestret, kærte sig og bede med foldede Hænder, som om han havde været i Notre-Dame. I det Dieblil Døden rammede ham, stod han paa Pundtet til at trække sig tilbage med en Venstion, for at hellige sig Gne-boerliet, hvilket lovede ham ublandet Lykke. Man kunde give ham det Vidnesbyrd med i Graven, at han var en meget forandrad Mand, en dygtig Musiker, der under 25 Aars Tjeneste ved Operaen, aldrig havde maaleet ved en eneste Forestilling, og dog aldrig havde leet. „Althim Føll“, „Robert af Normandiet“, „Hugonotterne“, „Abinden“, „Sul-phiden“ eller „Giselle“, ligeaalid som han, uagtet sit første Sun, nogenstunde havde set Emil Falcon, Taglieni, Groby, Charlotte Grini, Mad, Støls, Noureit, Dupres, eller hvad de øvrige Sangens og Dandsens Guder og Gudinder hedde.

Repertoire.

Søndag: Josef og hans Brodre. Sylphiden (Gulde Gang).
 Mandag: Den nye Barfæstine. En Bryllupsdags Katalister.
 Tirsdag: Svend Dyrinas Døus.
 Fredag: Preciosa. Julietten.
 Lørdag: Josef og hans Brodre. Formynder og Vøndling.
 Søndag: Ude og hjemme. Dands. Den nye Jordegodsseier.

Indhold.

Carmen, Novelle af Prosper Mérimée.
Den sjaalne Lammelever. Et croatisk Eventyr.
Venningen. Et ungarsk Eventyr.

Det kongelige Theater. En sjelden Kapelmusikus.

I Guds Navn!

Redactorens Bopæl er i Hôtel du Nord Nr. 57, hvor han sikkert træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugekrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 K. kvartaliter eller 1 K. pr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Dvartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ifk. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagere F. H. Eibe.

F. H. Eibe,
Boghandler, Købstræde Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,
Bogtrykker,
Store Kjøbmagergade Nr. 65.

Freia.

Nordisk Album for Poesi og Kunst.

Redigeret

af

Carl Borgeard.

1. Bind. Nr. 13.

Søndagen den 28de Decbr. 1845.

Theater, Kunst og Litteratur.

Det kongelige Theater. Den første Nyhed, der vil blive opført, er: William og Emma, original Vaudeville i een Act af en Anonym.

Hr. Gynthers musikalske Soirée i Hotel d'Angleterre. Det just ilte talrige Publikum, der havde indfundet sig ved denne særdeles heldigt arrangerede Aftenunderholdning, gjorde i Hr. Gynther Besøndsftab med en i høi Grad dannet, smagfuld og elegant Sænger, der fortrinligt ved at benytte sine Midler og at fængsle sig sine Tilhørere ved et varmt og adelt Hæredrag. — Hans Ildførelse af Ottavios Aria i Don Juan, af Romanen af Hugenotterne og af de smaa Sænge, var henrivende smukt og erdværdede ham et entusiastisk Bisfal. I Duetten af Armida og Quartetten af Rossinis Slabat mæler assisteredes han fortræffeligt af Ud. Simonson, Sgra. Vendini og Hr. Schram. Ud. Simonson og Hr. Hansen udføre meget smukt den bekjendte Duet af Belisario. Hr. Liebe optraadte for første Gang offentlig og udføre med Held to Romancer. Hr. Clotilde Liebenberg og Hr. Sahlgren udføre særdeles smukt deres Instrumentalnummere. — Den hele Soirée eriered et meget behageligt Indtryk, og fremkaldte tiær almindeligt det Dufte, at man snart maatte faae Lystighed til at høre Hr. Gynther udføre hele Dramerapartier i vort Theater.

Kunst og Litteratur.

Hos G. A. Reigel er udkommet:

Arania, Hærbog for 1846, udgiven af J. L. Heiberg, med en Titelgravette og 14 Lithografer, indbeholdende en Stjernekalender og tre Aftikler af Udgiften selv: Hveen, Sophia Brahe, og Om Tiden. Pris 3 Rbd.; i Lærebånd med Guldfnit 2 R.

Fem og tove Billeder for smaa Børn, af M. Hærbj, med Text af Chr. Winther, Pris 9 Mt.

Eventyr, fortalte for Børn, af H. C. Andersen. Anden Udg. 2 Dele. 9 Mt.

Hos G. A. Vilhelmsen:

Saandtegninger, gamle og nye, Digte af Chr. Winther. 64 St.

Hos A. F. Høst:

Landet fundet og forsvundet. Et nordist Heltetv af A. Dehlenschläger. 40 St.
Den Nige og den Fattige. Lustspil af A. Dehlenschläger. 36 St.

Hos samme Forlagger ere endvidere følgende ældre dramatiske Arbejder af Dehlenschläger udkomne:

Freias Alter, Sængepsti.

Sovedriften, Sængepsti.

Trillingbrodrene fra Damast, Lustspil.

Aladdin, dramatiske Eventyr; smukt indbunden.

Vaa Udgiften er en eger Forlag er udkommet:

Gæa, æsthetisk Hærbog for 1846, udgiven af W. L. Møller, med 25 Illustrationer.

Hos M. L. i Odense:

Kjød og Land, eller de to Verie, en Sæle-historie af Jean Pierre. 10 Dele.

Den af D. H. Frølund og H. Lind udkomne: **Dansk Føitkekalender for 1846,** er af interessant Indhold og smukt udfyret med Træpsti. Pris 72 St.

Ny Construction af Guitarren.

Heptaccord-Guitar, construeret af Guitarist Søffren Degen, forfærdiget i Kjøbenhavn.

Denne Guitar admerker sig ved en stærk, klangfuld og blød Tone, samt en lange vedværende Vibration, hvorefter Lyden i Epillemaaden befordres. Forbedringerne bestaae i: Formens Giendommelighed, der sætter Resonans-Dækket i nye Forhold; Stolsens Plads, hvilken meddeler Resonans-Dækket en større Vibrationskraft; det forlangede Gribebræt, der giver Guitarren et Omfang af fire Octaver; den brede og flade Hals, der ikke ubetydeligt bidrager til at Epilleren med større Sikkerhed og Lyd kan gribe endogfaa de vanskeligste Accorder. Den lyvende Streng, der ligger udenfor Gribebrættet, nøder ikke til nogen Forandring i den almindelige Fingersætning og Epillemaade; det er en Bæstreg, som sædvanlig stemmes i D og afhjælper den Mangel, andre Guitarrer have, nemlig ikke at bestidde nogen tilfredsstillende Grundtone eller Dominant i flere af de letteste og smulste Tonarter, saaledes D-dur, D-mol, G-dur og Andre; den kan ogsaa stemmes i andre Toner og bør da rette sig efter Tonarten, hvori der stilles; selv uden at anslaaes, meddeler den da Tonartens herkende Toner større Klang; den kan med god Virkning anvendes i alle Guitarcompositioner. Den ved Fleertallet af Guitarer saa almindelige Mangel og Sturten ved Anslaget af Tønerne er ved denne aldeles hævet, hver Tone er klar og tydelig. Exemplarer forveies og selges hos D. H. Musikhandlere Horneman & de Meza, gl. Amagerterter Nr. 3.

Fjeldpigen.

Hvor Elvene bruse
Om Klippernes Krop,
Dg Stormene susse
I Granernes Top,

Hvor Fjeldvæggen hæver sin vældige Muur,
Dg Brystet er stolt som den vilde Natur:

En Nige der vanter
Ad Fjeldryggens Sti,
Med Ustyd i Tanker
Saa freidig og fri;
Heit Vandet sig hvælver som kneisende Fjeld
Om et Die saa blaat som Dalelvens Væld.

Dg Barmen sig hæver
Saa fyldig og varm,
Som Volgen, der bæver
I Bindenes Harm;
End vored en Gran ei saa rank som hendes Liv,
Saa mangen Yngling onstke sig hende til Liv.

Men frit er hendes Hjerte
Som Loffernes Flod,
Dg Eistob's søde Smerte
Hun end ei forstod.

Paa Strænten hun vandred saa munter og fri,
Dg ynnede dertil en deilig Melodi.

Dg medens heit oppe
Hun lystelig sang,
Fra svimlende Toppe
Saa dristig hun sprang,
Dg Linet det leiled med stemtsomme Vind,
Dg Echo det rullede bag Fjeldenes Lind.

Dg naar hun saa stued
En blomstrende Vaand,
Til Krands hun den bued
Saa barnlig i Vaand,
Dg tet om sin Løse hun monne den snoe,¹
Mens stedse hun spogte og stedse hun lo.

En Yngling der vanter
Ad selvamme Kyst,
Hans Hjerte hoit banker
I Ungdommens Lyst,
Han flyder heel dristig paa hurtige Sti —
Da standser medet han paa snedækte Sti.

„Hvad monne vel drage
„Dig, fagreste Mø!
„Hid hvor Stormene klage
„Fra susende Sø,
„Hvor Klippen blotter sin Kæmpebarm
„For Egirs Heste og rullende Karm?“

„Bel Lillier sig gynge
„Paa Boternes Bryst,
„Dg Havgauder syngte
„Om Kjerlighedens Lyst,
„Men bittert er Fjeldets og Stobenes Savn,
„Dg fald er de blaanende Velgers Faavn!“ —

— „Ei ængstes af Søen
„Med klagende Røst
„Jeg mere end Møen
„Ved Eiskerens Bryst?
„Jeg vandrer saa tryg i den susende Vind,
„Som Blomsten, der smiler bag skyggende
„Lind.“

„Bag muldneede Vægge
„Min Barm bliver trang,
„Som rislende Vække
„Jeg kender ei Vang;
„Jeg hviler saa trygt i den vilde Natur
„Som kongelig Mø i sit Lomfrubuur.“

— Det sagde hun saa herligt,
Saa barnlig i Sind,
Dg klappede hjærtligt
Den Yngling paa Kind —
Da søtte han i Barmen saa sølsom en Jld,
At neppe han voved at see hendes Smil.

Men hvergang naar Solen
 I Purpur stod op,
 Og slyngede Straalen
 Om Fjeldenes Top,
 Han vandrede did, hvor Fjeldpigens Sang
 Saa liffigt i hvide Hvalvinger klang.

Saa gif de tilsammen
 Du Arm i Arm,
 Men større blev Flammen
 I Unglingens Barm;
 Hun saae ham i Diet saa bærnelig og fro,
 Mens stedse hun spogte og stedse hun lo.

— Engang som de hvilede
 Bag Granernes Lund,
 Og Aftenen smilte
 Med rodmende Mund,
 Da beiled han ydmøgt til Fjeldenes No,
 Mens sagtelig rullede den dunkelblaa Sø.

Men Pigen kun tænker
 Paa Frihedens Lyst,
 Ei Kjerlighedens Lanker
 Kan fængsle et Bryst,
 Der følger saa frit under følgende Hiin,
 Som Boven, der kruses af vaarlige Wind.

„Mod Ekstoyens Lue
 „Mit Hjerte er koldt,
 „Til Lanker at hve
 „Mit Bryllj er for stolt;
 „Jeg elsker kun Fjeldet med bukkede Bryn,
 „Og Himlen, der flammer i knyttrende Lyn.“

„Men Kjerlighedens Flammen
 „I Barmens Lø
 „Hentorverer kun Stammen
 „Paa Hjertets Træ,
 „Som Blomsten, der vorede heit i Nord,
 „Genviisner i Sydens brændende Jord.“

— Da bleguede Kinden
 Paa Unglingen deat,
 Han stormer som Winden
 I begfoste Nat.
 Langtborte der høres et dæmpet Skrig —
 Den næste Morgen der fandt hun hans Lig.

„D, Dval uden Pige!“
 — Saa bryder hun ud —
 „D, vaagn for Din Pige,
 „Din elskede Brud!
 „Dypluk blot Din Løbe, o nævn blot mit Navn!
 „Dig slipper ret aldrig min brændende Favn!“

— Saa styrter den Arme
 I brufende Flod,
 Den kjæler det varme,
 Det livsstrifte Blod.
 Men Volgen gaer end sin ustandfede Gang,
 Og Stormene tude hvor Fjeldpigens sang.

Caralis.

Tretten.

Et flamt Coentyr.

Der var engang en Smed, og han havde en Svend, og den Svend hed Tretten, og hans Arm var saa stærk, at Ambolten maatte bryde under hans Hammerslag. Han var ubetalelig formeget sine Kræfter, thi han kunde arbeide saa meget som tretten seddvandlige Menneſter; men han kunde ogsaa aede saa meget, og derfor blev han kaldt Tretten.

Engang kaldte Smeden ham tilside og sagde: Min Dreng Tretten, jeg har altid været tilfreds med Dig, Du har tjent mig som en brav og flittig Knos; men jeg har ikke mere Arbeide nok for Dig, og Du maa staae Halvdelen af Tiden med Hænderne i Skjodet. Du kan smede for tretten Mand, og jeg har kun Arbeide for fem; det kunde endnu gaae, men Du koster mig altsameget at føde. Der, Tretten, der er Din Lon, og endnu en god Driffestilling dertil, for at Du i Mag kan søge Dig en anden Tjeneste.

Tretten tog Pengene og sagde intet, men han viftede med Bagen af sin Haand en Taare bort af Dinene, og gik. Just som han kom ud, gik en Rejsende forbi, der søgte efter en stærk Karl, der kunde tjene ham. Han saae Tretten og hans Uansigt bebaaede ham.

„Gvad hedder Du?“ spurgte den Rejsende.
„Man kalder mig Tretten, Herre, fordi jeg spiser saa meget; men kan jeg spise meget, saa har jeg ogsaa Kræfter for det.“

„Det er just det, jeg behøver“, sagde den Rejsende; „vil Du gaae i min Tjeneste, saa vil jeg give Dig at spise og drikke, men jeg maa rejse gennem store og sorte Skove, og jeg regner paa Din Kraft til Beskyttelse mod de vilde Dyr.“

„Naar det ikke er Andet“, sagde Tretten, „saa troer jeg, at I ikke skal have at klage over mig, thi jeg slaar en Bjorn ihjel med min Næve som en Flu.“

Og Tretten traadte i Tjeneste hos den Rejsende. Efter en lang Rejse, paa hvilken Tretten havde beviist saavel sin Appetit som sin Styrke, vare de komne gennem Skoven, og den Rejsende, der nu var fri for alle Farer, søgte at blive af med sin Karl, der allerede havde stærkt angrebet hans Pung. Han aftaffede dem derfor, og Tretten befaandt sig paa ny uden Tjeneste.

Efterat han længe havde søgt, kom han endelig til en Bonde, der søsiede ham. Den første Aften, da han sad tilhords med Bondens andre Karle, aad han saa meget, at der kun blev lidet tilovers for hans nye Kammerater. De vare dette med Taalmod og tænkte at det var den lange Gang, der havde givet ham saa stor Madlyst; men da de saae, at det hver Dag var det samme, saa fik de Hovederne sammen mod ham og søgte et Middel til at skaffe ham levende eller død ud af Gaarden. Bonden var derimod meget tilfreds med ham, fordi han kunde arbejde overordentligt.

Da sagde engang Karlene til ham: „Tretten, Du maa rense Brønden, medens vi gaae i Marken.“

Tretten steg ned i Brønden og medens han var ivrigt beskæftiget med at temme Mudderet ud af den, havde Karlene søgt nærmet sig, og lode paa engang en stor Møllesten plumpe ned i Brønden. De tænkte ikke andet end at Tretten var død; men det var han slet ikke! Møllestenen var

faldet ham med Hullet over Hovedet, og laa paa hans Skulder, og Tretten lod som om han ikke havde følt det. Han arbejdede bestandigt væk, uden engang at see op, hvorfra Byrden vel kunde være kommet, og da han var færdig, kom han krybende ud af Brønden og raabte til Karlene, der ikke kunde komme sig af deres Forundring: „Seer engang, Kammerater, hvilken smul Krave jeg har faaet paa.“

Da Karlene nu saae, at de paa denne Maade ikke kunde blive af med ham, søgte de et bedre Middel. Iste langt fra Gaarden stod en Mølle, hvorhen allerede længe Ingen vovede at gaae, fordi der boede Djaevle paa den. „Vi kun“, sagde de til hverandre, „vi ville sende Tretten med en Sæk Korn til Møllen, derfra kommer han sikkert ikke tilbage; thi Alle, der ere gaaede derhen, ere bleven dræbte.“

Som sagt, saa gjort. De kaldte paa Tretten og sagde: „Du maa bære denne Sæk Korn paa Møllen og saae den malet, thi vi have intet Meel mere.“

„Godt!“ svarede Tretten, tog Sækken under sin Arm og gik til Møllen. Men da han kom derhen, saae han vel hundrede sorte Hoveder med Horn stille ud af Lugerne; de loe da de saae ham komme. Han var meget forundret over at see saa mange Følk paa Møllen og tænkte: det er godt; de skulle hjælpe mig min Sæk op. Og da han kom nærmere, raabte han: „Svende, henter mig min Sæk op!“

Men Djaevlene svarede ikke og rørte sig ikke. „Kommer strax og hjælper mig, I Degenigter!“ raabte han, „eller jeg kaster den ene efter den Anden ned fra Møllen.“

Men Djaevlene gloede paa ham uden at røre sig. Da Tretten saae, at man ikke vilde hjælpe ham, blev han vred, fætte sin Sæk paa Jorden og flattede op i Møllen. Der stode alle Djaevlene færdige til at angribe ham og stirrede paa ham med Dine som gloende Kul, og dertil slog de en baanende Latter op, thi de troede, at de allerede vare i Besiddelse af deres Butte; men Tretten, som ikke vidste hvad Angst var, var ikke doven, og greb en af Djaevlene ved Halsen. Først slog han ham med Hovedet mod en Vælle, og derpaa fættede han ham med en saadan Kraft ned af Møllerrappen, at Djaevlen brat Benet og hinkede bort med lydlig Hyl.

Nu vendte Bladet sig, og alle de andre Djevle, der først havde haanet ham, vare krøbne bag Hjul og Sætte, og tilsidt var der ikke Een mere at see. Men Tretten halede dem frem igjen for at male hans Korn. Der maatte nogle Djevle helse hans Sæt op, Andre søgte Mollen i Bevælgelse, Andre male Kornet, og, en, to, tre! havde Tretten sit Meel og gik hjem.

Karlene stode ganske stumme, da de saae ham staae foran Hællen med sit Meel under Armen. Nu vidste de ikke mere, hvorledes de skulde blive af med ham; men de anstrængede nu alle deres Kræfter for at overtæffe ham i Tær, og fortrænge ham fra deres Herres Gunst.

Engang skulde nogle Træer, der vare fælede i Søven, bringes til Gaarden. Alle Karlene vare ideligt om Morgenen stille hørte bort med Bognen og lode Tretten sove; de vare allerede længe borte, da han først vaagnede. Da han nu endelig lukkede Dinene op og saae, at hans Kammerater vare dragne bort uden at falde paa ham, sagde han til sig selv: „Ah, de misundelige knegte mene at spille mig et Puds, og vilde vel gjerne være hjemme med deres Træer førend jeg; men jeg skal lære dem at være fælle!“ og han stod op, tog Heste og Bogn og for afsted.

Paa Halvveien fæer han alt Karlene vende tilbage med deres Fraag; han holder stille, rykker et Gætræ op og lægger det tværs over Veien. „Lad dem nu komme“, siger han, og hører roligt videre.

Da Karlene med deres belæssede Bogne kom Tretten imøde og allerede udregnede, hvor længe det endnu vilde være inden han kom hjem, gæede de Hænderne og loe. Men Tretten sagde ikke et Ord og hørte stille sin Dei. Da han nu havde læstet sit Træ op og kom tilbage til det Sted, hvor han havde lagt Egen over Veien, saae han alle de andre Karle, der arbejdede, saa Sveden dryppede ned af dem, for at rydde Gætræet afveien. Nu kom Touren til at lee til ham, og han havde rigtig Erstatning for den Spot, de havde drevet med ham. Karlene tænkte: nu kunne vi dog være for hjemme end Tretten, thi han maa hjælpe os at fæsse Træet bort, og saa vil det berøe paa vore Hestes Kraft, hvem det kommer hurtigst frem. Men Tretten bemærkede det og vilde ikke gjøre dem denne Glæde, men løfede Heste og Bogn og Træ

op, og satte Alt paa den anden Side af Egen, hvilken han lod ligge urørt og førte hjem.

Nu var Bonden overbevist om, at Tretstens Arbejde alene var tilstrækkelig til at holde Gaarden istand, og han afstedigede alle sine øvrige Karle. Tretten ploiede paa en Dag saameget som tretten Karle i en heel Uge kunde faae færdigt; han bestede saa meget som tretten og færstede saameget som tretten, men hans Underhold kostede ogsaa Bonden saameget som om tretten Munde skulde have Mad, og hans Mave blev dertil med hver Dag umætteligere.

Engang sagde Bonden: „Hør Tretten, Du maa gaae ud og vogte Grisene.“

„Ja, Herre“, svarede Tretten, og drog ud paa Engen med Griseflokken, der bestod af hele tredive. Der blev han den hele Dag og blev meget sulten, thi Bonden havde ingen Mad givet ham med, og glemte ogsaa at sende ham noget. Tretten kunde ikke længer bringe sin Mave til at tie og aad alle Grisene op. Da hans Appetit var fæillet, begyndte Samvittigheden at vaagne, og han vidste ikke, hvorledes han skulde undskylde sig i sin Herres Dine. Endelig fandt han paa Raad, plantede alle Grisenes Haler i Jorden og gik hjem. „Herre“, sagde han med bedrøvet Ansigt, der er fæet en Ulfke; alle Grisene ere sunktne, og der stikker ikke andet end Halerne af dem op af Jorden.“

Herren løb hurtig ud paa Engen og saae alle Grisehalerne, der vare plantede i Jorden. Han gik derpaa til den første og trak i den af al Naagt, som om han vilde drage Grisen op af Jorden, men Halen alene blev i hans Haand og han plumpede baglænds omkuld. „Herre, I har revet Halen af Grisen“, sagde Tretten, og Bonden gik til en anden, og det samme skeete med den, og saa fremdeles.

„Tretten, vi ere odelagte“, sagde Bonden, „og naar Du ikke kan faae Penge i Helvede, kan jeg ikke mere holde Dig med Kost.“

Tretten spændte Hestene for Bognen og førte til Helvede. Undervejs saae han en gammel Kone, der var isærd med at opsamlе Uger. „Hvorfor gjer I det?“ spurgte han. „Al, det er til mit Hjel; jeg har intet andet Foder at give det, og det arme Dyr er mit Livsunderhold.“

„Vi sidt, jeg skal hjælpe Dig“, sagde Tretten, sprang fra sin Bogn, tog Hælet ved Halen og fæstede det op i Træets Top, hvorfra det

faldt ned med en heel Negn af Agern, men brat Venet ved Faldet. Konen tog paa at sukke og græde, thi nu kunde hun ikke mere bruge sit Væsel.

„Grød ikke Mutter“, sagde Tretten, „jeg skal hjælpe Dig ud af Nøden; vent kun paa mig, jeg kjører til Helvede, og naar jeg kommer igjen skal Du faae Penge.“

Konen satte sig ved Kanten af Beien for at vente, og Tretten kjørte videre. Da han kom til Helvedes Port holdt han stille og ringede paa. Det var just den Djevæl, hvis Been han havde bruffet, der kom og lukkede ham op.

„Å! Børn! Børn! Tretten er der!“ raabte han og løb sin Vej.

„Luf mig strax Porten op, eller jeg slaar den ind!“ raabte Tretten.

„Ja, ja, vi ville lukke op, naar Du ikke gjør os Forræd.“

„Jeg vil ingen Forræd gjøre Jer, men I maa give mig min Bøgn fuld af Penge.“

„Å, er det ikke Andet! det skal Du strax faae.“ Og Helvedes Port blev aabnet paa viid Bøag. Alle Djevølene kom strax løbende hver med en Sæk fuld af Penge, og lagde den paa hans Bøagn. Tretten var tilfreds, og kjørte hjem. Da han kom til Konen, som sad og ventede paa ham, fylgte han hendes Forklæde med Penge. „Der“, sagde han, „kjøb Dig nu et andet Væsel.“

Bonden og Tretten levede nu i nogen Tid af de Penge, de havde faaet i Huset; men Trettens Mave blev efterhaanden saa slugen, at der tilsidst opstod Hungersnød i Landet. Bonden blev fattig, men vovede ikke at stille sig ved Tretten, og vidste ikke, hvorledes han skulde blive ham qvit.

„Gjør mig engang en Kjedel“, sagde han, „der er saa stor, at hundrede Mand kunne arbejde i den, uden at bore hverandre.“

„Godd!“, svarede Tretten, og snart var Kjedlen færdig.

„Sæt nu en Stad i den“, sagde Bonden, og bær den op paa hiint høie Bjerg.“

„Godd!“, svarede Tretten, og han satte Staden i den og gav sig paa Beien. Men da han kom til Foden af Bjerget, stødte han mod et Muldvarpestud og faldt. Staden faldt ovenpaa ham og Tretten var død.

Den tappre Georg og Ulven.

Et Fossæffik Eventyr.

Bort Eventyr taler om hiin gamle underfulde Tid i Stabølsens første Dage, om Det, der skete og tildrog sig, medens Dyrene, baade de Kjørføddede og Fuglene og Fiskene, som Eolonister, Nyfæbte, Fremmede i Verden, endnu ikke vidste, hvorledes de skulde tee sig, eller hvad de skulde tage sig for, ei heller havde levet sig rigtig sammen med Folk, eller sølte sig hjemme i deres Sphølsfæder, og ikke engang kjendte til Orden og Dørlighed mellem sig selv indbyrdes. Nogle talte Tartarisk, Andre Kalnuffisk, og Zugen vidste endnu et Ord om, hvem man kunde blive slugt af, og hvem man kunde leve i Fred for, hvem man kunde leve i god Forsaælsse med, og hvem ikke, hvem man kunde saa Bugt med og hvem man maatte være bange for.

En graa Ulv, der var ubematet af tre Dages Hungren, kunde ikke oppæbie den langfølsfuldt forventede Fætwa, der skulde udfrie ham af hans Faste, og besluttede sig til at gjøre en lille Afstikker ud i den vide Verden, hvor den tappre Georg skulde holde Lov og Dom over Store og Smaa, efter hvad der i al Fortrolighed var bleven ham tilhøidsket af en Nar, der listede sig forbi hans Hule med en Høne imellem Lønderne.

Ulven naaede lykkeligt sit Maal; han standfede, sausede omkring, saae sig om, satte sig efter Hundemaneer paa Bogbenene, saae sig endnu engang om og spidsede Ørene; derpaa sukkede han dybt, rystede paa Hovedet, slikkede sig, og strakte Benene bag ud. „Der bliver nok ikke Noget for Dig at gjøre“, tænkte han ved sig selv; „Stoi og Spektakkel er her nok af; men hvad Andet — det veed jeg ikke. Hvordan skal jeg trænge mig frem her ved hoi lys Dag imellem disse Flokke, Skarer, Selskaber, Tabuner“) og Hjorder af alle mulige Slags, mellem disse larmende, hundrestemmige Maeser, hvor man sludrer og sladder saadan, at der gaar hele Dampkjer tilveirs, og skriger saa hoi, at Stovet ryger En om Ørene; hvad skal jeg der ved hoi lys Dag? Det er bedre, jeg lever paa min egen Maneer. Jeg er ingen Nar; jeg veed meget godt, at der er bleven sagt til mig og alle

) Hestestøtte.

andre Folk: Du kan leve til evig Tid og lære til evig Tid, saa doer Du dog som en Nat; — men saa laenge jeg har Tiden for mig, saa laenge Døden ikke staaer for Døren, vil jeg ikke være en Nat.“

Det synes, at Hr. Isegrim allerede dengang ikke har høvt en saa ganste reen Samvittighed; og dermed gav han sig da igjen paa Veien hjemad, krob ind paa sit Leie, kastede sig paa Siden, og begyndte til Tidsfordriv at knase med Tænderne og pynte paa sin Pelts. Natten brod frem og Ulven overlagde med sig selv, at paa den Maade blev han ikke mæt. „Hvilken Jammer!“ brummede han hen for sig. Han krob ud af sin Hule, og sit en Smule Liv igjen, da en kold Nattevind soer ham igjennem Skindet og reiste de sive Borster paa ham; hans Dine skinnede gjennem Nattens Mørke, og i det velbesjendte Ulvetrav, med Snuuden lige imod Binden, gjennemstrosfede han en bred Dal, og sit endelig Snuus paa noget Levende. Men da det sandsynligvis var første Gang, Ulven stod i Begreb med at opsoge sig et Maaltid efter sin egen Smag, saa forstod han endnu ikke at slutte, at lugte sig til, hvilket Slags levende Væsen det var, Satan havde fort ham til; men da han imidlertid havde sneget sig nærmere, spilet Dinene høit op og spydset Drene, hvidfede han ganste sagte: „Det lugter ganste deilig!“

Det var en Hjord af Saigaks (Kameelgeder) han havde truffet paa; da disse gode Dyr dengang vare meget dumme og fromme i en Grad, som man nutildags kun finder hos Faarene, saa kunde vor Ulv i første Magelighed udsoge sig to Par og gjøre det af med dem. Nogle ulyhkelige Stakler, der vilde løbe deres Vel, standfede han i Farten og kraf Venet paa en, Hosten paa en anden, og vel endog Halsen paa en tredie. Geberne bleve urolige, stræbde med Hødderne, styrkede til Jorden og brægede af Angest; Alt, hvad der havde Liv og kunde staae paa Benene, Alt stode nu til, — vilde Dyr og Fugle i egen Person; men Fiskene, der bleve standse af uformodede Hindringer ved Vassagen tilstande, havde sendt Gesandter, nemlig de i Statæraadet tjenende Stildpadder, tilligemed adskillige Krebs og Froer, der imidlertid, spage og smaa og ubemærkede til Døden, som de vare, ikke kunde komme til rette Tid, hvorfor Sagen ogsaa blev afsjort uden deres Hjælp;

men fra den Tid af have Fiskene for bestandigt tabt deres Stemme.

Saaledes forsamlede Dyrene sig da; Dagen stuede ind i Verden, og man overrasfede Ulven, da han netop var isærd med den sidste Hjerdedeel af den tredie Saigak. Som man seer, holdt Ulven allerede dengang ikke af at narres med det fjære Døag. Imidlertid betom denne første Prove ham ikke ret vel. Ved en ny og usædvanlig Sag, som Drdsproget siger, vækker den lidte Krænkelse ingen Anger. Men den første Gang en Misgjerning bliver begaaet, reiser Haaret sig paa En som Borster; det er skrælligt at tænke derpaa! Og de sirboddede Dyr og Fuglene, Alle forfede sig, som om det var en ubøet Brode, de saae for deres Dine; kun et ungt Mualdyr, der først Dagen iforeten var kommet til Verden, stod og stirrede paa de ilde medhandlede Saigaks, som en Gaas paa en Lygtemand. Men det gjorde de Andre ikke. Knokkelforideren, Mester Bruun, besaae Skanden, satte de forvredne Lemmer igjen i Led, rystede paa Hovedet, sliffede sig paa Poterne og brummede: „Nei, saabant Noget maa man ikke gjøre; hvad skal det fore til? Slaa Arme og Been islytter paa Folk, og ovenijobet reent giere Raal paa et Par Stykker; det passer sig slet ikke.“

Imidlertid vare Legtemagerne flimede til fra alle Sider, og begyndte at isfemme Klagesange over de Vordede. „Alt, Du min hertenselskede Mand! Du min duefarvede Dørn, Du min skinnende Halk! Hvad skulle vi arme Stakler nu gribe til, hvor skulle vi vende os hen? Hvem skal nu hente Vand og hugge Brænde til os ulyhkelige Enker og vore stakfels Born? Hvem vil nu esse os og sole Medlidenshed med os; hvem vil lysse og klappe os, hvem vil give os noget at spise og drikke? — Og saa videre.“

Endelig tog man fat paa Ulven. „Hvem er han, den Kjeltring? Lad ham komme frem!“ Da det var første Gang, vilde han just ikke have taget sig det saa hynderligt nær, at man demte ham til Stofkepygl. Mester Bruun fungerede her som Profos; han satte sig paa Hug, kraf Handfler paa, strøg Haarene tilbage paa Forpoterne, og tilstalte Ulven ærligt og samvittighedsfuldt de ham tildomte 101 Stofkeslag, og det saa alvorligt, at Haarene af hans graa Pelts sloi ham om Dreene — han vilde, som vi have sagt, just ikke have

taget sig det saa synderlig nær, naar det ikke var gaet ham til Hjerte, at han for Fremtiden ingen Saigaks mere turde tage sig. Paa hans Spørgsmaal om, hvad han for Fremtiden skulde leve af, om man da ikke idetmindste vilde overlade ham Kibbene, sit han slet ikke noget fornuftigt Svar; man raabte kun eenstemmig til ham: han skulde ikke vove tiere paa egen Haand at drive Partere- og Slagterhaandværket, ikke bygge en eneste Draabe Blod, ikke spille Nover, hørken paa aaben Landevei eller paa affides Stiebet, men leve skikkeligt, ærligt og redeligt, og opføre sig bekedent og anstændigt.

Ulven brød ud i en Strom af Taarer, traf paa Stulbrene og sagde: „Men mine Herrer Colleger, hvad vil De da, jeg skal leve af? Hvad skal jeg møtte mig med? Skal jeg da slet ikke have Lov til at tage Noget? Saa maa I hellere rive Tænderne ud paa mig, og give mig Drefjød!“

„Djæveln er Din Collega, og ikke vi!“ sit han til Svar, og Berdenscongreessen, den laarmende Forsamling, var nu efter selvet Dom tilende, og Enhver gik hjem under fortrolig Passiar, idet man deels drev Spot med vor gaa Ven, deels skeldte Staklen ud, der sad der saa nedslaaet som Helten Nebotik, med lubende Hoved og Halen mellem Benene, og stirrede saa tankfuld paa de ikke fortærede Horn, Hove og Knokler.

Man vil heraf kunne indsee, at paa den Tid dette skeete, havde den tappre Georg netop bragt Tingen lidt til Diden og Lydighed.

„Nei, det er ikke ret!“ sagde Ulven paa tartarisk ved sig selv; „det kan der ikke komme noget Godt ud af! hvorfor satte man mig arme Synder ind i Verden med saadanne Tænder? Han reiste sig op, rystede sig, og besluttede at begive sig til den tappre Georg, for at blive paa Wrens Bei, og søge Ret og Retfærdighed; Planen blev strax udført.

„Georg!“ sagde han, efter at have sat sig foran Helten og bøjet sin fivte Nakke saa dybt som muligt: „Jeg kommer med en Bøn til Dig. Mit Andragende er følgende: jeg vil have Noget at æde, min Mave er ganske sammenstrumpet, og der er Ingen, som giver mig Noget, jeg kan blive mat af. Du gav mig Tænder og Kloer og en Mund til at slugt med; hvorfor gav Du mig det og dertil en Mave, der ikke vil finde sig i at være tom, og som jeg ikke har Noget at byde?

Befal da, o Georg, at man giver mig Spise og Drikke. — Vand, det tilflaaer jeg, har jeg alt taget til mig i Dverflobighed. — Byh, at man giver mig Noget, jeg kan møtte mig paa, eller jeg tager hvad der falder for, Geber, Faar, hvad det saa er. Igaar har jeg spist mig mat, Georg, og nu kan jeg holde ud til paa Torsdag, men saa — gjer hvad Du vil; men Du maa sørge for at jeg kan blive møttet, om det saa kun er to Gange om Ugen.

Den tappre Georg havde netop meget travlt med Bestyrelsen af en Provinds, der var befolket med nyfakte Menneker og Soldater, og som Jar Scalitan havde betroet ham; Ulven var ham derfor en ubetydelig Person, og han affærdigede ham med de Ord: „Gaa, min Ven, paa min Ordre til min Wojwod, den brune Dre; han skal møtte Dig.“

„Naa, det kunde jo have været gjort for længe siden,“ sagde Ulven, og skyndte sig i lystige Spring henimod den Side, hvor en stor Hjord af Hornbøeg græsede. „Jeg skulde ikke igaar have givet mig af med, paa egen Haand at tage Saigaks til mig, naar En havde lovet mig Drefjød. Mig er det ivorigt ligemeget, om det er Sammejød eller Drefjød.“

Han naaede da Dren, og bad ham, at han vilde opfylde Georgs mundtlige Befaling, og stille hans lovlige Hunger. — „Stil Dig engang derhen, og vend Siden til!“ — Ulven gjorde det. Dren løstede nu Halen i veiret, spilede Dinene op, sprang til, greb Ulven med Hornene, og kastede ham over Hovedet paa sig op i Veiret. „Er Du nu mat, hvad?“ spurgte han, da Ulven væltede sig paa Jorden, efter at have suuret tre Gange rundt i Lufsten. Den stakkels Uls kunde neppe reise sig; han slæbte sig affted som en gammel Kjerling ved Krykker. Dren havde beholdt hele Totter Haar paa Hornene.

Ulven naaede endelig sit Leie, saa godt det efter Umhændighederne lod sig gjøre, strakte sig ud, slittede sig i hele tre Dage, og kunde ikke rigtig komme sig. Han skældte paa Tyren og alle Georgs Wojwoder — naturligvis ikke hoit — og gav sig da igjen paa Beien, for at søge Ret og Retfærdighed,

„Naa, Kader Georg,“ sagde han, da han atter fandt den Tappre bestefstiget: „Du skal ret have mange Tak! Det er knap nok, jeg er kommet mig igjen efter den Frost, jeg sit sidst.“

„Hvordan det?“ spurgte den tappre Georg; „gav Dren Dig intet Brød?“

„Hvad Brød, Fader Georg? Nei, Gud bevare mig! Da Du gav mig disse Kloer og disse Tænder, da var der ikke Tale om Brød, men om Kjød!“

„Naa, gav Dren Dig da ikke Kjød?“

„Nei, han gav mig ikke Noget.“

„Kjmeligviis var der lovlige Hindringer ioeien,“ vedblev den tappre Georg. „Gaa til min Dolsnitsh (*), Tarpanen (**), og lad ham give Dig Noget.“

Ulven saae sig om; en Flok Tarpaner græsede i Nærheden. Han gik hen til dem. En Hingst sprang med spidsede Dren og opspilede Næseboer løs paa den Graa, og slog saaledes til ham med Bagbenene, uden engang at lade ham komme tilorde, at havde Ulven ikke faaet Tid til at bukke sig og undvoige, og havde Tarpanen ikke lykkeligt ingen Dine haat i Natten, saa var han maastee aldrig mere kommet i den Casus, at maatte besvare den tappre Georg med sine Tænder. Han gav et Skrig fra sig, lode til Georg, og bad ham paa det Indstændigste, at han selv vilde give Tarpanen Befaling til at fæste ham Noget at æde. „Du seer selv,“ tilføiede han, „hvad din Dolsnitsh tillader sig at gjøre lige for dine Dine; godt, at Du selv seer det, ellers havde Du ikke troet mig.“

Georg blev argelig over, at Ulven ikke vilde lade ham være i Fred. „Alle de Andre oversere sig som stikkelige Folk,“ sagde han; „men Du er en reen Satan; altid kommer Du med dine Ansøgninger, og forlanger lovlig Afgjorelse; med Kniven paa Struben straalere Du: giv, giv! Saa see dog paa Lammet og paa Spurven og Svalen og Haren! roligt samle de sig deres Brødkrummer og Halmstraae, og blive mætte og falde ikke Dorigeben siden til Besvær; men Du, Slughals, Du aab gjerne Alting reent op. Marsch, siger jeg, og var besleden og anstændig, og bies ikke som en Hund; See blot ned af Dig selv, hvor Du seer ud!... Nu kan Du gaae til Faarenes Elbste, og bede hoflig, at man vil være saa god at give Dig Noget at bide paa; men mig lader Du være i Fred, eller jeg erklærer Dig for en Nolighedsforstyrer, og tager det strifitig af Dig, at Du for Fremtiden

ikke vil komme og forlange Erstatning for Noget.

Ulven gik bort, badede sig, vaskede sig, vilkede det tørre Snavs af sin Pelts med Tænderne, rystede sig, lavede sig til, bragte Haarene i Orden, og begav sig til Faarenes Elbste, behorlig affliffet og afpubset. Da denne havde seet paa Synderen og hort paa hans jurtlige Tale, bod han ham at stille sig hen paa Kanden af en steil Klippe og vende Ryggen til, Ulven gjorde det, løstede Halsen og Hovedet jurtligt ioeiret, spidsede Drene, og allerede løb Tænderne i Vand paa ham, da Faarenes Elbste gjorde et Sæt bag ved ham, gav ham et Puf i Ryggen med Hornene, og vor fultne Staffel styrtede paa Hovedet ned i Afgrunden, hvor han blev liggende som død. Det blev ham fort for Dinene, det fusede ham for Drene, Hovedet løb rundt, og ligesom en Mollesteen laa ham paa Brystet. Saaledes laa han indtil Natten; endelig slog han Dinene op, stennede og hofstede til den lyse Morgen, og endnu hele Dagen slæbte han sig omkring i Afgrunden, som han var vort af Slag. Hvoirledes han græmmede sig, sukede, sfledte, gråd, forbandede den hele Verden, hvoirledes han endelig kom sig, og gav sig igjen paa Veien til den landsfæderlige Magtberre, den tappre Georg, for at søge Nefærdighed, det er overflødig at fortælle; nok at den tappre Georg sendte ham til en Flok vilde Svin, hvor han imidlertid ikke hentede sig noget Godt, idet man kun odelagde hans graa Pelts, og dibragte ham et Saar i Siden. Den Graa stikkede igjen sine Saar, saa godt han kunde, med den de Tæder egne Taalmobighed og Resignation, og gik atter til Georg, sfkændt med det faste Forsæt, at æde ham selv, naar han ogsaa denne Gang vilde negte ham hans Næt, og undflaae sig for at give ham et besfeden Maaltid.

Han kom just i en god Stund. Den tappre Georg var i godt Humeur, og havde ikke Noget at befille; han lo, spogede, klappe hans Stind, og bod ham, at bede Menneftet om Underfjottelse. „Gaa,“ sagde han, „til nærmeste Landsby, og bed der stikkelige Folk om dit daglige Brød; men Du skal være hoflig og bukke pent, og ikke sfære Tænder, og ikke reise Vorfier, eller tee Dig som et vidt Dør.“

„Ik, Fader Georg“, svarede Ulven; „Du

(*) En hoi Embedsmand ved de gamle Zarers Hof.
(**) Wild Hoi.

hænder min Ulykke; hvor gjerne vilde jeg ikke bukke; men min fordomte Rakke er saa stiv. Og hoorledes skal jeg lade være med at reise Borstier? Naar jeg damper af Sult, saa reiser Haaret sig paa min Ryg. Gud være min Dommer, om jeg taler Usandhed."

"Naa, gaa kun, gaa kun", sagde Georg. Menneftene er et stifteligt og medlidende Slags Følsk; de ville ikke blot give Dig Nok at æde og drikke, men ogsaa bedre end jeg kunne sige Dig, hoorledes Du for Fremtiden skal ernære Dig."

Det Gistie var Noget, Ulven gjerne vilde høre; men han var dog ikke ret vel tilmode. Han troede ikke længere Fader Georg rigtig; han var bange for, igjen at komme i Klemme; men der var ikke Noget at gjøre ved; Hungeren piner og jager En gjennem Verden; Den, der ikke seer sig for, maa sulste ihjel.

Da Ulven havde naaet Landsbyen, saae han store, smukke Hus. Vor sulne Stakkel sprang over et Gjerde, uden rigtig at vide selv hoorledes, og lob ind ad den første den bedste Dør; der fandt han en heel Mængde Arbeidsfolk i et stort Værelse, for hvem han nu ligesaa høflig som modig forebragte sit Grunde; han fortalte, hvorfor han var kommet, hoorledes han ufermyndigt maatte vandre den hele Verden igjennem som en Forbryder; hvor gjerne han vilde lade være at synde, naar Mænen ikke knurrede; at den tapprø Georg tidligere havde holdt ham for Nar, men nu endelig havde forbarmet sig over ham, og befalet ham, at henvende sig til Menneftet, denne medlidende og vel undervisende Race, og bede den om Hjælp og Understøttelse. At det foredrog han paa Tartarisk, som en tilstedeværende Soldat, en kasanisk Tartar, udlagde for de Andre. Vor Uls var ikke kommet ind i en Kostald eller en Faarresti, men i en Kafene, til arbejdsvante, kunstfærdige Følsk, midt i et Værsted. Gaandværtersoldaterne omringede ham; Latter, Haan, Larm og Strig bedøvede den arme Stakkel saaledes, at han skælvende stak Halsen imellem Benene, og satte sig ærbødig paa Bagpoterne midt i den ham omringede Skare. Tilskæreren selv kastede sit Arbejde bort, og kom frem, for at høre paa den nymodens Taler, og var nær ved at lee sig ihjel ved Synet af ham. Endelig som Alle overeens om at forære ham den sjæve Tarasj, der var ansat i Værstedet, blev holdt til Væbste

af Euhver, og forresten varmede Pressejernet for Strædderne og hentebe Vand til Skofkenet; og nu begyndte man under lydlig Latter at hidske ham paa Tarasj: „Yus ham! Yus ham! Du skal ikke være bange; det er en god Stæg for Dig!" Men vor Graa holdt ikke af at gjøre Complimenter: som et vildt Dyr soer han løs paa Tarasj og tog ham i Rakken. Forsædet sprang Alle nu op paa Borde og Banke, og Tilskæreren, som den Yngste, op paa Rakkelovnen; — den stakfæls Tarasj havde nær mistet Livet ved sine Kammeraters utdige Spøg.

Han anraabte Ulven om Staaansel — „Hvad Gaan vil Du have af at sluge mig?" sagde han, „ikke blot, at Du ikke finder Andet end Skind og Been paa mig; men Du vil heller ikke faae din Hunger filllet for lang Tid; maaffee for een eller høist to Dage; og naar Du saa æder mig med Regimentsmænderingen, saa kunde man ovenikøbet faae isinde at forbre den dobbelte Lardi af Dig i Erstatning; og saa? Hvad vil Du saa leve af? Lad mig heller slippe, saa skal jeg vise Dig, hoorledes Du paa bedste Maade kan leve godt den ene Dag som den anden; jeg skal giøre en saadan Karl af dig, at Alt, hvad der lever, af sig selv skal flyde Dig lige i Gabet, at Du ikke skal have Andet at giøre, end at faae dem paa bedste Maade."

Ulven grundede lidt, og gav endelig efter. „Det er jo netop derfor, jeg er kommet", sagde han, „for at bede Dem, mine Herrer, at giøre mig Underretning om, hoorledes jeg skal blive klog, og hoorledes jeg skal blive mæt. Jeg veed, at I selv altid blive mætte, paa Grund af Eders Forsand og Eders Lovsynlighed; at komme Nogen for nær, er jo heller ikke min Villie. Det var kun den yderste Nød, der bragte mig til at tage Dig, Naadigste, i Rakken. Du kan giøre med mig, hvad Du vil, lær mig blot, hoorledes jeg skal faae Noget at æde."

Den sjæve Tarasj hentebe nu et Hundeskind, tørrede Naalen af paa sit Kjøleflød, og syede den arme Uls ind i Hundeskindet, saa at han for Fremtiden maatte blive deri. Hoorledes hans egentlige Charakter for den Tid havde været beskaffen, det veed man ikke; der siges kun, at han tidligere var en redbelig, from og stiftelig Sjæl, vel seet af Unge og Gamle, hyppig buden til Gjest, ja

at han endog har været Medlem af flere velgjørende Foreninger.

„Ser Du, det varede ikke ret længe“, sagde Taras, idet han bestede Enden og bed Traaden af; „nu ser Du ud som en ganske ordentlig Hund; Zngen vil mere blive bange for Dig, og Du kan vise Dig overalt med Anstand. Enhver vil leve broderlig med Dig; og gaa Du blot ud i Stoven, saa skal Du see, hvor Snepper og Agerhøns vilde gjøre sig en Gæst af at flyde Dig lige ind i Munden.“

„Men her engang, skulde den Tingest ikke være for snever?“ spurgte Ulven, idet han dreiede sig i sin Kule. — „Statstjenernes Kule have nu en saadan Fagon“, svarede den slyge Taras; „man gjør egentlig dobbelte Stiftninger, og sætter Hægter og Dskener i; men paa Dig har jeg gjort det ganske ubmærket. See kun selv, fuldkommen som det skal være; det vil Enhver kunne sige Dig.“

Ulven vilde allerede til at takke sin Strædder, da alle Krigsheltene sprang ned fra Borde, Benke og Kaffeboven, og loe, streg og larmede; Enhver greb, hvad der faldt ham i Haanden, og slog løs paa den Graaes nye Statskule, som han hverken kunde vende eller dreie sig i, indtil det endelig lykkedes ham at rive sig løs, og i fulde Jurrpring naae ud paa aaben Mark med sin nye Peltis. Han indsaae jo rigtig nok snart, at han var kommet fra Regnen i Tøgedryppet, men det var desværre forsilbe. Nu var han hverken et vildt Dyr

eller en Hund; Hundene vilde ikke hændes ved ham, fordi han var dem altfor tapper, og vilde ikke optage ham i deres Lag; hvo der var stærkere end han, slog løs paa ham, og vilde gjerne reent ødelægge ham; hvo der var soagere, søgte rum Sv, og han selv funde i fremmede Støvler — der som bekendt er en ubehagelig Casus — ikke engang indhente et Faar, og Saigafs og andre saadanne Dyr viste sig slet ikke mere for ham. Med eet Drb, Enhver gif løs paa ham! som Ulv blev han ikke mere respecteret, Ret og Retfærdighed blev ham negtet, og det værste var, at han intetsteds kunde være i Fred for Hundene, saa at den stoffels Ulv hverken havde Huns eller Narringsøvi, og fra den Tid af ifkun funde friste et elendigt Liv ved Rov og Tyveri, indtil Stindet engang blev ham truffet ud over Dreene.

Siden denne mindervedige Epoke sætter Ulven ikke mere sin Fod hos den tapre Georg, vil ikke mere hændes ved Nogen, og har tabt al Moralitet og Religion. Hans Liv er siden et reent Røver- og Kjeltringeliv, og hans Grundsatning er: „Jeg har forbandet Eder; nu kunne I forbande mig; aldrig bringe I mig mere til, at søge min Ret ad lovlig Wei; for min Skyld kunne I fange mig levende, steege mig, slaae mig, gjøre ved mig, hvad I have lyst til; men trække mig rundt ved Narsen skulle I ikke!“

I n d h o l d.

To Romancer af Christian Winther	1.
Sufterne, af Henrik Herg	2.
To Sange af Svend Dyrings Huus og Svanehammen, giengivne paa Tydsk af Henrik Herg	25.
Nosentknoopen, af Caralis	26.
Afienstikke, af Samme	27.
Solodryllupsvers af Balthazar Puck	28.
Prolog, af J. L. Heiberg	49.
Huggeblokken, af Ludv. Böttcher	73.
Forvalter Grumstrups Fataliteter, af Balthazar Puck	74.
Eeneste Romancer af N. S—m.	97.
Anden Nat paa Hospitalet, af S. Bergeland	98.
Laadlig Skitse	99.
Köpenhamn, af Orvar Odd	121.
Perhyr og Nosentknoopen, af Caralis	145.
Ellerigen, af N. V. Guntelberg	241.
Fjeldvoigen, af Caralis	289.
Agertarl og Sanger, Carnevalsestikke	169.
Scener af »Arnaldo af Brescia», efter Niccolini	193. 214.
En Historie, af S. C. Andersen	4.
Forbrydere, en Landsbyhistorie efter B. Auerbach	30. 50. 85. 101. 122. 146.
Carmen. Novelle efter Merimé	163. 186. 203. 227. 248. 265.
Den sjaalne Lammelever, creatiff Eventyr	278.
Penningen, ungarsk Eventyr	283.
Tretten, flamsk Eventyr	292.
Den tappre Georg og Ulven, kosaffisk Eventyr	298.
Seudelmann som Kunstner, af S. I. Nötscher	16. 40. 67. 114. 138.
Biographi af Maleren Simonsen	7.

Theater, Kunst og Literatur. Blandinger.

Artistiske Bilag.

Portrait af Maleren Simonsen, af Holm.

En Kjaeldermand, efter Marstrand.

En ubeldig Frier, efter Marstrand.

Bedstemoder, efter Schleisner.

Landlig Skitse, efter Sonne.

Bondens Fjelttagelse.

En Tenore assoluto.

Djærvhed og Uforlammethed.

En hellig Priis!

Savoyardens Toilette.

En romersk Bønde.

I Guds Navn!

Det syge Barn.

••••• DOG •••••

Oprindelsen til Ordet Vasquil.

Efter Saagnet levede der i Rom en Istfig Stræder ved Naam Vasquino, hvis Vittigheder lafste mange Folk ind i hans Bod. Ligeoverfor denne stod der paa Gadehjørnet en gammel lenu-læst Statue, paa hvilken man ofte fandt Satirer flinnde, hvis Forfatterstak man tilfæste Stræderen. Derfra stammer Ordet Vasquil. Snart derpaa blev nu en anden Statue ved Capitoliet udsæet til at erstatte Svarene, og laafedes dykket et Epil med Svørgsmaal og Svær, der ikke alene var meget morsomt, men ogsaa særdeles nyttigt. Denne Vasquinoleg blev forsat i næsten to Aarhundreder, og alle Vittighederne vedbleve at gaae under Vasquinos Naam.

Da Paul IV var død i 1559, foretog Vasquino følgende Gravskrift: Her ligger Ca r a f f a (fra denne Familie stammede Paven) forbandet i Himmelen og paa Jorden; hans Sjæl er i Helvede, hans Adiel i Jorden. Jorden misundte han Fæden, Himlen Ben og Kølter; ryggestos adelagde han Clerus og Folk; for Gjænderne krøb han, med Renner var han irettes; vilke I vide Alt paa engang? — han var Pave!

Navnet Pave var dengang i Rom sunlet ned til, et Skjeldsord. Vasquino loarede En, der spurgte ham: „Hvorfor jamrer Du Dig? — „Alt mit Hjerte drifter af Stam og Vrgreife.“ — „Haa, hvad er det? — „Du gjaetter det ikke! — „De har“, raabte han hulkende, „de har faldt mig — en Pave!“

Sirius V. gik i sin grusomme Rejsfærdighedsiver saa vidt, at han, før at endage forbydere, led de gamle Criminalacter gjennemsiøge. En vis Blasdi, der allerede for 36 Aar siden var flugtet til Florens formædelt et Mord, led han tilbagefordre og halsbugge. Denne Strengbed gav Vasquino meget Stof til Lyflighed. Engang laae man paa Billedstøtten Engelsbroen afbildet med de to ligeoverfor hinanden staaende Stamer af Moflene Petrus og Paulus. Petrus var i Stavel og Rejselampe. Paulus yttret sin Forundring og Petrus svarer: Jeg vil see at undsiøve herfra, thi jeg har for femten hundrede Aar siden hugget Dret af Malchus.

Sirius besad Forstand og Vittighed, men taalte det ikke af nogen Anden. Vasquino torrede engang sin Skjorte om Søndagen. „Hvorfor ventner Du ikke til Mandag?“ — „Jeg maa tørre mig førend Paven sælger Solen.“ — Dg sin uvastede Skjorte undsludte han med: „Paven har gjort min Vastertene (hans Søster Camilla) til Prindsesse.“ Denne Spot frankede Sirius, som i sin Barndom havde været Svinchyrde, meget. Han lovede 1000 Dukater til Dybdageren af Forfatteren, idet han tilfæstede denne Livet. Spottieren fik Lyfl til, selv at ferjere Belønningen, og var dum nok til at melde sig. Sirius lod ham leve, men han lod hans Tunge affjære og hans Hænder afbugge, og udbetalte ham derpaa de 1000 Dukater.

Da Pave Pius VII salvede Napoleon, kunde Vasquino ikke holde sin Mund; han svarede paa det Svørgsmaal: „Hvorfor er Dlien saa dyr?“ — „Fordi saa mange Konger ere blevne salvede og saa mange Republikker dagte.“

Repertoire.

Søndag: Ude og hjemme. La Lithuanienne.

Den nye Jordegodsseier.

Mandag: Svend Dornings Huns.

Tirsdag: Formunder og Vundling. Joseph og hans Brodre.

Onsdag: Gioacchino.

Torsdag: Romeo og Julie.

Fredag: Den nye Jordegodsseier. Torcadoren.

Lørdag: Eril og Abel.

Søndag: Jean de France. Pas de deux. Et Eventyr i Rosenborghave.

Til Frelas Læser!

Da jeg overtog Redactionen af „Frela“, var det D'rr. Udgiveres og min Hensigt, at Uge-skriftets Indhold væsentligt skulde bestaae af originale æsthetiske Arbejder af nordiske Forfattere, og vi havde al Grund til at haabe, at denne Hensigt skulde opnaars, deels, idet der tilbødes et anstændigt Honorar for de Skriffler, der maatte blive leverede dertil, og deels ifølge Løfter om literat Uderstøttelse fra endel ældre og yngre nordiske Forfattere. Men disse Forhaabninger have i saa høi Grad svigtet, at jeg, med Uundtagelse af nogle faa originale Digte, har ene maattet søge Stof for „Frelas“ Svalter i Overtættelser af fremmede Literaturer. Om endog den kyndige Læser, — hvad jeg smigrer mig med at haabe, — vil tilskaae, at Balget af de everlatte Artikler ikke har været ubeladigt, saa indsee dog saavel „Frelas“ Udgivere, som jeg, at et Blad, der næsten ene skal bestaae ved fra det Fremmede laante Hjælpemidler, ikke kan blive af vedvarende Interesse for det mere dannede Publikum, og det er derfor, at „Frela“ med dette Nummer vil opphøre at udgaae.

C. Borggaard.

Indhold.

Fjeldpigen, af Caralis.

Tretten. Et skamst Eventyr.

Den tapre Georg og Ulven. Et kosaffist Eventyr.

Theater, Kunst og Literatur.

Det syge Barn.

Rebacteurs Bopæl er i Hôtel du Nord Nr. 57, hvor han sikkest træffes hver Formiddag indtil Kl. 11.

Af dette Ugekrift udkommer hver Søndag Formiddag et Nummer, ledsaget af et artistisk Bilag. Abonnementsprisen er 13 $\frac{1}{2}$ quartaler eller 1 $\frac{1}{2}$ yr. Nummer. Subskriptionen er kun bindende for eet Quartal. Enkelte Nummere eller Lithographier sælges ifte. Man tegner sig i alle Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos medundertegnede Forlagger **F. S. Eibe**.

F. S. Eibe,

Boghandler, Søstergade Nr. 122,
Stuen til Venstre.

Louis Klein,

Bogtrykker,
store Kiebmagergade Nr. 65.

Trykt hos Louis Klein.

